

Dokument nr. 15:6

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 950 - 1119

25. mars - 4. mai 2009

Dokument nr. 15:6

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 950 - 1119

25. mars – 4. mai 2009

Innhold

Spørsmål	Side
950. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. rekrutteringsproblemer til yrket togleder, besvart av samferdselsministeren.....	13
951. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. Genas mulige fremtidige drift ved gjennomføringen av DNA-reformen, besvart av nærings- og handelsministeren	14
952. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. Krisepakken, besvart av finansministeren	15
953. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. nedprioriteringen av psykiatri, besvart av helse- og omsorgsministeren	15
954. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. ulv, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	17
955. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. rentefall, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	18
956. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. feriestengte lensmannskontor, besvart av justisministeren	19
957. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. bevilgninger til Skien og Notodden Lufthavner, besvart av samferdselsministeren.....	21
958. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. jordvarme, besvart av olje- og energiministeren	22
959. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. grønt sertifikatmarked, besvart av olje- og energiministeren.....	22
960. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Statens pensjonsfond - utland (Oljefondet) sine investeringer i subprimelån, besvart av finansministeren.....	23
961. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Statens pensjonsfond - utland (Oljefondet), besvart av finansministeren	24
962. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. CO ₂ -utslipp fra alle store prosjekter innenfor vei, jernbane, sjøtransport og luftransport, besvart av samferdselsministeren.....	24
963. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. DNA-reformen, besvart av justisministeren	25
964. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. jernbaneforbindelse mellom Øst-Finnmark og Nord-Finland, besvart av samferdselsministeren.....	27
965. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. overgrep mot den redaksjonelle frihet, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	28
966. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. energieffektiv belysning, besvart av olje- og energiministeren.....	29

	Side
967. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. industrikraft, besvart av nærings- og handelsministeren	30
968. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. naturressursskatt og konsesjonsavgift, besvart av olje- og energiministeren.....	31
969. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. helserisikoen knyttet til den elektromagnetiske strålingen fra basestasjoner for Statens nødnett, besvart av helse- og omsorgsministeren	31
970. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. mangelfull/feil informasjon i forhold til valg av fag, besvart av kunnskapsministeren	33
971. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. SUA (Servicesenter for utenlandske arbeidstagere), besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	34
972. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. FeFo er forvaltningsorganet til allmennheten i Finnmark, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	35
973. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. Hjordal Røde Kors, besvart av finansministeren	37
974. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. tilgjengeliggjøring av materiale på nett fra Nasjonalbibliotekets samlinger, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	38
975. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. EU-bilister og bompenger, besvart av samferdselsministeren.....	39
976. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. norske transportører og konkurranse fra utlandet, besvart av samferdselsministeren.....	39
977. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. Elkem Salten, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	40
978. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. innkrevingen av erstatningskrav som berører Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	42
979. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. omorganisering i Follo politidistrikt, besvart av justisministeren.....	43
980. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. fergefylket Nordland, besvart av samferdselsministeren	44
981. Fra stortingsrepresentant Eirin Faldet, vedr. hestenæringen, besvart av landbruks- og matministeren	45
982. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. selvangivelsesrot, besvart av finansministeren	46
983. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. behovet for varetektsplasser i Midtre Hålogaland Politidistrikt, besvart av justisministeren	47
984. Fra stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen, vedr. sperret adresse, besvart av justisministeren	47
985. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. trygd, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	48
986. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. vilkår for samfiske og for strukturering i sjarkflåten, besvart av fiskeri- og kystministeren	49

	Side
987. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. bortfall av husleiereguleringsloven, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	50
988. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. voldssaker i Vestfold, besvart av justisministeren	51
989. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. innkalling av militære mannskaper til et sivilt idrettsarrangement, besvart av forsvarsministeren.....	52
990. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. elektronisk kontroll, besvart av justisministeren.....	53
991. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. enslige mindreårige asylsøkere lettere skal få fosterhjemsplassering, besvart av barne- og likestillingsministeren	53
992. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. forskuddskatt for næringsdrivende, besvart av finansministeren	55
993. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. periodisk kontroll av kjøretøy i andre europeiske land, besvart av samferdselsministeren.....	56
994. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. ny vei i Solund, besvart av samferdselsministeren	56
995. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. jernbanestrekningen Skøyen-Lysaker, besvart av samferdselsministeren.....	57
996. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. transportoppdrag av liggende pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
997. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. innkrevningen av straffekrav for NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	59
998. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. skjemaveldet i Norge, besvart av finansministeren.....	60
999. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. sentralisering av passutstedelsene, besvart av justisministeren	61
1000. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. NTP-prosjekter, besvart av samferdselsministeren	62
1001. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. distriktsmedisinske sentre, besvart av helse- og omsorgsministeren	71
1002. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. lagring og returnering av originaldokumenter for de som lever på kode 6 (strengt fortrolig adresse), besvart av finansministeren	71
1003. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. tolkeutredningen 2008, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	72
1004. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. kollektivforbindelse mellom Elverum og Hamar, besvart av samferdselsministeren.....	73
1005. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. gangbroer på de nye terminalene for innenriks- og utenrikstrafikk på Stavanger Lufthavn Sola, besvart av samferdselsministeren	74
1006. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. forsvunnende barn ved grunnskolen, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	75

	Side
1007. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. støtteordningen "Ymse publikasjoner", besvart av kultur- og kirkeministeren	76
1008. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. ME-pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	76
1009. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. gangbroer på de nye terminalene ved Stavanger Lufthavn Sola, besvart av samferdselsministeren	78
1010. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. planlegging av ny E18 i Vestkorridoren, besvart av samferdselsministeren	79
1011. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Olavsvern, besvart av forsvarsministeren	80
1012. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. bilskiltproduksjon ved Tromsprodukt, besvart av samferdselsministeren	81
1013. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. årsavgiftssats for kjøretøyet, besvart av finansministeren	81
1014. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. illegal omsetning av Subutex, besvart av helse- og omsorgsministeren	82
1015. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. finansieringsordning for utprøvende behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	83
1016. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. utestedet Wrightegaarden i Langesund, besvart av helse- og omsorgsministeren	84
1017. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Den internasjonale organisasjonen ICAO - flysikkerhet, besvart av samferdselsministeren	85
1018. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. forskrift for merking av luftfartshindere, besvart av samferdselsministeren	86
1019. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. åpenhet rundt eierskapet bak obligasjonslån, besvart av finansministeren	95
1020. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. gransking av de økonomiske betingelsene i transaksjonene, habilitetsspørsmål og gjennomgå saken i forhold til prinsipper for selskapsstyring, besvart av nærings- og handelsministeren	96
1021. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. besvart av justisministeren	97
1022. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. nordområde-strategien, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	97
1023. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. merverdiavgift på gullbarrer, besvart av finansministeren	99
1024. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. etterforskning av plutselig uventede dødsfall, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
1025. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO ₂ -rensing på Snøhvit, besvart av miljø- og utviklingsministeren	100
1026. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. "Asbjørns klimavettregler", besvart av miljø- og utviklingsministeren	101
1027. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. tilbud om lav rente også til borettslag, besvart av finansministeren	102

	Side
1028. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. endring av stedsnavn hos Statens kartverk, besvart av kultur- og kirkeministeren	103
1029. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. rikets miljøtilstand, besvart av miljø- og utviklingsministeren	104
1030. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. omlegging av feltprestkorpsset, besvart av forsvarsministeren.....	105
1031. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. forskrifts- endringene til opplæringsloven og privatskoleloven, besvart av kunnskapsministeren.....	106
1032. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. arrangementet "den røde steinen" i Hammerfest, besvart av kultur- og kirkeministeren	107
1033. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. konsesjon for småkraftutbygging, besvart av olje- og energiministeren.....	107
1034. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. klimakurset "Klimaklok" for lærere, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	108
1035. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. innstilte ferjer på Vestlandet, besvart av samferdselsministeren.....	109
1036. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. trafikkorridoren/tunnel på strekningen Heltne/Volda og Furene/Volda, besvart av samferdselsministeren.....	110
1037. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. et alderspensjonat på Bjervatun, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	111
1038. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. , besvart av olje- og energiministeren	111
1039. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. den sivile rettspleien, besvart av justisministeren	112
1040. Fra stortingsrepresentant Akhtar Chaudhry, vedr. Oslotunnelen, besvart av samferdselsministeren	113
1041. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Aker ASA og Aker Solutions AS, besvart av nærings- og handelsministeren.....	114
1042. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. Røde Kors, besvart av finansministeren.....	114
1043. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. prinsippet om universell utforming av nye flyplasser, besvart av barne- og likestillingsministeren	115
1044. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. retningslinjer for rapportering av ferdigbehandlede pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	116
1045. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. situasjonen til konvertitter og trosforfulgte i land som Iran, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	117
1046. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. Blåbærlia i Bergen, besvart av helse- og omsorgsministeren	118
1047. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Finansiering for Oslopakke 3, besvart av samferdselsministeren	119
1048. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Norsk Designråd (NDR), besvart av nærings- og handelsministeren	119

	Side
1049. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. andel stamvei og andel riksvei som har godkjent typestandard og drift/vedlikeholdsstd, besvart av samferdselsministeren	121
1050. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. postterminaler i Møre og Romsdal, besvart av samferdselsministeren.....	121
1051. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. skattefri stiftelse., besvart av finansministeren	122
1052. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. Stenge "Håpets Dør" i Fetsund, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	123
1053. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. vektgrensen på bobiler, besvart av samferdselsministeren	125
1054. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. tipstelefonen lagt til Bø, besvart av fiskeri- og kystministeren	126
1055. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. Sandane lufthamn, besvart av samferdselsministeren	126
1056. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. ME-syke, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	127
1057. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Groruddalen, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	129
1058. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. melkeproduksjonen i norsk landbruk, besvart av landbruks- og matministeren.....	129
1059. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. moloen på Ørin, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	130
1060. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. videregående utdanning, besvart av kunnskapsministeren	131
1061. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. krav mot Oster Pukk og Sand AS, besvart av fiskeri- og kystministeren	132
1062. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. å etablere flyktningleire inne i Vanni, besvart av utenriksministeren	133
1063. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. at tamilske barn i praksis ikke mister sin tilgang til utdanning, besvart av utenriksministeren.....	134
1064. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. krigsforbrytelser på Sri Lanka, besvart av utenriksministeren	135
1065. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. Tamiler, besvart av utenriksministeren.....	137
1066. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. situasjonen for tamiler på Sri Lanka, besvart av utenriksministeren.....	139
1067. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. forsinket skadebehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	140
1068. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. eplekonsentrat, besvart av landbruks- og matministeren.....	141
1069. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. styrking av skipssikkerheten, besvart av nærings- og handelsministeren	142
1070. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. selskapet Hias i Hedmark, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	143
1071. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Petoros portefølje, besvart av olje- og energiministeren.....	144

	Side
1072. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fyllingsgraden i vannmagasinene, besvart av olje- og energiministeren	144
1073. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. helsesjekk av døtre som vilkår for opphold i Norge, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	145
1074. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. næringsbygg, besvart av finansministeren.....	146
1075. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. produktavgiften på vann med fruktsmak, besvart av finansministeren.....	148
1076. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. reindriftsforvaltningens områdestyrer, besvart av landbruks- og matministeren.....	148
1077. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. krav til dokumentasjon for registrering av lastebiler kjøpt i USA, besvart av samferdselsministeren.....	149
1078. Fra stortingsrepresentant Georg Indrevik, vedr. fastlandssamband mellom Bergen og Fjell kommune på Sotra, besvart av samferdselsministeren.....	150
1079. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Avgiftsfritak ved oppbygging av "skadet" motorvogn, besvart av finansministeren	151
1080. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. forbud mot ålefiske, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	152
1081. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Transportører av levende dyr (hester), besvart av samferdselsministeren	152
1082. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. innkorting av tilleggspensjon, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren.....	154
1083. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. avgift på FAB energi ved Norcem Brevik, besvart av finansministeren	156
1084. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. totalforbudet mot vannscooter, besvart av justisministeren.....	156
1085. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. den økonomiske rådgivningstjenesten i kommunene, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	157
1086. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. friksjonsmåling på rullebaner på norske flyplasser, besvart av samferdselsministeren	158
1087. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. anleggsbidrag tilknytning til strømmettet, besvart av olje- og energiministeren	160
1088. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. veiledning og bistand ved gjeldsproblemer, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	161
1089. Fra stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen, vedr. Stamsund fiskerihavn, besvart av fiskeri- og kystministeren	162
1090. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. industriarbeidsplasser, besvart av nærings- og handelsministeren	163
1091. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. parkeringskort, besvart av samferdselsministeren	164
1092. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. Romerike politikammers saksbehandlingsrutiner, besvart av justisministeren ...	165

	Side
1093. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. sukkertaren langs kysten, besvart av miljø- og utviklingsministeren .	166
1094. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. fødselstilbudet "Storken" i Helse Bergen, besvart av helse- og omsorgsministeren ...	167
1095. Fra stortingsrepresentant Jan Fredrik Vogt, vedr. egenbeskyttelse av norske skip, besvart av forsvarsministeren	168
1096. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. borgerkrigen på Sri Lanka, besvart av utenriksministeren	168
1097. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. oversikt over alle veiprojekter omtalt i forslag til NTP 2010-2019, besvart av samferdselsministeren.....	170
1098. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. bompenger og konkurransevidningen, besvart av samferdselsministeren	170
1099. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. sitteplass på skolebussen, besvart av samferdselsministeren	171
1100. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. bruktimport av kjøretøy, besvart av finansministeren.....	173
1101. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. uttaks-mva., besvart av finansministeren	174
1102. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. mennesker som utsettes for nettsjikaner, besvart av justisministeren.....	176
1103. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. HPV-vaksinen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	177
1104. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. stiftelsen Amatheia, besvart av helse- og omsorgsministeren	179
1105. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. ahmadiyya-muslimer, besvart av utenriksministeren.....	180
1106. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. uttransporterte asylsøkere med endelig avslag, besvart av justisministeren	181
1107. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. støyrapporten for de aktuelle basene for den nye flytypen JSF, besvart av forsvarsministeren.....	182
1108. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. sykdommer i utviklingsland - svineinfluensa, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	183
1109. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. diskriminerende holdninger i helsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	184
1110. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. bevilget penger til etter- og videreutdanning for lærere i Rudolf Steinerhøyskolen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	185
1111. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. øke aksjeandelen i oljefondet fra 40 % til 60 %, besvart av finansministeren	186
1112. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. sak 12 til generalforsamling i StatoilHydro, besvart av olje- og energiministeren	187
1113. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Statkraft som aktør i distribusjon av strøm, besvart av nærings- og handelsministeren	188

	Side
1114. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. levering av svært dårlig snurrevadfish i Finnmark, besvart av fiskeri- og kystministeren	188
1115. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. det hviterussiske partiet Belarusian Christian Democracy (BCD), besvart av utenriksministeren	190
1116. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. økonomiske rådgivere ved sosialkontorene/NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	191
1117. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. spesialundervisning, besvart av kunnskapsministeren.....	192
1118. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. rydding av trær langs jernbanelinjer, besvart av samferdselsministeren	193
1119. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. lese- og skrivevansker, besvart av kunnskapsministeren.....	194

Side

Dokument nr. 15:6

(2008-2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 950

Innlevert 25. mars 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 1. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Norsk toglederforening peker på at rekrutteringsproblemer til yrket kan føre til togkaos i sommer.

Vil statsråden iverksette noen tiltak for å forhindre at de reisende rammes som følge av bemannings-situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Nylig kunne vi lese at Norsk toglederforening frykter togkaos i sommermånedene på grunn av mangel på togledere. De som arbeider i dag skal jobbe under stort press, og de opplever stor usikkerhet om når de kan ta ut ferie. Norsk toglederforening peker på at det er problemer knyttet til rekruttering av nye togledere som er grunnen til at man opplever et sterkt arbeidspress. Det skal ha vært gjennomført møter mellom ledelsen i Jernbaneverket og de tillitsvalgte uten at det førte frem til noen løsning.

Svar:

Det er riktig som representanten Tenden påpeker at Jernbaneverket per i dag ikke har nådd ønsket bemanning av togledere på trafikkstyringsentralen i Oslo. Dette skyldes dels at avgangen over tid har vært noe større enn forventet og dels at noen av dem som ble tatt inn til opplæring høsten 2008 av ulike grunner ikke har fullført utdanningen. Per i dag går det seks toglederaspiranter på opplæring. Disse vil være klare til å tjenestegjøre som togledere til sommeren, når ferieavviklingen starter.

Jeg er dessuten informert om at Jernbaneverket også vurderer særskilte tiltak, som for eksempel om-disponering av personell i kortere perioder. Jeg vet at Jernbaneverket har en pågående dialog med personalet og personalets representanter om hvordan situasjonen kan løses på en tilfredsstillende måte for kundene. Jeg vil følge dette arbeidet nøye. Det er viktig at togene går som planlagt i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 951**Innlevert 25. mars 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 2. april 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden konkret gjøre for at det private analyseinstituttet Genas kompetanse blir brukt, utover å benytte instituttet som en ren skrytereferanse i en kampanjefilm mens justisministeren samtidig underminerer Genas mulige fremtidige drift ved gjennomføringen av DNA-reformen?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har satt seg som mål at minst 40 % av nye entreprenører skal være kvinner. Det er et ambisiøst, men viktig mål. En forutsetning for at dette målet skal nåes er imidlertid at den ene hånden vet hva den andre gjør. Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva har i samarbeid utarbeidet en film, "Kvinner som får det til" som ledd i oppfølgingen av Regjeringens handlingsplan "Handlingsplan for meir entreprenørskap blant kvinner". I denne filmen brukes blant annet Ragne Farnen fra GENA, et privat analyseinstitutt med sete i Stavanger som et forbilde. Dette fremstår som noe av et paradoks all den tid det samme analyseinstituttet gjennom flere år har blitt motarbeidet av justisdepartementet og krefter ved Rettsmedisinsk institutt i forhold til å utføre DNA-analyse for å gjennomføre den såkalte DNA-reformen. Gjentatte ganger har Regjeringen og stortingsflertallet avvist å ta i bruk den kompetansen som nå altså næringsministeren flottes seg med og som gjør at fullføringen av DNA-reformen først kan ventes på skje i 2015. Gena har livets rett og har kompetanse som Regjeringen som man i det minste i en overgangsfase burde se seg tjent med å nytte for å få ned analysesiden av DNA.

Svar:

Gena er en av 16 bedrifter som presenteres i filmene "Kvinner som får det til!". Filmene ble utarbeidet i regi av Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet som et ledd i oppfølgingen av Handlingsplan for meir entreprenørskap blant kvinner. Det er også i

denne handlingsplanen hvor regjeringen har nedsatt målet om at 40 pst. av nye entreprenører skal være kvinner innen 2013.

Filmprosjektet er et ledd i oppfølgingen av handlingsplanen og arbeidet med å synliggjøre kvinnelige rollemodeller. De kvinnelige entreprenørene som presenteres i filmene kommer fra hele landet, fra ulike bransjer, men har alle fått støtte av det offentlige virkemiddelapparatet ved etablering og/eller drift.

Gena og Ragne Kristin Farnen ble invitert til å delta i filmprosjektet fordi hun representerer en rollemodell for andre kvinnelige gründere. I likhet med de øvrige deltakerne ble Gena invitert til å fortelle om virksomheten og i tillegg redegjøre for utfordringer og hindre. I filmen kommer det klart fram at bedriftens markedsmuligheter begrenses av at de ikke har tilgang til å analysere DNA-spor i straffesaker. Det er med andre ord ikke gjort forsøk på å fortie at den sittende regjering støtter den gjeldende ordningen. I filmene er det heller ikke gjort forsøk på å ta æren for suksessen til de kvinnelige entreprenørene som presenteres. Filmene er utformet med tanke på å presentere rollemodeller og vise mangfoldet blant kvinnelige gründere.

Regjeringen og Stortingsflertallet har tidligere avvist forslaget om å privatisere analyseringen av DNA-spor i straffesaker. Begrunnelsen for dette er at behandlingen og analysen angår rettssikkerhetsmessige hensyn i vid forstand – det er snakk om håndtering av bevismateriale. Regjeringen og et flertall på Stortinget mener at analysene skal utføres i offentlig regi og uavhengig av forretningsinteresser. Dette vil sikre opprettholdelse og utvikling av nødvendig nasjonal fagkompetanse, og det er denne løsningen som er valgt i våre naboland. For 2009 er det også i tråd med Stortingets ønsker også bevilget midler til forbedelse av et nytt analyseinstitutt ved Universitetet i Tromsø, jf. Innst. O. nr. 23 (2007-2008). Instituttet vil være supplement til den analysekapasiteten som tilbys av Rettsmedisinsk institutt, jf. St.prp. nr.1 (2008- 2009).

SPØRSMÅL NR. 952**Innlevert 26. mars 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 3. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Var Regjeringens forslag til krisepakke ment å unnta alle selskaper som ikke på forhånd var prekvalifisert av den enkelte kommune fra muligheten til å konkurrere om oppdrag som følge av krisepakke?»

BEGRUNNELSE:

Den såkalte krisepakka gav kommunesektoren et løft med sikte på å gjennomføre større vedlikehold og enkelte former for utbyggingstiltak. Målet var naturligvis at en skal bidra til å opprettholde arbeidsplasser i en sektor som ellers ville blitt rammet enda sterkere.

Mange kommuner har inngått avtaler med enkelte aktører om utbedring og akutt vedlikehold i kommunen. De firmaene som får disse oppdragene er prekvalifisert. Utgangspunktet er at en på denne måten raskt kan gi oppdrag uten forutgående anbud mv.

Nå opplever mange i bygge- og anleggsbransjen at de stenges ute fra å delta i konkurransen om oppdrag for kommunene fordi de ikke er prekvalifisert av kommunene.

Spørteren stiller seg undrende til om det var Regjeringens hensikt med krisepakka at bare de selskaper som på forhånd har avtale med den enkelte kommune skal kunne ta del i konkurransen om oppdrag som følge av krisepakken.

Svar:

I St.prp. nr. 37 (2008-2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid foreslo Regjeringen bl.a. en engangsbevilgning på 4 mrd. kroner til et øremerket tilskudd til kommunesektoren til vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur. Formålet med tilskuddet er å stimulere sysselsettingen innen bygg- og anleggssektoren, samtidig som vedlikeholdsetterlepet i kommunesektoren reduseres. Tilskuddet gis til alle kommuner og fylkeskommuner uten forutgående søknadsbehandling, og det er ikke lagt noen føringer på tildelingen av oppdrag. Tilskuddet fordeles med 3 200 mill. kroner på kommunene og 800 mill. kroner på fylkeskommunene med et likt beløp per innbygger. Forslaget ble vedtatt av Stortinget 13. februar i år.

Den økonomiske virksomheten i kommuneforvaltningen styres i hovedsak gjennom de inntektsrammene som Stortinget fastsetter. Kommunene og fylkeskommunene har selv ansvaret for å tilpasse utgiftene til inntektene innenfor de lover og regler som gjelder for de ulike kommunale ansvarsområdene og for den kommunale økonomiforvaltningen. Dette innebærer bl.a. at kommunene og fylkeskommunene innenfor fastsatte økonomiske rammer skal gi et best mulig tjenestetilbud til sine innbyggere, bruke midlene på en effektiv måte og ha god kontroll med utgiftene. Med hensyn til det midlertidige vedlikeholdstilskuddet innebærer dette at den enkelte kommune og fylkeskommune selv er ansvarlig for å anvende midlene på en effektiv måte innenfor gjeldende lover og regler, herunder lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

SPØRSMÅL NR. 953**Innlevert 26. mars 2009 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund****Besvart 3. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Er helse- og omsorgsministeren fortrolig med den nedprioriteringen av psykiatri som er foretatt i turnustjenesten for leger i Sørlandet sykehus HF, og

hvilke føringer vil han eventuelt kunne gi for å kunne videreføre prioriteringen av psykiatri i turnustjenesten innenfor gjeldende styringsmodell for helseforetakene?»

BEGRUNNELSE:

Sørlandet sykehus HF (SSHF) har besluttet at dagens praksis med tredelt turnus (medisin/kirurgi/psykiatri) skal avvikles/endres, slik at praksis innenfor psykiatri blir fjernet eller sterkt redusert. Dagens tredelte ordning har nå fungert i vel 10 år. Vedtaket har vakt stor uro både i det psykiatriske og allmennmedisinske fagmiljøet i helseforetaket.

Det kan stilles formelt spørsmål ved om et slikt vedtak om sterk svekkelse av psykiatripraksis for turnuskandidatene ved SSHF kan fattes, uten at hverken fylkesmann eller Statens autorisasjonskontor for helsepersonell har vært inne i bildet, jfr. rundskriv IS 9/2005 fra Sosial- og helsedirektoratet.

På bakgrunn av det åpenbare behovet for kompetanse innen psykiatri hos framtidige leger i helsetjenesten, er det også grunn til å stille spørsmål om hensiktsmessigheten ved å nedprioritere psykiatrien på denne måten.

Da ordningen med tredelt turnus i sin tid ble introdusert, var det politiske ønsket om sterkere satsing på psykiatri en medvirkende årsak. Det er vanskelig å se at det reelle behovet for en slik satsing er blitt mindre siden den gang.

Svar:

Spørsmålet om sykehusenes organisering av turnustjeneste for turnusleger handler etter min vurdering om to forhold. Det ene er hvilke krav som stilles i regelverket. Det andre er hvilke frihetsgrader helseforetakene har innenfor de føringer som fremgår av oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene og av foretaksmøtet med foretakene.

Representanten viser til at ordningen med tredelt turnus ble introdusert etter et politisk ønske om en sterkere satsing på psykiatri, og at det er åpenbare behov for kompetanse innen psykiatri hos fremtidige leger i helsetjenesten. Jeg er i likhet med representanten opptatt av at fremtidens leger skal ha grundig kjennskap til psykiatri som fagområde.

Organiseringen av turnustjenesten er regulert gjennom turnusforskriften, målbeskrivelse og rundskrivet om turnustjenesten for leger. Etter forskriften § 4 skal tjenesten i sykehus utføres ved avdelinger med akuttfunksjon. Siden 1998 har forskriften åpnet for 2 alternative organiseringer av sykehusturnusen. Tjenesten kan omfatte 4 måneders tjeneste ved generell kirurgisk avdeling, 4 måneders tjeneste ved generell indremedisinsk avdeling og 4 måneders tjeneste ved én av enten psykiatrisk avdeling, barneavdeling, anestesivdeling eller avdeling for kvinnesykdommer og fødselshjelp. Alternativt kan tjenesten utføres ved 2 avdelinger, generell kirurgisk avdeling og generell indremedisinsk avdeling, med henholdsvis 6 måneder ved hvert sted.

Det er sykehuset/helseforetaket som beslutter

hvilke relevante avdelinger turnusplasser skal tilbys ved. Turnusplassene godkjennes av Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) på bakgrunn av en vurdering av Fylkesmannen i det aktuelle fylket. I rundskrivet om turnustjenesten fremkommer det at der forholdene ligger til rette for det, bør tjeneste ved psykiatrisk avdeling inkluderes som en del av turnustjenesten.

En del sykehus har tilbud om tredelt turnus med mulighet for å velge psykiatri, og etter hva jeg har fått opplyst er det ca 20 prosent av turnuslegene som velger slik tjeneste. Jeg synes det er flott at turnusleger får tilbud om slik tjeneste. Men det er viktig å presisere at dette er basert på frivillighet fra sykehusene. Helsemyndighetene har ikke hjemmel til å pålegge for eksempel et visst antall turnusplasser som inneholder 4 md. psykiatri. Evalueringer som er utført viser at de turnuslegene som har avtjent turnus innen psykiatri er tilfredse med tjenesten.

Fra Helse Sør-Øst RHF får jeg opplyst at Sørlandet sykehus HF (SSHF) over flere år har hatt tredelt turnustjeneste for leger i Arendal, men ikke i Flekkefjord eller Kristiansand, hvor ordningen hele tiden har vært todelt turnustjeneste (medisin/kirurgi). Den tredelte modellen ble innført i 1998 for å øke rekrutteringen til psykiatri/rus, og for å avvikle et økende antall turnusleger. SSHF Arendal har 18 turnusleger i løpet av et kalenderår, som starter i to puljer; 9 om høsten og 9 om våren.

Innad i SSHF Arendal er det reist forslag om en ordning med færre turnusleger i tredelt tjeneste. Bakgrunnen for forslaget er at turnustjenesten innenfor kirurgi og medisin vurderes av enkelte avdelinger som svekket på grunn av høyt arbeidspress og stor arbeidsbyrde, særlig innenfor kirurgi. Det hevdes at med en turnusvarighet på 4 måneder vil ikke turnuslegene opparbeide seg tilstrekkelig faglig kompetanse og erfaring. Innenfor psykisk helse har turnuslegene gått i 12-14-delt vakt, mens vaktbelastningen innenfor de somatiske klinikkene har vært 6-7-delt. En reduksjon av antallet vakter ville gi turnuslegene en større andel dagtidsarbeid under veiledning, og dermed et bedre læringsmiljø.

På den annen side er argumentene fra andre avdelinger i helseforetaket for å beholde tredelt turnustjeneste for alle turnuslegene et ønske om å sikre rekruttering til psykisk helse/rus, og å gi turnuslegene kompetanse om psykiske lidelser hos pasienter de vil møte i kommunehelsetjenesten. I tillegg oppfattes en endring av ordningen av flere som en nedprioritering av psykisk helse.

Ledelsen ved SSHF har besluttet en endring av organiseringen av turnustjenesten som innebærer at det til enhver tid er 2 turnusleger i tjeneste innenfor psykisk helse. Av de 18 turnuslegene som begynner hvert år, vil dermed 6 turnusleger få 4 måneders tje-

neste i psykiatrisk avdeling i Arendal. Turnuslegene vil bli gitt muligheten til å velge om de vil avvikle tjeneste innenfor psykisk helse, men kun innenfor den gitte rammen for avvikling av turnustjeneste ved sykehuset i Arendal, dvs. at 2 turnusleger alltid skal avvikle 4 måneder turnustjeneste innenfor klinikk for psykisk helse.

Beslutningen er oversendt Fylkesmannen. Vurdering fra Fylkesmannen foreligger ikke på nåværende tidspunkt.

På bakgrunn av de opplysninger som er fremkommet, fremstår det for meg som om SSHF har opptrådt i henhold til bestemmelsene i regelverket for turnustjenesten. Det vil heller ikke være riktig av meg å gripe inn i det selvstendige ansvar som helseforetakene har innenfor de rammebetingelsene som er gitt.

Samtidig vil jeg fremheve at spørsmålet om psykiatri som en obligatorisk del av turnus-tjenesten på sykehus er av stor betydning. Basert på anbefalinger fra Helsedirektoratet har Helse- og omsorgsdepartementet iverksatt utprøving av en ny modell som inne-

bærer 6 måneder medisin, 3 måneder psykiatri og 3 måneder av et annet fag. Modellen med 4 + 4 + 4 måneder kan skape store logistikkutfordringer for sykehusene. Derfor er modellen med 6 + 3 + 3 valgt. Universitetssykehuset Nord-Norge organiserer et pilotprosjekt med utprøving av denne modellen. Prosjektet startet opp i august 2008 og skal gå over to år. Til sammen skal ca 32 turnusleger delta. Prosjektet har blant annet som mål å svare på om tredelt sykehusturnus med psykiatri kan være med på å styrke legers evne og kompetanse til å møte og hjelpe mennesker med psykiske lidelser.

Videre har jeg i oppdragsdokumentet for henholdsvis 2008 og 2009 bedt RHFene i sin fordeling av legestillinger (spesialiststillinger, utdanningsstillinger og stillinger til RHFets disposisjon) særskilt vurdere situasjonen psykiatri/rus som er fagfelt i oppbyggingsfase. I oppdragsdokumentet for 2009 er RHFene bedt om å rapportere på antall etablerte praksisplasser for elever, lærlinger og studenter i grunnutdanning og turnuskandidater i turnustjeneste, herunder gjennomført tjeneste i psykisk helsevern.

SPØRSMÅL NR. 954

Innlevert 26. mars 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 3. april 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Mens myndighetene uttrykker bekymring over antagelser om at en forsvunnen ulv kan ha blitt tatt av dage, har de intet fokus på at den forvaltning som de samme myndighetspersoner utøver ikke følger verken intensjonene eller målsetningene med rovviltforliket. Dette skaper avstand. Lokalbefolkningen mistenkeliggjøres, men forvaltningen slipper kritisk evaluering.

Ser statsråden betenkeligheter ved mistenkeliggjøringen og må rovviltpolitikk innebære distansering fra den lokale og berørte befolkning?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til rapporten fremlagt fra det skandinaviske ulveprosjektet i 2008, som viser at om lag halvparten av dødeligheten hos skandinavisk ulv skyldes ulovlig jakt. Dette er godt dokumenterte data hvor strenge kriterier er lagt til grunn, og noe jeg tar svært alvorlig. Den ulovlige jakten er en trussel mot den skandinaviske ulvestammen, og

den minsker samtidig forvaltningens handlingsrom til å kunne ta ut ulv som gjør stor skade på bufe og tamrein.

Jeg er opptatt av at gjennomføring av rovviltpolitikken ikke skal medføre redusert livskvalitet for befolkningen i områder med rovviltbestander, men jeg ser ingen motsetning i at man samtidig har fokus på bekjempelse av ulovlig jakt på ulv og annen alvorlig miljøkriminalitet. Dette handler ikke om å mistenkeliggjøre hele lokalbefolkningen i ulveområder, men snarere om å stoppe ulovligheter som utføres av et mindretall personer uten respekt for norsk lovgivning hva angår vern av truede arter.

Jeg vil også minne om at ulv er rødlistet som kritisk truet i våre områder. I tillegg til at ulv i utgangspunktet er fredet i henhold til norsk lov har vi også klare internasjonale forpliktelser når det gjelder vern av arten, blant annet gjennom Bern-konvensjonen. Jeg mener alle, inkludert lokalbefolkningen i områder med ulv, er tjent med bekjempelse av ulovlig jakt. Større stabilitet i etablerte ulverevir innenfor forvaltningsområdet for ulv vil gi økt forutsigbarhet og

blant annet øke handlingsrommet for å kunne ta ut ulv som gjør stor skade på bufe og tamrein.

Avslutningsvis vil jeg vise til at Miljøverndepartementet nå har fått oversendt klagene på Direktora-

ret for naturforvaltning sitt vedtak om ikke å felle ulvene i Osdalen. Inntil klagebehandlingen er sluttført i departementet, vil det ikke være riktig av meg å kommentere denne saken nærmere.

SPØRSMÅL NR. 955

Innlevert 26. mars 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 2. april 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Rentene faller kraftig i Norge og Norges Bank senker stadig sin framtidige rentebane. Til glede for mange, men også til bekymring for noen og deriblant forskningen. Avkastningen på forskningsfondet er en helt sentral finansieringskilde for norsk forskningsinnsats. Regjeringen dekker også internasjonale forpliktelser som kontingenten til EUs rammeprogrammer av denne avkastningen.

Rentefallet skal ikke påvirke finansieringen i innværende år, men hva er konsekvensen for årene framover?»

BEGRUNNELSE:

Oppbyggingen av Forskningsfondet har det vært tverrpolitisk enighet om. Det skulle bli en kilde til stabil og langsiktig finansiering av forskning. Men ingen har vel sett for seg at rentene skulle kunne falle slik de har gjort siden i fjor høst. I statsbudsjettet skriver Regjeringen at "kapitalen i fondet er plassert som kontolån til staten. Hver enkelt kapitalavsetning gis en fast rente tilsvarende renten på langsiktige statsobligasjoner med 10 års bindingstid". Denne var 4,75 %, men har siden falt kraftig.

Avkastningen på fondet skal stilles til rådighet for forskningen året etter. Rentefallet skulle derfor

ikke påvirke årets forskningsfinansiering, men utfordringen kommer brått foran høstens budsjetter. Dette er spørsmål som det er viktig å ha sterkt fokus på med så kraftige endrede rammebetingelser som en nå opplever.

Regjeringens nye fond for regional forskning har skapt forventninger ute i distriktene. Det ble antydnet en avkastning på 285 mill kr i 2009 som skulle bli tilgjengelig for regional forskning i 2010. Rentefallet sår betydelig usikkerhet om hva dette beløpet nå blir.

Svar:

Fondet for forskning og nyskaping ble opprettet 1. juli 1999 i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Det første innskuddet var på 3 mrd. kroner. Fondskapitalen er plassert i Norges bank som et såkalt kontolån til staten med en rente tilsvarende renten på langsiktige statsobligasjoner, med 10 års bindingstid.

Renten for hvert enkelt innskudd fastsettes av Finansdepartementet for 10 år av gangen. Tabellen under viser de ulike innskuddenes størrelse, rente og avkastning. I alt er det blitt gjort 14 innskudd i fondet og pr. 1. januar 2009 er kapitalen i fondet 72 mrd. kroner.

Tidspunkt for innskudd	Kapitalinnskudd i mrd. kroner	Rente (pst.)	Avkastning i mill. kroner
01.07.1999	3	5,75	172,5
01.07.2000	1	6,20	62
01.01.2001	3,5	6,00	210
01.07.2001	2,5	6,50	162,5
01.01.2002	3	6,20	186
01.07.2002	14	6,50	910
01.01.2003	3	5,81	174,3
01.07.2003	1,8	4,55	81,9

01.07.2004	1	4,59	45,9
01.01.2005	3,2	4,03	129
01.01.2006	14	3,71	519,4
01.01.2007	10	4,31	431
01.01.2008	6	4,73	283,8
01.01.2009	6	3,65	219
		72 mrd. kroner	3,6 mrd. kroner

1. juli 2009 vil det første innskuddet få fastsatt ny rente. I 1999 fikk dette innskuddet en rente på 5,75 pst, mens innskuddet som ble plassert januar 2009 fikk en rente på 3,65 pst. Renten for hvert enkelt innskudd vil først endres når disse etter hvert også har stått i 10 år.

På nåværende tidspunkt antar man at innskuddet som får ny rente 1. juli 2009 vil få en lavere rente enn 5,75 pst. Regjeringen har foreløpig ikke konkludert med hensyn til hvordan dette skal håndteres i budsjettssammenheng. Regjeringen vil komme tilbake til dette i forbindelse med de ordinære budsjettprosesserne.

De regionale forskningsfondene har en fondskapital på 6 mrd. kroner og er plassert på samme måte som kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping. Med en rente på 3,65 pst. de neste 10 årene vil avkastningen være 219 millioner kroner pr. år. Avkastningen vil bli noe mindre i 2010 grunnet Norges banks system for renteberegninger. De regionale forskningsfondene ble først rentebærende fra 12. januar 2009, noe som vil gi 11 færre rentedager enn i de kommende årene.

SPØRSMÅL NR. 956

Innlevert 26. mars 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 1. april 2009 av fungerende justisminister Trond Giske

Spørsmål:

«Flere avisoppslag i Møre og Romsdal fylke omtaler at politiet ikke har ressurser til å rykke ut ved trafikkulykker med personskade og promillekjøring. En kjenner også til at deler av Sunnmøre med et innbyggertall på 80 000, er til tider kun betjent av en politipatrulje. I tillegg skal lensmannskontor vurderes sommerstengt.

Hva vil justisministeren gjøre med den uholdbare bemanningssituasjonen og vil justisministeren sørge for at de varslede feriestengte lensmannskontor blir holdt åpne?»

BEGRUNNELSE:

Politiet i Romsdal har varslet feriestengning av lensmannskontorene i fire kommuner til sommeren.

Det er ikke bemanning nok til å opprettholde en forsvarlig tjeneste ved Molde politistasjon og ved lensmannskontorene i Fræna og Sund. Sund lensmannskontor dekker tre øykommuner ytterst på romsdalskysten, Aukra, Midsund og Sandøy, med til

sammen 6.500 innbyggere. Fræna kommune har 9.300 innbyggere. Man vurderer også å holde lensmannskontorene på Averøy, Eide og Gjemnes stengt i sommer.

I tillegg har man en situasjon hvor lensmannskontoret i mange kommuner på Nordmøre ligger an til å forsvinne. Dette gjelder også for store kommuner med innbyggertall opp til ti tusen innbyggere. Begrunnelsen er for trange økonomiske rammer. Tilstedeværelse av politi og nærhet til lensmannskontoret er viktig for å opprettholde innbyggernes tillit til politiet.

I Møre og Romsdal foreligger det rapporter fra politiet om at de ikke har hatt ressurser til å rykke ut på enkelte tips om promillekjøring, og henvendelser om slagsmål og trafikkulykker med personskade.

Dette er uholdbart. Mindre synlig politi fører til mindre sikkerhet for innbyggerne. Det kan også føre til mindre respekt for loven, og kan i verste fall føre til lovløse tilstander.

Svar:

Politidirektoratet er departementets utøvende organ for etatsledelse, ressursfordeling, organisering og resultatoppfølging innenfor politiets virksomhet. Spørsmålet har vært forelagt Politidirektoratet som gir følgende svar:

”Det medfører ikke riktighet at politidistriktet ikke rykker ut til trafikkulykker med personskade. Politimesteren i Nordmøre og Romsdal bekrefter at ved promillekjøring som har ført til personskader, vil det alltid bli foretatt politiutrykning.

Nordmøre og Romsdal politidistriktet vil i nært samarbeid med kommunene, se på alle deler av politidistriktets virksomhet herunder også struktur og beredskap.

Politidistriktets tjenestesteder (politistasjoner og lensmannskontor) er delt inn i 4 geografisk driftsenheter. En av disse driftsenhetene, driftsenhet Romsdal, har besluttet å stenge 2 av driftsenhetens lensmannskontorer i en periode i forbindelse med sommerferieavviklingen.

Dette er en beslutning som er tatt i samråd med berørte lensmenn med begrunnelse i at denne beslutningen totalt sett vil gi større positive effekter for publikum enn negative.

De 2 lensmannskontorene er hhv Fræna lensmannskontor og Sund lensmannskontor.

- Fræna lensmannskontor dekker Fræna kommune, nabokommune til Molde kommune. Avstanden fra kommunesenteret Elnesvågen (hvor lensmannskontoret ligger) til Molde er ca 25 km.
- Sund lensmannskontor dekker øykommunene Midsund og Sandøy samt Aukra kommune som er delt med en fastlandsdel (grensende til hhv Molde og Fræna) og en del på øya Aukra. Det er kun øydelen av Aukra kommune som til daglig har åpent lensmannskontor, de andre kommunene har tilbud gjennom kommunalt servicekontor hvor politiet er til stede 1 gang annenhver uke eller ved behov.

Det har siden slutten av 1990-tallet vært etablert vaksamarbeid mellom Molde politistasjon, Sund lensmannskontor og Fræna lensmannskontor. Vaksamarbeidet ivaretar vakt, beredskap og etterforskning utover ordinær kontortid. Tjenesten har sitt utgangspunkt ut fra Molde politistasjon og alle tjenestemenn ved de 3 tjenestestedene inngår i dette samarbeidet.

Stenging av de 2 nevnte lensmannskontorer vil etter politimesterens oppfatning ikke gi noe dårligere polititilbud til de berørte kommuner.

Ressurser som i en normalsituasjon brukes til å holde flere tjenestesteder åpne, vil ved å stenge under ferieavviklingsperioden, brukes til å opprettholde tilstedeværelsen av synlig politi og gi bedre vakt- og beredskapsordninger.”

Politidirektoratet har ansvar for å fordele bevilgningene til politi- og lensmannsetaten. Politidistriktene får en rammebevilgning, som skal dekke alle utgifter (lønn, drift, investeringer med mer). Det er det enkelte politidistrikt som bestemmer hvordan bevilgningene skal fordeles for å oppnå en best mulig polititjeneste i hele distriktet.

Denne regjeringen har økt politiets budsjett med 2,3 milliarder kr i perioden 2006-2009.

Bare i 2009 er bevilgningene økt med over 1 milliard kr. Dersom kompensasjon for lønns- og pristigning trekkes fra, er styrkingen på ca 460 mill. kr i inneværende år.

Ved fordelingen av bevilgningen for i år har det vært en hovedmålsetting å opprettholde driftsnivået i politidistriktene på samme nivå som i 2008. Politidistriktene er styrket med kompensasjon for pris- og lønnsvekst og for volumendringer knyttet til blant annet utlendingsforvaltningen, avvikling av medhjelperordningen, nye stillinger, fornærmedes rettigheter og seniorpolitiske tiltak. I tillegg vil distriktene kunne benytte frigjorte midler ved at DNA-analyser nå finansieres sentralt.

Når det gjelder politiets bemanningssituasjon, viser jeg til Politidirektoratets utredningen ”Politiet mot 2020 – Bemannings- og kompetansebehov i politiet”. Med budsjettforslaget for 2009 følges anbefalingene i rapporten ift å øke opptaket til PHS til 552 studenter. Med de 460 nye sivile stillingene som ble opprettet gjennom tiltakspakken i januar, har vi allerede kommet halvveis til å oppfylle bemanningsutvalgets mål for politiet om 1.000 nye sivile årsverk. Nordmøre og Romsdal politidistrikt fikk tildelt 6 av disse stillingene.

Jeg har tillit til at Politidirektoratet og politimesteren i Nordmøre og Romsdal prioriterer og fordeler ressursene med sikte på en best mulig polititjeneste i hele politidistriktet.

SPØRSMÅL NR. 957**Innlevert 27. mars 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 1. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I St.meld.nr.16 (2008-2009) foreslås bevilget 12 mill. kroner til Skien og Notodden Lufthavner i 2010. Det presiseres at midlene vil bli bevilget etter søknad og til formål som er i samsvar med reglene i EØS-avtalen.

Har statsråden gjort noen vurderinger av om slik støtte er i samsvar med EØS-regelverket om statstøtte, og har statsråden til hensikt å notifikere denne bevilgningen?»

BEGRUNNELSE:

Det er lite kommersiell trafikk på Notodden Lufthavn i dag, mens trafikken fra Skien Lufthavn og særlig rutene på Bergen og Stavanger drives i konkurranse med tilsvarende ruter mellom Sandefjord Lufthavn og disse byene. Statlige tilskudd til Skien Lufthavn vil derfor bidra til skjev konkurranse mellom lufthavnene og dette er grunnen til at NHO Luftfart har klaget Skien Lufthavn inn for ESA for ulovlig mottak av statstøtte.

Det understrekes at Sandefjord Lufthavn i motsetning til Skien og Notodden lufthavner heller ikke blir gitt støtte til flygeinformasjonstjenester (AFIS). Bare denne utgjør årlig omlag 4,5 mill. kroner fra staten til hver av de ikke statlige lufthavnene utenom Rygge og Sandefjord. Støtten til flysikringstjeneste ble eksempelvis tatt bort 01.01.01. for Sandefjord Lufthavn, samtidig som Sandefjord Lufthavn ble fristilt fra statlig prisregulering av lufthavnavgiftene. Med gjeninnføring av prisregulering for lufthavner utenom Avinor slik det også tas sikte på i St.meld.nr. 16 (2008-2009), vil rammebetingelsene bli ytterlige-

re forrykket i negativ retning samtidig med ny statlig støtte til konkurrerende lufthavner.

Svar:

Utgangspunktet for formuleringene i St.meld. nr. 16 (2008-2009) er den praksisen EU-kommisjonen la grunnlag for gjennom den sentrale avgjørelsen fra 1999 om Manchester lufthavn. Her heter det at ”bygging og utvidelse av lufthavninfrastruktur som finansieres av det offentlige utgjør et generelt finanspolitisk tiltak [”a general measure of economical politics”] som ikke kan kontrolleres av Kommisjonen under [EF-]traktatens regler om statsstøtte, i den grad de har til formål å ivareta planleggingsoppgaver eller å gjennomføre nasjonal transportpolitikk.”

Denne enkeltsaken bygger igjen på formuleringer i EU-kommisjonens eldre retningslinjer for statsstøtte fra 1994. De nye statsstøtteretningslinjene for luftfartssektoren fra 2005 gjør det klart at de eldre retningslinjene fremdeles står ved lag.

Samtidig er det på det rene at det må trekkes en grense mot tiltak som ikke er transportpolitiske investeringer av den arten det vises til i Manchester-saken. Dette er trolig noe av årsaken til at retningslinjene fra 2005 legger opp til at rettmessigheten av denne typen tiltak må vurderes av EFTAs overvåkingsorgan i hvert enkelt tilfelle, etter notifikasjon.

Behovet for en konkret vurdering av hvert enkelt tilfelle er også årsaken til at departementet legger opp til at de aktuelle lufthavnene må søke om dekning av slike kostnader. På grunnlag av søknadene vil departementet ta stilling til i hvilken grad de tiltakene det søkes om må antas å være i tråd med EØS-avtalens regler om offentlig støtte.

SPØRSMÅL NR. 958**Innlevert 27. mars 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 16. april 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Enova gir i dag støtte til bygging av jordvarme. Dette er i en del tilfeller gode energiprojekter, som gir valuta for pengene. Det har også gitt resultater i form av flere jordvarmeanlegg.

Hvilken oversikt finnes over slike anlegg finnes, og hvordan er ansvarsforholdet dersom ett/flere jordvarmeanlegg blir ødelagt i forbindelse med tunnelarbeid eller lignende?»

BEGRUNNELSE:

I de siste årene har det blitt en større utbygging av jordvarmeanlegg for private boliger og næringsbygg flere steder i Norge. Boredyp på ca. 150 - 200 meter er ikke uvanlig.

Ansvarsforhold og kartlegging av anlegg er derimot uavklart. Problemstillinger kan oppstå, spesielt i forhold til tunnelprosjekter.

Et eksempel er tunneløsningen mellom Sluppen og Byåsen i Trondheim, som vil gå under et stort boligområde.

For å unngå en skade på slike jordvarmeanlegg og deretter påfølgende skadeserstatningssaker, er det derfor viktig at det er en oversikt hvor disse jordvarmeanleggene befinner seg.

Svar:

Jeg ser på utbyggingen av jordvarme som en viktig del i arbeidet med å øke bruken av vannbåren varme basert på miljøvennlige energiresurser. Gjennom støtteordninger bidrar regjeringen til å fremme markedsutviklingen for slike oppvarmingsløsninger.

Olje- og energidepartementet fastsatte 19. november 1996 forskrift om oppgaveplikt ved brønnboring og grunnvannsundersøkelser. Det følger av forskriften at den som utfører eller iverksetter boring, herunder alle typer energiboring, plikter å gi melding til Norges geologiske undersøkelse (NGU).

På NGUs hjemmesider, www.ngu.no, ligger den nasjonale grunnvannsdatenbanken GRANADA. Databasen inneholder informasjon om alle brønnboringer som er meldt NGU i henhold til forskriften, herunder energibrønner. NGU har nylig evaluert rapporteringsordningen, og nærmere informasjon om dette finnes på NGUs hjemmesider.

Ansvarsforhold og eventuelle skader på jordvarmeanlegg, for eksempel i forbindelse med tunnelarbeid eller lignende, er en sak mellom partene som i utgangspunktet reguleres av alminnelige erstatningsrettslige regler.

SPØRSMÅL NR. 959**Innlevert 27. mars 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 16. april 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«I dagens DN lover Senterpartiets leder at det vil komme på plass et grønt sertifikatmarked før valget til høsten.

Medfører det riktighet?»

Svar:

Forståelsen med Sverige om utvikling av et felles marked for elsertifikater, som ble lagt frem 27. juni 2008 gjelder fortsatt. Ambisjonen er å ha på plass de sentrale prinsippene for hvordan markedet skal utformes, og andre relevante spørsmål, innen 1. oktober 2009.

SPØRSMÅL NR. 960**Innlevert 27. mars 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 3. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Ifølge Dagens Næringsliv 21. mars tok Statens pensjonsfond - utland (Oljefondet) opp lån på 50 mrd. kroner for å investere i subprimelån og andre papirer som senere ble til usikre og høyrisiko verdipapirer.

Hva er årsaken til at Statens pensjonsfond - utland tar opp kreditt på denne måten, og mener finansministeren dette er en fornuftig praksis?»

Svar:

Siktemålet med Norges Banks ulike strategier for avvik fra referanseporteføljen er å oppnå en høyest mulig avkastning på plasseringene målt i utenlandsk valuta innenfor de plasseringsrammer som følger av forskriften og retningslinjer gitt i medhold av denne.

Når det gjelder resultatene for 2008 har Norges Bank i årsrapporten om Statens pensjonsfond i 2008 redegjort nærmere for de viktigste bidragene til resultatene i den aktive forvaltningen i 2008. Denne bidragsanalysen er også gjengitt i St.meld. nr. 20 (2008-2009) som ble lagt fram fredag 3. april 2009. Resultatene i renteforvaltningen bidro mest til de svake resultatene i aktiv forvaltning, og om lag 40 pst. av mindreavkastningen i renteforvaltningen i 2008 kan ifølge Norges Bank forklares av posisjoner i markedet for amerikanske pantsikrede obligasjoner. Norges Bank skriver blant annet:

”Finanskrisen startet med fall i prisene på verdipapirer som var utstedt med sikkerhet i amerikanske boliglån med lav kredittverdighet. Renteforvaltningen var i liten grad eksponert mot disse verdipapirene. Vi hadde imidlertid en betydelig eksponering i markedet for pantsikrede obligasjoner med høyere kredittkvalitet. Boligprisene i USA falt kraftig, og mislighold av lån tilbok gjennom 2008. Markedet for pantsikrede obligasjoner har derfor sett store fall i de underliggende verdiene. Investeringene i dette markedssegmentet bidro negativt i andre halvår 2007 og med om lag 40 prosent av renteforvaltningens negative resultat i 2008.”

Banken skriver (på side 38 og 39 i årsrapporten) at de siden 2002 har benyttet eksterne forvaltere til å investere i amerikanske panteobligasjoner. Fra 2002 til 2007 økte antallet mandater som forvaltet panteobligasjoner kraftig og banken brukte ved utgangen av 2007 11 eksterne forvaltere med til sammen 23 mandater. Mandatene med amerikanske panteobligasjoner hadde noen viktige fellestrekk. Blant annet hadde flertallet av mandatene belånt porteføljen, slik at total

eksponering mot panteobligasjoner var langt høyere enn allokert kapital. Norges Bank opplyser at belåning av posisjoner ved bruk av derivater og gjenkjøpsavtaler har vært vanlig praksis i denne type mandater.

Norges Bank opplyser videre at de i løpet av 2008 har foretatt en betydelig restrukturering av dette forvaltningssegmentet. Av de opprinnelig 23 mandatene var kun syv aktive ved årsskiftet. Belåning av porteføljen er avvirket i disse mandatene. Mangel på likviditet i markedet har samtidig begrenset muligheten til å redusere eksponeringen mot panteobligasjonene. Fondet er derfor fortsatt utsatt for svingninger i markedet for amerikanske panteobligasjoner selv om disse posisjonene ikke lenger er belånt slik som tidligere.

Som omtalt i St.meld. nr. 20 (2008-2009) har departementet en tid arbeidet med å gjennomgå de retningslinjene som gis til Norges Bank for forvaltning av fondet med sikte på å videreutvikle det. I Stortingsmeldingen står det blant annet:

”Som en del av gjennomgangen av regelverket for Statens pensjonsfond – Utland vil det også bli stilt strengere krav til Norges Banks aktive forvaltning. Det er særlig aktuelt å fastsette supplerende grenser for risikotaking i den aktive forvaltningen utover dagens grense for forventet relativ volatilitet. Dette kan innebære strengere krav til risikospredning for de aktive posisjonene, og at det etableres risikorammer for flere hovedkategorier av risiki. Departementet vil også vurdere om det bør fastsettes for implisitt opplåning (”leverage”) og short-posisjoner. Det kan også være aktuelt å vurdere rammen for forventet relativ volatilitet og eventuell fordeling av denne i lys av bankens framtidige strategier for den aktive forvaltningen.”

Samtidig som departementet vurderer nye krav som sikter mot å begrense risikoen i den aktive forvaltningen i form av supplerende mål for risiko, må regelverket for den aktive forvaltningen nødvendigvis være rammepreget, slik at ansvaret til bankens styrende organer ikke i praksis flyttes til departementet. Norges Bank er tildelt et forvaltningsoppdrag med en viss grad av frihet i gjennomføringen, og det er verken hensiktsmessig eller ønskelig at denne typen virksomhet detaljreguleres og løpende styres fra departementet.

Departementet arbeider med en ny forskrift for forvaltningen av fondet med sikte på at den kan tre i kraft fra 1. januar 2010. Det vises for øvrig til at det i St.meld. nr. 20 (2008-2009) er varslet at departemen-

tet vil komme tilbake til Stortinget våren 2010 med et bredt beslutningsgrunnlag og en vurdering av hvorvidt eller i hvilket omfang aktiv forvaltning i statens pensjonsfond – Utland skal videreføres. Eventuelle

ytterligere endringer i retningslinjene som følge av denne gjennomgangen vil bli fastsatt etter at Stortinget har behandlet saken.

SPØRSMÅL NR. 961

Innlevert 27. mars 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 3. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Viser til finansministerens svar på spørsmål nr. 917, der finansministeren svarer på siden av spørsmålet, og jeg ber derfor om en ny redegjørelse. Finansministeren uttalte følgende i TV2 Tabloid onsdag 11. mars: "Vi har en passiv forvaltning på 98,5 pst." Videre hevder finansministeren at bare 1,5 pst. av Statens pensjonsfond - utland (Oljefondet) forvaltes aktivt.

Medfører dette utsagnet riktighet, og hvordan er da så store tap som 70 mrd kroner mulig som resultat av aktiv forvaltning?»

BEGRUNNELSE:

1,5 pst. av Statens pensjonsfond - utland sin markedsverdi ved årsskiftet utgjør 30 mrd. kroner, mens aktiv forvaltning har tapt 70 mrd. kroner. Finansministerens uttalelse tyder på at man på aktiv forvaltning har tapt mer enn man har forvaltet. Det ønskes besvart hvorledes dette kan henge sammen, eller om finansministeren har uttalt seg uten tilstrekkelig kompetanse.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr 917 og henvisningene til omtalen av relativ volatilitet i flere dokumenter til Stortinget.

Rammen for avvik mellom faktisk portefølje og den referanseporteføljen Finansdepartementet har valgt for forvaltningen av Statens pensjonsfond – Utland er uttrykt som en ramme for forventet relativ volatilitet. Det er i noen sammenhenger nødvendig å forenkle framstillingen av kompliserte emner for å formidle et hovedbudskap. Hovedbudskapet i denne sammenhengen er at innslaget av aktiv forvaltning i forvaltningen av fondet er begrenset, slik at resultatene over tid i hovedsak vil følge utviklingen i den referanseporteføljen Finansdepartementet har fastsatt. Som det framgår av St.meld. nr. 20 (2008-2009), har variasjonene i avkastningen av referanseporteføljen forklart mer enn 99 pst. av variasjonene i avkastningen av fondet sett over perioden 1998-2008.

SPØRSMÅL NR. 962

Innlevert 27. mars 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 1. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I regjeringens forslag til ny NTP 2010-2019 er både samfunnsøkonomisk nytte og endring i CO₂-utslipp fra alle store prosjekter innenfor vei, jernbane,

sjøtransport og lufttransport oppgitt. Energiforbruk er også en viktig faktor ved beregning av samfunnsøkonomisk nytte og påvirker både gjennom direkte og indirekte energiforbruk også utslipp av CO₂.

Er direkte og indirekte energibruk og samlet effekt for CO₂ utslipp ved store prosjekter i planen beregnet og kan resultat av slike beregninger fremlegges?»

BEGRUNNELSE:

Ca 70 % av energibruken til jernbanen er indirekte. Et slikt forhold er avgjørende viktig for beregning av både samlet utslipp av CO₂ fra jernbanetransport og for beregning av samfunnsøkonomisk nytte. Jeg viser til at Norge er med i et europeisk kraftnett slik at det heller ikke uten videre kan forutsettes at elektrisk kraft brukt direkte og indirekte til de ulike transportformer i Norge utelukkende kommer fra "rene" norske vannkraftverk.

Et fullstendig energiregnskap ved transportplanlegging bør omfatte 9 ulike forhold; framdrift, bygging av infrastruktur, vedlikehold av infrastruktur, drift av infrastruktur, fjerning av infrastruktur,

produksjon av drivstoff, produksjon av transportmidler, vedlikehold av transportmidler og skroting av transportmidler. Det virker som om SD i NTP og også Jernbaneverket/NSB for jernbanens vedkommende bare tar hensyn til pkt1. I andre land gjøres det langt mer omfattende beregninger av direkte og indirekte energiforbruk og tilhørende beregninger av CO₂ utslipp blir da også langt riktigere.

Det virker som om slike problemstillinger ikke belyses verken i NTP 2010-2019 eller i Regjeringens arbeid med energi og klima. Jeg håper statsråden kan belyse Regjeringens holdning til dette viktige område nærmere og går ut fra at manglende vektlegging av indirekte energiforbruk ikke er begrunnet med ønske om å fremstille enkelte transportformer som langt mer "miljø- og utslippsvennlige" enn de faktisk er.

Svar:

Energibruk inngår i beregninger av prosjekters nytte, gjennom energikostnader i anleggsfasen. For prosjekter som antas å påvirke transportomfang og/eller transportmiddelfordeling beregnes kostnader ved endringer i energibruk og klimagassutslipp fra trafikken. Mer indirekte energibruk beregnes ikke.

Som en del av oppfølgingen av Klimaforliket har Vegdirektoratet, på oppdrag fra Samferdselsdepartementet, satt i gang et arbeid for å utvikle et bedre metodeverktøy for å beregne de samlede effektene på klimagassutslipp som kan forventes ved etablering av ny infrastruktur og vedlikehold av eksisterende infrastruktur. Beregningsmodellene skal inkludere både utslipp fra vegbygging, vedlikehold og drift av vegene. Tilsvarende verktøy skal utvikles for jernbane- og luftfartssektoren, og for transportsektorene samlet.

SPØRSMÅL NR. 963

Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 2. april 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva vil statsråden konkret gjøre for å sikre at gjennomføringen av DNA-reformen ikke må utstå med store forsinkelser, og vil det åpnes for å nytte Gena for å bidra til den forutsatte gjennomføring?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort kjent med at gjennomføringen av den såkalte "DNA-reformen" kan fryktes å bli utsatt og først ventes å bli komplett i 2015, et stykke unna statsrådets festtaler i ulike media og fra Stortingets talerstol. Statsråden avvist å nytte det private analyseinstituttet GENA som et virkemiddel til å avvikle køene ved Rettsmedisinsk insti-

tutt, sikre raskere DNA-analyse og bedre rettssikkerhet. Det fremstår som noe av et paradoks all den tid det samme instituttet brukes som skryteeksempel fra næringsministerens side i forhold til viktigheten av å satse på kvinnelige entreprenører. Gena ledes om kjent av en kvinne, Ragne Farmen, som i flere år har blitt motarbeidet av statsråden og stortingsflertallet. I forhold til den nærmere gjennomføringen av DNA-reformen har undertegnede også blitt gjort kjent med at RMI ikke besvarer over 90 % av rettsmedisinsk-kommisjons anførsler til rapporter som ligger til grunn for saker som ligger til behandling i rettsapparatet, samt at RMIS svært sene levering av rapporter til sakkyndige nærmest umuliggjør at disse kan gjøre en skikkelig jobb i forbindelse med rettsaker. Un-

dertegnede har videre blitt gjort kjent med at RMIs naturlig nok omfangsrrike rapporter har blitt overlevert disse kun timer før rettssaker tar til. I den grad dette oppfattes som betryggende sett ut fra et rettssikkerhetsperspektiv tillater undertegnede å sette spørsmålstegn ved. Undertegnede er også gjort kjent med at DNA-analyser ved voldtektssaker innebærer 80 % negative treff grunnet at RMI i motsetning til i Sverige og England ikke tar i bruk tilgjengelig teknologi og metoder som f.eks. Gena gjør. Bakgrunnen for dette fremstår som uklar. Avslutningsvis ønsker undertegnede en klargjøring av hvordan Regjeringen ser for seg at man i større grad kan bruke sivile åstedsgranskere for å sikre fremdriften av DNA-reformen. Behovet for "second opinion" ved analyse av DNA har blitt verbalt uttrykt av et samlet Storting. Regjeringens behandling av private analyseinstitutt grunnet ideologiske prinsipper virker imidlertid til skade for at gjennomføringen av DNA-reformen kan skje på den måten som statsråden til nå har presentert som en av sine få løsninger på den politikrisen som fortsatt er et faktum.

Svar:

Jeg har innhentet uttalelse fra Politidirektoratet, som opplyser at DNA reformen gjennomføres i henhold til de planer og målsettinger som var lagt til grunn for reformen. Det er ikke grunnlag for å så tvil om gjennomføringen av DNA-reformen. Endringene i lovgivningen har nå fungert i et halvt år. Antall saker til Rettsmedisinsk institutt (RMI) er fordoblet, noe som innebærer en økning av både spor og prøver fra mistenkte/siktede. Det er også registrert en betydelig økning av treff i DNA-registeret, spor mot spor og spor mot person. Om lag halvparten av alle spor som legges inn i sporregisteret treffer med profiler fra domfelte/siktede.

Erfaringer fra andre sammenlignbare land viser at det vil ta noe tid før man har full effekt av registrene etter at lovendringene trer i kraft. Regjeringen har satset betydelig på denne reformen og vil følge den opp i årene som kommer. Politidirektoratet vil på sin side legge til rette for økt bruk av DNA i etterforskning og vil følge opp slik at det ikke oppstår restanser i forhold til registrering av de personer som fyller vilkårene. Direktoratet vil også følge opp opplæring både i politidistriktene og ved Politihøgskolen. Fortløpende erfaring med bruk av DNA og økt kompetanse i politiet vil bidra til høy kvalitet og antas å gi flere saker der DNA kan brukes som bevis. I sum vil dette sikre en effektiv utnytting av DNA som metode.

Bruk av DNA forventes å gi ytterligere effekt fra det tidspunkt Norge når en operativ fase innenfor Prümsamarbeidet.

Kapasiteten på RMI og ved DNA-registeret ved Kripos er også styrket, slik at de er i stand til å hånd-

tere et økt saksvolum. Det gjennomføres også ytterligere tiltak for å heve kvaliteten knyttet til oppdragsanmodning fra politi og påtalemyndighet, økt automatisering samt å fullføre akkrediteringsarbeidet ved RMI. Til tross for fordobling av saksvolumet med DNA i hverdagskriminalitet og den ekstra arbeidsbelastning som en omstilling nødvendigvis medfører, er svartiden den samme ved RMI.

Jeg har helt fra starten av DNA-reformen understreket viktigheten av at alle ledd i kjeden fungerer. Justisdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe mellom RMI og Den rettsmedisinske kommisjon (DRK) for å bedre samhandlingsrutinene. I følge RMI blir alle bemerkninger nå besvart i henhold til det man er blitt enig om i departementets arbeidsgruppe. Det er min oppfatning at RMI og DRK er i en konstruktiv dialog, og at begge parter er opptatt av å få til en best mulig samhandling. Det bør også nevnes at kommisjonen ikke har merknader til langt de fleste genetikkaker som sendes inn til kontroll, og at det faktisk er det området med lavest andel bemerkninger sammenliknet med de andre områdene. Det er uheldig at det ikke er gitt tilleggsrapport i alle saker der det er bedt om det, men betydningen av dette må ikke overdrives. Alt materiale er tilgjengelig for forsvareren gjennom innsyn i saksdokumentene. Forsvareren, og retten, kan selvsagt be om at det innhentes nye uttalelser dersom de mener det er nødvendig. Det er under alle omstendigheter domstolen som har ansvaret for sakens fulle opplysning og som avsier dom.

Jeg er opptatt av at den ordningen Norge har etablert ved Den rettsmedisinske kommisjon skal fungere som forutsatt. Tilliten til den kontrollen som kommisjonen utøver er trolig en av grunnene til at en her i landet har vært forskånet fra utstrakt bruk av private sakkyndige og "battle of experts".

Jeg vil ikke gå inn i en debatt om navngitte private laboratorier. Offentlig bruk av private laboratorier forutsetter som kjent anbudsutlysning i tråd med det statlige regelverk for anskaffelser. Det vises til at Regjeringen og et flertall av Stortinget er av den oppfatning at rettssikkerhet og kvalitet best sikres ved at den type analyser vi her snakker om, utføres i offentlig regi og uavhengig av forretningsinteresser. Regjeringen har også i tråd med Stortingets ønske bevilget midler til forberedelse av et nytt offentlig analyseinstitutt ved Universitetet i Tromsø, jf. Innst.O. nr. 23 (2007-2008).

Når det gjelder omtalen av laboratorieteknologi og analysemetode vil jeg bemerke at dette er et område i rask forandring. I strafferettspleien er vi avhengig av å benytte godt etablerte og utprøvde metoder som det er tilrettelagt for i hele kjeden, fra spor sikres til DNA-analysen er avsluttet. Vi må forutsette og ha tillit til at RMI holder seg faglig oppdatert og velger

analysemetoder relevant for formålet og i tråd med internasjonale retningslinjer.

Avslutningsvis vil jeg nevne at bruk av sivile åstedsgrensere er omtalt i Politidirektoratets bemaningsrapport "Politiet mot 2020". Jeg har forhørt

meg med Politidirektoratet som har opplyst at det vil ikke bli arbeidet videre med dette spørsmålet nå, og man vil først vinne erfaringer fra hvordan DNA-reformen fungerer totalt sett før dette eventuelt vurderes.

SPØRSMÅL NR. 964

Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 15. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Øst-Finnmark er det et sterkt ønske om å kunne øke samhandelen med Finland via en jernbaneforbindelse mellom Nord-Finland og Øst-Finnmark. Dette var også noe den finske ministeren for utenriks-handel, Paavo Väyrynen, fremmet et forslag om under et møte i Kirkenes våren 2008 hvor også vår utenriksminister deltok. Det står ingenting konkret om dette i dokumentet "Nye byggesteiner i nord".

Er statsråden villig til å utrede en slik jernbaneforbindelse mellom Øst-Finnmark og Nord-Finland?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringas nordområdestrategi "Nye byggesteiner i nord" står det bl.a.:

"Regjeringen vil etablere en transportinfrastruktur mellom Norge og nabolandene som binder Barentsregionen bedre sammen. Bedre forutsetninger for øst-vestgående transportstrømmer vil bidra til å bedre samhandel og samarbeid med våre naboland"

og videre:

"For å styrke forbindelsen mellom Russland og områder lenger vest og sør i Nord-Norge er det viktig med utbedring av riksvegnettet i Finnmark og Troms, både i retning Russland og Finland."

Det står m.a.o. ikke noe konkret om en eventuell framtidig jernbaneforbindelse mellom Øst-Finnmark og Nord-Finland. Med en jernbaneforbindelse til Barentshavet ville finsk industri blitt en viktig bidrags-

yter til havneutvikling og nye arbeidsplasser i regionen. Når finske myndigheter står med åpne armer og ønsker et felles jernbaneprojekt bør norske myndigheter vurdere dette forslaget seriøst.

Svar:

Regjeringen har i St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 gjort rede for oppfølgingen av nordområdestrategien for transportsektoren.

Som det framgår av meldingen, mener regjeringen at det i forlengelsen av fremlegget av Nasjonal transportplan 2010-2019 er behov for en særskilt gjennomgang av transportinfrastrukturen i nordområdene. En slik studie skal omfatte alle transportformer og ha et tidsperspektiv utover 2020. Det er blant annet behov for en bedre koordinering av framtidige planer for større infrastrukturinvesteringer i nordområdene, inkludert våre naboland, og en samlet vurdering av ulike lokale initiativ til transportløsninger sammenholdt med trafikkgrunnlaget.

Det foreligger flere forslag til jernbaneløsninger i nordområdene. Blant annet har Storfjord kommune planer om å kartlegge mulighetene for en forlengelse av jernbanen frå Kolari i Finland til Skibotn i Troms. Dette er også et prosjekt den finske ministeren for utenriks-handel har trukket fram som interessant. Jeg mener derfor det er hensiktsmessig å vurdere jernbaneløsninger i nord i en større utredning av utviklingen av transportsystemet i nordområdene. En slik utredning vil være en viktig del av underlaget for neste Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 965**Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen****Besvart 16. april 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at Kulturrådet ikke begår flere overgrep mot den redaksjonelle frihet?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Kulturråd har nylig fratatt den kristne avisen Norge IDAG pressestøtten fordi de mener at den ikke holder høy nok journalistisk standard.

En slik holdning til det redaksjonelle innhold i en avis er nærmest skandaløst, og kan nesten karakteriseres som et statlig maktovergrep mot pressefrihet og pressemarked.

Når Kulturrådet gjør slike vurderinger bør kulturministeren foreta en vurdering av om avisen bør få beholde de 400.000 kronene de nå mister.

Mange vil mener at dette er bare nok et grep for å forsterke den systematiske avkristningen som denne regjering driver med i dette landet. Norge IDAG skriver om religiøse spørsmål på en slik måte at det ikke er egnet å støte noen. Det virker som om kulturrådet er blitt en form for smakspoliti. Det bør finnes objektive kriterier som ikke sier noe om det redaksjonelle innholdets kvalitet. Man må heller legge til grunn utgivelsesfrekvens, sidetall og lignende.

Norsk Presseforbunds generalsekretær Per Edgar Kokkvold har advart mot den beslutning som Kulturrådet i dag fattet. Han sa at man skal være ytterst varsom med å kneble det man ikke liker. Det er helt i tråd med Fremskrittspartiets syn.

Svar:

Tilskuddsordningen "Støtte til uke- og månedsaviser" som er en ordning under Norsk kulturfond, må ikke blandes sammen med den ordinære pressestøtten som har slike objektive tildelingskriterier som stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen etterlyser.

Avisen Norge IDAG har søkt Norsk kulturråd om

2 mill. kroner i støtte for 2009 fra tilskuddsordningen "Støtte til uke- og månedsaviser".

Kulturrådets vedtak som ble fattet i møte 26. mars 2009, lyder:

"Avslag med henvisning til § 3a) i retningslinjene. I tråd med retningslinjenes § 4 tildeles kr. 1 012 000 i støtte for 2009, og det gis tilsagn om kr. 341 000 i støtte for 2010, med forbehold om Stortingets budsjettvedtak."

Når en publikasjon som har vært tilskuddsmottaker får avslag på en søknad, faller den ut av ordningen gjennom en gradvis nedtrapping av støtten. Dette er tilfelle med Norge IDAG, men avisen står fritt til å søke på nytt for 2010.

Norge IDAG konkurrer med andre uke- og månedsaviser om knappe midler. Tildelingskriteriene er nedfelt i egne retningslinjer hvor § 3a) lyder:

"En samlet kvalitetsvurdering er grunnlaget for bevilgning og fordeling av tilskudd. Dette innebærer en bred faglig vurdering av avisens redaksjonelle virksomhet og prioriterte stoffområder samt dens betydning for og fremme av offentlig debatt. [...]"

Dette tildelingskriteriet er basert på et faglig skjønn. Skjønnsutøvelsen er med hensikt lagt til Norsk kulturråd. Departementet kan ikke instruere Kulturrådet om individuelle tildelinger fra Norsk kulturfond.

Rådets selvstendige rolle i slike saker er ytterligere regulert ved forskrift 20. november 1987 nr. 924 hvor det bestemmes at det ikke er adgang til å klage til departementet over Kulturrådets faglige skjønn. Det kan kun klages over feil i saksbehandlingen eller rettsanvendelsen.

Armlengdes avstand-prinsippet i saker hvor det skal utøves et kunstnerisk eller faglig skjønn er godt begrunnet og vil ikke bli endret.

SPØRSMÅL NR. 966**Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 16. april 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Belysning står for en femdel av verdens stasjonære energiforbruk. For en tid tilbake gikk det internasjonale energibyrået IEA ut og advarte mot økningen i lysforbruk. Ved en fornuftig innfasing av moderne teknologi, kan energi-forbruket forbli uendret fram mot 2030, selv om etterspørselen etter lys vil øke med 80 prosent i den samme perioden. LED teknologien anses av mange som fremtidens lysteknologi.

Hvilket arbeid gjør ENOVA, Statsbygg og Veivesenet i forhold til innfasing av mer energieffektiv belysning?»

Svar:

Under følger en oversikt over hvilket arbeid som gjøres for å fase inn mer effektiv belysning, med spesiell vekt på veibelysning og belysning i bygg. I tillegg viser jeg til brev av 26.5. 2008 der belysning omtales som en del av svaret på Representantforslag 8:84 (2007-2008).

Energieffektiv belysning inngår i Enovas arbeidsområde. Det omfatter veiledning om energieffektiv belysning, seminarer og konferanser med berørte bransjer, og utarbeidelse av veiledere med belysning som tema. I tillegg gjennomføres det nasjonale kampanjer om lys og det gis rådgivning gjennom Enovas Svartjeneste. Et stort antall offentlige og private aktører er i dialog med Enova, og antallet henvendelser som gjelder LED-lys er sterkt økende.

Enovas program for bolig, bygg og anlegg omfatter også energieffektiv belysning. Det er gitt støtte til tiltak i alt 12.000 bygningsobjekter innenfor dette programmet og samlet dokumentert resultat for området utgjør ca 2,5 TWh/år. Enova har også gitt støtte til en rekke energieffektiviseringsprosjekter i Statsbygg. Innenfor veibelysning har Enova også utarbeidet en særskilt veileder for effektiv veibelysning, og

de gir tilskudd til vei og tunnelbelysningsprosjekter. Til nå har de dekket om lag 10 prosent av all veibelysning i Norge. Erfaring viser at det er normalt med en reduksjon i energibruken på om lag 50 prosent i disse prosjektene.

Spørsmålet om bruk av energieffektiv belysning i Statsbygg er forelagt Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD). FAD opplyser at som utgangspunkt benyttes glødelamper i begrenset grad i Statsbygg. De opplyser at det er regelverk som setter de ytre rammene for hvilke belysningsanlegg Statsbygg kan velge mellom i et prosjekt. Det vises blant annet til Arbeidsmiljøloven og Plan- og bygningsloven. Det tas videre hensyn til at energieffektivitet, levetid, vedlikehold, kostnader og miljø på kort og lang sikt.

Spørsmålet om veibelysning er forelagt Samferdselsdepartementet (SD). SD opplyser at det årlige energiforbruket til vegbelysning på riksvegnettet er om lag 250 GWh. I 2008 utformet Statens vegvesen nye krav til vegbelysning, som blant annet innebærer redusert belysningsnivå i tidsrom med lite trafikk. Statens vegvesen deltar i et FoU-prosjekt der målet er å utvikle et instrument for automatisk tilpasning av riktig belysningsnivå på vegen i forhold til de rådende vær-, føre-, vei- og trafikkforholdene. Det antas at strømforbruket over året kan reduseres med 40 prosent med automatisk behovstilpasning av belysningsnivå.

I følge SD vil LED trolig bli tatt i bruk som lyskilde til tunnelbelysning om noen år, og det vil etter hvert kunne gi betydelige energigevinster. LED kan egne seg godt til tunnelbelysning fordi LED ikke gir redusert lysutbytte ved lave temperaturer slik som for eksempel lysrør. LED har dessuten lang levetid. Statens vegvesen vil sette i gang nye prøveprosjekter med LED i tunneler.

SPØRSMÅL NR. 967**Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 3. april 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Ved årsskiftet 2008-2009 signaliserte regjeringen i brev til Norsk Industri at de la arbeidet med industrikraftregimet dødt. Under statsministerens besøk i Sauda forrige uke ble det likevel lagt frem seks "industrikraft"-tiltak. I debatt på Dagsnytt18 25. mars 2009, gav statssekretær Slåke inntrykk av at tiltakene var rett rundt hjørnet.

Hvilke av statsministerens momenter var genuint nye i forhold til Åslaug Hagas tiltaksliste, innebærer de noen endringer i Hjemfallsregimet, og når får Stortinget de til behandling?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har en rekke ganger lovet industrien et industrikraftregime. I det forventer industrien noe mer enn muligheten til å inngå markedsbaserte kraftavtaler - en mulighet som de har den dag i dag. Regjeringen bruker nå den franske modellen som referanse. En slik modell innebærer at et innkjøpskonsortium forhåndsbetaler for kraft - som om de investerer i ny produksjon, og får kjøpe kraft til "selvkost". En av EUs årsaker for å godta en slik "markedstilpassing" er argumentet om forsyningssikkerhet, fordi man antar at kapitaloverføringen fra konsortiet til kraftselskapet over tid brukes til å bygge ut ny kraft. Det er derfor av interesse at regjeringen fremlegger en sak for Stortinget, slik at man får klarhet i om regjeringen legger opp til at en industrikraftløsning basert på fransk modell vil medføre nye kraftutbygginger, eller om man forventer at Statkraft kun skal selge kraft fra eksisterende portefølje. Ved sistnevnte tilnærming kan systemet bli langt mindre robust i forhold til innsigelser fra EU.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av vilkårene til kraftintensiv industri. Kraftintensiv industri er en viktig del av vår samlede konkurranseutsatte industri. Vi har arbeidet med ulike tiltak og rammevilkår på kraftområdet som har stor betydning for denne industrien. I St.prp. nr. 1 (2008-2009) la regjeringen fram tiltak for kraftintensiv industri. Her ble det slått fast at fundamentet i regjeringens tiltak overfor denne industrien på kraftområdet er en god kraftbalanse, muligheter til å inngå langsiktige, kommersielle kontrakter og de gode vilkår industrien har ved nettleie, ved fritak for eller reduksjon av el-avgift og gjennom støtteordninger hos Enova. Det ble videre slått fast at regjeringen stiller seg positiv til at industrien oppretter et innkjøpskonsortium for kraftintensiv industri. Regjeringen vil aktivt tilrettelegge for konsortiet ved at det kan gis tilskudd til de kraftintensive bedriftene som deltar. Regjeringen arbeider nå med nærmere kriterier for hvilke bedrifter som skal kunne være med i ordningen.

Konsolideringsmodellen for offentlig eierskap til vannkraftressursene åpner for at private aktører kan inneha inntil 1/3 av eierskapet i offentlige kraftselskaper. I tillegg har regjeringen lovfestet adgangen til omgjøring av konsesjonsvilkårene om tidsbegrensning og hjemfall dersom vannfall og kraftverk med hjemfallsvilkår overdras fra privat aktør til offentlig eier. Omgjøringsadgangen medfører at industriens eierskap til slike vannfall og kraftverk kan videreføres som deleierskap på inntil 1/3 etter industrikonsesjonsloven. Regjeringen har lagt fram et høringsnotat som åpner for at vannkraftproduksjon kan leies ut for perioder på inntil 15 år. Regjeringen tar sikte på å fremme et forslag om en utleieordning i nærmeste framtid.

SPØRSMÅL NR. 968**Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim****Besvart 16. april 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Hvordan stiller statsråden seg til en ordning med naturressursskatt og konsesjonsavgift for kommuner hvor det er vindkraftutbygging?»

BEGRUNNELSE:

Vind er en energiressurs med økende verdi, og lokalsamfunn som bidrar med sine fornybare ressurser ønsker å få en rettmessig andel av verdiskapningen som kompensasjon for naturinngrepene. Dette er etablerte prinsipper for vertskommuner for vannkraft. Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner har utformet forslag til naturressursskatt og konsesjonsavgift som ivaretar prosjektenes lønnsomhet.

Svar:

Energiloven har i dag ingen hjemmel til å pålegge vindkraftutbyggere å betale kompensasjon til vertskommunen. Kommunale inntekter fra vindkraftut-

bygging skjer i medhold av alminnelig skattelovgivning – inntektsskatt og eiendomsskatt – og til grunneiere i medhold av oreigningslova ved skjønn eller gjennom privatrettslige ordninger. I kommuner som har eiendomsskatt, vil vindkraftverk være skattepliktige i henhold til anleggenes verdi. Mange vindkraftutbyggere inngår i stedet, eller i tillegg, frivillige avtaler om kompensasjon eller annen godtgjørelse til kommuner. I tillegg kommer indirekte økonomiske virkninger gjennom arbeidsplasser og økt etterspørsel av tjenester lokalt/regionalt.

Naturressursskatt, grunnrenteskatt, konsesjonsavgifter og konsesjonskraft i vannkraftssektoren utgjør til sammen et særbeskatningssystem for en næring med grunnrente. På grunn av ulik grad av driftsøkonomisk lønnsomhet kan ikke vindkraftnæringen umiddelbart sammenliknes med vannkraftnæringen. Jeg har imidlertid notert meg LNVKs forslag om naturressursskatt og konsesjonsavgift til vindkraftkommuner.

SPØRSMÅL NR. 969**Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 3. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Det er både i Oslo og Bærum en del uro i forbindelse med de planlagte plasseringer av basestasjoner for Statens nødnett. Uroen er knyttet til den mulige helserisikoen knyttet til den elektromagnetiske strålingen fra disse basestasjonene.

Vil statsråden påse at DNK og utbyggerne tar tilbørlig hensyn til den utrygghet mange føler ved å innføre et "føre-var"-prinsipp når det gjelder plasseringen av basestasjonene, slik at de ikke blir plassert ved barnehager, skoler og i boligområder?»

BEGRUNNELSE:

Statens nødnett er basert på det digitale radiosystemet TETRA (TErrestrial Trunked Radio). I motsetning til dagens vanlige mobiltelefonisystemer, som

bruker bærefrekvenser 900 eller 1800 MHz (GSM) og 2100 MHz (UMTS), opererer TETRA på 400 MHz, dvs. 400 millioner svingninger per sekund.

TETRA sender via sine antenner (basestasjoner) ut pulserte signaler 17,6 ganger per sekund, som er klassifisert som ekstremt lavfrekvent elektromagnetisk pulsering. Denne lave frekvensen er en av grunnene til den helt spesielle helseuroen TETRA skaper, da viktige hjernefrekvenser ligger i dette området og kan tenkes å bli forstyrret, med søvnproblemer og andre helseplager som resultat. Den alvorligste frykten er at vedvarende bestråling fra TETRA forårsaker ondartet hjernesvulst. TETRA omtales av enkelte som verstingen av de elektromagnetiske strålingene. Så vidt meg bekjent, er det ikke foretatt forskning på TETRA utover et forskningsprosjekt som ble igangsatt på det medisinske fakultetet ved Imperial Colle-

ge i London i 2003. Prosjektet ser på brukereksponeringen og skal gå over mange år.

Et spesielt forhold, som er særlig relevant i kritikken mot TETRA, er at systemet går på full effekt 24 timer i døgnet, selv om det ikke er noen samtaler. Vanlige basestasjoner som for eksempel GSM - mobiltelefoni varierer i styrke avhengig av hvor mange brukere som er på samtidig.

Mange vil se systemets nytte for brannvesen, helsevesen og politiet, men hva med helserisikoen? Mange undersøkelser konkluderer med mulig helserisiko knyttet til vanlig mobiltelefoni, noe som igjen har bidratt til at britiske myndigheter har igangsatt et medisinsk forskningsprosjekt som tar sikte på lære mer om strålingsfaren fra TETRA, som vi vet lite om.

Det vil, etter min oppfatning, være i alles interesse at det etableres et "føre var"-prinsipp når det gjelder både fastsettelse av grenseverdier og plasseringer av basestasjoner, slik at ikke-brukere av systemet ikke utsettes for unødig strålingseksposering. Dette gjelder mennesker som ikke gis muligheter til å verne eller beskytte seg mot strålingen. En bolig er tross alt et sted hvor de fleste oppholder seg størstedelen av døgnet. Tilsvarende for skoler og barnehager. Det synes å være enighet om at barn og unger er mer utsatt for helserisiko enn eldre.

Svar:

Hensikten med å bygge ut et radionett for nødnettene, er å kunne tilby folk effektiv hjelp fra brann, helsetjeneste og politi hvis det oppstår en brann, ulykke eller annen nødssituasjon. Da må det stå antenner i nærheten av der folk bor og oppholder seg for å kunne gi sikker radiodekning. Utbyggingen av nødnettet skjer innenfor retningslinjer som Statens strålevern og Post- og teletilsynet har etablert. Mastene må plasseres slik at de gir best mulig dekning, men samtidig skal det tas hensyn til føre var prinsippet og kravet om lavest mulig eksponering.

I henhold til strålevernforskriften skal anbefalingene fra den internasjonale strålevernkommissjonen for ikke-ioniserende stråling (ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection)) følges. Forskriften krever videre at all eksponering skal holdes så lavt som praktisk mulig, altså et "føre var"-prinsipp. Statens strålevern anbefaler også en "føre var"-tenkning, men setter ikke nye grenseverdier. Det innebærer at selv om nivåene allerede er lave, bør man redusere dem ytterligere, dersom det kan gjøres ved enkle tiltak.

Helsefare knyttet til elektromagnetiske felt er et område som også følges nøye av WHO. Det har vært forsket på biologiske effekter av eksponering for elektromagnetiske felt i mange tiår. Det foreligger et stort forskningsmateriale, og en gjennomgang av all

forskning på dette området danner grunnlag for de grenseverdiene ICNIRP anbefalte i 1999. ICNIRP gjennomgår regelmessig ny forskning for eventuelt å vurdere revisjon av sine anbefalinger. I samarbeid med regjeringer og forskningsinstitutter verden over har det blitt satset mer enn 250 mill. dollar i forskning på mulige skadevirkninger av elektromagnetiske felt de siste 10 årene, uten at det har vært mulig å påvise helsefare knyttet til basestasjoner eller trådløse nett.

Ifølge Statens strålevern er de nordiske strålevernsmyndighetenes felles vurdering at det ikke finnes vitenskapelig belegg for at mobil telekommunikasjon forårsaker skadelige helseeffekter, verken fra basestasjoner for mobiltelefoni, TETRA eller andre trådløse installasjoner. Post- og teletilsynet har sammen med Strålevernet utført en del målinger ved basestasjoner for TETRA. Nivåene er langt under, og overalt lavere enn en tusendedel av grenseverdien.

For myndighetene er det viktig å forholde seg til godt dokumenterte forskningsresultater. Enkelte forskningsresultater fra 1970-årene viste at radiofrekvente felt med en moduleringsfrekvens på 16 Hz påvirket utstrømning av kalsium i hjerneceller og derfor kunne påvirke hjernefunksjonen. Dette har flere forskningsgrupper senere forsøkt å gjenta, uten å finne noen slik effekt.

TETRA benytter som vist til i spørsmålet, en lavere frekvens enn det vanlige mobilnettet, nemlig 400 MHz. Basestasjonene sender også signaler hele døgnet. Basestasjonene sender imidlertid ikke ut signaler med pulsfrekvens 17.6 Hz. Det er telefonene som benytter denne frekvensen, ikke basestasjonene. Problemstillingen er derfor ikke relevant for basestasjonene.

Antennene befinner seg høyt oppe i master, vanligvis over 30 meter, slik at ingen kommer inn i feltet rett foran en antenne. Feltet rett under antennen vil være lavt, både fordi man uansett befinner seg mer enn 30 meter fra antennen og fordi antennene ikke sender noe nedover. Nødnettets antenner utplasseres altså slik at eksponering av befolkningen skjer trygt innenfor anbefalte verdier. For å unngå å uroe folk, anbefales det at man søker å unngå å plassere antennene på skoler og barnehager, når det er praktisk mulig.

For øvrig er det vedtatt å nedsette en ekspertgruppe som blant annet skal se på forvaltningspraksis i forbindelse med høyfrekvente felt fra ulike kilder som trådløse nettverk og ulike andre basestasjoner. Denne gruppen vil gi en faglig risikovurdering som vil danne grunnlag for hvordan dette feltet skal forvaltes best mulig. Dette innebærer at ekspertgruppen også vil forholde seg til "føre var"-problemstillingen, og komme med anbefalinger om hvordan dette skal forvaltes av Strålevernet.

SPØRSMÅL NR. 970**Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 3. april 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Har departementet endret holdning når det gjelder elever som har blitt rammet av mangelfull/feil informasjon i forhold til valg av fag, skole og fagkombinasjoner, og hvordan vil departementet sikre at elever som valgte musikk, dans, drama eller idrett i 2006 og som tar ett år med realfag fortsatt kan konkurrere i primær-kvoten når de søker om studieplass, slik de ble forespeilet når de startet sin videregående utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede tok i spørretimen den 11.mars då opp problematikken med elever som ikke fikk avgangsvitnemål fordi de hadde foretatt valg av fire fagkombinasjoner for snart tre år siden. Statsråden var da imøtekommende og sa blant annet:

"Vi skal ikkje la desse elevane i stikka. Dersom skulen eller utdanningsmyndigheitene har gjort feil, må vi sjølve ta ansvar for feila og ikkje la elevane sitje igjen med problema. ... No må vi gå igjennom kvar einsskilde sak, ... Det vil vi gjere raskt..."

I Vårt land 30.mars kan vi lese om "Elever som rammes av regeltabbe".

Bakgrunnen for oppslaget er at regelendringen som kom i forbindelse med innføringen av kunnskapsløftet i 2007, har ført til at flere elever som begynte på skolen i 2006 ikke lenger kan konkurrere i primær-kvoten når de søker om studieplass, slik de ble forespeilet ved skolestart.

Elever som valgte musikk, dans, drama eller idrett ble forespeilet at de kunne ta ett ekstra år med realfag og fortsatt konkurrerer i primær-kvoten. Regelendringene som departementet innførte i 2007 har endret disse forutsetningene, slik at disse elevene nå må konkurrere i ordinærkvoten. De må konkurrere med elever som har brukt flere år på å forbedre sine snittkarakterer, noe som for flere studier fører til langt høyere inntakskrav.

Norge har som hovedregel et prinsipp om at lover og regler ikke skal gis tilbakevirkende kraft. I dette tilfellet ser det ut som dette prinsippet er skjøvet tilside. Statssekretæren legger seg på en helt annen linje enn det statsråden gjorde i Stortinget 11.mars. Hun uttaler at elevene ideelt sett burde fått vite om endringene i 2006 i stedet for 2007, men fremholder at departementet ikke har gjort noen feil og at departementet ikke tar selvkritikk. Resultatet er at elevene blir stående igjen med problemene. De opplever at

mange utdanningsveier og muligheter nå blir stengt for dem, på grunn av dårlig informasjon og endringer av regelverket ett og et halvt år etter at elevene hadde bestemt seg for fag og skole.

Svar:

Representanten Gåsvatn tok i spørretimen 11. mars opp spørsmål knyttet til at en del av elevene i det første kullet som fullfører videregående opplæring i Kunnskapsløftet ikke har fått korrekte råd om krav til fagsammensetning for å få vitnemål våren 2009. Til dette sa jeg at vi må gå gjennom hver enkelt av disse sakene og ikke la elevene i stikken. Dette har resultert i at disse elevene har søkt Utdanningsdirektoratet om dispensasjon fra reglene for utskrivning av vitnemål. Utdanningsdirektoratet har innvilget dispensasjon i de sakene som ble omtalt i spørretimen 11. mars i år. Dette gjelder for elleve elever fra Telemark, ti elever fra Sogn og Fjordane og tre elever fra Rogaland. Direktoratet har i sine vedtak lagt vekt på at de videregående skolene i mange år under reform 94 hadde tilgang til en elektronisk kontrollmotor for vitnemål, men at en slik kontrollmotor for vitnemål i Kunnskapsløftet ikke forelå før i januar 2009.

At noen elever i det første kullet av Kunnskapsløftet ikke har blitt informert om de nye reglene knyttet til førstegangsvitnemål og om de fastsatte bestemmelsene for opptak til høyere utdanning i en kvote for søkere med førstegangsvitnemål er en helt annen problemstilling enn den Gåsvatn tok opp i spørretimen 11. mars i år. Disse reglene berører ikke vilkårene for å få et gyldig vitnemål for generell studiekompetanse, men det at elever som gjennomfører videregående opplæring innenfor det normale tidsforbruket på tre år vil få et førstegangsvitnemål som gir grunnlag for å konkurrere om opptak til høyere utdanning i en egen opptakskvote. Reglene er begrunnet i at det er ønskelig å motivere flere til å gjennomføre videregående opplæring på ordinær tid. Reglene om kvote for søkere med førstegangsvitnemål ble fastsatt i januar 2007 etter at et utkast til ny forskrift om opptak til høyere utdanning var på bred høring høsten 2006. I høringssaken ble det orientert nøye om hensikten med endringene i kvotebestemmelsene som innebærer at den tidligere primærvitnemålskvoten ble erstattet av en kvote for førstegangsvitnemål og om detaljene knyttet til forslaget.

De nye reglene om førstegangsvitnemål og om kvoten for førstegangsvitnemål kan for noen elever påvirke valget av programfag i Vg2 og Vg3. De fore-

løpige fagvalgene foretar elevene i februar mens de går på Vg1, og de endelige fagvalgene skjer rett etter skolestart på Vg2. Fra sentrale myndigheter er det ved flere anledninger før elevene i det første kullet i Kunnskapsløftet startet på Vg2 høsten 2007 gitt informasjon til alle de videregående skolene om de nye reglene. Jeg vil også vise til at i henhold til endring i forskrift til opplæringsloven som ble fastsatt i august 2007 har eleven mulighet til å få utstedt førstegangsvitnemål dersom eleven har foretatt omvalg av Vg 1 eller Vg 2. I tillegg åpner det nye regelverket også for utvidet adgang til å forbedre karakterer i løpet av det ordinære treårige opplæringsløpet, en endring som gjør det mulig for elevene ytterligere å styrke sitt konkurransegrunnlag for opptak til høyere utdanning.

I ettertid ser jeg at informasjonen om de nye bestemmelsene knyttet til kvote for førstegangsvitnemål kunne vært gitt enda tidligere enn den ble gjort, men jeg understreker at skolene fikk informasjon slik

at alle elevene på det første kullet i Kunnskapsløftet skulle kunne bli informert før de endelige fagvalgene for Vg2 og Vg3 skulle tas.

Det er ikke aktuelt å gjøre om på reglene for førstegangsvitnemål og de fastsatte bestemmelsene for å bli vurdert i denne kvoten ved opptak til høyere utdanning for elevene fra det første kullet i Kunnskapsløftet. En slik endring vil ikke la seg gjøre uten at de som avslutter sin ordinære videregående opplæring i Kunnskapsløftet våren 2009 ville fått et urimelig konkurransefortrinn i forhold til dem som avslutter videregående opplæring i henholdsvis 2008 og i 2010 eller seinere.

Imidlertid viser jeg til at forskrift til opplæringsloven åpner for dispensasjon, blant annet fra reglene om førstegangsvitnemål, i det enkelte tilfelle og etter en konkret vurdering. Utdanningsdirektoratet kan gi dispensasjon dersom det foreligger særlige grunner. Departementet er klageinstans.

SPØRSMÅL NR. 971

Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 16. april 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«På SUA's hjemmeside opplyses det at søknader skal behandles innen fem arbeidsdager. En kvinne i Drammen skal starte en bedrift hvor det er investert over 4 millioner kroner, og som er avhengig av faglært arbeidskraft fra land utenfor EØS-området. Etter litt tid hvor hun avklarer at alle papirer er korrekt utfylt, får hun plutselig beskjed om at behandlingstiden er 4 måneder. Lokaler er leid, og oppstart er 30. april.

Hva vil statsråden foreta seg for å overholde lovnaden om fem dagers behandlingstid?»

BEGRUNNELSE:

SUA (Servicesenter for utenlandske arbeidstagere) oppgir på sin hjemmeside:

"Hvis søknaden er korrekt utfylt og all dokumentasjon er vedlagt, vil søknaden bli behandlet innen fem arbeidsdager. Skal du registreres i folkeregisteret tar det noe lengre tid."

Søknad ble levert, gjennomgått og betalt på SUA's kontor 27. februar. Etter 6 dager mottas et standardbrev fra UDI som sier:

"Kan dessverre ikke behandle innen 5 dager. Dette da direktoratet trenger noe mer tid på å vurdere søknad. Søkeren eller arbeidsgiver vil bli kontaktet dersom det er behov for ytterligere informasjon eller dokumentasjon for å avgjøre søknaden."

19. mars sendes purring til Arbeidsgiverservice med spørsmål om dokumentasjon mangler. Svar fra rådgiver Håvard Sæthre mottas 20. mars der hans svar er i tråd med svarbrev av 4. mars, og at det kanskje kan mangle dokumenter. Dette betyr at etter 21 dager har saken ennå ikke hatt en gjennomgang.

Etter mange telefonsamtaler med sentralbord og forværelse gis beskjed om at det må sendes brev til Arbeidsgiverservice om hvorfor det haster. Dette dokumenteres grundig, og sendes 23. mars. Negativt svar mottas omgående, med informasjon om at behandlingstiden nå er ca. 4 måneder.

Bedriftsetablereren kontakter Arbeidsgiverservice som svarer at det mangler noe dokumentasjon. Søkeren ber om tilbakemelding på hva som er mangler ved søknaden, og får tilbakemelding om at det ikke er sikkert at søknaden har mangler, men at UDI trenger noe mer tid på å vurdere søknaden. Søkeren eller arbeidsgiveren vil bli kontaktet dersom det er

behov for ytterligere informasjon eller dokumentasjon for å avgjøre saken.

På forespørsel til Arbeidsgiverservice, kommer overraskelsen, nå må søkeren regne med en saksbehandlingstid på 4 måneder. Dette kommer som et sjokk på søkeren som skal åpne sin bedrift 30. april. Lokaler er leid, investeringer for 4 millioner er gjort, men uten den utenlandske arbeidskraften er det ingen mulighet for å starte opp bedriften.

På UDI's sider om hvordan nettsidene til UDI skal framstå står det:

"Nettsidene skal inneholde oppdatert, korrekt og helhetlig informasjon."

Jeg regner med at dette også gjelder for SUA's nettside. Derfor fremstår det svært lite brukerorientert når spillereglene endrer seg dramatisk i løpet av søknadsprosessen. Det opplyses også på nettsidene at antall saker til behandling har gått ned med 22 % siden 2008, dette skulle vel tilsi at man klarte å overholde fristene man selv oppgir på sine nettsider.

Svar:

Servicesenteret for utenlandske arbeidstakere (SUA) er et tjenestetilbud hvor hensikten er å få utenlandsk arbeidskraft raskt i arbeid. Det er politiet som mottar søknader om arbeidstillatelser og behandler dem i første instans. Utlendingsdirektoratet (UDI) har en rådgivende funksjon på senteret, mens selve saksbehandlingen foregår i UDIs lokaler sentralt, dersom politiet ikke kan avgjøre sakene.

SUA oppgir at dersom søknaden er korrekt utfylt, og all dokumentasjon er vedlagt, er målet at saken skal bli behandlet innen fem arbeidsdager. Statistikk fra SUA viser at ca 80 prosent av søknadene om arbeidstillatelser som er levert på SUA er ferdigbehandlet innen 8 dager. Kravet som stilles i UDIs til-

delingsbrev er at UDI skal behandle arbeidssaker fortløpende. Saker som er fullstendig opplyst og som kan innvilges er prioritert. Saker hvor det mangler opplysninger eller vilkårene for tillatelse ikke er til stede tar lenger tid å behandle.

UDI vil vurdere de opplysninger som gis på www.sua.no basert på telefonhenvendelser på arbeidsgiverservicetelefonen i UDI. Det bør framgå at målet om behandling innen 5 dager bare gjelder for de søknadene som er korrekt utfylt, har alle vedlegg og oppfyller vilkårene for tillatelse i utlendingsloven og forskriften. Hjemmesidene til SUA viser også til at det finnes nærmere informasjon hos UDI, men dette kan gjøres mer synlig slik at søkere og arbeidsgivere lettere ser dette. I den saken stortingsrepresentant Trond Helleland omtaler, er det i standardbrev som ble sendt arbeidsgiveren vist til Utlendingsdirektoratets nettsider for saksbehandlingstid, jf www.udi.no.

Søknadene fra SUA som ikke behandles raskt blir behandlet på lignende måte som søknader søkt via andre politidistrikt enn Oslo, eller via utenriksstasjoner. Gjennomsnittlig saksbehandling på disse søknadene er i dag ca 4 mnd når det er søkt via politiet. UDI har kontinuerlig oppmerksomhet på raskt å håndtere saker som ligger an til innvilgelse, og prioriterer disse foran saker som mangler dokumentasjon eller ligger an til avslag. I denne saken har jeg fått opplyst at det er informert om at søknaden ikke kunne innvilges raskt og at saksbehandlingstiden av den grunn er lenger. Selv om en innlevert søknad er fullstendig, kan UDI ha behov for tid til å vurdere om kravene til arbeidstillatelse som faglært/spesialist er oppfylt. Vilråene for en slik tillatelse er opplistet på UDIs hjemmesider under overskriften "Faglært/spesialist".

SPØRSMÅL NR. 972

Innlevert 30. mars 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 17. april 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«FeFo er forvaltningsorganet til allmennheten i Finnmark. Av fylkets totalareal på 46.000km². FeFo forvalter 96 % av dette. På FeFos eiendom har NVE identifisert ca 70 % av Norges utbyggbare vindressurser på land. FeFo har dannet et nytt selskap med

formål om å bygge ut vindkraft. Det nye selskapet skal gis enerett til å inngå avtaler med FeFo. Avtalen om enerett oppfattes som konkurransebegrensende.

Mener statsråden at dette bryter med EØS avtalens etableringsregler og konkurranselovgivning?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vil med dette be statsråden om å vurdere Finnmarkseiendommens (FeFo) utnyttelse av sin dominerende markedsposisjon ved at FeFo tildeler eksklusiv etableringsrett til selskap hvor FeFo selv er medeier.

FeFo er forvaltningsorganet til allmennhetens eiendom på ca 46.000km² i Finnmark. Arealet befinner seg i alle 19 kommunene i fylket. På FeFos eiendom har NVE identifisert omkring 70 % av Norges utnyttbare vindressurser på land. Med denne bakgrunn må FeFo sees på som en offentlig virksomhet med en dominerende markedsposisjon.

At det dannes et nytt selskap i Finnmark med formål om å bygge vindkraft, kan være gledelig og bra da det meste av Norges utbyggbare vindressurser finnes på land i fylket. Samtidig vet alle at infrastruktur og næringsstruktur er svak i disse områdene. Realisering av vindkraftutbygging er krevende. Derfor er det viktig at rammevilkårene er slik at selskaper med nok kompetanse og kapital gis adgang og mulighet til å investere og etablere seg.

Det nye selskapet skal, i følge sin egen pressemelding, gis enerett til å inngå avtaler med FeFo for vindkraftlokaliteter i Finnmark.

Avtalen om enerett vil selvfølgelig oppfattes som konkurransebegrensende av alle andre aktører. Dette er meget betenkelig og derfor ber jeg Statsråden om å vurdere forholdet mot konkurranselovgivningen og EØS-avtalens etableringsregler.

En annen side av denne sak er at både Finnmarkseiendommen og forvaltningsorganet (FeFo) har implisitt i sine statutter og formålsparagrafer at samisk kultur og samisk næringsliv (Reindriftsnæringen) skal ivaretas før annen etablering av næringer i Finnmark. Man kan derfor undre seg over om FeFo er det rette organ til å fordele en eksklusiv rett til et nytt selskap som FeFo er en stor medeier i, og som igjen gis enerett til å inngå avtaler med FeFo.

Svar:

Finnmarkseiendommen (FeFo) skal etter det som er opplyst, danne et nytt foretak sammen med kraftselskapene i Finnmark og Nord-Troms kraftlag. Det nye foretaket skal gis eksklusiv rett til å utnytte Finnmarkseiendommens tilgjengelige fallrettigheter og vindkraftlokaliteter.

Finnmarkseiendommen er et selvstendig rettssubjekt, etablert ved egen lov med særskilt formål. Dette gjør den til en unik konstruksjon, og Finnmarkseiendommens rettslige status må vurderes konkret i forhold til ulike relevante lovverk.

En foreløpig vurdering tilsier at Finnmarkseiendommen i slike saker som referert i spørsmålet, er å anse som foretak i konkurranselovens forstand. Finnmarkseiendommen er i så tilfelle underlagt konkurranselovens og EØS-avtalens kontroll med foretaks-sammenslutninger og forbudene mot hhv. konkurransebegrensende samarbeid og misbruk av dominerende stilling.

Hvorvidt etableringen av det nye foretaket og tildeling av eksklusive rettigheter omfattes av noen av disse bestemmelsene, vil avhenge av en konkret analyse av økonomiske og rettslige forhold. En analyse av hva som er det eller de relevante geografiske og produktmessige markeder, er sentralt i denne sammenhengen. Jeg vil understreke at det er Konkurransetilsynet som fatter vedtak i første instans i saker etter konkurranseloven og, innenfor rammen av EØS-konkurranseloven, etter EØS-avtalen artikkel 53 og 54 (som tilsvarer konkurranseloven §§ 10 og 11). Konkurransetilsynet kan ikke instrueres om avgjørelser i enkeltsaker.

Departementet er klageinstans for tilsynets vedtak om inngrep mot foretakssammenslutninger. Departementet er også klageinstans for tilsynets vedtak om pålegg om opphør av adferd i strid med konkurranseloven § 10 og 11 og EØS-avtalen artikkel 53 og 54, såfremt tilsynet ikke har fattet vedtak om illeggelse av overtredelsesgebyr for forholdet. Jeg kan derfor ikke gi noen vurdering av de nærmere avgrensninger det vil være aktuelt å foreta om det skulle oppstå en konkret sak i forbindelse med det nye foretaket.

Når det gjelder forholdet til EØS-avtalens regler om etableringsrett, er det Nærings- og handelsdepartementet (NHD) som er nærmest til å vurdere dette. NHD har opplyst at det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å vurdere denne konkrete saken. Generelt kan det sies at EØS-avtalens etableringsregler ikke er til hinder for å gi et selskap enerett til å etablere seg i et marked, dersom dette er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn og eneretten er proporsjonal, det vil si egnet og nødvendig for å fremme dette hensynet.

For øvrig ser jeg at saken også kan reise spørsmål i forhold til regelverket for offentlige anskaffelser, dersom Finnmarkseiendommen må anses å være en oppdragsgiver i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser. Jeg forutsetter at Finnmarkseiendommen gjør de vurderinger som er nødvendige for å avklare eventuelle spørsmål knyttet til dette regelverket.

SPØRSMÅL NR. 973**Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 16. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at frivillige lag og organisasjoner slipper denne momsbelastningen i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Hjartdal Røde Kors i Telemark er et av mange frivillige lag som rammes av dagens momsreglement, et reglement Frivillighet Norge mener utgjør en "skatt på frivillighet". Reglene påfører for eksempel Hjartdal Røde Kors ekstra utgifter ved kjøp av snøscootere.

Svar:

Først vil jeg understreke betydningen av å ha et merverdiavgiftssystem som er bredt anlagt med færrest mulige fritaksordninger. Merverdiavgiften er en generell forbruksavgift som i utgangspunktet legges på alle varer og tjenester som omsettes i Norge. Det er derfor en direkte konsekvens av systemet at det skal betales merverdiavgift også når en frivillig organisasjon for eksempel går til innkjøp av nye snøscootere eller redningsutstyr, og slik har det vært fra merverdiavgiften ble innført i 1970. Merverdiavgiften er en av de viktigste finansieringskildene for staten ved at den innbringer over 200 mrd. kroner årlig. Dette tilsvarer nesten det som staten får i samlede direkte skatter (skatt på alminnelig inntekt, toppskatt, trygdeavgift og formuesskatt), og utgjør nesten tre ganger så mye som statens samlede rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner.

Inntektene fra merverdiavgiften brukes til å finansiere mange velferdsformål på statsbudsjettets utgiftsside, som for eksempel direkte tilskudd til frivillig arbeid. Statens bidrag gjennomføres ved tilskudd til ulike formål, kjøp av tjenester, gjennom tilskudd fra tippemidler og gjennom lotteritillatelse. I tillegg bevilges det årlig i underkant av 200 mill. kroner til frivillig sektor som refusjon av merverdiavgiftskostnader som sektoren har hatt ved kjøp av en rekke tjenester. Staten påvirker og fastlegger også i stor grad

rammebetingelsene for frivillighetens inntektsskapende arbeid. Mange organisasjonskategorier sparer mye på at det offentlige bidrar med infrastruktur, rimelige lokaler, idrettsanlegg, transport, utlån av utstyr mv. Det er vanskelig å beregne verdien av slike naturaltelser, men merverdiavgift som en viktig inntektskilde for staten gjør slike bidrag mulige.

Som det er referert til i spørsmålet fra representant Torbjørn Røe Isaksen, har Frivillighet Norge betegnet merverdiavgiften som en skatt på frivilligheten. Jeg legger til grunn til at det da siktes til at store deler av frivillig sektor blir belastet med merverdiavgift på innkjøp, mens merverdiavgiftspliktige næringsdrivende har fradragsrett. En slik sammenlikning er etter min mening ikke treffende. Grunnen til dette er at denne sammenlikningen ser bort fra et vesentlig poeng, nemlig det at næringslivet fungerer som skatteopprekker på vegne av staten. Fradragsretten henger nøye sammen med næringslivets plikt til å oppkreve merverdiavgift på alt hva de tar seg betalt for av avgiftspliktige varer og tjenester. Når en kiosk kan trekke fra all inngående avgift har dette direkte sammenheng med at kiosken også må beregne utgående avgift på alt som omsettes av kioskarer. Denne plikten har til sammenlikning ikke den unntatte delen av frivillig sektor.

Når det gjelder spørsmålet om merverdiavgiftsbelastningen for frivillig sektor, er dette, som representanten er kjent med, et tema som Regjeringen er opptatt av. I 2009-budsjettet varslet Regjeringen en opptrapping av støtten til frivillig sektor med opp mot 1 mrd. kroner over noen år. Det ble videre signalisert at som ledd i opptrappingen av støtten til frivillig sektor i de enkelte statsbudsjettene, vil Regjeringen også ta stilling til hvordan støtten skal fordeles mellom ulike virkemidler innenfor statsbudsjettet, jf. omtalen i St.prp. nr. 1 (2008-2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Regjeringen arbeider således med å vurdere ulike handlingsalternativer i tråd med Soria Moria-erklæringen som best kan ivareta de økonomiske vilkårene for frivillig sektor.

SPØRSMÅL NR. 974**Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 16. april 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere andre modeller for tilgjengeliggjøring av materiale på nett fra Nasjonalbibliotekets samlinger, som på en bedre måte ivaretar allmenn tilgjengelighet enn hva som tidligere er opplyst?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til pressemelding på Kultur- og kirkedepartementets nettsider datert 17. mars d.å. vedr. tilgjengeliggjøring av materiale på nett fra Nasjonalbibliotekets samlinger.

Iflg. pressemeldingen vil materialet tilgjengeliggjøres på Nasjonalbibliotekets nettsider slik at det kan leses på skjerm, men er ikke tilrettelagt for nedlasting eller utskrift. Materialet vil være direkte søkbart via søkemotorer, men kun tilgjengelig for internetbrukere med norske IP-adresser.

Etter undertegnades mening er ett av hovedpoengene med å digitalisere verkene i Nasjonalbibliotekets samlinger at verkene blir mest mulig tilgjengelig for flest mulig – ikke at det legges en rekke begrensninger på dem.

For eksempel er det poeng å legge til rette for at materialet kan leses både på en pc uten nettilgang eller på annen leseplattform, eller at interesserte med utenlandske IP-adresser kan lese materialet, noe modellen skissert i pressemeldingen ikke legger opp til.

Svar:

Nasjonalbiblioteket digitaliserer systematisk hele sin samling for bevaring. Digitalisering av samlingene og tilgjengeliggjøring av dette materialet må følge åndsverklovens bestemmelser. Gjennom NBDigital legges alle bøker som er falt i det fri løpende ut i fulltekst. For øyeblikket kan i underkant av 3000 bøker leses på skjermen via Internett. Det arbeides nå med å etablere løsninger for at brukeren skal kunne laste ned pdf-filer av slike verk. Pdf-filene vil genereres når brukeren ber om det, og de skal kunne lastes ned direkte til egen maskin og vil være egnet for utskrift. Tilgangen til dette materialet er ikke begrenset til norske IP-adresser.

Opphavsmann har etter åndsverkloven enerett til å fremstille eksemplar av verket og spre det for allmennheten i 70 år etter utløpet av hans dødsår. Det vil si at all bruk av slikt vernet materiale må klareres med opphavsmann og betales vederlag for. Det er ønskelig å gjøre flest mulig av de bøkene Nasjonalbiblioteket digitaliserer, som ikke har falt i det fri, tilgjengelige i fulltekst. Med bakgrunn i Nasjonalbibliotekets pilotprosjekt "Nordområdene", satte Kultur- og kirkedepartementet ned en arbeidsgruppe som har som mandat å vurdere kriterier for kompensasjon for bruk av vernet digitalt materiale ved Nasjonalbiblioteket på nettet. Prosjektet har fått navnet Bokhylla.no. Med grunnlag i anbefalingene fra arbeidsgruppen, er forhandlinger om tilgjengeliggjøring av vernet materiale nå i gang mellom Kopinor og Nasjonalbiblioteket. De verkene som forhandlingene omfatter, vil kunne leses på skjerm via Internett, men ikke lastes ned og skrives ut. Dette er en forutsetning fra rettighetshavernes side. Vederlaget som fremforhandles vil kun omfatte verk som ikke har falt i det fri.

I prosjektet Bokhylla.no ønsker man å digitalisere og gjøre tilgjengelig bøker utgitt i Norge i 1790-årene, 1890-årene og 1990-årene. Tilgangen vil være gratis for brukerne. Deler av materialet fra 1890-årene og mer eller mindre alt materiale fra 1990-årene er opphavsrettslig beskyttet. Prosjektet omfatter altså både bøker som har falt i det fri og bøker som er vernet av opphavsrett og vil således bli tilgjengelig i forskjellig grad. Verk som har falt i det fri vil være egnet for nedlasting og utskrift og ikke begrenset til norske IP-adresser, mens vernet materiale kun vil være lesbart på skjerm via Internett og knyttet til norske IP-adresser. Til sammen opptil 50.000 verk vil bli tilgjengelige i NBDigital dersom forhandlingene mellom Kopinor og Nasjonalbiblioteket, som nå er i gang, fører frem. Hovedformålet med dette prosjektet er å gjøre litteratur og annet rettighetsbelagt materiale tilgjengelig og gi allmennheten innblikk i og kunnskap om mangfoldet i den norske kulturarven. Prosjektet er ment å vare fra 2009 til 2011 og vil evalueres.

SPØRSMÅL NR. 975**Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 16. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«EU-registrerte biler kan fra 1. mai 2009 fritt transportere varer i Norge, og fra 1. januar 2010 vil dette også gjelde biler registrert i Bulgaria og Romania. Norske bomstasjoner er bygd for bombrikke, og siden europeiske land hemmeligholder bilistenes navn og adresse ser mange eiere av ikke-nordiske biler ingen grunn til å betale bompenger i Norge.

Mener statsråden at det er rettferdig at norske og nordiske transportører må betale bompenger, mens ikke-nordiske konkurrenter slipper?»

BEGRUNNELSE:

Mange europeiske land har et annet syn på personvern enn Norge, ikke minst når det gjelder sensitive opplysninger om enkeltpersoners inntekt og formue. Et annet utslag av dette er at myndighetene i europeiske land som Polen, Tyskland, Sveits og Litauen ikke uten videre utleverer navn og adresse knyttet til bilskilte. Dette innebærer at eiere av ikke-nordiske biler i praksis kan kjøre gratis igjennom norske bompengestasjoner, og at bomselskapene i fjor satt igjen med krav på 20 millioner kroner i ubetalte bompenger fra utenlandske bilister. Bare Fjellinjen i Oslo hadde behov for å sende krav til 70.000 utenlandske bilister. Totalt skylder utlendingene over 60 millioner kroner, og dette er det norske bilister som må betale. For norsk transportnæring er dette dramatisk, siden Senterpartiet, Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har gitt utenlandske transportører en enorm konkurransefordel.

Svar:

Ved bompengeprojekter er utgangspunktet at alle som passerer bompengestasjoner, skal betale.

Statens vegvesen har inngått en rammeavtale med selskapet EPC som bompengeselskapene kan knytte seg på om innkreving av passeringsavgifter og tilleggsavgifter av utenlandske trafikanter. Det er mulig å kreve inn bompengavgifter og tilleggsavgifter fra de fleste europeiske land. I enkelte land er imidlertid kostnaden ved å få opplyst kjøretøyets eier så høy at innkreving ikke er lønnsomt. I enkelte land er det ikke inngått avtale om å få oppgitt kjøretøyets eier, slik at innkreving av bompengavgifter og tilleggsavgifter ikke er mulig. Det er under arbeid å få til en samordning av kravene fra de ulike bompengeselskapenes side. Dette vil medføre at dersom en utenlandsk trafikant passerer flere ulike bompengeprojekter innenfor en begrenset tidsperiode, så vil han/hun motta en samlet faktura for alle passeringsavgiftene samt eventuelle tilleggsavgifter. På denne måten vil utgifter til innkreving av passeringsavgifter og tilleggsavgifter reduseres.

Det er ikke rettferdig at noen trafikanter må betale ved passering av bompengestasjoner mens andre ikke betaler. Når det gjelder utenlandske trafikanter prøver Statens vegvesen hele tiden å finne fram til den løsningen som er mest hensiktsmessig, økonomisk lønnsom og som gir nevnte trafikanter et insentiv til å betale. I løpet av våren 2009 vil det for eksempel bli lansert en såkalt turistløsning, der utenlandske trafikanter kan registrere seg på Statens vegvesens nettsider for betaling av bompengavgift.

SPØRSMÅL NR. 976**Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 21. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Særnorske skatter, avgifter og reguleringer gjør at norske transportører har en stor konkurranseulempe overfor utenlandske konkurrenter. Bransjen sliter grunnet finanskrisen og situasjonen kan bli svært dramatisk når kabotasje-reglene for EU-registrerte biler

fra Estland, Latvia, Litauen, Tsjekia, Slovakia, Polen og Ungarn oppheves fra 1. mai 2009.

Innsrer statsråden at det er et akutt behov for å bedre bransjens konkurransevilkår, og kjenner statsråden til EU-land som tar forbehold eller treffer mottiltak?»

BEGRUNNELSE:

Harmoniseringen av EU-reglene på transportområdet har ikke kommet like langt som på andre områder, og Norge har helt andre reguleringer knyttet til skatter, avgifter, vekter og dimensjoner enn andre europeiske land. Et godt eksempel på dette er dieselpri-sene, der prisene nå varierer fra 5,50 kr per liter i Polen til 8,60 kroner per liter i Norge. Norsk transportnæring er i direkte konkurranse med transportbedrifter i andre europeiske land, men så lenge norske bedrifter har dårligere konkurransevilkår enn sine konkurrenter er de dømt til å bli utkonkurrert. Jeg har allerede tatt opp spørsmålet knyttet til at EU-bilister slipper bompenger i Norge i skriftlig spørsmål Dokument 15:975 (2008-2009), men dette er dessverre bare ett av mange eksempler på hvordan norske myndigheter ubevisst motarbeider norsk transportnæring. For norsk transportnæring er dessverre like konkurransevilkår milevis fra dagens harde virkelighet.

Svar:

I spørsmålet vises det til at særnorske skatter, avgifter og reguleringer gjør at norske transportører har en stor konkurranseulempe overfor utenlandske konkurrenter.

Det er i NTP 2010-2019 kapittel 7.4.2 gitt en oversikt over viktige økonomiske rammebetingelser for transportsektorene i Norge. Rammebetingelsene omfatter bl.a. skatter, avgifter og reguleringer. Disse skal ivareta flere hensyn som å bidra til like konkurransevilkår i transportsektoren, betaling for miljøkostnader, finansiering av infrastruktur mv. Rammevilkårene for transportsektoren påvirker transportkostnadene. Dette har betydning både for transportsektorens og norsk næringslivs konkurranseevne. Der det ikke er eksplisitt forskjellsbehandling mellom norske og utenlandske transportører, vil begge grupper stå overfor samme rammebetingelser når de utfører sin transportvirksomhet. Når det gjelder for

eksempel drivstoffavgifter må både norske og utenlandske transportører forholde seg til avgiftssystemet i det landet de opererer i.

I spørsmålet begrunnelse nevnes det at Norge har helt andre reguleringer knyttet til vekter og dimensjoner enn andre europeiske land. Til dette vil jeg kort bemerke at Norge i utgangspunktet følger harmoniserte felleseuropeiske regler for vekter og dimensjoner for kjøretøy. I tillegg har vi fått nasjonale tilpasninger når det gjelder lengde på lastebiler og semitrailere for å ta hensyn til norske forhold. Vi har også en begrenset prøveordning med modulvogntog som vi skal se på om kan bidra til færre vogntog på vegene og dermed blant annet reduserte transportkostnader for bransjen.

Jeg vil videre presisere at kabotasjeregelen i seg selv gir en begrenset mulighet for deltakelse i den interne transporten i det enkelte EØS-land for transportører fra andre EØS-stater. For at kabotasjetransportene skal være lovlige må de være midlertidige, tilfældige og de må utføres innenfor en svært begrenset tidsperiode.

Fra og med 1. mai 2009 vil adgangen til å drive kabotasje utvides til også å gjelde transportører fra Estland, Latvia, Litauen, Tsjekkia, Slovakia, Polen og Ungarn på lik linje med de øvrige EØS-landene. Romania og Bulgaria som først ble medlemmer av EU i 2007, vil kunne gis adgang til å drive kabotasje tidligst fra 1. januar 2010. Dette kabotasjeforbudet kan imidlertid forlenges i ytterligere to år frem til 2012.

Jeg er ikke kjent med at noen andre EØS-stater vurderer "mottiltak" mot utvidelsen av kabotasjemarkedet fra 1. mai 2009. Slike "mottiltak" vil være i strid med EF-regelverket og kan bli gjenstand for traktatbruddsprosedyre fra Kommisjonens side.

Jeg vil selvfølgelig følge utviklingen i transportsektoren, herunder virkningen av at adgangen til å drive kabotasje utvides til å gjelde flere land.

SPØRSMÅL NR. 977

Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 15. april 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Elkem Salten har med bakgrunn i finanskrisen måtte gå til permitteringer av 75 personer. Med bakgrunn i regjeringens tiltakspakke ønsket bedriften å satse på kompetanseheving. De har utarbeidet et pro-

gram med en kostnadsramme på i overkant av 3 mill. kr, og søkte om støtte på ca. 2,3 mill. kroner. De fikk tilsagn om en bevilgning på 800.000 kr. NAV lokalt oppfordret bedriften til å anke, men de har nå fått avslag. Dette fører til at programmet blir skrinlagt.

Vil Statsråden ta initiativ til å se på saken?»

BEGRUNNELSE:

Totalt er 75 personer nå permittert ved Elkem Salten. Dette har skjedd i to omganger. Første pulje ble permittert i desember, og andre pulje ble permittert i februar. Bakgrunnen for permitteringene er den vanskelige situasjonen på verdensmarkedet etter at finanskrisen ble et faktum. Regjeringen la 26. januar frem en tiltakspakke som blant annet innholdt midler til kompetanseheving til slike bedrifter. Elkem Salten søkte NAV om å få tilgang til disse midlene gjennom et program for kompetanseheving. Kostnadene ved gjennomføring av denne kompetansehevingen ble satt til i overkant av 3 mill. kroner. De søkte om støtte på 2,3 mill. kroner, men fikk kun et tilsagn om ca. 800.000 kroner. Etter samtaler med NAV lokalt, som var positive til søknaden, ble de oppfordret til å anke saken. Dessverre opprettholdt ankeinstansen tilsagnet på 800.000 kroner. Dette har ført til at de permitterte fortsatt blir permittert, og programmet for kompetanseheving er lagt til side.

Det er selvfølgelig stor skuffelse både fra de ansatte, de permitterte og ledelsen ved bedriften for dette avslaget.

Denne type bedrift, som er en hjørnesteinsbedrift i Sørfold kommune, rammes kraftig av svingningene i verdensøkonomien. Det er derfor viktig at de tiltak som Regjeringen og Stortinget har satt i verk for å dempe disse virkningene når de som rammes. Det ser ikke ut som dette er tilfelle her.

Svar:

Tiltakspakken som regjeringen la fram 26. januar i år, inneholder bl.a. 6 000 nye plasser innenfor arbeidsmarkedstiltakene, i tillegg til de 68 000 plassene som ble bevilget i statsbudsjettet for 2009. I proposisjonen for tiltakspakken står det i forbindelse med økningen i nivået på arbeidsmarkedstiltakene, at økningen i hovedsak skal benyttes til opplæringstiltak (herunder arbeidsmarkedsopplæring, AMO), arbeidspraksis, lønnstilskudd og oppfølgings- og avklarings tiltak. Videre står det at det også legges opp til økt bruk av bedriftsintern opplæring (BIO). BIO skal innrettes mot virksomheter som har omstillingsproblemer av midlertidig karakter.

Reglene for tilskudd til bedriftsintern opplæring ble tilrettelagt etter gjeldende opplæringsregelverk under EØS-avtalen. Dette gjelder forutsetninger for å få tilskudd, maksimale tilskuddssatser og hva som kan gå inn i beregningsgrunnlaget for fastsetting av tilskudd.

Støttesatsen for tilskudd varierer etter størrelsen på bedriften som innvilges tilskudd. Den varierer med om opplæringen er generell eller bedriftsspesifikk og med om bedriften ligger innenfor det distriktspolitiske virkeområdet. For bedriftsspesifikk opplæring kan det ytes inntil 25 pst. tilskudd til store bedrifter, fra og med 250 ansatte, og inntil 35 pst. tilskudd til små og mellomstore bedrifter, inntil 250 ansatte. For generell opplæring kan det ytes inntil 50 pst. tilskudd til store bedrifter og inntil 70 pst. tilskudd til små og mellomstore bedrifter. Tilskuddssatsen kan økes med inntil 5 pst. innenfor det distriktspolitiske virkeområdet.

Tilskuddet til opplæringen beregnes ut fra den aktuelle prosentandelen av beregningsgrunnlaget, som består av faktiske utgifter til gjennomføring av opplæringen pluss utgifter til lønn til deltakerne på opplæringen. Størrelsen på lønnsutgiftene kan maksimalt settes lik beregningsgrunnlaget for opplæringskostnadene. Støttesatsene i dagens BIO-regelverk er dermed utformet i samsvar med EU/EØS-reglene om statsstøtte og i overensstemmelse med EUs gruppeunntak for støtte til opplæring.

Elkem Salten er definert som en stor bedrift. Opplæringen er vurdert som generell. Bedriften ligger i et distriktspolitisk virkeområde. Dette gir en maksimal støttesats på 55 pst., som er den støttesatsen som Arbeids- og velferdsetaten har lagt til grunn ved beregning av tilskudd.

Under henvisning til BIO-forskriftens krav om insentiveffekt og betingelse om at opplæringen skal komme i tillegg til bedriftens ordinære opplæring, trakk NAV Nordland ut driftskostnader til noen mindre deler av opplæringsprogrammet. Dette ga et beregningsgrunnlag for opplæringskostnadene på 825 000 kr. Beregningsgrunnlaget for lønnskostnadene kunne da settes til maksimalt det samme beløpet, slik at samlet beregningsgrunnlag for tilskudd ble kr. 1 650 000. Med utgangspunkt i 55 pst. støttesats ga NAV Nordland et tilsagn til bedriften på kr. 900 000.

Jeg vil understreke at jeg har stor forståelse for at situasjonen er krevende for de ansatte i Elkem Salten og andre bedrifter som rammes av finanskrisen, og jeg håper det er mulig å finne fram til tilfredsstillende løsninger gjennom eksisterende tiltak og ordninger. Jeg vurderer også løpende omfanget av og innretningen på de ulike arbeidsmarkedstiltakene og behovet for justeringer i regelverket i lys av situasjonen på arbeidsmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 978**Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 15. april 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Statens Innkrevingsentral (SI) har over år bygd opp topp kompetanse for å løse innkrevingsoppgaver. Nå legges det opp til at Nav, på siden av sin kjernevirksomhet, skal overta innkrevningen av erstatningskrav som berører Nav. Dette ansees som lite hensiktsmessig og fordyrende all den tid SI effektivt og kostnadsbesparende er i stand til å løse denne tje- nesten.

Vil statsråden snarest sørge for at Nav kan fritas for denne oppgaven slik at Nav fullt og helt kan konsentrere seg om å løse sine krevende kjerneoppgaver?»

BEGRUNNELSE:

I en periode hvor Nav synes å ha mer enn nok med å takle sine primære oppgaver, skal institusjonen overta rundt 10000 innkrevings saker som i dag og tidligere har vært håndtert ytterst profesjonelt av SI. SI har siden tidlig på 1990-tallet tatt seg av innkrevingsforretninger rundt ledighetstrygd og attførings saker. Institusjonen har så langt krevd inn rundt 750 mill. kr. fra slike forretninger, som Nav nå tar mål av seg til å innkreve på permanent basis. En slik oppgave og ansvarsovertakelse vil kreve betydelige investeringer innen teknologi og utstyr forøvrig, samtidig som dette vil kreve økte personellmessige ressurser. Når ansvarsoverdragelsen fra SI til Nav synes å ha politisk forståelse og støtte i departementet, ber jeg også statsråden om å klargjøre hva som er begrunnelsen i dag for at Nav nå skal overta oppgaven og samtidig synliggjøre overfor Stortinget hva som er gevinsten.

Svar:

Fra og med 1. april 2008 overtok NAV Kontroll og innkreving ved Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral innkrevningsansvaret for krav om tilbakebetaling av bl.a. feilutbetalte dagpenger og attføringsstønader fra Statens innkrevningssentral (SI). Overføringen gjaldt nye krav. Innkrevningsansvaret for eldre krav er etter dette suksessivt blitt overført og vil bli avsluttet medio mai 2009.

Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral er en videreføring av tidligere Trygdeetatens innkrevningssentral (TI). TI hadde ansvaret for innkreving

av underholdsbidrag og feilutbetalte trygdeytelser på vegne av trygdeetaten. Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral er en spesialisert enhet innen Arbeids- og velferdsetaten. Enheten har lang erfaring og har bygd opp en bred og solid kompetanse på innkreving av både bidrag og feilutbetalte trygdeytelser.

I forbindelse med etableringen av Arbeids- og velferdsetaten var det fra Regjeringens side en klar forutsetning at innkreving av feilutbetalte ytelser skulle samles i en enhet underlagt den nye etaten, jf. Ot.prp. nr. 47 (2005-2006) Om lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven). Tidligere hadde feilutbetalte ytelser etter arbeidsmarkedsloven og etter folketrygdloven kapitler 4 og 11, på avtalerettslig grunnlag, blitt innkrevd av SI. I Ot.prp. nr. 47 (2005-2006) åpnet Regjeringen for at SI fortsatt skulle kunne foreta innkreving av disse ytelsene på vegne av Arbeids- og velferdsetaten. Det ble lovteknisk lagt til rette for at en overføring av oppgavene kunne bli foretatt når ressurshensyn og andre praktiske spørsmål var ivaretatt. Arbeids- og sosialkomiteen hadde ingen merknader til Regjeringens forslag, jf. Innst. O. nr. 55 (2005-2006), og Stortinget vedtok senere de nødvendige overgangsbestemmelser.

I St.prp. nr. 1 (2007-2008) ble Stortinget informert om at innkreving av feilutbetalte dagpenger og attføringsstønader ville bli overført fra SI til Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral.

Ved overføringen av ansvaret for innkreving av feilutbetalte dagpenger og attføringsstønader har brukere av Arbeids- og velferdsetaten nå kun én innkrevningsinstans å forholde seg til. Det samme gjelder ansatte ved NAV-kontorene og de andre enhetene i forvaltningen. Det vil også være mulig å realisere økonomiske og administrative samordningsgevinster ved å samle innkrevingsoppgavene i Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral. Både i volum og kompleksitet er de oppgaver som Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral har hatt i flere år, langt større enn de oppgavene som de nå har overtatt fra SI.

Jeg har tillit til at Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral, med sin langvarige erfaring fra området, besitter den nødvendige kompetanse til å løse sine utvidede oppgaver på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 979**Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 6. april 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil Stortinget få saken om omorganisering i Follo politidistrikt til behandling?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med prosjektet Follo - fremtidens politi, ble det foreslått en omfattende reorganisering i politidistrikt med drastisk reduksjon av lensmannskontorer. Forslaget ble diskutert mye lokalt og statsråden valgte å nullstille prosessen for å få alle synspunkter fram. Det er fortsatt mye uro lokalt og omorganiseringen i Follo antas å bli svært omfattende.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at det var en samlet justiskomité, jf. Innst. S. nr. 145 (2005-2006) Politiets rolle og oppgaver, som åpnet for at det skulle gjennomføres en prøveordning i forhold til en viss oppmykning av rammene for å organisere polititjenesten lokalt, blant annet for å sikre rekruttering av politiutdannet personell og bedre tjenestetilbud.

På denne bakgrunn ble Politidirektoratet i brev den 4. januar 2007, bedt om å iverksette prøveordninger i to politidistrikter for å få prøvd ut grensereguleringer, offentlige servicekontorer og et forpliktende samarbeid i kommunene (politiråd). Etter en prosess mellom Politidirektoratet og Justisdepartementet ble Hordaland og Follo politidistrikter valgt som prøvedistrikter.

Hordaland politidistrikt implementerte sin prøveordning høsten 2008. Ordningen i Hordaland består blant annet av en betydelig reduksjon av antall driftsenheter, kombinert med utprøving av politiets deltakelse i offentlige servicekontorer på utvalgte steder og en etablering av politiråd i de fleste kommuner.

Reguleringer av politidistriktenes inndeling i lensmanns-, politistasjons- og namsfogddistrikter skal, jf. politiloven § 16 fastsettes av Kongen. Prøve-

ordningen i Hordaland ble besluttet ved kongelig resolusjon av 29. august 2008.

Proessen i Follo politidistrikt har vært noe mer omfattende og tatt mer tid. Dette skyldes i hovedsak at forslaget, som en samlet styringsgruppe med politimesteren som leder, står bak, er noe mer radikalt i sin utforming i forhold til dagens organisering, enn for Hordaland sitt vedkommende. Ordførere og kommunepolitikere klaget midtveis i prosessen på manglende kommunal involvering. Prosessen ble reorganisert og det ble lagt særlig vekt på ytterligere kommunal involvering.

Politidirektoratet har oversendt forslaget fra Follo uendret til videre behandling i Justisdepartementet.

I et evalueringsmøte mellom justisministeren og ordførerne i Follo den 30. januar 2009, ble den siste delen av prosessen betegnet som meget god, selv om ikke alle kommunestyrene var enig i forslaget fra politimesteren. Fra ordførerne ble det gitt uttrykk for forståelse for behovet for et mer effektivt politi. De fremholdt også at prosessen hadde vært særdeles lærerik.

De to prøveprosjektene i Hordaland og Follo politidistrikter vil representere to forskjellige organisasjonsstrukturer i distrikter med forskjellig geografi og utfordringer. Begge prøveordningene skal evalueres og jeg tror det er viktig å se disse to prøveordningene samlet, da dette vil gi et godt grunnlag for fremtidig organisasjonsutvikling i politi- og lensmannstaten.

Uenighetsnivået i prosessen for disse to sakene har vært forskjellig. Derfor ser jeg grunn til at saken om prøveordning i Follo politidistrikt kan diskuteres også i Stortinget. Regjeringen vil komme tilbake med ytterligere omtale og forlag i St.prp. nr 1 for (2009-2010) slik at Stortinget vil kunne få kunne få sine innspill.

SPØRSMÅL NR. 980**Innlevert 31. mars 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 16. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Over år har det i fergefylket Nordland oppstått situasjoner i turistsesongen som har bidratt til negativ oppmerksomhet med tidvis lange fergekøer, høye priser og mangelfull informasjon. I år ser vi at det over noen strekninger i bl.a. Vestfjordbassenget opereres med enorme prisøkninger, som kan skape ytterligere problemer i reiselivsnæringen.

Hva vil statsråden foreta seg for å hindre et "nytt fergekaos" hvor bl.a. ekstreme prisøkninger unngås, slik at reiselivsnæringen kan tilrettelegge for en positiv turishåndtering?»

BEGRUNNELSE:

Det er liten tvil om at situasjoner rundt fergekaos, køer, kanselleringer, informasjonsmangel og høye priser har bidratt til at Nordland har en mer negativ utvikling innen reiselivsnæringen enn "landsgjennomsnitt." Mange peker på at manglende tilrettelegging av fergeavviklingen i sommersesongen har bidratt i negativ retning. Besøkstallene for Nordland illustrerer klart at fylket ikke har fått tatt del i den generelle veksten i antall turistbesøk. Nordland hadde eksempelvis i perioden 2003-08 en besøksvekst på 1 %, hvor landsgjennomsnittet var pluss 9 %. Av utenlandstrafikk hadde Nordland en nedgang i samme perioden på 36000 besøkende, eller på 4,6 %. Norge hadde i samme tidsperiode en besøksvekst på 5,4 % noe som tilsvarer en økning på 477000 personer. (Når det gjelder Nordlands utvikling av utenlandsbesøk, er fylkets utvikling i tidsperioden ca. 313 % dårligere enn landsgjennomsnitt).

For årets sommersesong lanseres det med betydelige prisøkninger. Eksempelvis ser vi på fergesambandet Skutvik - Svolve at en turistbuss får en prisøkning på overfarten på hele 47,8 % i forhold til forrige år. En motorsykkelist får en prisøkning på hele 273 % og en bil på ca. 40 %. I en tid med finanskrisen kan en slå fast at de refererte prisøkninger neppe kan sies å fremstå som noe trekkplaster for økt turisttrafikk til Nordland.

Svar:

Jeg er klar over at Nordland hatt store utfordringer med sommeravviklingen for noen av sine ferjesamband de forutgående år. Utfordringene knytter seg i stor grad til betydelige sesongvariasjoner i trafikkgrunnlaget. Ferjesambandene i Vestfjorden avviker opp mot 75 % av årets totale trafikk i løpet av

sommermånedene. Dette betyr at det generelle rute-tilbudet i stor grad må balanseres mellom høyt trafikkgrunnlag om sommeren og et betydelig lavere grunnlag resten av året.

Tiltak som er iverksatt inneværende år for å minimere kødannelse ved Vestfjord-sambandene, knytter seg derfor i stor grad til forsøk på å flytte trafikken fra tidspunkt på døgnet med stort press og kødannelser og over til tidspunkt med ledig kapasitet. For eksempel vurderes å redusere gebyr på forhåndsbestilling av plass på ferjedekket ved de avgangene på døgnet som har god kapasitet. Dette for å ta unna noe av trafikken ved de mest populære avgangene i sommermånedene.

Problemene knyttet til manglende informasjon bunner i stor grad i de utfordringene en har stått overfor med å fastsette en endelig ferjedisponeringsplan. Sambandene som krysser Vestfjorden er i en særstilling ettersom de krever fartøy som er klassifisert for et mer værutsatt farvann enn de fleste av landets øvrige ferjesamband. Staten har hatt utfordringer i forhold til mangel på materiell som kan betjene disse sambandene.

Problemene en opplevde sommeren 2008 knyttet til mangel på informasjon til trafikantene, har ført til at Statens vegvesen løpende har hatt dialog med ferjeselskapene om mulige tiltak for forbedring. Ferjeselskapet som i dag drifter sambandene over Vestfjorden, har med bakgrunn i dette tatt initiativ overfor Statens vegvesen om en plan for å sikre tilstrekkelig informasjon til trafikantene i 2009.

Riksvegferjesambandene i Nordland følger riksregulativet for ferjedrift. Det vil si at disse sambandene ikke har hatt mer prisøkning enn riksvegferjesambandene ellers i landet. Generell takstøkning i henhold til ferjetakstregulativet er 4,4 prosent fra 1.1.2009.

I henhold til St.prp. nr.1 (2008-2009) er ferjesambandet Svolve-Skrova-Skutvik fra 1.1.2009 et fylkesvegsamband. Staten har likevel påtatt seg det økonomiske ansvaret for materiell og kaier, herunder kostnadene ved innsetting av ekstra ferje sommers-tid. I sommersesongen drives sambandet kommersielt, og det er her lagt opp til fri takstfastsettelse. Dette gjelder dog kun for strekningen Svolve-Skutvik og ikke for strekningen Svolve-Skrova. Takstene er satt ut fra beregnet nødvendig inntektsgrunnlag for å kunne drifte sambandet uten underskudd.

Jeg legger til grunn at de tiltak som nå iverksettes vil bedre situasjonen for ferjetrafikantene i Nordland, og gi reiselivsnæringen grunnlag for å tilrettelegge for en positiv turishåndtering.

SPØRSMÅL NR. 981**Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Eirin Faldet****Besvart 15. april 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Er det fritt fram for alle å starte opp med personbefordring i hestenæringen, og hva vil statsråden gjøre for å få etablert en ordning for godkjenning og drift av hestesentra; fungerer mattilsynets kontroll godt nok?»

BEGRUNNELSE:

Det har i den senere tid blitt stor interesse for hestenæringen. Enkelte ønsker å etablere hestesenter med mulighet for å kjøre turister på kanefart og lignende.

Jeg er kjent med at enkelte har brukt mye penger på å ta kurs i opplæring av sikkerhet og kjøring som kusk. Det stilles i dag ingen krav til registrering av hester som benyttes i kjøring med passasjerer. Det er heller ingen regler for godkjenning av hesteanlegg med antall under 10 hester.

Jeg er kjent med at enkelte som driver hestenæring ikke har noen form for dokumentasjon. Dette bør statsråden se nærmere på for at passasjerer/turister skal føle trygghet for at det er ordnede forhold og godkjente kusker når de blir transportert.

Statsråden bør bidra til at det blir ryddet opp i næringen og at det blir et tydelig skille mellom næring og hobby.

Svar:**Personbefordring med hest**

Personbefordring med hest er ikke underlagt konsesjon eller andre former for begrensninger. For å heve kompetansen og forebygge ulykker blant tilbydere av personbefordring med hest, foretar Norsk Hestesenter sertifisering av kusker på grunnlag av kurser som avsluttes med prøver. Selv om det ikke er noe krav i regelverk om sertifisering, er det sterkt an-

befalt. Om lag 100 kusker har til nå latt seg sertifisere.

Dyrevelferd/dyrehelse

Forskrift om velferd for hest gjelder for alt hold av hest. Enhver som vil holde flere enn ti hester skal på forhånd gi Mattilsynet melding om dette. Etablering av hestesenter (også med færre enn ti hester), omsetning av flere enn seks hester pr år, drift av treningsstall eller hestepensjonat, krever tillatelse fra Mattilsynet. De fleste som driver kommersielt hold og bruk av hest vil fanges opp av disse grensene. Definisjonen av hestesentre spesifiserer ikke den konkrete aktiviteten personbefordring med hest.

Forskriften krever at hesteholder skal ha nødvendig kunnskap om hest. Vedkommende har også ansvar for at personell som håndterer og stiller hestene, har den nødvendige kompetanse til å gjøre dette på en god måte.

I forbindelse med innføringen av forskrift om velferd for hest ble det i flere regioner i Mattilsynet gjennomført prosjekter med kartlegging av hesteholdet og opplæring av tilsynspersonell.

Hobby/næring

Grensen mellom næring og hobby i virksomheter med hest har vi over tid gått opp sammen med Finansdepartementet. I sammenheng med drift av hestesentre og/eller virksomheter som driver kjøring med hest, er mitt inntrykk at grensen mellom næring og hobby vil være enkel å trekke opp.

Dagens regelverk gir, etter min vurdering, et rimelig grunnlag for å legge til rette for forsvarlige aktiviteter med hest. Jeg har ingen konkrete planer om regelverksendringer. Så langt jeg er kjent med foregår Mattilsynets håndtering av disse sakene, både når det gjelder godkjenning/-registrering og kontroll, på en tilfredsstillende måte og i henhold til regelverket.

SPØRSMÅL NR. 982**Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 16. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Det fremgår av Aftenposten 1. april (og Aftenpostens økonomiredaksjon har bekreftet at dette dessverre ikke er en aprilspøk) at mange skatteytere får selvangivelse for næringsdrivende i posten. Følgelig blir utarbeidelsen av selvangivelsen mer tidkrevende.

Hva vil finansministeren gjøre for å hindre at disse skatteyterne ikke får unødig ekstraarbeid med selvangivelsen?»

BEGRUNNELSE:

Fra i år skulle det bli enklere å levere selvangivelsen gjennom stilltiende aksept. Man skulle altså slippe å foreta seg noe overfor skattemyndighetene om man var enig i skattemyndighetenes oppsett.

Dette har dessverre ikke blitt en realitet for alle de som har hatt små inntekter fra hobbyvirksomhet, eller hatt litt inntekt på si. Disse har nå mottatt selvangivelse for næringsdrivende. Heldigvis er denne fra i år delvis utfylt, slik at skatteytere ikke må fylle den ut fra bunnen, slik man har måttet tidligere.

Forandringen av status på selvangivelsen skyldes en endring av praksis som følge av systemene Skatteetaten benytter seg av.

Et notat ble lagt ut på skatteetatens hjemmeside i går kveld (31. mars 2009) der endringen i praksis fremgår. Skatteetaten skriver: "Det gjelder først og fremst for deltakere i ANS/KS og personer som har fått innberettet inntekt på lønns- og trekkoppgavekode 401 – utbetaling til næringsdrivende. Disse har fått selvangivelse for næringsdrivende. Det er ikke mulig å få endret selvangivelsestype etter at du har fått selvangivelsen."

Men skatteytere har altså ikke fått informasjon om endringen av praksis i forkant, og har dermed vært avskåret fra muligheten til å be om vanlig selvangivelse.

Når skattemyndighetene gjør feil, bør skattemyndighetene rydde opp, slik at feilen ikke går utover skatteyterne. Det ønskes besvart hva finansministeren vil foreta seg for å rydde opp i denne saken, slik at skatteytere ikke får merarbeid. Det ønskes også besvart hvor mange skatteytere dette gjelder.

Svar:

Mange arbeidsgivere og oppdragsgivere har innberettet inntekt på lønns- og trekkoppgavekode 401 – utbetalinger mv. til næringsdrivende. Selv om disse er innberettet som næringsinntekt, har skatteetaten, på

visse vilkår, tidligere ført disse som næringsinntekt på selvangivelsen for lønnstakere. Disse skatteyterne har dermed fått selvangivelse for lønnstakere, selv om det er innberettet næringsinntekt på dem. Dette har i hovedsak dreid seg om mindre beløp, for eksempel royaltyinntekt av bokutgivelse o.a.

I 2008 innførte skatteetaten forhåndsutfylt selvangivelse for næringsdrivende.

Inneværende år valgte derfor skatteetaten å gjøre noen endringer i hvilke skatteytere som skal få hvilken type selvangivelse. Hovedårsaken til endringen var at det nå lages forhåndsutfylt selvangivelse for alle skatteytere bosatt i Norge, og at man ville fjerne en del unntak fra hovedregelen om hvem som får selvangivelse for lønnstakere.

Resultatet av å fjerne dette unntaket ble som kjent at mange skatteytere med lønn som hovedinntekt, anslagsvis ca 20 000, mottok selvangivelse for næringsdrivende. Flere av disse opplevde dette som negativt fordi de ikke kan benytte seg av leveringsfritak og ikke får skatteoppgjøret før til høsten. Selvangivelsen for næringsdrivende inneholder heller ikke foreløpig skatteberegning, og det må leveres næringsoppgave og evt. skjema for beregning av personinntekt.

Skatteetaten har beklaget at de undervurderte hvor mange som ble omfattet av endringen og at etaten ikke informerte godt nok om dette på forhånd. Skatteetaten har nå gjort endringer, slik at de aller fleste av disse skatteyterne vil kunne få skatteoppgjør i juni. Dette gjelder skatteytere som har fått innberettet små beløp som næringsinntekt, og av den grunn fikk selvangivelse for næringsdrivende. Det er i denne forbindelse viktig å være oppmerksom på at heller ikke alle lønnstakere får skatteoppgjør i juni. Hvert år er det mellom ti og tjue prosent som først får oppgjøret i oktober. Dette skyldes bl.a. nye opplysninger og utvidede kontroller.

De som har fått selvangivelse for næringsdrivende på grunn av små næringsinntekter, må levere denne selvangivelsen og kan ikke benytte seg av leveringsfritak, selv om alle opplysningene stemmer. De har fremdeles 31. mai som innleveringsfrist ved levering på nett, og 30. april for levering på papir. Levering uten endring kan gjøres meget enkelt.

Selve selvangivelsen er lik den som for lønnstakere. I næringssskjemaet som følger med, er beløpet i kode 401 i lønns- og trekkoppgaven forhåndsutfylt fra Skatteetaten. Der står det også i hvilken post beløpet skal føres i næringsoppgaven. De som leverer på nett blir veiledet til riktig skjema.

Skattedirektoratet har forsikret meg om at de vil ta med seg årets erfaringer når etaten ser på neste års løsning. Skatteetaten har bl.a. foreslått å gjøre unntak fra plikten til å levere næringsoppgave for skattytere med næringsinntekter på under kr 50 000. Finansde-

partementet har gitt sin tilslutning til dette forslaget. Jeg er også kjent med at skatteetaten vurderer en generell ordning fra 2010 som innebærer at næringsdrivende flest kan få tidligere skatteoppgjør.

SPØRSMÅL NR. 983

Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 6. april 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Behovet for varetektsplasser i Midtre Hålogaland Politidistrikt er stort fordi lange avstander til nærmeste fengsel legger beslag på knappe mannskaper til transport, og erfaringstall viser at reiseutgifter gir betydelige innhugg i driftsbudsjettet i politidistriktet. Justisministeren har vist forståelse for problemet og kommet med positive signaler om å finne en løsning, der bl.a. et nedlagt forsvarsanlegg Nes Fort i Lødingen er aktuelt.

Hva er status for etablering av varetektfengsel i Midtre Hålogaland politidistrikt?»

Svar:

Vi er i ferd med å nå målet i Soria Moria-erklæringen om å avvikle soningskøen og bedre innholdet i soningen, blant annet som følge av etablering av 398 nye fengselsplasser og at prøveordningen for straffegjennomføring med elektronisk kontroll er iverksatt. Selv om vi snart har nok fengselsplasser på et samlet nivå, kan det bli aktuelt å etablere nye plasser i fremtiden ut fra særskilte behov og av strukturmessige årsaker. Jeg har bedt om at det blir vurdert å etablere fengselsplasser i Midtre Hålogaland politidistrikt på bakgrunn av det behovet politiet har for varetektsplasser. Departementet er i dialog med Politidirektoratet om det konkrete plassbehovet i distriktet. Jeg vil komme tilbake til saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 984

Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen

Besvart 6. april 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å foreta endringer i regelverket slik at vedtak om sperret adresse kan gjelde for flere år av gangen, og at personer og familier som lever på sperret adresse kan få større innflytelse over hvor lenge denne beskyttelsen skal vare?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er kjent med at det arbeides i Justisdepartementet med å overføre beslutningsmyndigheten i

søknader om sperret adresse fra Sentralkontoret for folkeregistrering til politiet. Det er Sentralkontoret for folkeregistrering som foretar vurdering av trusselbilde og avslår eller innvilger søknader om sperret adresse. Ved ny søknad må det vedlegges en oppdatert trusselvurdering. Mange personer er utsatt for så alvorlige trusler at de lever på sperret adresse, såkalt kode 6. Adressesperringen varer i ett år om gangen. Om søkeren vil opprettholde adressesperringen, må det søkes på ny for hvert år. Jeg har fått flere henvendelser fra kvinner som opplever det som en stor be-

lastning å måtte søke om og dokumentere dette hvert år. Særlig peker de på belastningen med dokumentasjon. I rapporten "Å leve på sperret adresse" utarbeidet på oppdrag av Justisdepartementet av Solgunn Eidheim, forsker ved Politihøyskolen, understrekes dette av de 15 kvinnene som er intervjuet:

"At kvinnene må søke om å opprettholde vedtaket hvert år ble nevnt av de aller fleste som en stressfaktor. Informanter med barn var spesielt frempå i intervjuene for å beskrive ungenes uro for å bli funnet. Dette gjaldt spesielt større barn og tenåringer med mange års erfaring med en voldelig far. Ett år om gangen er for kort tid, mener kvinnene. I løpet av det første året får de knapt greid å etablere seg på en forsvarlig måte uten å røpe hvem de er. De som har hatt adressesperring i lengre tid forteller at det tok lang tid før de kunne oppleve adressesperringen som betryggende. Mange har dessuten problemer med å huske selve vedtaksdatoen. At kvinnene ikke kan huske en enkelt dato, forklarer de med at de allerede har for mye å huske på for å opprettholde adressesperringen".

Svar:

Omfanget av trusler mot aktører i rettssystemet og personer som blir utsatt for vold i nære relasjoner har økt de senere år. Denne utviklingen har medført behov for iverksettelse av tiltak som gir bedre mulighet for både å straffeforfølge gjerningsmennene og beskytte vitner. Adressesperre i folkeregisteret er ett av flere slike beskyttelsestiltak.

Som representanten Thorildsen helt riktig påpeker i begrunnelsen for spørsmålet, er det i dag registrert/Sentralkontoret for folkeregistrering som beslutter søknader om adressesperre. Videre kan en adressesperring etter gjeldende regler ikke fastsettes

for mer enn ett år av gangen. Etter min oppfatning er begge disse forholdene uheldige.

Jeg har derfor igangsatt et arbeid for å endre gjeldende regler slik at beslutningsmyndigheten overføres til politiet og varigheten av adressesperre utvides til tre år.

En overføring av beslutningsmyndigheten vil bidra til at politiet blir den trusselutsattes kontaktpunkt for informasjon/rådgivning og individuelt tilpassede sikkerhetstiltak. Likeså vil politiet i samråd med den trusselutsatte på en bedre måte kunne vurdere hvilke kombinasjoner av sikkerhetstiltak som er best egnet for å ivareta den trusselutsattes sikkerhetsbehov og livssituasjon. Utvidelsen av varigheten fra ett til tre år vil, slik jeg ser det, kunne skape større forutsigbarhet for den trusselutsatte og bidra til å minske noe av den utrygghet som helt åpenbart følger av å skulle befinne seg i en så vidt vanskelig situasjon.

Avslutningsvis vil jeg imidlertid legge til at vårt arbeid med beskyttelse av trusselutsatte fremover, i større grad skal bygges rundt tiltak som tar sikte på å begrense voldsutøverens, ikke den trusselutsattes, bevegelsesfrihet. Typiske eksempler på dette er besøks/kontaktforbud og etter hvert innføring av en ordning med bruk av elektronisk kontroll av voldsutøveren. Det er et paradoks at det er den truede som må bære byrden, "hjelpes" på flukt eller i ytterste konsekvens måtte gi opp hele sin tilværelse og måtte starte på nytt.

For å komme videre i denne retning vil det imidlertid være nødvendig å diskutere hvordan de kryssende interessene mellom overgrepsofrenes rett til frihet og sikkerhet mot vold og overgrep, og overgriperens rett til personlig frihet til livsutfoldelse, skal håndteres. Dette er en debatt jeg blant annet vil løfte frem på det europeiske justisministermøte som finner sted i Tromsø i juni 2009.

SPØRSMÅL NR. 985

Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 15. april 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Vi har fått informasjon om en person som har gjeld til det offentlige i form av ubetalt skatt og ubetalt barnebidrag. Han er trygdet, men blir trukket til nedbetaling av gammel gjeld i så stor grad at han må gå til sosialen hver måned for å få hjelp til livsopphold. Vi tror det er flere som er i samme situasjon.

Er det muligheter for avtaler mellom NAV og

den enkelte kommune i tilfeller hvor det er åpenbart at forholdet som fører til behov for sosialhjelp ikke endres fra måned til måned?»

BEGRUNNELSE:

Vi har fått informasjon fra en lege som har legetilsyn for lavterskeltilbudet for de narkomane som en kommunal oppgave ved siden av sin praksis. Han har

en pasient som er blitt rusfri og forsøker å etablere et normalt liv.

På grunn av et tidligere broket liv har vedkommende stor gjeld til det offentlige i form av ubetalt skatt (skjønnsignet på grunn av manglende selvangivelse) og ubetalt barnebidrag. Han er nå trygdet, men blir trukket til nedbetaling av gammel gjeld i så stor grad at han må gå til sosialen hver måned for å få hjelp til livsopphold.

Situasjonen er med andre ord at staten gir, tar tilbake, og gir igjen for at vedkommende skal ha noe å leve av. Dette er uheldig for den det gjelder og skaper unødig offentlig byråkrati. Vedkommende føler det som en stor belastning å måtte gå på sosialen når han har en trygd som det var mulig å leve av, og dette forholdet føles så belastende at det truer hans rehabilitering.

KrF krever at statsråden ser på dette, og nøye vurderer om det er mulig å få til et samarbeid mellom NAV og kommunene som gjør at han og andre i hans situasjon sitter igjen med en trygd det går an å leve av uten å måtte gå til sosialen hver måned.

Svar:

Økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven skal sikre at alle har tilstrekkelige midler til livsopphold, og er en skjønsmessig ytelse. Sosialtjenesten har både rett og plikt til å utøve skjønn når det vurderes om det skal ytes stønad, og ved utmålingen av stønaden. Stønaden skal utmåles på grunnlag av en konkret vurdering av den enkeltes faktiske behov. Stønadens behovet vil være bestemt av søkers utgifter sett i sammenheng med vedkommendes inntekter.

Loven gir ingen veiledning om det konkrete stønadsnivået eller hvor lang tid framover det kan fattes vedtak om stønad for. Dette vil det være opp til kommunen å vurdere i det enkelte tilfellet. I tilfeller der sosialtjenesten i kommunen eller NAV-kontoret kan legge til grunn at søker sine inntekter og utgifter vil forbli uendret over en lengre tid, og det er klart at søker vil ha behov for supplerende stønad for å sikre et nødvendig livsopphold, kan kommunen fatte vedtak om at søker skal få utbetalt stønad for en lengre periode. Søker vil da unngå å måtte søke om sosialhjelp hver måned.

SPØRSMÅL NR. 986

Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 15. april 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Fiskeryrket for folk som jobber alene på små fartøy er blant de mest ulykkesutsatte i arbeidslivet. BT har avdekket at seks fiskere er omkommet i 2009, men at regjeringen hverken vil legge til rette for mer samfiske eller noen form for strukturering under 11 meter. Sjøfartsdirektoratet har påvist mange avvik under kontroll av fiskefartøy.

Hva er bakgrunnen for at Regjeringen avviser både bedre vilkår for samfiske og for strukturering i sjarkflåten, og hva vil Regjeringen gjøre for å bedre sikkerheten?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til artikler i Bergens Tidende 29. mars og 31. mars. I den første artikkelen fremgår det at ulykkesstatistikken for sjarkfiske er dramatisk, og artikkelen beskriver en åpenbart risikabel arbeidssituasjon under sjarkfiske i åpent farvann. Bedre tilrettelegging for samfiske eller strukturering for små fartøy blir utpekt som et åpenbart tiltak for å bedre sikkerheten i sjarkfisket.

Videre er det mange som mener at litt større fartøy med grunnlag for to personer ombord er et mer fremtidsrettet og lønnsomt fiskeri langs kysten.

I artikkel 31. mars fremgår det imidlertid i kommentarer fra Statssekretær Vidar Ulriksen at Regjeringen avviser å legge bedre til rette for samfiske og at Regjeringen ikke ønsker noen form for strukturering under 11 meter.

Det vises til spørsmål nr 347, datert 06. mars 2007 og spørsmål 842 datert 25. mars 2008 fra under tegnede om samme eller relaterte problemstillinger.

Svar:

Det er Regjeringens mål å ha en spredt og variert kystflåte og i denne forbindelse er det viktig å ivareta driftsgrunnlaget til den mengde med sjarker som utgjør den minste delen av kystflåten.

De tildelte kvotene skal danne grunnlaget for driften av det fartøyet kvoten er tildelt. Erfaringer fra den tidligere driftsordningen viste derimot at den først og fremst ble nyttet til å utvide driftsgrunnlaget for et fartøy gjennom kvoteleie. Ordningen ble derfor

i praksis den mest rendyrkede formen for omsettelige kvoter i Norge, og således ansett for å være i strid med Regjeringens politikk. Et samlet strukturvalg foreslo å avvikle driftsordningen i NOU 2006:16 Strukturvirkemidler i fiskeflåten.

Vi har etter dette vurdert andre løsninger for en samfiskeordning, og i den forbindelse innhentet uttalelser fra Norges Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag. Et foreslått krav for en samfiskeordning var at fartøyeier på fartøy som utveksler kvoten, må delta i fisket av kvoten på det mottakende fartøy. Samtidig måtte det ubenyttede fartøyet være utrustet og egnet til å drive den type fiske som samfisket dekket. Forslaget var nettopp ment for å unngå en slik situasjon med direkte kvoteutleie. Dette ville imidlertid gitt en rekke utfordringer uten noen klar gevinst.

Med en slik samfiskeordning ville det blitt nødvendig med kontroll både av at den andre fartøyeieren er med i fisket, og at det ubenyttede fartøy er utrustet og egnet til å drive fiske. Jeg mener det er dårlig ressursbruk at et ubenyttet fartøy skal vedlikeholdes, utrustes, være forsikret og eventuelt gjennomgå sikkerhetsmessige kontroller. En slik samfiskeordning ville ikke gitt noen reell effektivitetsgevinst.

Representanten Hansen spør videre hva Regjeringen vil gjøre for å bedre sikkerheten. Jeg er enig i at sikkerheten for fiskere øker når det er flere om bord på fartøyene, og understreker derfor at dette er fullt mulig med dagens regelverk. Det er intet til hinder for at to fartøyeiere samarbeider om å fiske kvoten på det ene fartøyet, for så å benytte det andre fartøyet til å fiske opp det andre fartøyets tilhørende kvote. En samfiskeordning i seg selv vil ikke gi noen ytterligere sikkerhetsgevinst.

Vi arbeider for øvrig nå med et forskriftsforslag som skal innebære at oppfyllelse av Sjøfartsdirektoratets krav til fiskefartøy skal gjøres til et vilkår for tildeling av ervervstillatelse og registrering av et fartøy i registeret over fiskefartøy (merkeregisteret). En slik sammenkobling vil kunne være et visst bidrag til å fjerne fartøy som kan utgjøre en fare, redusere risikoen og bedre sikkerheten for den enkelte fisker.

Hovedansvaret for oppfølgingen av sikkerheten på sjøen ligger likevel hos den enkelte skipper og fisker. De må på eget grunnlag vurdere risikoen knyttet til sin aktivitet, drive innenfor forsvarlige rammer og påse at fartøyene de benytter er egnet og utrustet til å drive forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 987

Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 15. april 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at leietakere med lang botid skal være i stand til å kunne beholde sine hjem når såkalt gjengs leie eller markedsleie innføres ved at Husleiereguleringsloven avvikles fra og med 01. januar 2010?»

BEGRUNNELSE:

Husleiereguleringsloven bortfaller fra og med januar 2010. Etablerte leieforhold vil fra da av være underlagt husleieloven, også det som angår husleieregulering. Det betyr at husleien kan reguleres opp til markedspris, noe som kan bety en betydelig husleieøkning. Leietakere som ikke har tilstrekkelig innsikt og støtte, kan inngå leieavtaler som det kan være vanskelig å reversere. Enkelte kan komme i en situasjon der de blir nødt til å flytte fra sitt hjem etter lang botid.

Svar:

Den 1. januar 2010 vil prisreguleringen etter husleiereguleringsloven kapittel II bortfalle. Fremtidige endringer i husleien må deretter skje i samsvar med husleielovens prisvernbestemmelser. Forutsatt at utleieren før 1. juli 2009 har varslet leieren om at leien skal oppreguleres til gjengs leie, kan utleieren kreve slik oppregulering med virkning fra 1. januar 2010.

Jeg er klar over at en del leiere ikke vil ha råd til å betale gjengs leie. Etter min vurdering er det særlig uheldig om eldre, eller eventuelt andre personer med lang botid i disse boligene, må flytte på grunn av bortfallet av reguleringen. Jeg kan derfor forsikre om at jeg er opptatt av denne saken. Jeg vurderer derfor tiltak som kan hjelpe personer med svak økonomi til å bli boende i boligen sin også etter at husleiereguleringsloven avvikles 1. januar 2010.

SPØRSMÅL NR. 988**Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 20. april 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I voldssaker i Vestfold i den senere tid, opplever en at politiets oppklaring og etterforskning hindres av at vitner eller fornærmede i utgangspunktet er redde for represalier, og at de også opplever trusler om represalier i etterkant av hendelsen for å hindre oppklaring.

Vil justisministeren foreta seg noe, slik at både uttalte og ikke uttalte trusler som har til hensikt å hindre etterforskning vil få økte strafferammer?»

BEGRUNNELSE:

Stadig flere mennesker opplever utrygghet i sine lokalsamfunn på grunn av stadige tilfelle av vold, blind vold etc. Opplevelsen av utrygghet bunner utvilsomt i at politiet ikke evner å overbevise publikum om at slike saker prioriteres, oppklares og straffes i tilstrekkelig grad til å virke avskrekkende. Konsekvensen av menneskers økte utrygghet er at livsutfoldelsen reduseres. Spørsmålet om en riktig utnyttelse av polititressursene og av om straffene er tilstrekkelig til avskrekking er påtrengende. Folks utrygghet knyttet til innbrudd, vold og blind vold, etter hvert endog i sine egne hjem, bør være retningsgivende for hvordan slik kriminalitetsbekjempelse innrettes og prioriteres.

Svar:

Vold eller trusler om å utøve vold eller represalier mot aktører i straffesaker er et alvorlig problem. Vi kan ikke akseptere at aktører i straffesaker utsettes for trusler og represalier, eller at rettssamfunnets evne til å avdekke og bekjempe alvorlig kriminalitet svekkes fordi vitner ikke tør stå frem med det de vet. Et grunnleggende trekk ved vårt strafferettssystem er at lovbytere skal stilles til ansvar overfor samfunnet. Hvis vitner ikke tør å forklare seg, får vi den meget uheldige situasjon at jo mer ondsinnet og hensynsløs en forbryter er, desto vanskeligere blir det å få ham dømt.

Som ledd i arbeidet med å beskytte aktørene i straffesaker mot trusler og represalier, ble det ved lov 28. juni 2000 nr. 73 vedtatt en rekke endringer i både straffeloven og straffeprosessloven. I straffeprosessloven ble det blant annet vedtatt bestemmelser som gir adgang til anonym vitneførsel, mens det i straffe-

loven blant annet ble gitt en ny bestemmelse som setter straff for motarbeiding av rettsvesenet (straffeloven 1902 § 132 a).

Bestemmelsen retter seg mot den som ved vold, trusler, skadeverk eller annen rettsstridig atferd overfor en aktør i rettsvesenet eller noen av hans nærmeste opptre slik at det er egnet til å påvirke aktøren til å foreta eller unnlate en handling, et arbeid eller en tjeneste i forbindelse med en straffesak eller en sivil sak. Straffebudet setter også straff for den som gjengjelder en handling, et arbeid eller en tjeneste som aktøren har utført i forbindelse med en straffesak eller en sivil sak. Den aktuelle bestemmelsen innrømmer en relativt stor personkrets vern, jf. annet ledd.

Straffeloven 1902 § 132 a er videreført i straffeloven 2005 §§ 157 og 158, jf. Ot.prp. nr. 8 (2007-2008) side 212-213. Strafferammene er justert noe opp for ordinær overtredelse (fra 5 år til 6 år fengsel) som følge av at 5 år ikke videreføres som øvre strafferamme i den nye straffeloven, jf. Ot.prp. nr. 8 (2007-2008) side 23-25. For grove overtredelser er den øvre strafferammen fortsatt 10 år.

I forslaget til ny § 132 a i straffeloven 1902 ble spørsmålet om strafferamme særskilt vurdert, jf. Ot.prp. nr. 40 (1999-2000) punkt 7.4. Departementet gikk her inn for relativt strenge strafferammer for å ”markere at samfunnet ser meget alvorlig på de overtredelser det her er tale om” (punkt 7.4.3). Videre ble det uttalt at det er viktig at den øvre strafferammen er høy for å gjøre det mulig å bruke blant annet ekstraordinære etterforskningsmetoder for de mest alvorlige overtredelsene.

De fastsatte (og videreførte) strafferammene gir som sagt adgang til å idømme streng straff for vold eller represalier mot vitner eller andre aktører i rettsvesenet. Disse strafferammene mener departementet er tilstrekkelig vide til å idømme riktig straff, og at det således på det nåværende tidspunkt ikke er nødvendig å heve den øvre strafferammen ytterligere. Jeg vil imidlertid i denne forbindelse nevne at det ved motarbeiding av rettsvesenet ofte vil være snakk om overtredelse av flere straffebud, hvilket ved en samlet pådømmelse (konkurrens) gir adgang til å idømme en samlet straff som er strengere enn hva som følger av de enkelte bestemmelsene, jf. straffeloven 1902 § 62 og straffeloven 2005 § 79.

SPØRSMÅL NR. 989**Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 16. april 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Til sommeren arrangeres Landsskytterstevnet på Evje. HV har innkalt 400 av sine mannskaper til innsats den uken stevnet varer, noe det er lang tradisjon for å gjøre. HVs bevilgninger har reelt sunket med 130 millioner kroner, HV07 er nedlagt og HV har svært små ressurser til trening.

Ser statsråden at det er prinsipielt betenkelig å innkalle militære mannskaper til et sivilt idrettsarrangement og at det går på bekostning av andre viktigere behov for HV, som å øke forsvarsevnen?»

Svar:

HV har, siden det ble opprettet, hatt et nært samarbeid med de frivillige skytterorganisasjonene, og dette samarbeidet er i dag nedfelt i en egen avtale om støtte til de årlige landsskytterstevner. La meg videre understreke at også heimevernsloven åpner for at HV-personell kan tjenestegjøre under "arrangementer som tjener HVs eller Forsvarets interesser". Slik Innst. O. nr. 18 (1994-1995) presiserer, skal det føres en restriktiv praksis for å definere hvilke arrangementer som HV kan støtte. HVs assistanse under de årlige landsskytterstevner er et hensiktsmessig tiltak både for å styrke Forsvarets folkelige forankring og legitimitet, samtidig som samarbeidet med frivillige skytterorganisasjoner fremmes. Landskytterstevnene er en god arena for å profilere Forsvarets virksomhet i rekrutterings- og opplysningsøyemed.

Regjeringens forsvarspolitiske hovedmål er å videreutvikle et forsvar som er i stand til å møte utfordringene i raskt skiftende omgivelser og verne om Norges sikkerhet, interesser og verdier. Regjeringens sentrale siktemål i forbindelse med langtidsplanen har vært å legge grunnlaget for bærekraft i forsvars-

sektoren, ved å videreføre og videreutvikle det som er oppnådd gjennom moderniseringen siden 2001.

HVs operative evne blir videreutviklet, og vil ha et landsdekkende nærvær på 45 000 soldater. Dette innebærer at kvalitetsreformen videreføres, med særlig vekt på evnen til rask reaksjon med godt trent og utrustede styrker. Den omorganisering av HVs distriktsstruktur som representanten viser til i sitt spørsmål, må ses i lys av dette. Det ligger en helhetlig vurdering av geografiske, operative og økonomiske hensyn til grunn for at HV 07 og HV 08 innordnes i ett heimevernsdistrikt. Omorganiseringen er nødvendig blant annet for å finansiere videreføring av en operativ struktur i HV med høy kvalitet, både i forhold til utrustning og treningsnivå.

Selv om trenings- og øvingsnivået er noe redusert i 2009, skal dette trappes opp utover i inneværende langtidsperiode. I 2009 prioriterer Forsvaret øvingsaktiviteten til HVs innsatsstyrke. Dette for å sikre at den oppbygging av innsatsstyrken som har foregått i inneværende periode blir videreført i tråd med kvalitetsreformen. Både antall personell som øves i innsatsstyrken, og antall øvingsdøgn for disse, vil i 2009 bli det høyeste siden styrken ble etablert. Deler av denne styrken vil nå full operativ kapasitet mot slutten av 2009. For å bevare og videreutvikle kompetansen hos befal og spesialister vil HV i 2009 prioritere å gjennomføre betydelig kurs- og kompetansevirksomhet for anslagsvis 13 000 personell.

HVs støtte til Landskytterstevnet har lang tradisjon, og er også et hensiktsmessig bidrag innenfor rammene av det moderne innsatsforsvaret. Det er derfor både i Forsvarets og HVs interesse at denne ordningen videreføres.

SPØRSMÅL NR. 990**Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 15. april 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at forsøksordningen med elektronisk kontroll forsatt skal gjelde de samme geografiske områdene?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av Innst.O. nr. 82 (2006-2007) ble det vedtatt forsøksordning med elektronisk kontroll. Forsøksordningen omfatter et geografisk område på seks fylker og KRUS skal evaluere prosjektet underveis i prøveperioden.

Svar:

Justisdepartementet etablerte 1. september 2008 en forsøksordning med elektronisk kontroll som en ny straffegjennomføringsform utenfor fengsel. Forsøksordningen har en varighet på to år, og er iverksatt i følgende seks fylker: Vestfold, Oslo, Hedmark, Rogaland, Sogn og Fjordane og Troms.

Det er foreløpig ikke fremmet forslag fra Justisdepartementet om utvidelse av forsøksordningen til å gjelde andre geografiske områder enn dem som allerede er omfattet.

SPØRSMÅL NR. 991**Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 21. april 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at enslige mindreårige asylsøkere lettere skal få fosterhjemsplassering?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes over 1200 enslige mindreårige asylsøkere som trenger fosterhjem, men et uklart regelverk og dårlig samordning mellom fosterhjemstjenesten, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), og de statlige mottakene, gjør at prosessen for å bli fosterhjem er tungvint og lang. En familie jeg kjenner til, ønsker å bli fosterhjem for en enslig mindreårig asylsøker. Familien har blitt møtt med svært uklare signaler fra fosterhjemstjenesten i kommunen, og de har fått klart svar på om de kunne bli fosterhjem for en enslig mindreårig asylsøker eller om de måtte stille seg til rådighet for "vanlige" fosterbarn også.

Enslige mindreårige asylsøkere er en av de meste sårbare gruppene vi har i samfunnet, og selv om statsråden har forsikret oss om at de fleste har enerom og har det bra på institusjoner, vil mange barn få det bedre hos en familie som virkelig ønsker å bidra for å gi disse barna en god start i det norske samfunnet.

Svar:

Spørsmålet relaterer seg til en begrunnelse om at det er et uklart regelverk og dårlig samordning mellom fosterhjemstjenesten, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og de statlige mottakene. Regelverket er imidlertid klart.

Det er i henhold til § 2 i Forskrift om fosterhjem statlig regionalt barnvernmyndighet som har ansvaret for rekruttering og formidling av fosterhjem. Statlig regional barnvernmyndighet har videre ansvaret for at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og generell veiledning. I Regningslinjer for fosterhjem av 15. Juli 2004 til lov om barnverntjenester av 17. Juni 1992 nr. 100 punkt 3.2, heter det videre at statlig regional barnvernmyndighet skal bistå den kommunale barnverntjeneste med hensyn til plassering, oppfølging og avslutning av fosterhjem. Hver region har ansvaret for å rekruttere slik at det til enhver tid finnes et tilstrekkelig antall forskjellige typer fosterhjem innenfor egen region. Regionene skal videre sørge for at disse fosterhjemmene ved behov formidles til barneverntjenesten.

I punkt 3.3 Barnverntjenesten i kommunen, er det beskrevet kommunens ansvar. Dette ansvaret innebærer valg og godkjenning av fosterhjem for det enkelte barn, oppfølging av fosterhjemmet og kontroll

av det enkelte barns situasjon i fosterhjemmet, inngåelse og årlig gjennomgang av fosterhjemsavtalen og oppnevning av tilsynsfører.

Ved valg av fosterforeldre, stilles det generelle og konkrete krav, jfr. punkt 5 i retningslinjene. Statlig regionalt barnevern skal påse at personer som rekrutteres oppfyller de generelle kravene. Kravene innebærer at fosterforeldrene må ha en særlig evne, tid og overskudd til å gi barn et trygt og godt hjem. Videre heter det at de må ha en stabil livssituasjon, alminnelig god helse og gode samarbeidsevner. Det stilles også krav om at fosterforeldrene har økonomi, bolig og et sosialt nettverk som gir barnet best mulig livsutfoldelse. Fosterforeldrene må ha god vandel og må kunne legge frem tilfredsstillende politiattest.

Ved valg av fosterforeldre til det enkelte barn er det i retningslinjenes punkt 6 presisert at det skal legges avgjørende vekt på hensynet til barnets beste. Barnverntjenesten skal foreta en individuell vurdering av om fosterforeldrene har de nødvendige forutsetninger for å ivareta det enkelte barns egenart og behov. I henhold til punkt 7 i retningslinjene, Godkjenning av fosterhjem, er hovedregelen at plassering i fosterhjem ikke skal foretas før fosterhjemmet er godkjent.

Det er barnverntjenesten i fosterhjems kommunen som har ansvaret for å godkjenne. Før godkjenning må vilkårene i fosterhjemsforskriften § 5 tredje og fjerde ledd være oppfylt. Det innebærer at fosterforeldrene både må oppfylle de generelle krav og at fosterhjemmet er funnet å være til det aktuelle barns beste.

Det er i prinsippet ikke vanskeligere å bli fosterforeldre for enslige mindreårige enn for andre barn. Det er imidlertid en forutsetning at kommunen der de kommende fosterforeldre bor, har sagt ja til å bosette enslige mindreårige. Hvis ikke, kan kommunen si nei på dette grunnlaget.

Det fremgår av begrunnelsen for spørsmålet at representanten Skei Grande har bekjente som har

opplevd uklare signaler fra fosterhjemstjenesten i sin kommune. Hun skriver imidlertid at de har fått klart svar på om de kunne bli fosterhjem for en enslig mindreårig eller om de måtte stille seg til rådighet for "vanlige" fosterbarn også. Jeg forstår setningen slik at det er utelatt en "ikke", dvs. at de ikke har fått klart svar på dette. Som beskrevet over, skal det foretas to godkjenninger, en generell og en spesielt for det enkelte barn. Det er derfor en lite aktuell problemstilling om de "må stille seg til rådighet for "vanlige" fosterbarn også". Kommende fosterforeldre kan selv avgjøre om de ønsker å ta imot det enkelte barn eller ikke.

Når det gjelder representant Skei Grandes siste avsnitt i begrunnelsen for spørsmålet, er det ved bosetting av enslige mindreårige opp til den enkelte kommune å vurdere hvilket tilbud den enkelte enslige mindreårige skal få ved bosetting. Dette planlegges i nært samarbeid med omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere og i utlendingsforvaltningens mottak for enslige mindreårige asylsøkere.

Kommunen kan også rekruttere fosterforeldre av eget initiativ, og få de godkjent i henhold til regelverket beskrevet over. Det er ønskelig å tilstrebe at de yngste enslige mindreårige plasseres i fosterhjem som er rekruttert innen familie eller nettverk hvis dette finnes. For noen av de eldre barna kan det være et bedre tilbud å bo i bofellesskap med andre fra samme land med hjelp og tilsyn fra kommunen.

Representant Skei Grande påpeker også i første avsnitt i begrunnelsen, at det er dårlig samordning mellom fosterhjemstjenesten, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet og de statlige mottakene. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet har løpende samarbeid om utvikling av rutiner. Departementet vil be Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om at regelverket for plassering i fosterhjem blir tydeliggjort i arbeidet med å bosette enslige mindreårige.

SPØRSMÅL NR. 992**Innlevert 1. april 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 17. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«For næringsdrivende som betaler forskuddsskatten for sent forfaller skatten for hele året til betaling. Dette følger av Skattebetalingslovens bestemmelser om forskuddsskatt, § 10-20 fjerde ledd.

Kan finansministeren redegjøre for hvorfor bestemmelsen er så streng, og mener finansministeren at regelen fortsatt burde være slik?»

BEGRUNNELSE:

Skattebetalingslovens § 10-20 fjerde ledd lyder: "Blir en termin ikke betalt ved forfall, forfaller samtidig de etterfølgende terminer til betaling." Dette gir dramatiske konsekvenser for en næringsdrivende som betaler for sent. Skatteyteren kan bli påført en urimelig stor innbetaling som i mange tilfeller kan medføre konkurs.

Skattemyndighetene innkrever altså skatt for et helt år uten at inntekten engang er opptjent. At strenge skattebetalingsregler driver firmaer til konkurs er spesielt uheldig i dagens situasjon, med tiltagende arbeidsledighet og resesjon.

Skattebetalingsloven ble sist revidert i 2005. Den gang var det kun en teknisk revisjon med den hensikt å samle alle bestemmelser om skattebetaling i én lov. Det er på høy tid at innholdet i reglene i Skattebetalingsloven gjennomgås, med et fokus på misforholdet i skattemyndighetenes makt i forhold til skatteyter, med den hensikt å luke ut urimelige regler.

Svar:

Forskuddsskatt skal betales av upersonlige skattytere, dvs. selskaper og innretninger som er selvstendige skattesubjekter, samt av personlige skattytere for inntekt og formue som det ikke foretas forskuddstrekk i.

For upersonlige skattytere forfaller skatten ordinært til betaling i to like store terminer i året etter inntektsåret, mens for personlige skattytere forfaller forskuddsskatten ordinært i fire like store terminer i løpet av inntektsåret. For upersonlige skattytere vil altså forfallstiden for forskuddsskatten alltid være etter at inntekten er opptjent.

Begrunnelsen for regelen om framskyndet forfall av etterfølgende terminer av forskuddsskatt, er at det gir mulighet for å sikre resterende terminer av for-

skuddsskatten, særlig ved utleggspant dersom en termin misligholdes. Dette er en hensiktsmessig ordning, fordi det er økt sannsynlighet for at en eller flere av de etterfølgende terminene misligholdes når en termin først er misligholdt. En unngår i tilfelle å måtte avholde egen utleggsforretning for den eller de etterfølgende terminer som misligholdes.

Skatteoppkrever skal ved mislighold av en termin normalt være tilbakeholden med innfordrings-skritt for de etterfølgende terminer utover å sikre kravet ved utleggspant. Unntak fra dette er bare aktuelt hvor det foreligger klare holdepunkter for at også de etterfølgende terminer vil bli misligholdt.

Dersom skattyter betaler den misligholdte termin, vil skatteoppkrever normalt utsette videre innfordring av de etterfølgende terminer til ordinært forfall, selv om de formelt også er forfalt til betaling. Det er også utarbeidet særskilte rutiner for å unngå at det skjer automatisk motregning i eventuell til gode-skatt ved skatteavregningen. Motregning kan likevel foretas, men da etter en konkret vurdering av misligholdssituasjonen. Skattyteren vil altså kunne få tilbakebetalt eventuell til gode-skatt for tidligere år selv om forskuddsskatten formelt er forfalt til betaling. Ordningen er videre slik at det ikke påløper forsinkelsesrenter før ordinær forfallstid for de terminer som har forfalt etter reglene om framskyndet forfall, jf. skattebetalingsloven § 11-1 tredje ledd. I slike tilfeller har det derfor normalt ikke særlig praktisk betydning for skattyter at de etterfølgende terminene av forskuddsskatt formelt har forfalt til betaling.

Ordningen gir indirekte et sterkt insitament til skattyterne til å overholde sine betalingsforpliktelser på forskuddsstadiet. Erfaringsmessig er det langt vanskeligere og betydelig mer ressurskrevende for det offentlige å kreve inn skattekrav jo lengre tid som gått siden inntekten ble opptjent.

Skattyter som ser at den utskrevne forskuddsskatt står i misforhold til aktuell inntekt, har oppfordring til å søke om nedsettelse eller bortfall av utskrivningen. Gjennom dette kan det dermed unngås at det er en urealistisk høy forskuddsskatt som misligholdes og derfor leder til de nevnte innfordringstiltak. Gitt at forskuddsutskrivningen er realistisk, er det ikke urimelig å ha et effektivt betalingspress som forhindrer mislighold.

SPØRSMÅL NR. 993**Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 15. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I Norge må alle biler med jevne mellomrom igjennom en EU-kontroll som gjennomføres hos NAF eller godkjent verksted. EU-land har tilsvarende standardisert periodisk kjøretøykontroll, og skjemåene som benyttes er identiske over hele Europa.

Hvorfor er forskriften utformet slik at norske biler ikke kan bruke godkjente kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy i andre europeiske land som Spania og Finland?»

Svar:

Ordningen med periodisk kontroll av kjøretøy er nærmere regulert i forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy, som implementerer direktiv 96/96/EF i norsk rett.

Det følger av forskriften at norskregistrerte kjøretøy som hovedregel skal kontrolleres av kontrollorgan godkjent av Statens vegvesen. Det er imidlertid i forskriftens § 4 åpnet for å få godkjent periodisk kjøretøykontroll av norskregistrert kjøretøy foretatt i en annen EØS-stat, herunder også kontroller fra Spania og Finland. Det kan fremmes søknad om dette i det enkelte tilfellet. Vilkaoret er at det foreligger en særlig grunn for at kontrollen er blitt gjennomført i en annen EØS-stat, og kontrollresultatet og hvem kontrollen er gjennomført av må kunne dokumenteres tilfredsstillende.

Det er flere grunner til at periodiske kontroller av norskregistrerte kjøretøy gjennomført i en annen

EØS-stat bare unntaksvis godkjennes. Direktiv 96/96/EF oppstiller bare minimumskrav til kontrollinnhold og kontrollens omfang. De periodiske kjøretøykontrollene kan derfor variere i omfang og innhold fra land til land utover det som er angitt i direktivet. Det er ikke nødvendigvis slik at kontroller gjennomført i en annen EØS-stat er likeverdig med en periodisk kontroll gjennomført i Norge etter de norske bestemmelsene om kontrollinnhold/-omfang.

Det fins per i dag ingen samlet oversikt over godkjente kontrollorgan i EØS-området. Det er heller ikke utviklet en felles it-standard for behandling av kontrollsedler, noe som innebærer at kontrollsedler fra andre EØS-land må behandles manuelt. Dette til forskjell fra ordningen i Norge, der kontrollorganene må levere kontrollresultatene i fastsatt dataformat slik at vegvesenets godkjenning av gjennomførte kontroller kan gjøres mest mulig effektivt.

Jeg får opplyst av Vegdirektoratet at norsk praksis med hensyn til godkjenning av periodisk kontroll av norskregistrerte kjøretøy foretatt i et annet EØS-land er i tråd med hvordan dette praktiseres i EU, da de enkelte land så langt ikke har ønsket en gjensidig anerkjennelse på dette området.

Jeg viser også til at de norske bestemmelsene fullt ut anerkjenner periodisk kjøretøykontroll av kjøretøy registrert i en annen EØS-stat, når kontrollen er gjennomført av et kontrollorgan som er godkjent i disse statene. Dette legges til grunn ved bruk-timport av kjøretøy til Norge.

SPØRSMÅL NR. 994**Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 16. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Stortinget har tidlegare vedteke ei verneplan for å bevare ein del av vegnettet for framtida. No er vegen mellom Hardbakke og Krakhella foreslått verna. Dette er einaste vegen mellom fastlandet og kommunesenteret. Vernainga vil medføre at vegen ikkje kan

rustast opp til fullverdig standard og bruk for næringslivet og folk i Solund kommune.

Meinar ikkje statsråden at staten burde kompensere resultatet av vernainga av denne vegen med bygging av ein parallell ny funksjonell veg mellom Hardbakke og Krakhella?»

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har tidlegare innført prinsippet om økonomisk kompensasjon i samband med verning. Ref. vernainga av Trillemarka og andre forslåtte vernevedtak.

Då vil det vere naturleg, og sjølvstakt at det også vert gjeve økonomisk kompensasjon i samband med vernainga av vegen mellom Hardbakke og Krakhella i form av statleg finansiering av bygging av ny veg på denne vegstrekninga.

Svar:

Rv 606 Krakhella – Hardbakke inngår i Nasjonal verneplan for vegar, bruer og vegrelaterte kulturminne og er difor foreslått freda. I forslaget til forvaltningsplanen som er utarbeidd for vegen er det teke omsyn til at vegen framleis kan utviklast. Eg har lagt til grunn eit skilje mellom vegar som ikkje har alter-

native vegtraséar gjennom lokalsamfunn og dei som har slike. Det betyr for rv 606 Krakhella – Hardbakke sin del at vernet ikkje skal gå utover omsynet til lokal utvikling. Av tiltaka som er foreslått er mellom anna ei innkorting av den freda strekninga, ny trase på strekninga Pollen – Hardbakke, tunnel mellom Nordre Sula og Nessa, at eksisterande tunnel kan strossas og etablering av nye møteplassar. Det er i forslaget til forvaltningsplanen lagt vekt på at ei utvikling av vegen skal vere i tråd med formålet for vernet. Vernet er ikkje til hinder for å byggja ein ny veg i området.

Utover dette er det ikkje lagt opp til at det skal kompensera økonomisk for vern av dei ulike vegstrekningane. Per dags dato ligg det ikkje føre planar verken for utbetring eller for bygging av ny veg på denne strekninga. Dersom det kjem behov for ny veg, vil ein etter forvaltningsreformen frå fylkeskommunalt hald måtte prioritere midlar til denne strekninga på lik linje med andre strekningar.

SPØRSMÅL NR. 995

Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 16. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvilke tiltak er planlagt for å utbedre jernbanelinjen Skøyen-Lysaker for å øke punktligheten og redusere sårbarheten i togtrafikken, og hvordan vurderer statsråden kapasiteten og standarden på denne strekningen?»

BEGRUNNELSE:

Det gjennomføres i øyeblikket store investeringer og arbeid på Lysaker stasjon, et arbeid som skal stå ferdig i 2009. Det jobbes også med nytt dobbeltspor mellom Sandvika og Lysaker, som skal stå ferdig i 2011. Flere har påpekt at det er et betydelig misforhold mellom standarden og kapasiteten på det nye anlegget, og det som er tilfelle på de siste kilometerne inn mot Oslo på strekningen Skøyen-Lysaker. Det er blitt vist til at dette misforholdet kan føre til at nytten av det nye anlegget blir redusert, og at dette kan gå ut over punktligheten og øke sårbarheten ved jernbanen i Oslo-området.

Svar:

Regjeringen har satset og vil fortsatt satse tungt på å utbedre jernbanetilbudet i og rundt Oslo. I

St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019, jf. pkt. 10.4.4.2 er det gitt en nærmere redegjørelse om behovet for jernbaneinvesteringer, herunder Oslo-prosjektet. Som det framgår har jernbanenettet i Oslo-området både kapasitetsproblemer og ikke minst problemer med standarden i forhold til den omfattende togtrafikken som avvikles i dette området.

På grunn av store driftsproblemer ikke minst i Oslo-tunnelen, har regjeringen iverksatt omfattende fornyingsarbeider og i løpet av 2008 og 2009 er det bevilget om lag 300 mill. kr til dette prosjektet. Videre er det i NTP 2010-2019 lagt opp til at det i planperioden 2010-2013 gjennomføres ytterligere fornyingstiltak for totalt 2 mrd. kr. Dette innebærer at strekningen Lysaker-Oslo S-Etterstad vil bli totalt fornyet med en fullgod standard. I tillegg er det i NTP 2010-2019 under drift og vedlikehold satt av om lag 1 mrd. kr til fornyelsesvedlikehold av de tilstøtende innerstrekningene mellom Asker (det gamle dobbeltsporet)-Ski-Lillestrøm.

Jernbaneverket vurderer nå hvordan kapasiteten på dobbeltsporstrekingen Lysaker-Oslo S kan økes. Foreløpige analyser tyder på at kapasiteten kan økes

med ca. 20 pst. ved byggingen av nye vendespor i Vestkorridoren. I tillegg ser Jernbaneverket også på mulighetene for å endre signalplasseringer, overkjøringsmuligheter og sportiltak på Skøyen stasjon for ytterligere å forbedre kapasiteten. Når alle disse tiltakene er gjennomført, mener Jernbaneverket at både kapasiteten og standarden på strekningen mellom Lysaker og Oslo S også vil sikre et velfungerende jernbanetilbud.

kene er gjennomført, mener Jernbaneverket at både kapasiteten og standarden på strekningen mellom Lysaker og Oslo S også vil sikre et velfungerende jernbanetilbud.

SPØRSMÅL NR. 996

Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 20. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil helse- og omsorgsministeren ta initiativ til en gjennomgang av "Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus" sammen med veimyndighetenes krav til godkjenning av ambulanseskjøretøyer, slik at det fortsatt kan være mulig for frivillige organisasjoner og andre til å foreta enklere transportoppdrag av liggende pasienter?»

BEGRUNNELSE:

Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus stiller i § 17 "Bemanning og helsefaglig kompetanse" krav om kvalifisert og kompetent personell på ambulansene. Kravene til kompetanse er gitt en overgangsordning som om går ut 1. april 2010.

Parallelt med dette finnes det nå også krav til hvordan et ambulanseskjøretøy skal være utstyrt og uniformert. Etter 1. oktober 2006 er det ikke lenger mulig å registrere en bil som skal ta en bære som noe annet enn en ambulanse. Dette medfører igjen at de strenge krav til kvalifisert personell inntreffer.

I store deler av landet har man i dag kunnet bruke frivillige organisasjoner som Røde Kors og andre til å supplere den akuttmedisinske ambulansetjenesten til enklere transportoppdrag for liggende pasienter. Dette er noe man i mindre kommuner og i griseværdede strøk er helt avhengige av. Den akuttmedisinske ambulansetjenesten har mange steder ikke kapasitet til å utføre mange slike oppdrag. Disse har ofte heller ikke kapasitet til å være tilstede ved idrettsarrangementer o.l.

Det kan se ut som om forskriften om krav til ambulansepersonell får en noe utilsiktet virkning når den ses i sammenheng med veimyndighetenes krav til kjøretøy, og at dette fordrer en ny gjennomgang eller klargjøring.

Svar:

Frivillige organisasjoners engasjement utgjør et viktig bidrag i styrking av helseberedskapen som sanitetsvakter, førstehjelpere og med beredskapsbiler når de ordinære tjenestene ikke strekker til.

Ambulansetjenesten har utviklet seg til å bli en faglig profesjonell tjeneste. Det utvikles stadig nytt medisinske utstyr og behandlingsmetoder som krever utdanning, jevnlig trening og oppfølging. Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus stiller krav til minimumskompetanse for personell som bemanner ambulanser. Disse kravene står fast og gjelder uavhengig av om tjenestene ytes i regi av det offentlige eller frivillige. Det innebærer at når frivillige organisasjoner ved anbudsutlysning inngår kontrakt med de regionale helseforetakene/helseforetakene om drift av ambulansetjeneste så skal dette gjøres som fullverdig ambulansetjeneste i tråd med helsemyndighetenes krav. Det er viktig at både publikum og samarbeidende etater (brann og politi) kan være trygge på at en uniformert ambulanse er bemannet med ambulansepersonell som minimum har den medisinske-, rednings- og kjøretekniske kompetanse som regelverket krever.

Det er imidlertid viktig for både helsetjenesten og samfunnet generelt at det legges til rette for at frivillige organisasjoner fortsatt kan bidra som et viktig supplement for helsetjenesten og redningstjenesten. Ordningen med helseberedskapsbiler vil kunne spille en viktig rolle i denne sammenheng som avlastning for transport av pasienter som ikke har behov for medisinsk overvåking.

Arbeidet med å få på plass en ordning med helsetransportbiler har dessverre trukket ut i tid. Godkjenning av kjøretøy som skal transportere liggende pasienter er hjemlet i Kjøretøysforskriften. Samferdselsmyndighetenes arbeid med å tilpasse kjøretøyfor-

skriften til godkjenning av kjøretøy som skal transportere liggende pasienter er stoppet som følge av EU-direktiv 2007/46/EF. Dette direktivet trer i kraft 29. april 2009. Norge har per i dag, i tillegg til de kravene som blir stilt i EU, blant annet også krav til innfesting av bære og sikring av pasient. Samferdselsdepartementet vil be om tilpassingstekst til EØS-avtalen for å kunne beholde dette kravet.

Hvilken forskriftsteknisk løsning Vegdirektoratet velger, vil avhenge av hvorvidt vi får gjennomslag

for en tilpassingstekst til direktivet på dette området. Vegdirektoratet vil i dialog med Helsedirektoratet vurdere ulike muligheter for forskriftsfesting av krav til ambulanser og helsetransport.

Helse- og samferdselsmyndighetene vil samarbeide slik at en ordning med helsetransportbiler kan komme på plass så snart som mulig.

Det har vært og er fokus på dette spørsmålet. Mitt departement følger fremdriften i arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 997

Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 15. april 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Statens innkrevingsentral (SI) innkrever straffekrav på vegne av staten, noe de også har gjort for NAV. Jeg er kjent med at NAV har tatt initiativ til at kravene overføres fra SI til NAV, slik at NAV selv skal stå for innkrevingen. NAV har i dag store problemer med å gjennomføre sine kjerneoppgaver ovenfor brukerne. Det er derfor underlig at denne innkrevingen overføres fra det fagmiljøet staten selv har opprettet.

Vil statsråden ta initiativ til at SI fortsatt står for innkrevingen av straffekrav for NAV?»

BEGRUNNELSE:

NAV har, og har hatt store problemer i forbindelse med omorganiseringen. En omorganisering som er kommet omtrent halvveis. Problemene rammer både ansatte og brukere. Det er derfor viktig at NAV i en slik situasjon satser på sine kjerneområder, slik at brukerne får et best mulig tilbud.

SI og NAV har etter anmodning fra NAV inngått en samarbeidsavtale av 26. november 2008 om overføring av krav fra SI til NAV. SI har etter dette overført til NAV ca. 10.000 krav om tilbakebetaling av arbeidsledighetstrygd og attføring.

I januar 2009 har NAV tatt en beslutning om at det skal skje en konvertering av erstatningskravene til NAV. Med erstatningskrav menes krav der domstolene har avsagt dom på erstatning til Staten ved NAV.

SI ble opprettet i 1990 nettopp for å innkreve straffekrav. SI har opparbeidet seg betydelig kompetanse på dette området og må sies å være statens ek-

spert på dette området. SI har elektroniske instrumenter og innehar den nødvendige faglige kompetanse til å løse disse oppgavene for NAV på en effektiv måte, og slik at rettssikkerheten til skyldneren ikke svekkes.

Sett i lys av at NAV selv har store problemer med reformen, og at staten selv har opprettet en institusjon som skal være statens eksperter på området innkrevning, finner jeg det svært underlig at innkrevingen overføres tilbake til NAV.

Etter mitt syn vil en overføring av innkrevingen fra NAV til SI raskt frigjøre ressurser i NAV, ressurser som NAV med fordel kan brukes til å styrke sin kjerneaktivitet.

I tillegg vil en med den kompetanse SI innehar styrke rettssikkerheten til skyldneren på en bedre måte.

Svar:

Fra og med 1. april 2008 overtok NAV Kontroll og innkrevning ved Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral innkrevingsansvaret for krav om tilbakebetaling av bl.a. feilutbetalte dagpenger og attføringsstønader fra Statens Innkrevingsentral (SI). Overføringen gjaldt nye krav. Innkrevingsansvaret for eldre krav og saker med løpende innkrevning på de samme stønadsområdene ble overført 8. desember 2008.

Straffesakene som nå overføres fra SI til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral, er feilutbetalingsaker (tilbakekrevingsaker) vedrørende dagpenger og attføringspenger hvor erstatningsbeløpet er fastsatt ved dom. Totalt er dette ca 900 saker. Ved

overføring av disse sakene er ansvaret for alle innkrevings saker av feilutbetalt ytelse fra tidligere Aetat, overført fra SI til Arbeids- og velferdsetatens innkrevings sentral.

Arbeids- og velferdsetatens innkrevings sentral er en videreføring av tidligere Trygdeetatens innkrevnings sentral (TI). TI hadde ansvaret for innkreving av underholdsbidrag og feilutbetalte trygdeytelser på vegne av trygdeetaten. Arbeids- og velferdsetatens innkrevings sentral er en spesialisert enhet innen Arbeids- og velferdsetaten. Enheten har lang erfaring og har bygd opp en bred og solid kompetanse på innkreving av både bidrag og feilutbetalte trygdeytelser. Både i volum og kompleksitet er de oppgaver som Arbeids- og velferdsetatens innkrevings sentral har hatt i flere år, langt større enn de oppgavene som de nå har overtatt fra SI.

I forbindelse med etableringen av Arbeids- og velferdsetaten var det fra Regjeringens side en klar forutsetning at innkreving av feilutbetalte ytelser skulle samles i en enhet underlagt den nye etaten, jf. Ot.prp. nr. 47 (2005-2006) Om lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven). Tidligere hadde feilutbetalte ytelser etter arbeidsmarkedsloven og etter folketrygdloven kapitler 4 og 11, på avtalerettslig grunnlag, blitt innkrevd av SI. I Ot.prp. nr. 47 (2005-2006) åpnet Re-

gjeringen for at SI fortsatt skulle kunne foreta innkreving av disse ytelsene på vegne av Arbeids- og velferdsetaten. Det ble lovteknisk lagt til rette for at en overføring av oppgavene kunne bli foretatt når ressurshensyn og andre praktiske spørsmål var ivaretatt. Arbeids- og sosialkomiteen hadde ingen merknader til Regjeringens forslag, jf. Innst. O. nr. 55 (2005-2006), og Stortinget vedtok senere de nødvendige overgangsbestemmelser.

I St.prp. nr. 1 (2007-2008) ble Stortinget informert om at innkreving av feilutbetalte dagpenger og attføringsstønader ville bli overført fra SI til Arbeids- og velferdsetatens innkrevings sentral.

Ved overføringen av ansvaret for innkreving av feilutbetalte dagpenger og attføringsstønader har brukere av Arbeids- og velferdsetaten nå kun én innkrevingsinstans å forholde seg til. Det samme gjelder ansatte ved NAV-kontorene og de andre enhetene i forvaltningen. Det vil også være mulig å realisere økonomiske og administrative samordningsgevinster ved å samle innkrevingsoppgavene i Arbeids- og velferdsetatens innkrevings sentral.

Jeg har tillit til at Arbeids- og velferdsetatens innkrevings sentral, med sin langvarige erfaring fra området, besitter den nødvendige kompetanse til å løse sine utvidede oppgaver på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 998

Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 17. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva vil finansministeren gjøre for å rydde opp i og fjerne unødvendige skjema og ikke gjennomførbare krav fra SSB som skaper problemer for mange norske bedrifter?»

BEGRUNNELSE:

Skjemaveldet i Norge er et stort problem for mange norske bedrifter. Massevis av tid og store ressurser brukes hver eneste dag på utfylling av både nødvendige og noen åpenbart unødvendige skjema. Statistisk Sentralbyrå (SSB) håndhever regelverket om rapportering meget strengt og viser ofte ingen vilje til fleksibilitet og fornuft.

Et av de siste eksempler jeg har blitt gjort oppmerksom på er krav overfor drosjesentraler. En dro-

sjesentral i Haugesund har til punkt å prikke fulgt opp alle kravene fra SSB med opplysninger om egen drift. Det viser seg imidlertid at SSB også stiller krav til sentralen om rapportering fra virksomheten til de løyvehavere som er tilsluttet sentralen. Disse er selvstendige enheter med egne regnskap og egne rapporteringer som ikke har noe med sentralens virksomhet å gjøre. Likevel stilles det krav til sentralen om rapportering og SSB viser ingen imøtekommenhet eller fleksibilitet ved henvendelser om forholdene.

Manglende innrapportering blir besvart med mulkt, og sentralen har måttet stipulere rapporter for å tilfredsstille SSBs umulige og stivbente krav. Det er fra sentralens side gjort tydelig oppmerksom på at rapportene ikke er riktige, da dette ikke er mulig, men kun laget for å tilfredsstille SSBs krav.

Dette er et av mange eksempler på et skjemavel-

de som er ute av kontroll og rapporteringskrav som er umulige å gjennomføre.

Dette skaper i dag store problemer for mange bedrifter både ressursmessig og på annen måte.

Eksempelet jeg her har vist til oppfordrer også direkte til rapportering som er feilaktig, da det ikke er mulig å følge rapporteringskravene, og alternativet er mulkt. Dette medfører igjen at SSB med viten og vilje lager og offentliggjør feilaktige statistikker.

Svar:

Tidlig på 2000-tallet ble det etterlyst bedre dro-sjestatistikk både av offentlige myndigheter, bransjeorganisasjoner og næringen selv. For å få etablert et datafangstopplegg med lavest mulig oppgavebyrde, besluttet SSB å hente ut noen hovedvariable fra dro-sjesentralenes fagsystemer. Sentralene rapporterer data kvartalsvis samlet for alle dro-sjeeiere som er tilknyttet den aktuelle sentralen (3. parts datainnhenting). Statistikkloven åpner for slik datainnsamling. Dette er stadfestet i brev fra Lovavdelingen i Justisdepartementet, datert 13. februar 2004. Gjennom Al-tinn mottar nå SSB hvert kvartal uttrekk fra fagsyste-mene fra om lag 120 dro-sjesentraler. Datakvaliteten er god og deknningen i ferd med å bli komplett, som følge av at fagsystemleverandører og dro-sjesentrale-ne over tid har gjort noen tilpasninger i sine uttaks-systemer. Statistikken vil bli publisert for første gang våren 2009, med kvartalstall tilbake til 1. kvartal

2007. Vedtak om opplysningsplikt som gjelder for alle dro-sjesentralene, er fattet i samsvar med den myndighet og kompetanse som SSB er gitt gjennom statistikkloven.

Når det gjelder den konkrete saken omtalt i spørsmålet har det i lengre tid vært både skriftlig og muntlig kontakt mellom SSB og den aktuelle dro-sjesentra-len. Etter henvendelser fra sentralen har SSB ved fle-re anledninger vurdert om det foreligger kvalifiserte grunner til å ta sentralen ut av utvalget som utgjør grunnlaget for statistikken. Slike grunner anses ikke å foreligge. Dro-sjesentralen er også blitt gjort opp-merksom på muligheten til å anke vedtaket om opp-lysningsplikt til overordnet forvaltningsorgan. Det kan også nevnes at SSB i 2008 etter en konkret vurdering ettergav tvangsmulkten som ble ilagt sentralen for manglende innrapportering til dro-sjestatistikken.

Statistisk sentralbyrå arbeider for å holde oppga-bebyrden for næringslivet på et så lavt nivå som mu-lik, og for å skjerme små bedrifter. Hovedelementer i strategien overfor oppgavegivere er:

- gjenbruk av administrative data,
- gjenbruk av egne data som er samlet inn for andre statistikkformål,
- uttrekk fra bedriftenes egne fagsystemer,
- innsamling av data fra tredjepart,
- forenkling av skjema og skjemautfylling.

SPØRSMÅL NR. 999

Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 16. april 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mange lensmannskontor opplever i disse dager at de mister en viktig publikumsfunksjon, nemlig at passutstedelse sentraliseres til en større driftsenhet, i forbindelse med innføringen av biometriske pass.

Hvilke politiske retningslinjer har Regjeringen lagt for innføring og installering av de nye passkioskene, og er disse i tråd med Regjeringens uttalte mål om å styrke nærpolitiet?»

BEGRUNNELSE:

I en såkalt faglig anbefaling fra PDMT blir det visstnok krevet at det utplasseres to-2 kiosker ved de lensmannskontor som får slike utplassert. Begrunnel-sen er at en maskin kan gå i stykker! Konsekvensen

blir at selv relativt store lensmannskontor med over 1500 passutstedelser i året står uten mulighet til å til-by denne publikumstjenesten. Det ser ut til at man blindt velger en sjablong-modell uten hensyn til spe-sielle demografiske eller yrkesmessige forhold og be-folkningssammensetning. Heller ikke om det fin-nes asylmottak i kommunen, ser ut til å spille noen rolle. Dette medfører jo en stor ulempe for publikum, herunder økte kostnader. Det er vanskelig å se at det-te er forenlig med uttalt politikk om å styrke distrikta, all den tid dette oppfattes å være et tiltak som svekker tjenestetilbudet ved lensmannskontorene. Mange oppfatter tvert imot dette som en bevisst nedbygging av lensmannskontorene.

Svar:

Norge har som følge av Schengen-samarbeidet forpliktet seg til å lagre biometrisk informasjon i pass og reisedokumenter. Ved endring i passloven i 2005 ble det gitt særskilt hjemmel for elektronisk lagring av biometri i form av ansiktsfoto i passet. Stortinget har i disse dager til behandling en lovproposisjon som vil gi hjemmel til lagring av fingeravtrykk i pass. Utstyret som skal benyttes til innhenting av biometriske data kalles biometrikiosker. En slik biometrikiosk koster ca. 130.000 kr. Politiets data og materiell-tjeneste har beregnet at en biometrikiosk vil kunne håndtere rundt 7000 søknader pr. år.

Mange passøkersteder utsteder i dag et lavt volum pass, til tross for kort avstand til nærmeste søkersted. Ut fra dette synes det økonomisk ikke hensiktsmessig å opprettholde samtlige av dagens passøkersteder ved innføringen av nytt biometrifangstutstyr. Det er imidlertid klart at geografiske forhold er av betydning i vurderingen av hvilke søkersteder som skal opprettholdes. Det skal ved tilretteleggingen legges stor vekt på publikumsservice og brukervennlige løsninger.

Politidirektoratet har, basert på innhentede opplysninger fra alle politidistriktene, foretatt en kartlegging av behovet for biometrikiosker i de ulike politidistriktene. I vurderingen er det blant annet sett hen til hvor mange søkersteder det enkelte politidistrikt

har pr. i dag, samt antall søknader i distriktet totalt og fordelt på de enkelte søkerstedene. Det er lagt vekt på hvilke søkersteder som bør opprettholdes i fremtiden under hensyntagen til antall søknader pr. søkersted og publikumsservice, og det er lagt til grunn at enkelte søkersteder med et lavt antall søknader må opprettholdes fordi reiseavstanden til publikum ellers ville blitt svært lang.

Ut fra dette er det totalt blitt bestilt 358 ordinære kiosker og tre mobile løsninger. Mange har grunnet mange utstedelser fått tildelt flere kiosker pr. søkersted. På steder hvor det normalt bare ville være behov for en biometrikiosk, vil det også i noen tilfeller plasseres to kiosker for å unngå situasjoner hvor et passkontor ikke kan utstede pass som følge av at en biometrikiosk er i ustand.

Fordelingen lokalt baseres på de ovennevnte prinsipper, men det er politimesteren i det enkelte politidistrikt som ut fra en helhetsvurdering bestemmer hvor biometrikioskene skal plasseres.

Det er imidlertid en forutsetning fra min side at dersom den pågående utplasseringen av biometrikioskene ikke imøtekommer publikums behov, vil fordelingen måtte kunne tas opp for eventuelle justeringer.

Avslutningsvis presiseres at gyldighetstiden på passene til personer over 16 år, er ti år.

SPØRSMÅL NR. 1000

Innlevert 2. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 27. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«En rekke vegstrekninger er i NTP 2010-2019 omtalt med teksten: "I tillegg er det aktuelt å prioritere statlige midler til følgende større prosjekter:" Og under mange av punktene tillegges teksten "Prioriteringen er betinget av at det blir tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering." Andre strekninger er vagt omtalt hva finansiering angår.

Hvor mye beregnes prosjektene i listen under å koste, og hvor stor andel av disse beløpene vil Regjeringen bevilge i perioden 2009-2013 og 2013-2019?»

BEGRUNNELSE:

rv2 Slomarka- Nybakk
E18 Langangen-Dørdal

E18 Tvedestrand-Arendal
E18 Varoddbrua
E3 9/rv9/rv45 6 Gartnerløkka-Hannevikdalen
E39 Ålgård-Sandved
E3 9 Smiene-Harestad
rv23 Dagslett-Linnes-Lier
E3 9 Rogfast
E3 9 Nyborg-Klauvaneset
E3 9 Vikanes-Romarheim bru
rv555 Sotrasambandet
E3 9 Leirvika-Renndalen
E3 9 Staurset-Vinjeøra
E16 Fønhus-Øye
116 Bjørum-Skaret
E16 Fagernes-Øye

E16 Løno-Voss
E134 Tunneler, Haukelifjell og Røldal
rv4 Gran-Jaren
Oslopakke 3
E6 Kolomoen-Lillehammer
E6 Soknedalen
E6 Sluppen-Stavne
rv3 Løten-Grundset
E6 Kvithammar-Åsen
E6 Selli-Asp-Sem
E6 Mosjøen-Osen
E6 Mo-Bolna
E6 Sørrelva-Borkamo
E6 Sommerseth-Ulvsvåg
E10 Tjeldsund bru-Gullesfjordbotn
E69 Ny skarvberg tunnel

Svar:

Vedlagt følger en oversikt over samtlige riksvegprosjekter som er omtalt i St.meld. nr. 16 (2008-2009). Av oversikten framgår kostnadsoverslag og de investeringsbeløp (statlige midler og annen finansiering) som ligger til grunn for prioriteringene i St.meld. nr. 16 (2008-2009).

For mange av prosjektene mangler det planavklaring. Det må derfor forventes endringer både i kostnadsoverslag og finansieringsplan etter hvert som prosjektene blir nærmere detaljert. I tillegg kommer eventuelle kostnadsendringer for allerede igangsatte/vedtatte prosjekter.

Behov for endringer vil bli vurdert både i forbindelse med Statens vegvesens arbeid med handlingsprogrammet for perioden 2010-2019, i forbindelse med framlegging av bompengesaker og i forbindelse med de årlige budsjetter. De foreslåtte prosjektene i siste seksårsperiode vil danne grunnlag for prioritering av planleggingsinnsatsen fram mot neste revisjon av Nasjonal transportplan (Nasjonal transportplan 2014-2023).

Som det går fram av både St.meld. nr. 16 (2008-2009) og St.meld. nr. 17 (2008-2009) Om Oslo-pakke 3 trinn 2, er det lagt til grunn at prosjektprioriteringene innenfor Oslo-pakke 3 skal foretas med utgangspunkt i porteføljestyring. Samferdselsdepartementet vil derfor understreke at Regjeringen ikke har tatt endelig stilling til de prioriteringene som er skissert for siste seksårsperiode.

Vedlegg til svar:
Riksvegprosjekter som er prioritert i St.meld. nr. 16 (2008-2009) Mill. 2009-kr

Prosjekter	Fylke	Post	Kostnadsoverslag/restbehov pr 01.01.2010					Annen finansiering	
			statlige midler	annen finans	sum	Statlige midler		2010-2019	2010-2019
						2010-2013	2014-2019		
1. Oslo - Svinesund/Kornsjø									
E 6 Riksgrensen/Svinesund - Oslo									
E6 Svingenskogen – Åsgård	Østfold	30	120	70	190	120	120	70	
E6 Vinterbru – Assurtjern	Akershus	30	150		150	150	150		
2. Oslo - Ørje/Magnor									
E 18 Riksgrensen/Ørje – Oslo									
E18 Krosby - Knapstad, inkl refusjon	Østfold	30	700		700	700	700		
E18 Melleby – Momarken	Østfold	30	730	100	830	730	730	100	
E18 Knapstad – Retvedt	Østfold	30	780		780	300	480	780	
E18 Sydhavna	Oslo	30	90	280	370	90	90	280	
Rv 2 Riksgrensen/Magnor - Kløfta med tilknytning (rv 20) og rv 35 Jessheim - Hokksund									
Rv 2 Kongsvinger – Slomarka	Hedmark	30	680	1 020	1 700	300	380	680	
Rv 2 Slomarka – Nybakk	Hedmark/Akershus	30	1 440	2 160	3 600		1 440	2 160	
Rv 35 Jevnaker – Olimb	Oppland	30	120	390	510	60	60	390	
3. Oslo - Grenland - Kristiansand - Stavanger									
E 18/E39 Oslo - Kristiansand - Stavanger med tilknytning (rv 23)									
E18 Frydenhaug – Eik	Buskerud	30	100		100	100	100		
E18 Kopstad - Gulli, inkl refusjon	Vestfold	30	100		100	100	100		
E18 Langåker – Bommestad	Vestfold	30		150	150			150	
E18 Gulli - Langåker/Bommestad - Sky – Langangen	Vestfold	30	1 890	3 650	5 540	650	1 240	1 890	
E18 Langangen - Dørdal (start)	Telemark	30	1 300	1 700	3 000		400	500	
E18 Tvedestrand - Arendal (start)	Aust-Agder	30	1 200	1 800	3 000		300	300	
E18 Ny Varoddbu	Vest-Agder	30	390		390		390	390	
Oslopakke 3 (E18 Bærum)	Akershus	30	680	2 920	3 600		680	2 920	

Prosjekter	Fylke	Post	Kostnadsoverslag/restbehov pr 01.01.2010					Statlige midler				Annen finansiering		
			statlige midler	annen finans	sum	2010-2013	2014-2019	2010-2019	2010-2019	2010-2019				
										2010-2013	2014-2019	2010-2019	2010-2019	
Ny bussterminal Oslo	Oslo/Akershus	30				200				200				
E39 Vigeland – Osestad	Vest-Agder	30	370		370					370				
E39 Stangeland - Sandved, inkl refusjon	Rogaland	30	200	60	260				200					60
E39 Tjensvollkrysset	Rogaland	30	50		50				50					50
E39 Eiganestunnelen	Rogaland	30	800	800	1 600				600					800
E39 Gartnerløkka - Hannevikdalen	Vest-Agder	30	920	1 940	2 860				920					1 940
E39 Ålgård – Sandved	Rogaland	30	600	800	1 400				600					800
E39 Smiene – Harestad	Rogaland	30	160	230	390				160					230
Rv 23 Dagslett - Linnes - Lier	Buskerud	30	1 000	2 500	3 500			1 000					1 000	2 500
E18 Bjørvikaprojektet	Oslo	35	110	1 000	1 110			110					110	1 000
4. Stavanger - Bergen - Ålesund - Trondheim														
E 39 Stavanger - Bergen - Ålesund														
E39 Jektevik – Sandvikvåg	Hordaland	30	30	40	70				30					40
E39 Nyborgkrysset, inkl refusjon	Hordaland	30	30	70	100				30					70
E39 Vågsbotn – Hylkje	Hordaland	30	180		180				180					180
E39 Torvund – Teigen	Sogn og Fjordane	30	340		340				340					340
E39 Kvivsvegen, ekskl refusjon	Sogn og Fjordane/ Møre og Romsdal	30	1 010		1 010				1 010					1 010
E39 Svegatjørn – Rådalen	Hordaland	30	1 640	2 160	3 800			550	1 090				1 640	2 160
E39 Lavik ferjekai	Sogn og Fjordane	30	110		110								110	
E39 Vådheim - Sande – Førde	Sogn og Fjordane	30						300	200				500	
E39 Førde - Skei – Homindal	Sogn og Fjordane	30						150	1 350				1 500	
E39 Røgfast (start)	Rogaland	30	500	5 500	6 000				300				300	2 900
E39 Nyborg - Klauvaneset med mer	Hordaland	30	300	900	1 200				300				300	900
E39 Vikanes - Romarheim bru	Hordaland	30	700		700				700				700	
Rv 60 Kjøsbu – Grodås	Sogn og Fjordane	30	150		150				150				150	
Rv 555 Sotrasambandet	Hordaland	30	400	2 600	3 000				400				400	2 600
E39 Hjartåberga	Møre og Romsdal	31	450		450			450					450	
E39 Loteberget	Sogn og Fjordane	31	100		100				100				100	

Prosjekter	Kostnadsoverslag/restbehov pr 01.01.2010							Annen finansiering				
	Fylke	Post	statlige midler		sum	Statlige midler			2010-2019	2010-2019	2010-2019	
			annen finans	statlige midler		2010-2013	2014-2019	2010-2019				
E 39 Ålesund – Trondheim												
E39 Knutset – Høgset	Møre og Romsdal	30		100	100							100
E39 Renndalen - Staurset, inkl refusjon	Møre og Romsdal/ Sør-Trøndelag	30	220		220	220						220
E39 Høggjølen – Harangen	Sør-Trøndelag	30	360		360	100	260					360
E39 Betna - Kletteva - Hestneset	Møre og Romsdal	30	400		400		400					400
E39 Leirvika – Renndalen	Møre og Romsdal	30	100		100		100					100
E39 Staurset – Vinjeøra	Sør-Trøndelag	30	100		100		100					100
Rv 9 Kristiansand - Haukeligrend og rv 13 Jøsendal – Voss												
Rv 9 Tveit – Langeid	Aust-Agder	30	90	30	120	90						90
Rv 13/7 Hardangerbrua	Hordaland	30	220	1 400	1 620	220						220
Rv 13 Øvre Granvin - Voss grense/Mønshaug - Palmafoss, inkl rassikring (Skjervet)	Hordaland	30/31	390	260	650	210	180					390
Rv 13 Bugjelet – Brimnes	Hordaland	31	70		70	70						70
Rv 13 Øvre Vassenden	Hordaland	31	150		150		150					150
Rv 13 Deildo	Hordaland	31	220		220		220					220
5. Oslo - Bergen/Haugesund med arm via Sogn til Florø												
E134 Drammen - Haugesund med tilknytning (rv 36)												
E134 Haugalandspakka	Rogaland/Hordaland	30	200	350	550	80	120					200
E134 Damåsen - Saggrenda (Kongsberg)	Buskerud	30	560	840	1 400	110	450					560
E134 Gvammen – Århus	Telemark	30	1 100		1 100	400	700					1 100
E134 Stordalstunnelen	Hordaland	30	100	150	250	100						100
E134 over Haukelifjell og forbi Røldal (start)	Hordaland	30	800	2 200	3 000		500					500
Rv 7/rv 52 Hønefoss - Gol - Borlaug												
Rv 7 Ramsrud - Kjeldsbergsvingene	Buskerud	30	350		350	350						350
Rv 7 Sokna – Ørgenvika	Buskerud	30	700	700	1 400	100	600					700
E16 Sandvika - Bergen m/tilknytning (rv 5)												

Prosjekter	Fylke	Post	Kostnadsoverslag/restbehov pr 01.01.2010					Statlige midler				Annen finansiering 2010-2019	
			statlige midler	annen finans	sum	2010-2013	2014-2019	2010-2019	2010-2019				
										2010-2013	2014-2019		2010-2019
E16 Wøyen – Bjørum	Akershus	30	70	70	70	70	70	70	70	70			
E16 Seltun - Stuvane – Håbakken	Sogn og Fjordane	30	140	140	140	140	140	140	140	140			
E16 Omlegging forbi Voss	Hordaland	30	100	380	480	100	100	100	100	100			380
E16 Sandvika – Wøyen	Akershus	30	400	1 000	1 400	100	300	400	400	400			1 000
E16 Bjørum – Skaret	Akershus/Buskerud	30	650	850	1 500	650	650	650	650	650			850
E16 Fagernes – Øye	Oppland	30	320	320	320	320	320	320	320	320			
E16 Løno – Voss	Hordaland	30	100	100	100	100	100	100	100	100			
Rv 5 Loftesnesbrua	Sogn og Fjordane	30	500	300	800	300	200	500	300	500			300
E16 Fønhus - Bagn - Bjørge, inkl rassikring (Bergsund)	Oppland	30/31	20	20	20	20	20	20	20	20			
Rv 5 langs Kjøsnestfjorden (Hammarsgrovi - Stølneset)	Sogn og Fjordane	31	270	270	270	270	270	270	270	270			
E16 Kvamskleiva	Oppland	36	1 680	1 680	1 680	620	1 060	1 680	1 680	1 680			
E16 Øye – Borlaug	Oppland/Sogn og Fjordane	36	170	170	170	170	170	170	170	170			
6. Oslo - Trondheim med armer til Kristiansund, Ålesund og Måløy													
E 6 Oslo - Trondheim med tilknytninger (rv 150 og rv 4)													
E6 Hovinmoen - Dal/Skaberud - Kolomoen	Akershus/Hedmark	30	2 050	3 500	5 550	800	1 250	2 050	2 050	2 050			3 500
E6 Dal - Minnesund – Skaberud	Akershus/Hedmark	30	340	380	720	340	340	340	340	340			380
E6 Øyer – Tretten	Oppland	30	1 450	2 550	4 000	500	950	1 450	1 450	1 450			2 550
E6 Ringebru – Otta	Oppland	30	355	40	395	145	210	355	355	355			40
E6 Nordre avlastningsveg, inkl refusjon	Sør-Trøndelag	30	35	35	35	35	35	35	35	35			
E6 Nidelv bru, inkl refusjon	Sør-Trøndelag	30	590	1 830	2 420	530	60	590	590	590			1 830
E6 Nidelv bru – Grilstad	Sør-Trøndelag	30	60	170	230	60	60	60	60	60			170
E6 Alnabruterminalen	Oslo	30	170	170	170	170	170	170	170	170			
E6 Oppdal sentrum	Sør-Trøndelag	30	370	370	370	370	300	370	370	370			
E6 Vindalsliene - Korporals bru	Sør-Trøndelag	30	1 400	2 600	4 000	430	430	430	430	430			1 000
E6 Kolomoen - Lillehammer (start)	Hedmark/Oppland	30	400	400	400	400	400	400	400	400			
E6 Soknedalen - videre utbygging	Sør-Trøndelag	30	400	400	400	400	400	400	400	400			

Prosjekter	Kostnadsoverslag/restbehov pr 01.01.2010							Annen finansiering				
	Fylke	Post	statlige midler		sum	annen finans		Statlige midler				
			statlige midler	annen finans		2010-2013	2014-2019	2010-2019	2010-2019			
E6 Jaktøya – Tonstad	Sør-Trøndelag	30		30	1 500	1 500						1 500
E6 Sluppen – Stavne	Sør-Trøndelag	30		30	1 000	700		300	300	300	300	700
Rv 150 Ulvensplitten – Sinsen	Oslo	30		30	2 400	1 700	600	700	100	700	700	1 700
Rv 4 Lygna sør	Oppland	30		30	70	40	30	30		30	30	40
Rv 4 Gran – Jaren	Oppland	30		30	900	500		400	400	400	400	500
Oslopakke 3 (Rv 4 Fossumdiagonalen)	Oslo	30		30	2 300	1 670	630	630	630	630	630	1 670
Rv 3 Kolomoen – Ulsberg												
Rv 3 Søndre Bjorå bru – Atna	Hedmark	30		30	20	20	20	20		20	20	20
Rv 3 Åsta bru med tilstøtende veg	Hedmark	30		30	200	200	200	200		200	200	200
Rv 3 Nordstumoen - Atnosen - Nesteby	Hedmark	30		30	300	300	300	300		300	300	300
Rv 3 Løten – Grundset	Hedmark	30		30	1 900	1 700	200	200	200	200	200	1 700
Rv 3 Korsan – Gullikstad	Sør-Trøndelag	30		30	100	100		100		100	100	100
Rv 15 Otta – Måløy												
Rv 15 Strynefjellstunnelene, inkl rassikring (Grasdalen)	Sogn og Fjordane	30/31		30/31	450	450	370	450	80	450	450	450
Rv 15 Knutstugugrove	Oppland	31		31	50	50		50		50	50	50
E 136 Dombås – Ålesund	Møre og Romsdal	30		30	290	290	290	290		290	290	290
E136 Tresfjordbrua	Møre og Romsdal	30		30	430	430		430	430	430	430	430
E136 Flatmark - Monge - Marstein	Møre og Romsdal	30		30	170	930	160	170	170	170	170	930
E136 Breivika – Lerstad	Møre og Romsdal	31		31	320	160	160	160		160	160	160
E136 Måndalstunnelen – Våge	Møre og Romsdal	31		31	100	100		100		100	100	100
E136 Dølsteinfonna	Møre og Romsdal	31		31	600	600		600		600	600	600
Rv 70 Oppdal – Kristiansund												
Rv 70 Brunneset - Øygarden	Møre og Romsdal	30		30	225	190	35	35		35	35	190
Rv 70 Freifjordtunnelen, inkl refusjon	Møre og Romsdal	30		30	195	195	195	195		195	195	195
Rv 70 Oppdølstranda	Møre og Romsdal	31		31	600	600	400	600	200	600	600	600
7. Trondheim - Bodø med armer til til Sverige												
E 6 Trondheim - Fauske med tilknytninger (E14, E12 og rv 80)												
E6 Vist - Jevika – Selli	Nord-Trøndelag	30		30	60	60	60	60		60	60	60

Prosjekter	Fylke	Post	Kostnadsoverslag/restbehov pr 01.01.2010					Statlige midler				Annen finansiering 2010-2019
			statlige midler	annen finans	sum	2010-2013	2014-2019	2010-2019	2010-2019			
										2010-2013	2014-2019	
E6 Værnes – Kvithamar	Nord-Trøndelag	30	170	500	670	90	80	170	500			
E6 Harran - Nes bru	Nord-Trøndelag	30	140		140	140		140				
E6 Majavatn	Nordland	30	55		55	55		55				
E6 Brenna - Brattås – Lien	Nordland	30	700		700	350	350	700				
E6 Kvithamar – Åsen	Nord-Trøndelag	30	200		200	200		200				
E6 Selli - Asp – Sem	Nord-Trøndelag	30	700		700	700		700				
E6 Mosjøen - Osen (start)	Nordland	30	800		800	800		800				
E6 Mo - Bolna (start)	Nordland	30	350		350	350		350				
E6 Sørelva – Borkamo	Nordland	30	275	30	305	275		275	30			
Rv 80 Røvika - Strømsnes	Nordland	30/31	450	1 550	2 000	210	240	450	1 550			
Rv 80 Vegpakke Salten 2, inkl rassikring (Hopshamran)	Nordland											
E6 Langnesberga	Nord-Trøndelag	31	100		100		100					
8. Bodø - Narvik - Tromsø - Kirkenes med armer til Lofoten og grensene mot Sverige, Finland og Russland												
E 6 Fauske - Nordkjosbotn med tilknytninger (E8 og E10)												
E6 Kråkmofjellet	Nordland	30	200		200	60	140	200				
E6 Sommerseth – Ulvsvåg	Nordland	30	700		700		700	700				
E8 Sørbotn – Laukslett	Troms	30	400	400	800	200	200	400	400			
E10 Tjeldsund bru - Gullsfjordbotn (start)	Nordland	30	700		700		200	200				
E6 Narvik sentrum	Nordland	30		450	450				450			
E6 Bru over Rombaken, inkl rassikring (Leirvika)	Nordland	30/31	720	1 480	2 200	200	520	720	1 480			
E10 i Vest-Lofoten	Nordland	31				350	150	500				
E6 Nordkjosbotn – Kirkenes med tilknytninger (E8, E69, E105, rv 92 og rv 93)												
E6 Sørkjosfjellet	Troms	30	500		500	100	400	500				
E6 Nordkjosbotn – Hatteng	Troms	30	530		530		530	530				
E6 Tana bru	Finnmark	30	290		290		290	290				

Prosjekter	Fylke	Post	Kostnadsoverslag/restbehov pr 01.01.2010					Statlige midler				Annen finansiering 2010-2019
			statlige midler	annen finans	sum	2010-2013	2014-2019	2010-2019	2010-2019			
										2010-2013	2014-2019	
E8 Riksgrensen – Skibotn	Troms	30	280		280	180	100		280			
E105 Storskog – Hesseng	Finnmark	30	270		270	200	70		270			
Rv 94 Skaidi – Hammerfest	Finnmark	30	430		430		430		430			
E6 Indre Nordnes – Skardalen	Troms	31	570		570		570		570			
E6 Vassbergan	Troms	31	200		200		200		200			
E69 Skarvbergtunnelen	Finnmark	31	270		270		270		270			
E6 vest for Alta	Finnmark	37	1 040	160	1 200	650	390		1 040		160	

SPØRSMÅL NR. 1001**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 20. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hvordan skal en etablering av distriktsmedisinske sentre, DMS i Fosen, Steinkjer og Stjørdal fungere i forhold til lokalsykehusene, og til St. Olav Hospital i Trondheim, og vil dette kunne medføre en svekkelse av tilbudet ved lokalsykehusene i Nord-Trøndelag?»

BEGRUNNELSE:

Det planlegges DMSer i Steinkjer og på Fosen og i tillegg er det allerede etablert et slikt i Stjørdal. I tillegg til i Nord-Trøndelag, så planlegges det nye distriktsmedisinske sentre flere steder i landet.

Svar:

Det er positivt at representanten Skjelstad stiller spørsmål knyttet til helheten i helsetjenestene. En viktig begrunnelse for samhandlingsreformen er at vi trenger en helhetlig tilnærming til tjenestene for å sikre at vi framover etablerer et tilbud som er innrettet på det framtidige sykdomsbildet i befolkningen. Vi står foran en dobling av antall eldre over 67 år, og en stor økning av mennesker med kroniske sykdommer. Dagens samlede helsetjeneste er ikke godt tilpasset disse utfordringene.

I dette perspektivet er jeg trygg på at de distriktsmedisinske sentrene er et viktig og nødvendig supplement til sykehusene. Den satsingen man har gjort i Midt-Norge på å etablere distriktsmedisinske sentre er til etterfølgelse for resten av landet. Sentrene tilbyr mange ulike tjenester i skjæringsflaten mellom spesialist- og primærhelsetjeneste. Den type observa-

sjons- og etterbehandlingsenheter som er etablert bl.a. ved Fosen DMS, gjør at pasientene slipper å reise til Trondheim for nødvendig behandling av enklere tilstander. De indremedisinske problemstillingene i pasientbehandlingen drøftes ved jevnlig kontakt mellom DMS og St Olavs Hospital. Evalueringen av tilbudet viser at hele 75 pst. av pasientene som ble lagt inn til observasjon ved Fosen DMS kunne følges opp lokalt, og slapp videresending til sykehus. De pasientene som blir behandlet ved sykehus, får etterbehandling på sentret, med godt resultat. Det er vist at behandling, pleie og omsorg på dette nivået for mange er bedre enn å bli lagt inn på sykehus.

Helse Midt-Norge framholder at utgangspunktet for utbyggingen av sentrene har vært å øke kvaliteten på helsetjenestene for store pasientgrupper. De framholder at sykehusstrukturen slik den er nå ikke vil kunne møte den demografiske utfordringen med flere og mer pleietrengende eldre og pasienter med langvarig kronisk sykdom. Videre viser Helse Midt-Norge til at de distriktsmedisinske sentrene er planlagt i nært samarbeid med sykehusene, og at de også er viktige for at sykehusene kan konsentrere innsatsen om mer spesialisert helsehjelp.

Sett i forhold til at kapasiteten ved de indremedisinske avdelingene ved sykehusene er under konstant og økende press, er etablering av denne type sentre et nødvendig tillegg til, og ikke en svekkelse av sykehusene. For å møte behovet i tråd med den framtidige befolkningsutviklingen, vil vi derfor ha behov for de distriktsmedisinske sentrene – i tillegg til sykehusene.

SPØRSMÅL NR. 1002**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 23. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva slags system er det i dag for lagring og returnering av originaldokumenter for de som lever på kode 6 (strengt fortrolig adresse)?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt kontaktet av en som har levd med hemmelig adresse i folkeregisteret i flere år og som nå ønsker å se alle dokumentene knyttet til

hennes sak. Verken politiet eller folkeregisteret kan imidlertid finne saken hennes og det tyder på at dokumentene hennes har blitt slettet. Personen selv har aldri blitt kontaktet for å høre om hun vil ha dokumentene tilbake.

Svar:

Saker om adresser sperret som strengt fortrolig behandles i henhold til folkeregisterforskriften § 9-5 av Skattedirektoratet. Jeg har fått opplyst at dokumenter knyttet til slike saker blir arkivert elektronisk på saksnummer i Skattedirektoratets dokumentsen-ter. Innkomne papirdokumenter blir destruert (krysskuttet) i makuleringsmaskin, dersom det ikke er særskilt angitt at dokumentene ønskes i retur. I postjournalen er alle opplysninger om saken samt alle dokumenter unntatt offentlighet. For å få tilgang til saken må man ha en særskilt tilgangskode. Det er kun et fåtall personer ved dokumentsen-teret og i Skattedirektoratets rettsavdeling som har denne tilgangskoden.

Begjæring utenfra om innsyn for rette vedkommende behandles på vanlig måte i henhold til forvaltningslovens regler om partsinnsyn, jf forvaltningsloven §§ 18-21. Det følger av beskyttelsesinstruksen § 7 at andre enn partene kun har tilgang til slike dokumenter dersom det foreligger et tjenstlig behov.

Systemet er altså at folkeregisterets originaldokumenter i slike spesielle saker ikke arkiveres uten at det ved sakens start er fremmet konkret ønske om retur til den berørte. Begrunnelsen for makulering er å unngå omstendelige, papirbaserte arkiveringsrutiner for å sperre mot ureglementert tilgang til opplysningene. Elektronisk lagrede opplysninger kan det som kjent lages automatiske sperrer for, samt registrering (sporing) av dem som faktisk kikker på opplysningene. Men opplysningene fra dokumentene blir lagret elektronisk, og vil dermed være tilgjengelige i utskrift på anmodning fra rette vedkommende. Det må bero på en konkret feil dersom slik utskrift ikke har vært tilgjengelig i dette enkelttilfelle. Slik konkret feil bør i tilfelle tas opp med Skattedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1003

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 15. april 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Hvilke av de 25 konkrete anbefalingene tolkeutredningen 2008 (en utredning som Regjeringen selv har bestilt), kommer statsråden til å følge opp?»

BEGRUNNELSE:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet ga 5. oktober 2007 Arbeids- og velferdsdirektoratet i oppdrag å sette i gang et utredningsarbeid på tolkeområdet. Mandatet var, innen utgangen av mai 2008, å levere en rapport der det gis en samlet og fremtidsrettet oversikt over området tolking og kommunikasjons-tjenester med forslag til en helhetlig plan for videreutvikling av tjenestetilbudet. Resultatet er den mest omfattende gjennomgang av tolkeområdet siden tolketjenesten ble etablert. Med smått og stort legger Tolkeutredningen 2008 frem 25 forslag til endringer - i brukerens rettigheter, i tolketilbudet, i organiseringen av tolketjenesten, i tjenestens rammevilkår og i andre forhold. Tolkingens ytterste hensikt er å sikre retten til kommunikasjon og retten til menings- og

ytringsfrihet - de mest grunnleggende forutsetninger for menneskelig frihet. Artikkel 19 i menneskerettighetene. De 25 anbefalingene er alle brukerorganisasjoner og fagmiljøene enige i at må gjennomføres.

Det må videre påpekes at for mange så er tolkehjelp en nødvendighet for å få utdanne seg og komme i arbeid.

Nå i 2009 er det mange tusen som daglig ikke får tolk, selv om de har krav om dette etter LOV OM FOLKETRYGD som gir rett til tolkehjelp. Retten er forankret i Kapittel 10. Ytelser under medisinsk rehabilitering. Retten til tolkehjelp for hørselshemmede omtales i § 10-7 f og retten til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde i § 10-7 g.

Svar:

Regjeringen har fokus på å finne løsninger som sikrer en god tolketjeneste for hørselshemmede. På denne bakgrunn ble det blant annet bestilt en egen tolkeutredning fra Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2007.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har nå tolkeutredningen fra 2008 til behandling, og arbeider prosessrettet i forhold til de konkrete anbefalingene. Utredningen legger forøvrig et framtidsperspektiv på 10-15 år til grunn, og ansvaret for oppfølgingen er delt mellom departement og direktorat. Det vil si at en del av forslagene må vurderes fulgt opp av Arbeids- og velferdsdirektoratet, som har ansvaret for selve utformingen og gjennomføringen av tolketjenesten. Flere av anbefalingene medfører økonomiske konsekvenser, og må derfor drøftes i budsjettssammenheng i Regjeringen. Jeg kan derfor ikke gå nær-

mere inn på hvilke konkrete forslag som vil følges opp nå.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Arbeids- og velferdsdirektoratet har en nær dialog om utviklingen på tolkeområdet. Det ble blant annet avholdt et møte om tolkeutredningen høsten 2008, og departementet vil om ikke lenge ta initiativ til et nytt møte for å diskutere status og videre oppfølging. Politisk ledelse i departementet har også hatt to møter med brukerorganisasjonene, YS og Tolkeforbundet om tolkesituasjonen i 2009, henholdsvis 10. februar og 23. februar 2009.

SPØRSMÅL NR. 1004

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 17. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Elverum har det lenge vært stor debatt og politisk strid om lokalisering av framtidig rutebilstasjon. Kommunestyret har gjort et vedtak som åpenbart mislikes av fylkesrådene i Hedmark. Disse hevder nå at Samferdselsdepartementets interesse for å bidra til togavganger hver time mellom Hamar og Elverum vil bli svekket grunnet den lokale beslutning.

Har departementet gitt noen slike signaler?»

BEGRUNNELSE:

Bedre kollektivforbindelse mellom Elverum og Hamar er viktig. En bedre allianse og bedre kommunikasjon mellom disse to byene, kan gi større slagkraft til å utvikle vekststrategier og verdiskaping for Hedmark. Det må imidlertid respekteres at de lokale politiske beslutningsorganer kjenner de lokale forholdene best. Det avgjørende for samferdselsdepartementets interesse må jo være hvilken trafikk og nytte et tilbud har, ikke hvilke lokaliseringsløsninger som velges lokalt.

Svar:

Samferdselsdepartementet har mottatt flere møteforespørsler fra leder for Hedmark fylkesråd som blant annet har ønsket å orientere om forhold rundt økt togtilbud mellom Hamar og Elverum. Siden jeg er sterk tilhenger av at beslutninger er godt lokalt forankret, ble derfor fylkesrådslederen invitert til et møte i departementet.

Representanter fra Hedmark fylkesråd orienterte Samferdselsdepartementet om aktuelle jernbanesaker i Hedmark fylke på møte 29. januar i år, blant annet om lokaliseringsdebatten ift. fremtidig knutepunkt. For å kunne ta stilling til forslaget om økt togtrafikk mellom Hamar og Elverum, ba Samferdselsdepartementet i møtet om å få tilsendt nærmere informasjon om blant annet trafikkstrømmer og potensialet for økt trafikk på tog. Samferdselsdepartementet har ikke mottatt slikt materiale fra fylkeskommunen, og har av den grunn ikke behandlet saken. Departementet opplever derfor ikke å ha gitt særskilte signaler.

SPØRSMÅL NR. 1005**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 21. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Styret i Avinor har vedtatt og ikke bygge gangbroer i en ny andre etasje på de nye terminalene for innenriks- og utenrikstrafikk på Stavanger Lufthavn Sola. Igjen ser vi at et statlig selskap overser kravet om universell utforming i samferdselssektoren.

Hva vil statsråden gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Avinor skylder på økonomien når de nå går videre med planer om å bygge ut nye terminaler på Stavanger Lufthavn Sola, uten å ta hensyn til kravet om universell utforming. Stortinget har vedtatt en ny lov mot diskriminering som har klare føringer for universell utforming og kravet er skjerpet inn ved flere anledninger ovenfor statlige virksomheter. I de siste årene har vi hatt eksempler både i forhold til ny Asker stasjon og kjøp av nye flytog der statlig virksomhet får tilgivelse for og ikke ta hensyn til krav om universell utforming og lover bot og bedring. Nå står vi igjen i en situasjon der et statlig eid selskap kan la være å ta hensyn til dette kravet, og dermed igjen vise for alle og enhver at dette kravet ikke er så viktig. De vil gjøre arbeidet med å få også privat sektor til å ta hensyn til loven enda vanskeligere.

Svar:

Jeg vil vise til at Regjeringen er opptatt av at alle skal ha lik rett til deltakelse i samfunnet, og Regjeringen har i denne sammenheng blant annet innført en ny lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven). Loven inneholder en egen bestemmelse om universell utforming som skal sikre en likeveldig tilgjengelighet, slik at flest mulig kan benytte hovedløsningen. Loven er generell og gjelder også for lufthavnene.

Noen passasjerer med redusert funksjonsevne vil ha behov for ulike former for assistanse. Innen luftfarten gir EØS-regelverk lufthavnene ansvaret for å gi assistanse til disse passasjerene. Ifølge dette regelverket skal standarden på assistenttjenestene fastsettes i forhandlinger mellom driverne og brukerne av lufthavnene. Etter min mening er ikke dette tilfredsstillende. For å sikre at passasjerer som trenger assistanse, skal få en god og verdig behandling ved alle norske lufthavner har jeg fastsatt en nasjonal minstestandard, som stiller detaljerte og omfattende krav til hvilke tjenester denne passasjergruppen har krav på.

De fleste lufthavnene i Norge er små og har bare tilbud om terminalløsning uten gangbru. Bare de aller største lufthavnene i Avinor – herunder Stavanger lufthavn, Sola – har hatt trafikkgrunnlag for å kunne forsvare investeringer i gangbruer. De siste årene har flyselskapene, særlig lavkostselskapene, i større grad begynt å etterspørre terminalløsninger uten gangbru også på de største lufthavnene. Bakgrunnen for dette er ønsket om å snu flyene raskere og på denne måten spare kostnader. Selskapenes drift må selvfølgelig tilpasses gjeldende regelverk.

Slik jeg oppfatter det, var den opprinnelige bakgrunnen for at de nye terminalene på Sola ble planlagt uten gangbruer i første byggetrinn, ønsket om å imøtekomme etterspørselen fra flyselskapene etter slike terminalløsninger. Avinor har i ettertid vurdert å forsere byggingen av gangbruer på de nye terminalene for å sikre maksimal tilgjengelighet, spesielt for rullestolbrukere, men kommet til at den økonomiske situasjonen i selskapet ikke tillater en slik investering nå. Avinor har imidlertid opplyst om at når selskapet får vite at det er rullestolbrukere blant passasjerene på et fly, gis dette flyet prioritet til parkering ved bru. Avinor erkjenner ellers at flere av de organisasjonene som representerer de funksjons- og bevegelseshemmede, burde vært involvert i prosessen rundt byggingen av de nye terminalene på Sola på et tidligere tidspunkt.

Som jeg har påpekt tidligere overfor Stortinget, vil myndighetene se til at Avinor og de andre lufthavneierne i Norge følger opp bestemmelsene i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, og likeens forsikre seg om at lufthavnene oppfyller kravene i minstestandarden for assistenttjenester til flypassasjerer med redusert funksjonsevne. Som forvalter av det statlige eierskapet til Avinor er spørsmålet om rettighetene til personer med redusert mobilitet også noe jeg følger opp i den løpende eierdialogen med selskapet. Dette er ikke til hinder for at Avinor og de andre lufthavneierne både har rett og plikt til å sette seg inn i gjeldende lover og forskrifter og vurdere konsekvensene av disse for sin virksomhet.

Avinor er klaget inn for likestillings- og diskrimineringsombudet for brudd på diskriminerings- og tilgjengelighetsloven i forbindelse med de nye terminalene på Sola. Jeg vil også foreta en gjennomgang av hvorvidt utbygging uten gangbruer er i tråd med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Uavhengig av dette ser jeg at det har kommet fram gode argumenter for å forsere utbyggingen av

gangbruer på de nye terminalene på Sola. Avinor er imidlertid i en situasjon med investerings- og finansieringsutfordringer. Disse utfordringene har blitt forsterket av effektene på trafikken og inntektene i Avinor av den internasjonale finanskrisen. Denne utviklingen gjør det nødvendig å foreta en grundig gjennomgang av rammevilkårene for Avinor. Dette er noe jeg vil komme tilbake til i eiermeldingen om Avinor som jeg tar sikte på å legge fram for Stortinget senere i vår.

Jeg er ellers fornøyd med at Avinor i dagens situasjon gir prioritet til parkering ved bru for fly med

rullestolbrukere om bord. Jeg vil også peke på at det er viktig at organisasjonene som representerer personer med redusert mobilitet, blir trukket inn i planprosessene på et tidlig tidspunkt, slik at de løsningene som velges i størst mulig grad kan ivareta behovene til flest mulig av de reisende. Jeg er derfor tilfreds med at Avinor vil legge vekt på en god involvering av alle brukergrupper i sine utbyggingsprosjekter. Jeg er også fornøyd med at Avinor er i gang med en egen utredning om hva diskriminerings- og tilgjengelighetsloven har å si for selskapet.

SPØRSMÅL NR. 1006

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 21. april 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hvilke omfang har skoler meldt i fra til Nav i forbindelse med at barn i skolepliktig alder ikke møter i skolen, eller forsvinner uten grunn fra skolen underveis i skolegangen?»

BEGRUNNELSE:

I Ot. prp. nr. 106 (2004-2005) fremmet Bondevik II Regjeringen forslag til endringer i loven om barnetrygd slik at skoler ble pliktige til å melde fra hvis barn uteble fra undervisningen over lengre tid. I rapporten "De glemte barna" fra Human Rights Service (HRS) vises det til store sprik i tallene mellom folkeregisteret og elever i grunnskolen. Spørsmålet er da om skolenes plikt til å melde fra til Nav er fulgt opp og i hvilke omfang dette skjer.

Svar:

Som representanten Høie viser til, ble det ved årsskiftet 2006/2007 etter forslag i Ot.prp. nr. 13 (2005-2006), jf. Ot.prp. nr. 106 (2004-2005) innført plikt for skoler til å gi rutinemessige meldinger til NAV når elever har fravær som kan skyldes utenlandsopphold. Meldeplikten følger av folketrygdlo-

ven § 21-4. Det er skoleeier som har det overordnede ansvar for at meldeplikten overholdes. Departementet uttaler i forarbeidene at det er opp til skoleetaten og skolene i den enkelte kommune å komme fram til hvordan meldeplikten best kan ivaretas. Departementet forutsetter imidlertid at det rutinemessig og fortløpende meldes fra til NAV når elever har fravær som kan skyldes utenlandsopphold. Arbeids- og velferdsdirektoratet sendte i februar 2007 brev til alle skoleeiere om meldeplikten. Når NAV mottar melding fra skolen, blir det foretatt en vurdering av om retten til barnetrygd og eventuelle andre trygdeytelser er i behold.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at NAV i 2008 mottok 74 meldinger fra skoler/kommuner. På grunnlag av disse meldingene ble det fattet vedtak om stans av barnetrygd i ti saker som omfatter til sammen 21 barn. Når barnetrygden i mange tilfeller ikke blir stanset, skyldes det at retten til barnetrygd er i behold, for eksempel fordi barnet oppholder seg i Norge eller har et utenlandsopphold som ikke fører til at barnetrygden faller bort, eksempelvis utenlandsopphold som skal vare mindre enn seks måneder. Det gjøres oppmerksom på at tallene ovenfor er basert på manuell statistikkføring.

SPØRSMÅL NR. 1007**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad****Besvart 16. april 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å utrede hvordan en tilskuddsordning for holdnings- og meningsbærende publikasjoner kan organiseres, med retningslinjer som sikrer at objektive kriterier legges til grunn for fordeling av økonomisk støtte?»

BEGRUNNELSE:

Støtteordningen "Ymse publikasjoner" som tidligere ble behandlet som egen post på statsbudsjettet, er nå overført til Norsk Kulturråd. Norsk kulturråd opererer på mandat gitt av Storting og Regjering, og har i forvaltningen av sine støtteordninger blant annet som formål å vurdere bevilgninger ut fra en samlet kvalitetsvurdering. Kulturrådet utøver et kulturpolitisk skjønn i tråd med mandatet, noe som sikrer en armlengdes avstand til Storting og Regjering.

I spørsmål som angår pressestøtte, støtte til publikasjoner, er det grunn til å se nærmere på hvorvidt en kan etablere ordninger som sikrer at tildelinger gjøres på basis av objektive kriterier.

Det er tidligere fremmet forslag i Stortinget om at fordeling av støtten innenfor kap. 335 post 76 "Ymse publikasjoner" skal fordeles på basis av objektive kriterier, jf. Budsjett-innst.S. nr. 2 (2006-2007). Videre har det tidligere blitt lagt fram forslag til ulike modeller med objektive kriterier for beregning av støtten til publikasjonene dette angår, men ingen av modellene har fått flertall. I St.prp. nr. 1 (2006-2007) skriver departementet at det er lite heldig at tilskuddene tildeles av sentrale politiske myndigheter, og KrF støtter dette.

Det er bred politisk enighet om at et hovedmål for mediepolitikken er å sikre mediernes uavhengighet i redaksjonelle spørsmål både fra myndigheter, eiere og andre.

Erfaringer fra støtteordningen "periodiske publikasjoner", viser at det er behov for en vurdering av hvordan denne type tilskuddsordninger kan organiseres slik at objektive kriterier legges til grunn, også slik at en ivaretar holdnings- og meningsbærende publikasjoner.

Svar:

Som representanten Grimstad er kjent med er det tidligere blitt lagt fram forslag til ulike modeller med objektive kriterier for tildeling av støtten til disse publikasjonene, men som representanten påpeker har ingen av de tidligere forslagene fått flertall.

Fordi Kultur- og kirke departementet anså det som lite heldig at disse tilskuddene ble fordelt av sentrale politiske myndigheter, ble forvaltningen av tilskuddsordningen flyttet til Norsk kulturråd. Kulturrådet tildeler støtten på "armlengdes avstand" fra de politiske myndigheter.

Kulturrådet har utformet retningslinjer for ordningen som inneholder både objektive og skjønnesige kriterier, se vedlegg. Retningslinjene trådte i kraft kun for kort tid siden, og må få mulighet til å virke en stund før de evalueres.

Det er ikke aktuelt på nåværende tidspunkt å utrede tilskuddsordningen på nytt.

SPØRSMÅL NR. 1008**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 17. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Mange svært syke ME pasienter, i sykehjem eller hjemme, er totalt avhengige av kommunal pleie- og omsorgstjeneste. Flere har vært sengeliggende i årevis. Den siste uken har jeg fått henvendelser om 5 ME-pasienter, som er totalt avhengige av personell

som har liten eller ingen kompetanse om deres sykdom. Pasienter og pårørende sier de ikke blir trodd på behov om forsiktighet i pleie, ro i rommet, lite lys mm, og at medbestemmelse ikke ivaretas.

Hva kan statsråden gjøre for å sikre disse en verdig omsorg og medbestemmelse?»

BEGRUNNELSE:

Det er meget alvorlig at disse pasientene ikke får den behandling og pleie de individuelt har behov for. Mange uttrykker fortvilelse, la meg ta noen eksempler: Jeg blir straffet hvis jeg klager på noe, de spør og spør om og om igjen og jeg har ikke krefter til å svare, de ser på meg som vanskelig, det er vondt med kalt vann i sonden, de tar varmt/lunkent vann fra springen i sonden og det blir stående i sprøyten opptil et døgn før jeg får det (bakterievekst blitt påvist av pårørende), de tar livet av meg, hvis jeg blir sint ser de på meg som en fiende, det er blitt en krig om rettigheter, å kritisere medfører straffereaksjoner, jeg føler det som overgrep, de vil legge meg inn fordi foreldrene mine søker om hjelp i hjemmet, de smeller med dørene, de snakker for høyt, de tenner lyset på fullt, de herjer med meg, dette er mishandling, jeg blir tatt for å være negativ, arbeidsmiljøloven står sterkere enn pasientrettighetsloven.

Disse henvendelsene dreier seg om 5 pasienter fra forskjellige kommuner, i alderen 18-50 år, de fleste unge. Flere bor på sykehjem, også de unge. En pasient som klaget skulle "tvangsflyttes" fra sykehjemmet. Det endte opp med at hjemmesykepleien har overtatt ansvaret. 15 nye pleiere uten opplæring, erfaring og kompetanse på ME deler på oppgaven. Hun må selv instruere alle, i en situasjon der hun selv er totalt utmattet. Dette makter hun ikke.

ME spesialister kan bekrefte at dette er svært syke pasienter, og at de ikke får den behandling de trenger.

Etter min mening må noe gjøre umiddelbart, disse pasientene lider hver eneste dag, både av sykdommen og av mangel på kompetanse, respekt og verdighet. Jeg mener flere tiltak bør iverksettes:

Nettverksgruppen som er opprettet bør kunne ta imot henvendelser fra pårørende og ansatte, og gi kunnskap til personalet at det dreier seg om en alvorlig sykdom, som krever forståelse, innsikt, omsorg, verdighet og medbestemmelse. Ambulante team bør kunne rekvireres til kommuner som har ansvar for ME-pasienter, for å gi råd og veiledning og opplæring. Det bør sendes rundskriv el.l. til alle kommuner

om ME, der det fremkommer fra høyeste helsemyndighet at dette er en sykdom som må tas på alvor, og som kan slå forskjellig ut hos den enkelte - det er ikke en psykisk lidelse eller en tilstand pasienten ønsker å være i.

Disse pasientenes grunnleggende rettigheter blir ikke ivaretatt i dagens helsevesen. Selv om noen tiltak er satt i verk fra HOD, er det mye som mangler. Disse syke enkeltmenneskene kan ikke vente lenger på en verdig og god omsorg. Dette haster.

Svar:

Det er viktig at behandlings- og omsorgstilbudet til ME-pasienter tilrettelegges på en god måte både i primærhelsetjenestene og i spesialisthelsetjenesten. Pasienter med ME er en svært mangfoldig gruppe, og det er store forskjeller i funksjonsnivå. Derfor er det et stort behov for individuelle løsninger og tilpasninger, og en god samhandling mellom de ulike tjenestenivåene. Mennesker med ME-diagnosen er også eksempel på en pasientgruppe som trenger tett oppfølging fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale pleie- og omsorgstjenesten, og som derfor vil dra nytte av en mer sømløs samhandling i helsesystemet vårt.

Jeg viser til Helsedirektoratets rundskriv IS/1 - 09 Nasjonale mål og prioriteringer for 2009, hvor ME er særskilt omtalt. Rundskrivet er utarbeidet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og er sendt til samtlige av landets kommuner.

I rundskrivet vises det til at Helsedirektoratet har opprettet et Nasjonalt kompetansenettverk, som har som oppgave å følge internasjonal fagutvikling, veiledning og undervisning av helsepersonell både i spesialist- og primærhelsetjenesten. Kompetansenettverket skal også gi informasjon til pasienter og pårørende. Det er videre også utarbeidet en informasjonsstrategi med nyhetsbrev, publisering på nett og foredrag. Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet gitt tilskuddmidler til tiltak på regionalt og kommunalt nivå, med vekt på informasjon og fagutvikling. Prosjekter rettet mot barn og unge, samt de aller sykeste skal her prioriteres.

SPØRSMÅL NR. 1009**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 21. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at det bygges gangbroer på de nye terminalene ved Stavanger Lufthavn Sola, og vil hun sørge for at Avinor følger diskriminerings- og tilgjengelighetsloven på en fullgod måte i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Stavanger Aftenblad 4. april har styret i Avinor, på styremøtet 3. april, skrinlagt planene om å bygge nye gangbroer i innenriksterminalen og to ekstra terminaler i utenriksterminalen. Styret i Avinor har imidlertid bedt om å få en utredning av den nye loven om tilgjengelighet og universell utforming. Nybygget vil stå ferdig uten gangbroer før jul i år, dersom statsråden ikke griper inn.

På spørsmål fra undertegnede datert 27. januar 2009, opplyste Statsråden i sitt svar, datert 06. februar 2009, at hun har bedt Avinor se hva som er mulig å gjøre for å bedre situasjonen ved Stavanger Lufthavn, Sola. Statsråden avventet en tilbakemelding fra Avinor. Videre opplyste Statsråden at hun som forvalter av det statlige eierskapet til Avinor ville følge opp spørsmålet om rettighetene til forflytningshemmede i eierdialogen med selskapet. Nå ber imidlertid styret i Avinor om en utredning av konsekvensene av diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, hva angår forholdene på Sola.

Det er derfor grunn til å spørre om hvorvidt statsråden har tatt denne saken opp i eierdialogen med selskapet, og om innholdet i den varslede tilbakemeldingen fra Avinor. Videre forventer jeg at Statsråden følger opp denne saken på en fullgod måte slik at forholdene ved Stavanger Lufthavn Sola blir fullt ut universelt utformet i tråd med den nye tilgjengelighetsloven.

Svar:

Jeg vil vise til at Regjeringen er opptatt av at alle skal ha lik rett til deltakelse i samfunnet, og Regjeringen har i denne sammenheng blant annet innført en ny lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven). Loven inneholder en egen bestemmelse om universell utforming som skal sikre en likeverdig tilgjengelighet, slik at flest mulig kan benytte hovedløsningen. Loven er generell og gjelder også for lufthavnene.

Noen passasjerer med redusert funksjonsevne vil

ha behov for ulike former for assistanse. Innen luftfarten gir EØS-regelverk lufthavnene ansvaret for å gi assistanse til disse passasjerene. Ifølge dette regelverket skal standarden på assistenttjenestene fastsettes i forhandlinger mellom driverne og brukerne av lufthavnene. Etter min mening er ikke dette tilfredsstillende. For å sikre at passasjerer som trenger assistanse, skal få en god og verdig behandling ved alle norske lufthavner har jeg fastsatt en nasjonal minstestandard, som stiller detaljerte og omfattende krav til hvilke tjenester denne passasjergruppen har krav på.

De fleste lufthavnene i Norge er små og har bare tilbud om terminalløsning uten gangbru. Bare de aller største lufthavnene i Avinor – herunder Stavanger lufthavn, Sola – har hatt trafikkgrunnlag for å kunne forsvare investeringer i gangbruer. De siste årene har flyselskapene, særlig lavkostselskapene, i større grad begynt å etterspørre terminalløsninger uten gangbru også på de største lufthavnene. Bakgrunnen for dette er ønsket om å snu flyene raskere og på denne måten spare kostnader. Selskapenes drift må selvsagt tilpasses gjeldende regelverk.

Slik jeg oppfatter det, var den opprinnelige bakgrunnen for at de nye terminalene på Sola ble planlagt uten gangbruer i første byggetrinn, ønsket om å imøtekomme etterspørselen fra flyselskapene etter slike terminalløsninger. Avinor har i ettertid vurdert å forsere byggingen av gangbruer på de nye terminalene for å sikre maksimal tilgjengelighet, spesielt for rullestolbrukere, men kommet til at den økonomiske situasjonen i selskapet ikke tillater en slik investering nå. Avinor har imidlertid opplyst om at når selskapet får vite at det er rullestolbrukere blant passasjerene på et fly, gis dette flyet prioritet til parkering ved bru. Avinor erkjenner ellers at flere av de organisasjonene som representerer de funksjons- og bevegelseshemmede, burde vært involvert i prosessen rundt byggingen av de nye terminalene på Sola på et tidligere tidspunkt.

Som jeg har påpekt tidligere overfor Stortinget, vil myndighetene se til at Avinor og de andre lufthavneierne i Norge følger opp bestemmelsene i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, og likeens forsikre seg om at lufthavnene oppfyller kravene i minstestandarden for assistenttjenester til flypassasjerer med redusert funksjonsevne. Som forvalter av det statlige eierskapet til Avinor er spørsmålet om rettighetene til personer med redusert mobilitet også noe jeg følger opp i den løpende eierdialogen med selskapet. Dette

er ikke til hinder for at Avinor og de andre lufthavneierne både har rett og plikt til å sette seg inn i gjeldende lover og forskrifter og vurdere konsekvensene av disse for sin virksomhet.

Avinor er klaget inn for likestillings- og diskrimineringsombudet for brudd på diskriminerings- og tilgjengelighetsloven i samband med de nye terminalene på Sola. Jeg vil også foreta en gjennomgang av hvorvidt utbygging uten gangbroer er i tråd med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Uavhengig av dette ser jeg at det har kommet fram gode argumenter for å forsere utbyggingen av gangbruer på de nye terminalene på Sola. Avinor er imidlertid i en situasjon med investerings- og finansieringsutfordringer. Disse utfordringene har blitt forsterket av effektene på trafikken og inntektene i Avinor av den internasjonale finanskrisen. Denne utviklingen gjør det nødvendig å foreta en grundig

gjennomgang av rammevilkårene for Avinor. Dette er noe jeg vil komme tilbake til i Eiermeldingen om Avinor som jeg tar sikte på å legge fram for Stortinget senere i vår.

Jeg er ellers fornøyd med at Avinor i dagens situasjon gir prioritet til parkering ved bru for fly med rullestolbrukere om bord. Jeg vil også peke på at det er viktig at organisasjonene som representerer personer med redusert mobilitet, blir trukket inn i planprosessene på et tidlig tidspunkt, slik at de løsningene som velges i størst mulig grad kan ivareta behovene til flest mulig av de reisende. Jeg er derfor tilfreds med at Avinor vil legge vekt på en god involvering av alle brukergrupper i sine utbyggingsprosjekter. Jeg er også fornøyd med at Avinor er i gang med en egen utredning om hva diskriminerings- og tilgjengelighetsloven har å si for selskapet.

SPØRSMÅL NR. 1010

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 22. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I St. melding. nr 17 (2008-2009), står det at Statens Vegvesen jobber med planlegging av ny E18 i Vestkorridoren, og at man der ser på løsninger med begrenset omfang av tunneler. Dette har ført til stor bekymring med hensyn til støy og forurensning blant beboere nær nåværende E18.

Forstår statsråden denne bekymringen, og vil hun lytte til lokale løsninger?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med arbeidet med Oslopakke 3, la lokale myndigheter stor vekt på at det blant annet på E18 i Vestkorridoren skulle bygges miljøtunneler. Dette for å spare nærmiljøet for støy og lokal forurensning. Skuffelsen er derfor veldig stor over at det nå ser ut til at Statens Vegvesen ikke ser ut til å ha lyttet til befolkningen i området når det gjelder ønske om miljøtunneler. EUs direktiv om tunneler i byområder er vel kjent. Tunneler i byområder bør ikke være lengre enn ca.4 km. Lokalbefolkningen i berørte områder har i flere år jobbet frem gode, kreative

løsninger. Nå er imidlertid bekymringen stor for at de ikke vil bli lyttet til og tatt på alvor.

Svar:

Som grunnlag for videre planlegging av utbygging av E18 korridoren i Asker, Bærum og Oslo gjennomfører Statens vegvesen en ny analyse av transportsystemet i Vestkorridoren. Bakgrunnen for denne analysen er blant annet en faglig vurdering om at samlet lengde av tunneler i korridoren bør reduseres, og at EUs direktiv om minimum sikkerhet på TERN-vegnettet, som er implementert i norsk rett, stiller strenge krav knyttet til blant annet rømningsveier og sikkerhet generelt.

For å møte økende transporttetter og ivareta miljøhensyn må transportsystemet i Vestkorridoren utvikles innenfor en helhetlig strategi for redusert trafikkvekst og vesentlig økt kollektivandel. I analysen legges det derfor stor vekt på at bussene sikres framkommelighet uavhengig av køer for biltrafikken.

Jeg forstår beboernes bekymring for støy og forurensning langs dagens E18. For løsninger med lengre dagstrekninger for E18 er det derfor særlig viktig å

vurdere nødvendige miljøtiltak for å oppfylle miljømålene for prosjektet.

Systemanalysen skal gi grunnlag for videre planlegging etter plan- og bygningsloven. Arbeidet med

systemanalysen skjer i dialog med kommunene og fylkeskommunen. Det er opprettet et politikerforum og en administrativ samarbeidsgruppe for kontakt med lokale myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 1011

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 17. april 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Regjeringen har lagt ned Olavsvern, men skal fortsatt eie og drifte anlegget. Som en konsekvens av nedleggelsen har både Sjøheimevernet og Heimevernet blitt kastet ut fra Olavsvern, og må leie seg lokaler hos sivile med høye kostnader.

Siden forsvaret fremdeles skal eie og drive Olavsvern, hvorfor kan ikke Sjøheimevernet og Heimevernet ha tilhold på Olavsvern?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. april 2009 med spørsmål fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg om Heimevernet kan ha tilhold på Olavsvern.

Den nye langtidsplanen for Forsvaret som Stortinget har vedtatt, jf. Innst. S. nr. 318 (2007-2008) til St.prp. nr. 48 (2007-2008), innebærer en betydelig satsing i nord for alle forsvarsgrener. For å få på plass en slik satsing har det vært nødvendig å videreføre tiltak som sikrer en mest mulig rasjonell drift av Forsvaret, slik at midler kan frigjøres til annen prioritert virksomhet. Stortinget besluttet som en del av dette, bl.a. at Olavsvern base skal legges ned.

Utrangeringen av Olavsvern base, i tråd med det vedtak Stortinget fattet 19. juni 2008, gjennomføres så raskt som praktisk mulig og Olavsvern overføres til Forsvarsbygg (Skifte Eiendom) for avhending. Forsvarsbygg opplyser at Skifte Eiendom overtok mye bygningsmasse ved Olavsvern primo mars. Tømming av ytterligere bygningsmasse vil i hovedsak skje før sommeren, mens flytting av IKT forventes å ta mye av det gjestående året.

Forsvarsbygg vil drifte Olavsvern frem til avhending, men på grunn av avhendingen er det verken ønskelig eller hensiktsmessig at Heimevernet har tilhold på Olavsvern. Sjøheimevernet videreføres på Trondenes i Troms fylke.

Avhendingen av Olavsvern vil bli gjennomført i samsvar med instruks om avhending av statlig eiendom m.v., og hensynet til lokale myndigheter vil bli ivarettatt på best mulig måte. Forsvarsdepartementet anser det positivt dersom Olavsvern kan benyttes til annen verdiskapende aktivitet som kan styrke den videre utviklingen i nord. Forsvarsbygg har lang erfaring i å håndtere denne type saker og vil gjennomføre avhendingsprosessen i nært samarbeid med Tromsø kommune.

SPØRSMÅL NR. 1012**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 21. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«KOFAs mener at Vegvesenet har brutt reglene for offentlige anskaffelser. Som en konsekvens av dette har Tromsprodukt mistet bilskiltproduksjonen som er et svært viktig tilbud til yrkeshemmede og funksjonshemmede ved bedriften.

Hva vil statsråden gjøre for å få bilskiltproduksjon tilbake til Tromsprodukt?»

Svar:

Jeg har primært ønsket at denne typen kontrakt ikke skulle bli tildelt ved bruk av anbud, men reglene for offentlige anskaffelser stiller krav til at det må gjennomføres konkurranse, jf. også mitt brev av 21. oktober 2008 med svar på spørsmål 83 fra representanten Faldet.

Produksjon av kjennemerker til kjøretøy har frem til nå i stor grad sysselsatt sosialt vanskeligstilte mennesker. Det har vært viktig for Samferdselsdepartementet å utnytte de muligheter som finnes slik at dette også skal være tilfelle fremover. Det ble derfor stilt en rekke krav i den kontrakten Vegdirektoratet skulle inngå for å opprettholde en sosial profil på produksjonen. Jeg vil likevel fremheve at det i denne saken ikke var mulig å ivareta alle hensyn fullt ut innenfor de rettslige rammene på dette området.

KOFA har 23. mars 2009 behandlet to saker om

den konkurransen som Vegdirektoratet har gjennomført om produksjon av kjennemerker. I den ene saken (2008/187) ble det konkludert med at regelverket ikke var brutt. I sak 2008/181 ble det konkludert med at det var misforhold mellom avkryssing i kunngjøringen om at kontrakten var reservert for funksjonshemmede, og at det i konkurransegrunnlaget fremkom at også andre grupper yrkeshemmede kunne benyttes. Dette innebar etter KOFAs mening et vesentlig avvik som innebar brudd på kravet til forutberegnlighet og konkurranse. KOFA mente derfor at konkurransen som Vegdirektoratet har gjennomført skulle vært avlyst.

Vegdirektoratet opplyser at de vil ta lærdom av avgjørelsen fra KOFA. De er likevel uansett bundet av den kontrakten som er inngått.

KOFAs merknader er som det fremgår, knyttet til at kravene til en sosial profil ikke er tydelig nok reflektert i kunngjøringen. KOFA har ikke synspunkter på de krav som er stilt i konkurransegrunnlaget. Jeg kan derfor ikke se at den feilen som Vegdirektoratet har gjort har vært av betydning for at Tromsprodukt mistet kjennemerkeproduksjonen.

Jeg vil likevel peke på at vi vil ta med oss erfaringer fra kontraktsperioden, blant annet av hvordan den sosiale profilen blir opprettholdt, i vurderingen av hvilke krav som vil bli stilt i en senere konkurranse.

SPØRSMÅL NR. 1013**Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 17. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«I følge dagens Aftenposten (fredag 3. april), side 10, så kommer det frem at bileier må selv regne ut hvilke årsavgiftssats for kjøretøyet man må betale, samt selv sørge for å få innbetalt denne hvis man ikke har fått tilsendt regning fra Toll- og avgiftsdirektoratet innen forfall. Hvis man ikke gjør denne jobben selv så vil man få purregebyr på 250 kroner.

Ser statsråden betenkeligheter med dette, og vil statsråden gjøre noe med dette, f.eks. redusere purregebyret og gjøre det mulig å få tilsendt e-faktura?»

Svar:

Årsavgiften skrives ut for alle kjøretøy som er registrert i Statens vegvesens motorvognregister per 1. januar i avgiftsåret. Avgiftsplikten gjelder for kalenderåret, 1. januar til 31. desember. Frist for betaling av årsavgiften er 20. mars. Avgiften skal betales selv om innbetalingskort ikke mottas i posten. Ved forsinket betaling påløper det tilleggsavgift med 250 kroner.

Dette innebærer at årsavgiftspliktige som ikke har mottatt faktura før forfall selv må fylle ut en giro

for betaling av årsavgiften for å unngå tilleggsavgift. Betalingsinformasjon er tilgjengelig på www.toll.no. Selv om dette er hovedregelen er det langvarig praksis for at toll- og avgiftsetaten ikke ilegger tilleggsavgift hvis det avdekkes feil eller mangler i forbindelse med utsendelsen av krav. Påstand fra kjøretøyeier om at avgiftskrav ikke er mottatt, når kravet er sendt vedkommende på den adressen som er registrert i Folkeregisteret, eller (for firma) foretaksregisteret, er derimot normalt ikke tilstrekkelig til å unngå ileggelse av tilleggsavgift. Slike påstander kan normalt verken bekreftes eller avkreftes. Den alminnelige kunnskapen blant bileiere om avgiftsordningen og om tiden for forventet betalingsblankett i postkassen er for øvrig så utbredt at de som ikke mottar slik forventet blankett, normalt har oppfordring til å spørre tolletaten om hvorfor.

Årsavgiften består av en betydelig mengde krav som det hver for seg vil være kostnadskrevenne å

innkreve. Tilleggsavgiften er for denne kravtypen et praktisk og effektivt virkemiddel for å sikre rettidig betaling. Sammenlignet med de kostnader som kan påløpe gjennom forsinkelsesrenter og løpende utenrettslige gebyrer ved for sen betaling av andre krav, er størrelsen på tilleggsavgiften ikke urimelig høy. Jeg ser derfor ingen grunn til å redusere størrelsen på tilleggsavgiften.

Jeg vil ellers opplyse at det er mulig å få tilsendt krav på årsavgiften direkte til bileierens nettbank. Alle som betaler årsavgiften i nettbank, får tilbud om å få neste års avgiftskrav på e-faktura. Det er også mulig å bruke avtalegiro for å betale årsavgiften. Avtale om dette inngås med banken. Avtaler om e-faktura og avtalegiro som er inngått etter 30. januar i avgiftsåret, vil først gjelde for året etter. Mer informasjon om e-faktura og avtalegiro er tilgjengelig på www.toll.no.

SPØRSMÅL NR. 1014

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 20. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å begrense illegal omsetning av Subutex blant pasienter som er i LAR?»

BEGRUNNELSE:

I politiets narkotikastatistikk for 2007, fremgår det at det er økende beslag av buprenorfin. Politiet i Bergen opplyste til nettavisen 07. februar 2007 at det omsettes mye Subutex i byen, og at dette bidrar til rekruttering av nye brukere. Det blir i samme artikkel uttalt fra Bergensklinikkens side at det er ønskelig å tilby LAR-brukerne et annet medikament som er mindre attraktivt på det illegale markedet. Rusavhengiges interesseorganisasjon har imidlertid meldt bekymring for at det alternative medikamentet, Subuxone, har flere bivirkninger.

Det er viktig at det treffes tiltak som forhindrer at medikamenter fra LAR omsettes illegalt, og dermed bidrar til å rekruttere flere rusavhengige. Samtidig må det sikres at det gjøres individuelle vurderinger av hensiktsmessig medikamentbruk for pasientene.

Svar:

Da LAR ble etablert som et landsomfattende behandlingstilbud for opiatavhengige i 1998, ble det gjennom rundskriv samtidig satt kriterier for inntak i ordningen. I tillegg var man allerede den gang opptatt av at forskrivning av LAR-medisiner og utlevering av disse skulle foretas på en forsvarlig måte. Fra 1998 og frem til i dag har om lag 7000 personer vært inkludert i LAR. Noen har avsluttet programmet, noen er blitt skrevet ut for så å bli re-inntatt og noen har gått over til medikamentfri behandling, slik at om lag 5000 personer i dag er i aktiv behandling i LAR. Med så vidt mange opiatavhengige inkludert i en behandlingsform som inkluderer daglig inntak av vanedannende medisiner, stiller dette store krav til kontroll og oppfølging.

Det er avgjørende å begrense illegal omsetning og bruk av Subutex. Som det pekes på i spørsmålet, reiser dette flere problemstillinger. Både Metadon og Subutex er legemidler som er svært vanedannende og som kan medføre fare for overdoser ved feil bruk. I tillegg er det attraktive og lett omsettelige medikamenter på det illegale markedet. Dette tilsier en

streng forskrivingspraksis og utleveringskontroll. På den andre siden er det nødvendige medikamenter som må inntas daglig av pasienter i LAR.

Subutex er antatt det mest attraktive medikamentet på det illegale markedet på grunn av dets virkning og inntaksmåte. Det er derfor søkt etter alternative buprenorfin-legemidler. I spørsmålet vises det til situasjonen i Bergen hvor Stiftelsen Bergens-klinikkene tilbyr buprenorfin som førstevalg i substitusjonsbehandling, og da i form av kombinasjonspreparat med nalokson, dvs. Suboxone, med mindre det er spesifikke grunner for annet. Jeg er informert av Helse Vest RHF om at hensikten med å tilby Suboxone framfor Subutex er å hindre injisering og salg av buprenorfin.

Helse Vest RHF har videre orientert om aktuelle tiltak for å redusere tilgang og salg av buprenorfin. Dette kan være "ta-hjem doser" som kun inneholder Suboxone, siden dette er det sikreste legemiddelet hva gjelder misbruk og lekkasje, og at det ikke gis anledning til "ta-hjem doser" for mer enn en uke. Innendingene mot disse tiltakene er at de er uttrykk for mistillit til og begrenser pasientenes frihet. Det utslagsgivende for type "ta-hjem"-ordning bør være pasientenes rusmestring og ikke type legemiddel. Jeg er enig i at det må gjøres individuelle vurderinger i det enkelte tilfellet.

Folkehelseinstituttet har vist at majoriteten av metadonrelaterte overdosedødsfall gjelder personer

som bruker metadon illegalt. At disse legemidlene spres illegalt, tar vi på alvor, og mange pasienter i LAR får innskjerpet henteordninger for medikamentene. Senter for rus- og avhengighetsforskning arbeider nå med et prosjekt blant LAR-pasienter for å finne ut mer om illegal distribusjon av LAR-legemidler.

Mye av det som selges av Subutex i Norge, kommer inn i landet ved at personer reiser utenlands og tar med seg medisiner for inntil en måneds forbruk tilbake. Dette er lov i henhold til Schengen-reglementet, og virksomheten er organisert. Praksisen er selvsagt ikke ønskelig eller i tråd med retningslinjene for LAR.

Ved tidligere anledninger har denne trafikken gått til Danmark. Dette har vi imidlertid klart å begrense og forhåpentligvis stanset gjennom et godt samarbeid med danske myndigheter, siden danske leger ikke har anledning til å forskrive slike medikamenter uten oppfølging. I den senere tid er det opplyst at Belgia er blitt et nytt reisemål for slik handel. Vi har derfor allerede vært i kontakt med våre stedlige representanter i Brussel for å undersøke hvordan vi skal følge opp dette overfor belgiske myndigheter.

Jeg kan avslutningsvis orientere om at en ny forskrift om LAR innen kort tid vil bli sendt på høring sammen med nasjonale faglige retningslinjer. Forskriften og de nye retningslinjene for LAR vil blant annet omhandle utlevering og kontroll av de legemidler som benyttes i LAR.

SPØRSMÅL NR. 1015

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 20. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden forslaget om en egen finansieringsordning for utprøvende behandling, og hvilke andre tiltak iverksettes for å sikre raskere innføring av nye behandlingsformer i den norske helsetjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes flere eksempler på at nye behandlingsformer blir innført senere i Norge enn i andre land. Dette gjelder eksempelvis kreftbehandling. Dette skyldes blant annet at det tar lang tid før en ny behandlingsform får en DRG-kode som sikrer foretakene inntekter til å dekke hele kostnadene ved behand-

lingen. Det er nødvendig å sikre fortgang i arbeidet med å oppdatere DRG-kodene i forhold til nye behandlingsformer.

Helseforetakene har det helhetlige ansvaret for å prioritere de ressursene som er stilt til disposisjon. På bakgrunn av de prioriteringsutfordringene helsetjenesten står overfor, kan det være vanskelig å finne rom for å prioritere utprøvende behandling. Ulike prioriteringsmessige vurderinger i helseforetakene fører også til geografiske forskjeller i behandlingstilbudet til pasientene.

I Nou 1997:18 Prioriteringer, på ny foreslo utvalget en særskilt finansieringsordning for utprøvende behandling. Dette vil kunne bidra til å sikre raskere innføring av nye behandlingsformer for norske pasi-

enter, og et mer likeverdig behandlingstilbud i hele landet.

Svar:

Norge ligger i verdenstoppen når det gjelder penger til helsetjenester. Dette er et godt utgangspunkt for å kunne tilby norske pasienter den behandlingen de etter medisinsk faglig vurderinger har størst nytte av.

Selv om vi ligger i verdenstoppen både når det gjelder tilbudet av helsetjenester og bruk av penger til helsetjenester, er det muligheter for forbedringer på mange områder. Det er for eksempel viktig å ha gode systemer for håndtering og introduisering av ny og kostbar behandling.

Da NOU 1997:18 ble avgitt, hadde fylkeskommunene ansvar for sykehusene. Etter den tid er det som kjent valgt en styringsmodell hvor de regionale helseforetakene har et helhetlig ansvar for å tilby befolkningen nødvendig spesialisthelsetjeneste innfor tilgjengelige budsjetttrammer vedtatt av Stortinget. Det er utfordringer knyttet til prioriteringsmessige vurderinger i de regionale helseforetakene når det for eksempel gjelder å ta i bruk ny og kostnadskrevenne behandling. Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten har derfor bl.a. fått i oppdrag å vurdere spørsmål knyttet til innføring av ny og kostbar teknologi/legemidler i sykehus som vil legge til rette for en mer helhetlig tilnærming i helseregionene.

Jeg mener at løsningen ikke ligger i å etablere et eget nasjonalt styrings- og finansieringssystem for

utprøvende behandling. Det vil være krevende å definere når en behandling skal inkluderes i en særskilt finansieringsordning, men også når den samme behandlingen skal ut av ordningen og håndteres innenfor de ordinære prioriterings- og finansieringssytemene.

Som hovedregel finansieres utprøvende behandling gjennom midler avsatt til forskning. Det kan også i dag være vanskelig å definere når en behandling går over fra å være utprøvende til å bli etablert behandling som omfattes av ISF-ordningen. Helsedirektoratet fikk i mai 2008 i oppdrag å komme med forslag til et slikt system for innføring av nye og kostnadskrevenne metoder i helsetjenesten. Inkludert i dette arbeidet vil være et forslag til hvordan det skal sikres at ny og kostbar behandling som tas i bruk på sykehusene raskt fanges opp i den aktivitetsbaserte finansieringen. Frist for arbeidet er satt til mai 2009.

Faglige retningslinjer er viktig for å sikre mest mulig lik prioritering nasjonalt, også når det gjelder å ta i bruk nye behandlingsmetoder. Innen kreftområdet er det etablert nasjonale handlingsprogrammer for de enkelte kreftformer som skal gi anbefalinger for hele behandlingsforløpet, fra diagnostisering, behandling til og med rehabilitering. Disse handlingsprogrammene oppdateres kontinuerlig for å sikre at nye behandlingsmetoder blir vurdert i forhold til etablert behandling. Dette skal sikre at det offentlige tilbudet til kreftbehandling er mest mulig likeverdig nasjonalt og sikre en mest mulig koordinert innføring av nye behandlingsmetoder.

SPØRSMÅL NR. 1016

Innlevert 3. april 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 20. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Fylkesmannen i Telemark har i dag vedtatt å legge kraftige begrensninger på antall konserter ved utestedet Wrightegaarden i Langesund. Begrunnelsen er klager på støy. Turisme er et satsningsområde for Norge, og Wrightegaarden er viden kjent for sine fantastiske konsertarrangementer. De nye begrensningene vil svekke bredden i tilbudet, samtidig som det vil slå beina under turismen i kommunen.

Vil statsråden omgjøre vedtaket fra fylkesmannen i Telemark?»

Svar:

Utekonsserter i sommerhalvåret har vist seg å være et verdifullt tilskudd til kulturlivet i stadig flere kommuner, til glede for mange, men også til betydelig sjenanse for naboer til arrangementene, pga. svært høye lydnivåer. Negative helsevirkninger av støy er en stressfaktor som kan påvirke atferd, trivsel, kommunikasjon, hvile og søvn. I tillegg til en psykisk belastning antyder senere tids forskning også en sammenheng mellom støy og andre typer sykdommer som økt risiko for hjerte-karsykdom. Risikoen for negative helseeffekter øker ved gjentatte høye støyni-

våer over lengre tid. Dette øker stressnivået og reduserer muligheten for tilstrekkelig med hvile, søvn og rekreasjon.

Bamble kommune har med hjemmel i kommunehelsetjenesteloven, forskrift om miljørettet helsevern § 6, gitt bestemmelser om konsertstøy, med spesiell dispensasjon i 10 år for Wrightegaarden til inntil:

- 12 konserter med maks lydnivå tilsvarende L_{eq} = 75 dBA "F"
- 12 konserter med maks lydnivå tilsvarende L_{eq} = 70 dBA "F"
- 11 konserter med maks lydnivå tilsvarende L_{eq} = 65 dBA "F"

I tillegg til de 35 konsertene er det gitt dispensasjon for ubegrenset antall konserter/ arrangementer som har lavere støynivå enn L_{eq} 60 dBA "F".

Dette vedtaket ble påklaget. Kommunen opprettholdt i hovedsak sitt opprinnelige vedtak, og saken ble oversendt til fylkesmannen i Telemark. Fylkesmannen har ikke sluttbehandlet hele klagen, men har varslet Wrightegaarden om hovedkonklusjonen, slik at disse kan ta hensyn til dette i planleggingen av årets konsertsesong.

Konklusjonen er at for konsertsesongen i 2009 tillates Wrightegaarden å arrangere inntil 20 konserter utendørs i Wrightehaven sommeren 2009. Konsertene fordeler seg slik på lydnivå i forhold til de mest berørte naboer, målt utenfor fasaden:

- 10 konserter inntil 75 dBA gjennomsnitt.
- 6 konserter inntil 70 dBA gjennomsnitt.
- 4 konserter inntil 65 dBA gjennomsnitt.

Hele vedtaket, som også omhandler en rekke andre forhold, vil etter planen foreligge i begynnelsen av mai. Dispensasjon som ble gitt til Wrightegaarden av Bamble kommune var meget sjenerøs sett fra arrangørens side. Helsedirektoratet kjenner ikke til -verken i Norge eller i Vest Europa - byer som har gitt tilsvarende tillatelser.

Konsertstøy har generelt blitt gjenstand for ulik håndtering av lokale myndigheter og har i enkelte kommuner skapt motsetninger. På bakgrunn av dette vil Helsedirektoratet med det første kontakte representanter for konsertarrangører og lokale og regionale helsemyndigheter med sikte på å komme fram til felles retningslinjer som arrangørene kan forholde seg til, og som kommuner og fylkesmenn kan legge til grunn for sin vurdering, både av nye og etablerte arrangementer. Disse vil bli basert på nasjonale og internasjonale erfaringer, som kan bidra til mer enhetlig og forutsigbar håndheving fra myndighetenes side og redusere konflikter og støyproblemer for omgivelsene.

På bakgrunn av den gjennomgangen som Helsedirektoratet skal gjøre om konsertstøy generelt, og som også ville kunne ha konsekvenser for vurderingen av Wrightegaarden, ser jeg det ikke som naturlig å gå nærmere inn i denne konkrete saken.

SPØRSMÅL NR. 1017

Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 22. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Den internasjonale organisasjonen ICAO, lager standard og anbefalte retningslinjer for flysikkerhet/ flysikringstjeneste, som bl.a. omfatter friksjonsmålinger vedr. rullebaner på flyplass. Dette gjelder både vedlikehold og operative aspekter. Norge er tilknyttet organisasjonen og forpliktet til å følge anbefalt praksis. Unntak kan gjøres for system eller praksis som ansees bedre enn ICAO.

Er det Avinor som forvalter denne sikkerhetsordningen, og er norske unntak begrunnet og også godkjent av nasjonal tilsynsmyndighet?»

BEGRUNNELSE:

ICAO er en organisasjon tilknyttet FN-systemet. Virksomheten beskrives slik:

"The responsibility of the International Civil Aviation Organization, or ICAO, the specialized agency of the United Nations whose mandate is to ensure the safe, efficient and orderly evolution of international civil aviation."

Svar:

International Civil Aviation Organisation (ICAO) har fastsatt såkalte standarder og anbefalinger for sivil luftfart i til sammen 18 annexer til Chi-

cago-konvensjonen. Medlemslandene er folkerettslig forpliktet til å følge standardene (krav), og oppfordres også sterkt til å følge anbefalingene. Forpliktelsen innebærer at medlemslandene skal notifisere ICAO om eventuelle standarder som ikke er gjennomført i nasjonal rett. Det foreligger ingen slik forpliktelse hva angår anbefalingene. Norsk praksis har i alle år vært å følge alle standarder og de aller fleste av anbefalingene ICAO fastsetter. Norge har avvik fra standarder bare i helt få tilfeller. Ett eksempel på norsk avvik er at vi i Norge har gul i stedet for hvit merking på rullebaner. Begrunnelsen for dette er at rullebaner i Norge ofte er dekket av snø om vinteren, og at gul farge dermed er bedre synlig. Det er Luftfartstilsynet som notifiserer norske avvik fra standarder til ICAO i henhold til kravet i Chicagokonvensjonen.

Annexene omhandler standarder og anbefalinger om for eksempel sertifisering av personell i luftfarten, meteorologi, kart, flyoperasjoner, registrering av luftfartøy, luftdyktighet, flysikringstjenester, søk- og

redning, undersøkelser av ulykker og hendelser, flyplasser, miljø, security og frakt av farlig gods. Luftfartstilsynet fastsetter forskrifter som gjennomfører standarder og anbefalinger i norsk rett, og fører tilsyn med at Avinor og andre aktører i luftfarten overholder bestemmelsene.

Standarder og anbefalinger vedrørende friksjonsmålinger, som representanten Sortevis konkret viser til, er gitt i annex 14 om Aerodromes (flyplasser). Det norske regelverket for flyplasser er basert på disse standardene og anbefalingene og gitt i forskrift av 27. april 2004 om plasstjeneste (BSL E 4-2). Forskriften er fastsatt av Luftfartstilsynet og setter blant annet krav til måling og rapportering av friksjonsnivå. Jeg viser til at det i tillegg til forskriftsbestemmelsene også er gitt føringer fra Luftfartstilsynet om at rapportering av friksjon skal gjennomføres av høyt kvalifisert og trent personell. Luftfartstilsynet har anledning til å stille strengere krav til minimumsfriksjon for enkelte flyplasser dersom dette anses nødvendig ut fra lokale forhold.

SPØRSMÅL NR. 1018

Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevis

Besvart 17. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på skriftlig spm. 644 2008-2009 fra Per Sandberg. Arbeidet med ny forskrift for merking av luftfartshindere har vært varslet lenge. Alt i 2005 varslet daværende luftfartsdirektør at forskrift BSL E 2-2 ville bli endret. Arbeidet pågår fortsatt. Med moderne teknologi trenger man kun å opplyse luftfartshindre som ledninger, tårn og master når det er lufttrafikk på kollisjonskurs med hinderet.

Hva er mål for ferdigstilling av ny forskrift og vil bruk av teknologi som omtalt bli vurdert?»

Svar:

Luftfartstilsynet har som kjent fått delegert forskriftskompetanse på dette området. Utkast til ny forskrift om merking av luftfartshinder ble sendt på høring av Luftfartstilsynet 26. mars 2009. Høringsfristen er satt til 1. juli 2009. Jeg har lagt ved en kopi av høringsbrevet og utkastet til ny forskrift.

Luftfartstilsynet har i utkast til ny forskrift foreslått skjerpede krav for merking av luftkabler. Luft-

kabler skal merkes med hinderlys og farger på endemastene av kabelspennet, eller med hinderlys og markører direkte på spennet.

Kabelspenn over 1500 m skal merkes med hinderlys og lydvarsling. I tillegg skal det merkes med minst tre lysmarkører hvorav den ene skal festes på kabelspennets laveste punkt. Når det gjelder kabelspenn mellom 500 og 1500 meter foreslår Luftfartstilsynet at disse i utgangspunktet skal merkes med hinderlys og farger på endemastene av kabelspennet, alternativt hinderlys og markører direkte på spennet. Dersom spennet utgjør en særlig risiko for luftfartsuhell, kan Luftfartstilsynet kreve at spennet merkes som for kabelspenn over 1500 meter.

For merkepliktige enkeltobjekter som for eksempel bygninger, ballonger, master, vindmøller m.v. foreslår Luftfartstilsynet i hovedsak en videreføring av merkemethodene i dagens forskrift.

Luftfartstilsynet har opplyst at planlagt ikrafttredelse for den nye forskriften er 1. januar 2010.

Vedlegg til svar:

Vedlegg 1.

Høring-Forskrift om merking av luftfartshinder

Luftfartstilsynet har nå ute på høring utkast til forskrift om merking av luftfartshinder (BSL E 2-2).

Høringsbrev med forskriftsutkast finnes på våre hjemmesider: www.luftfartstils.net.no

Eventuelle merknader må være Luftfartstilsynet i hende innen 1. juli 2009

Det anmodes om at eventuelle høringsinnspill merkes med saksnr 200604875.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Sverre Vebjørn Kjerpeseth, e-post syk@caa.no eller per telefon 98261881.

Vedlegg 2.

Utkast til forskrift om merking av luftfartshinder

Fastsatt av Luftfartstilsynet2009 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart §§ 7-22 og 15-4, jf delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273.

§ 1 *Formål*

Formålet med forskriften er å redusere faren for luftfartsulykker gjennom merking av luftfartshinder.

§ 2 *Virkeområde*

Forskriften gjelder for merking av luftfartshinder. Et luftfartshinder skal ikke merkes etter forskriftens bestemmelser, dersom luftfartshinderet skal merkes i henhold til godkjenningvilkårene for en flyplass eller plan over luftfartshinder i medhold av luftfartsloven § 7-12. Forskriften har for øvrig samme virkeområde som luftfartsloven § 1-1 og § 1-2.

§ 3 *Luftfartshinder*

(1) Luftfartshinder er enhver konstruksjon eller gjenstand, midlertidig eller permanent, med en høyde på 60 m eller mer over bakken eller vannet. Et luftfartshinder kan blant annet være bygninger, vindkraftverk, tårn, skorstein, luftkabel, mast, antenne, bru o.l. og tilhørende skråstag, barduner og forankringsanordninger m.m.

(2) Luftfartstilsynet kan vedta at enkelte konstruksjoner eller gjenstander skal anses som luftfartshinder selv om de er lavere enn 60 m, dersom disse vurderes å utgjøre en særlig risiko for luftfartsuhell.

(3) Luftfartstilsynet kan etter en konkret vurdering vedta at enkelte konstruksjoner eller gjenstander ikke skal anses som luftfartshinder selv om de har en høyde på 60 m eller høyere, dersom eier av hinderet godtgjør at faren for luftfartsuhell er ubetydelig.

§ 4 *Generelle krav til merking*

(1) Eier av luftfartshinder skal merke alle luftfartshindre i samsvar med forskriftens bestemmelser med mindre Luftfartstilsynet fastsetter noe annet, jfr. tredje ledd annet punktum.

(2) Med mindre Luftfartstilsynet fastsetter noe annet, er krav om merking av luftfartshinder unntatt for a) konstruksjoner som er dekket av eller skjult bak andre permanente konstruksjoner eller terreng, b) konstruksjoner i by eller tettbebyggelse hvor det ikke kan råde tvil om at konstruksjonen ikke utgjør en fare for luftfarten, c) luftkabler hvor mindre enn 100 m av kabelspennet har slik høyde at det skal betraktes som et hinder i henhold til § 3.

(3) Luftfartshinder skal merkes med farger, markører eller lys, eventuelt kombinert med lyd, eller annen merking godkjent av Luftfartstilsynet. Dersom luftfartshinderet utgjør en særlig risiko for luftfartsuhell, kan Luftfartstilsynet kreve annen merking enn det som fremgår av forskriften.

§ 5 *Merking av kabler mv.*

(1) Luftkabler skal merkes med hinderlys og farger på endemastene av kabelspennet, eller med hinderlys og markører direkte på spennet. Markørene skal plasseres i henhold til § 10.

(2) Kabelspenn mellom 500 m og 1500 m skal merkes i henhold til første ledd. Dersom spennet utgjør en særlig risiko for luftfartsuhell, kan Luftfartstilsynet kreve at spennet i stedet merkes etter tredje ledd.

(3) Kabelspenn over 1500 m skal merkes med hinderlys og lydvarsling. I tillegg skal det merkes med minst tre lysmarkører hvorav den ene skal festes på kabelspennets laveste punkt.

(4) Kombinerte lys- og lydvarslingsanlegg skal ikke utløse varsling når luftfartøy er mer enn 500 fot over topp av høyeste endemast.

(5) Hvis høydeforskjellen mellom lysene på endemastene er mer enn 100 m, skal også terrenget eller kabelen nedenfor den høyeste masten merkes med hinderlys eller lysmarkør. Merkenivåer etter § 12 regnes da fra laveste nivå på terrenget eller vannet under spennet.

(6) Hinderlys som varsler kabelspenn etter første og annet ledd skal ha rødt blinkende mellomintensitetslys. Hinderlys som varsler kabelspenn etter tredje ledd skal ha hvitt blinkende mellomintensitetslys.

§ 6 *Merking av bygninger mv.*

(1) Bygninger skal merkes med hinderlys.

(2) Vindturbiner skal merkes med hinderlys. Rotorbladene skal være hvite eller ha annen farge som gjør dem godt synlige. Merkenivåer etter § 12 regnes fra bakken og til rotorens aksling tillagt rotorbladets

lengde. Dersom flere vindturbiner er samlet i en vindpark, kan Luftfartstilsynet godkjenne at det er tilstrekkelig å merke de vindturbinene som utgjør vindparkens ytterpunkter, såfremt hensynet til flysikkerheten ivaretas. Merking med lys-og lydvarslingsanlegg kan benyttes som alternativ merking.

(3) Tårn, skorsteiner, master, antenner o.l. skal merkes med hinderlys. Dersom konstruksjonen utgjør en særlig fare for luftfarten, skal i tillegg hele eller den øverste delen merkes med farger.

(4) Bruer skal merkes med hinderlys. Brutårn skal merkes som angitt i tredje ledd. Brubanen skal merkes dersom den er mer enn 60 m over vannet og ikke har tilstrekkelig veibelysning. Stag og kabler skal merkes som angitt i § 8.

§ 7 Merking av forankrede ballonger

(1) I dagslys, mellom soloppgang og solnedgang, skal forankringskabelen til forankret ballong være merket med vimpler for hver 45 m, regnet fra ballongens underkant. Vimplene skal være minst 3 m lange og utformet i oransjefarget fluoriserende stoff som gjør dem lett synlige. Hvis høyden over bakken eller vannet er mer enn 100 m, skal den ha en roterende topplanterne som viser hvitt lys med en lysstyrke på minst 20.000 cd.

(2) I mørke, mellom solnedgang og soloppgang, skal forankret ballong være utstyrt med lanterner. På forankringskabelen skal det for hver 45 m, regnet fra ballongens underkant, være montert grupper av lanterner som viser ett hvitt og ett rødt lys. Avstanden mellom det hvite og det røde lyset i lanternegruppen skal være 3 m, med det hvite lyset øverst. Samtlige lanterner skal ha lys med lysstyrke på minst 5 cd, og skal så vidt mulig være synlig i alle retninger.

§ 8 Merking av festeanordninger mv.

(1) Stag, kabler og lignende festeanordninger for luftfartshinder skal merkes med lavintensitets hinderlys dersom de har en horisontal utstrekning på mer enn 90 m fra hinderet.

(2) Hinderlysene skal plasseres på de ytre stag/kabler, og eventuelt på de mellomliggende, slik at det ikke er mer enn 90 m mellom lysene horisontalt og 75 m vertikalt.

§ 9 Fargemerking

(1) Fargemerking skal være rød og hvit eller gul. Fargemerking kan utføres med plastfolie, plater eller annet hensiktsmessig materiale. Merkingen skal så langt som mulig være reflekterende eller fluoriserende. Rødfargen skal være i samsvar med RAL 3000. Guldfargen skal være i samsvar med RAL 1016.

(2) Hinder med hovedsakelig ubrudd overflate som er minst 4,5 m horisontalt, skal merkes i sjakk-

rutemønster. Rutene skal være rektangulære med sider på minimum 1,5 m og maksimum 3 m. Ved bruk av rød og hvit farge skal hjørnene være røde. Ved bruk av gul farge skal hjørnene og annen hver rute være gul.

(3) Hinder med hovedsakelig ubrudd overflate som er mindre enn 4, 5 m horisontalt, skal merkes med horisontale bånd. Med bånd merkes også alle objekter med gjennombrutt overflate. Ved bruk av rød og hvit farge skal øverste bånd være rødt. Ved bruk av gul farge skal øverste og annet hvert bånd være gult. Båndene skal plasseres tvers på hinderets høydeakse, og

- der hinderets utstrekning er inntil 30 m, skal båndets største bredde være 2 m,
- der hinderets utstrekning er fra 30 til og med 40 m, skal båndets største bredde være 3 m,
- der hinderets utstrekning er over 40 til og med 50 m, skal båndets største bredde være 4 m,
- der hinderets utstrekning er over 50 til og med 60 m, skal båndets største bredde være 5 m,
- der hinderets utstrekning er over 60 til 200 meter, skal båndets største bredde være 6 meter,
- der hinderets utstrekning er over 200 meter, skal båndets største bredde være 10 meter.

(4) Fagverkkonstruksjoner behøver kun å ha fargefelt på rammebenene dersom det anvendes fluoriserende merking. Ved annen merking skal også diagonalstagene merkes.

§ 10 Markører

(1) Markører på luftspenn kan fordeles på flere faser, men slik at maksimumsavstanden i kabelretningen mellom markørene ikke overstiger 90 m.

(2) Markører skal ha farge i samsvar med § 9 første ledd.

(3) Lysmarkører jfr. § 5 tredje ledd skal i tillegg til farge som nevnt i § 9 første ledd, ha fast rødt markeringslys med lysstyrke på minst 32 cd. Markeringslyset og markørens overflateareal skal sikre god synlighet.

(4) Andre markører som på annen måte sikrer god synlighet, kan benyttes som alternativ.

(5) Med god synlighet jf. tredje og fjerde ledd, menes at markørene skal være synlige i dagslys på minst 1500 meters avstand.

§ 11 Generelle krav til hinderlys

(1) Hinderlys skal a) være lavintensitets-, mellomintensitets- eller høyintensitetstype, b) være tent hele døgnet eller tennes automatisk når et luftfartøy kommer nærmere enn 30 sekunder fra hinderet, c) plasseres på toppen av hinderet slik at lyset viser hinderets høyeste punkt med mindre annet fremgår av denne bestemmelse.

(2) Er hinderets høyeste punkt en antenne eller

tilsvarende tynn konstruksjon med en egenhøyde som ikke overstiger 10 m, skal ikke antennen medregnes i beregningen av hinderets høyeste punkt.

(3) Er hinderet a) en bygning, skal hinderlys plasseres på bygningens høyeste kanter for å markere utstrekningen av bygningen, b) en skorstein som kan medføre korrosjon eller belegg på armaturlglassene, kan hinderlysene plasseres inntil 3 m under toppen, c) en mast til en luftkabel, kan hinderlysene plasseres inntil 10 m under toppunkt eller på egen mast ved siden av, ikke lengre enn 50 m fra masten, d) en vindturbin, skal hinderlys plasseres på toppen av maskinhuset og for øvrig i samsvar med § 12.

(4) Flammetårn, gassavbrenningstårn o.l. kan merkes ved at toppen belyses med lyskastere som konvergerer sine lysstråler på toppen av tårnet når flammen eller pilotflammen er slukket.

(5) Hinderlys på tårn, skorstein eller lignende massive konstruksjoner skal på hvert nivå, jf. § 12, ha minst det antall lysenheter som er angitt nedenfor, likt fordelt rundt hinderet på en slik måte at de til sammen er synlig rundt horisonten.

- a) 1 lysenhet når denne er plassert på toppen av hinderet.
- b) 2 lysenheter når hinderets diameter, største dimensjon, er mindre enn 2 m.
- c) 3 lysenheter når hinderets diameter, største dimensjon, er mellom 2 og 6 m.
- d) 4 lysenheter når hinderets diameter, største dimensjon, er mellom 6 og 30 m.
- e) 6 lysenheter når hinderets diameter, største dimensjon, er mellom 30 og 60 m.
- f) 8 lysenheter når hinderets diameter, største dimensjon, er større enn 60 m.

(6) Er lysenhetene som nevnt i femte ledd festet ut fra hinderet, kan Luftfartstilsynet godkjenne færre lysenheter enn det som er angitt.

§ 12 *Merkenivå for hinderlys*

(1) Hinder med høyde inntil 100 m merkes på toppen med lavintensitetslys. Dersom hinderet er vindturbin, mast for luftkabel eller på annen måte utgjør særlig fare for luftfarten, merkes hinderet med mellomintensitetslys.

(2) Hinder med høyde mellom 100 og 150 m merkes med mellomintensitetslys på toppen og lavintensitetslys på et mellomliggende nivå slik at avstanden mellom mellomintensitetslyset og lavintensitetslyset ikke overstiger 75 m.

(3) Hinder med høyde over 150 m merkes med høyintensitetslys på toppen og lavintensitetslys på mellomliggende nivåer slik at avstanden mellom lysene ikke overstiger 75 m.

§ 13 *Lavintensitets hinderlys*

(1) Lavintensitets hinderlys skal gi fast rødt lys. Lysstyrken skal være slik at lyset er tydelig synlig mot eventuell bakgrunnsbelysning, og lysstyrken skal ikke være mindre enn 32 cd rødt lys. Filter som brukes for å gi rødt lys skal være gjennomfarget.

(2) Lavintensitets hinderlys skal være rundtstrålende, og skal ha høyest intensitet horisontalt med en vertikal strålebredde på minst 10° over horisontalplanet. Lysenheter som er plassert i henhold til § 11 sjette ledd behøver ikke avgi lys mot hinderet.

§ 14 *Mellomintensitets hinderlys*

(1) Mellomintensitets hinderlys skal gi blinkende hvitt eller rødt lys med blinkfrekvens mellom 20 og 60 pr. minutt.

(2) Hvitt mellomintensitetslys skal ha en effektiv lysintensitet i dagslys på 20 000 cd +/-25 % og i mørke på 2000 cd +/-25 %.

(3) Rødt mellomintensitetslys skal ha en effektiv lysintensitet på 2000 cd +/-25 %.

(4) Mellomintensitets hinderlys skal være rundtstrålende, eller det skal være så mange lysenheter at de til sammen er synlige rundt horisonten, jf. § 11 femte og sjette ledd. Lysene skal ha høyest intensitet horisontalt og en vertikal strålebredde på 4,5°, henholdsvis 3° over horisontalplanet og 1,5° under horisontalplanet.

(5) Er det mer enn ett blinkende hinderlys på hinderet, skal de blinke samtidig. Dette gjelder ikke master for luftkabler.

§ 15 *Høyintensitets hinderlys*

(1) Høyintensitets hinderlys skal gi blinkende hvitt lys med blinkfrekvens mellom 40 og 60 pr. minutt. Blinkenes effektive lysintensitet skal ikke være mindre enn 100 000 cd hvitt lys.

(2) Høyintensitets hinderlys skal være rundtstrålende, eller det skal være så mange lysenheter at de til sammen er synlige rundt horisonten, jf. § 11 femte og sjette ledd. Lysene skal ha høyest intensitet horisontalt og skal ha en vertikal strålebredde på inntil 7°. Ved elevasjon på minus 10° under horisontalplanet skal lyset maksimalt avgi 3% av full lysstyrke.

(3) Høyintensitetslys skal om nødvendig kunne dempes i forhold til bakgrunnsbelysningen som følger: a) ved bakgrunnsbelysning på mindre enn 50 cd/m² skal effektiv intensitet være 2000 cd b) ved bakgrunnsbelysning fra 50 til 500 cd/m² skal effektiv intensitet være 20.000 cd c) ved bakgrunnsbelysning over 500 cd/m² skal effektiv intensitet være 100.000 cd.

(4) Er det er mer enn ett blinkende hinderlys på hinderet, skal de blinke samtidig. Dette gjelder ikke master for luftkabler.

§ 16 Lydvarsling

(1) Lydvarsling skal gi luftfartøy melding over luftfartens mobile sambandstjeneste når luftfartøyet er nærmere enn 20 sekunder fra luftfartshinderet. Radiosenderen skal tilfredsstillende kravene i forskrift 3. desember 2002 nr. 1342 om flynavigasjonstjenesten (BSL G 6-1).

(2) Radiosenderen skal kunne sende på alle frekvenser mellom 117.975 og 137 MHz samtidig.

(3) Meldingen skal kun sendes på frekvenser fastsatt av Luftfartstilsynet.

(4) Meldingen skal innledes med en varseltone etterfulgt av en beskrivelse av luftfartshinderet. For kabelspenn benyttes uttrykket "Powerline". For vindturbiner benyttes uttrykket "Windturbine" dersom disse er merket med lydvarsling jfr. § 6 annet ledd.

(5) Meldingen skal bestå av sekvens som nevnt i fjerde eller femte ledd gjentatt minst 6 ganger med 3 sekunders mellomrom.

(6) Lydvarslingen skal avbrytes når luftfartøyet manøvrerer bort fra luftfartshinderet.

(7) Varslingssignalet skal normalt ikke høres ut over 5 kilometer horisontalt og 6000 fot vertikalt fra luftfartshinderet.

§ 17 Kontroll og vedlikehold av merking

(1) All merking av luftfartshinder skal vedlikeholdes slik at merkingen til enhver tid tilfredsstillende sin hensikt og bestemmelsene i forskriften. For vedlikehold av hinderlys, se også § 18.

(2) Eier av luftfartshinder skal ha et skriftlig kontrollsystem. Kontrollsystemet skal inneholde kontrollrutiner, vedlikeholdsplaner og dokumentasjon av systemet. Dokumentasjonen skal på forespørsel forelegges Luftfartstilsynet.

§ 18 Særlige krav til kontroll og vedlikehold av hinderlys

(1) Dersom feil på hinderlys ikke kan rettes innen 24 timer, skal melding sendes lufttrafikkjenesteeheten på nærmeste flyplass eller Kunngjøringstjenesten for luftfarten i følgende tilfeller

- a) feil med hinderlys på toppen skal alltid meldes,
- b) feil med hinderlys rundt toppen skal meldes dersom halvparten eller flere av lysene ikke virker,
- c) feil med hinderlys på underliggende nivå skal meldes der mer enn halvparten av lysene ikke virker.

(2) Ny melding skal sendes når feilen er utbedret.

(3) Hinderlys skal kontrolleres som ledd i kontrollsystemet jf. § 17 annet ledd. Kontroll av hinderlys skal utføres på en av følgende måter a) med system for automatisk overvåking b) lysenheter med to uavhengige lyskilder med automatisk veksling kontrolleres minst hver 14 dag c) daglig kontroll.

§ 19 Overgangsbestemmelse

Eier av eksisterende luftfartshinder som allerede er merket, skal besørge merking i samsvar med forskriften innen 5 år fra ikrafttredelse. Forskriftens øvrige krav gjelder fra ikrafttredelsen.

§ 20 Ikrafttredelse

(1) Forskriften trer i kraft 1. januar 2010.

(2) Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 3. desember 2002 nr. 1384 om merking av luftfartshinder (BSL E 2-2).

Vedlegg 3.

Høring av utkast til ny forskrift om merking av luftfartshinder

Frist for høringsinnspill er 1. juli 2009.

1.1 Bakgrunn

Samferdselsdepartementet har en visjon om å bringe antallet ulykker innen samferdselssektoren ned mot null. Departementets nullvisjon har vært kommunisert i media og anses kjent. Nullvisjonen kan i praksis være vanskelig å oppnå, men det er et mål som alle som er opptatt av sikkerhet må strekke seg etter.

Luftfartstilsynet har hovedansvaret for tilsynet med norsk luftfart, og skal være en aktiv pådriver for en sikker og samfunnstjenlig luftfart i tråd med overordnede målsetninger for regjeringens samferdselspolitikk.

Innen luftfarten har man de siste 30 år beklageligvis hatt en rekke luftfartsulykker som skyldes kollisjon mellom luftfartøy og ulike konstruksjoner over bakkenivå. Innen sivil luftfart er det i perioden fra 1979 frem til nå registrert 16 ulykker, hvorav 12 ulykker har krevd ett eller flere menneskeliv. Til sammen har 29 mennesker mistet livet i sivile luftfartsulykker i denne perioden. Videre kommer et antall ulykker i Forsvaret, med tap av menneskeliv og materiell. I tillegg antas det å være en del mørketall. Enten fordi hendelsen ikke har blitt rapportert, eller fordi pilotene ikke har vært oppmerksom på nestenulykkene.

Gjeldende forskrift 3. desember 2002 nr 1384 om merking av luftfartshinder (BSL E 2-2) har resultert i en bedre merking av luftfartshinder. Til tross for dette, finnes det fortsatt likevel en rekke merkepliktige hinder som ikke er merket tilfredsstillende. Luftfartstilsynet ønsker å skjerpe kravene til merking av luftfartshinder, og i utkast til ny forskrift skjerpes merkekravene for om mulig å redusere antallet nestenulykker og ulykker knyttet til kollisjon mellom luftfartøy og luftfartshinder.

Etter at gjeldende forskrift trådte i kraft i 2003, har det vært en positiv utvikling av kombinerte lys-

og lydvarslingsanlegg. Den tekniske utviklingen på dette området var ikke kommet så langt da gjeldende forskrift ble utarbeidet. Luftfartstilsynet vurderer slike anlegg som et viktig bidrag i arbeidet med å sikre en tilfredsstillende varsling til pilot av luftfartøy og dermed også bidra i arbeidet med å oppnå Samferdselsdepartementets nullvisjon. Kombinerte lys- og lydvarslingsanlegg er imidlertid relativt kostbare, og det er derfor behov for å avveie samfunnets kostnader med å benytte denne merkemåten opp mot den sikkerhetsmessige gevinsten.

På bakgrunn av ovennevnte foreslår Luftfartstilsynet at alle merkepliktige luftspenn over 1500 meter skal merkes med lys- og lydvarsling. Øvrige merkepliktige luftspenn foreslås i all hovedsak merket med en kombinasjon av lysmerking og annen visuell merking. For merkepliktige enkeltobjekter eks. bygninger, ballonger, master, vindmøller m.v. legges det generelt opp til en videreføring av merkemethodene i dagens forskrift.

Videre foreslås virkeområdet presisert i forhold til gjeldende forskrift. I tillegg foreslås en del regeltekniske endringer og justeringer for å gjøre forskriften mer brukervennlig i forhold til nåværende forskrift. Sistnevnte er også hovedårsaken til at Luftfartstilsynet velger å lage utkast til ny forskrift om merking av luftfartshinder, fremfor å utarbeide en endringsforskrift.

1.2 Presisering av forskriftens virkeområde

Virkeområdet til gjeldende forskrift 3. desember 2002 nr. 1384 om merking av luftfartshinder (BSL E 2-2) er uklart. Opprinnelig var meningen at den ikke skulle omfatte de områder som kommer inn under merkekravene i aktuelle forskrifter om utforming av flyplass jfr. forskrift 6. juli 2006 nr. 968 om utforming av store flyplasser (BSL E 3-2) og forskrift 3. desember 2002 nr. 1382 om utforming av små flyplasser (BSL E 3-3). Tanken bak dette var at de flysikkerhetsmessige behov relatert til flyplassen var størst, og at kravene i utformingsforskriftene derfor ville være de strengeste. Det har imidlertid vist seg at referansen til luftfartslovens § 7-12 blir uklar fordi det bare er fastsatt plan over høydebegrensninger etc. (restriksjonsplan) etter § 7-12 for et fåtall flyplasser.

Dessuten har det vist seg at konstruksjoner som skulle vært merket i henhold til BSL E 2-2, ikke kommer inn under kravene om merking i utformingsforskriftene. Dette har sammenheng med at høydekravene for merking etter utformingsforskriftene relatertes til høyden på start- og landingsområdet (rullebanen), mens høydekravet i BSL E 2-2 relateres til konstruksjonens høyde over terrenget. Dersom så terrenget rundt flyplassen er lavere enn rullebanen, forekommer for eksempel at en 70 m høy konstruksjon bare rager 40 m over rullebanen og dermed ikke trenger å

merkes etter utformingsforskriftene eller etter gjeldende BSL E 2-2 så lenge virkeområdet er slik det er i dag.

Luftfartstilsynet foreslår derfor at virkeområdet til BSL E 2-2 endres slik at den gjelder over alt, dvs. i utgangspunktet også innenfor flyplassområdet. Innenfor disse områdene skal luftfartshinder merkes etter denne forskriften med mindre hinderet skal merkes i henhold til godkjenningvilkårene for flyplassen.

1.3 Merking av luftkabler

Gjeldende forskrift stiller ingen krav om at luftkabler skal være synlige i mørke. Dette er meget uheldig da luftkablene ikke kan observeres av piloter som har et legitimt behov for å fly lavt også i mørke eller ved dårlig sikt.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det en merking av luftkabler som skal være godt synlig også i mørke og ved dårlige værforhold. Det legges opp til bruk av lys som den primære varslingsskilden under slike forhold. Det vil gi meget god varsling. I første rekke gjelder dette varsling til piloter på rednings- og ambulanshelikopter, som må fly også i mørke og ofte under vanskelige værforhold. Piloter på rednings- og luftambulanshelikopter benytter om natten ofte nattbriller som forsterker lyset (Night Vision Goggles, NVG). Bruk av blinkende hinderlys vil gi piloter som benytter NVG varsel om luftkabler på lang avstand. Hinderlys på endemastene vurderes som enkle å vedlikeholde når de er montert. For å lette montering og vedlikehold foreslås det at hinderlys kan monteres inntil 10 meter under toppen av masten, eller på separat mast inntil 50 meter fra endemasten.

Luftkabler under 500 meter skal merkes med hinderlys på endemastene. I tillegg skal endemastene merkes med farge, alternativt kan spennet merkes med markører.

Luftkabler over 1500 meter skal som nevnt ovenfor merkes med hinderlys på endemastene. I tillegg skal det være lydvarsling, eventuelt kombinerte lys- og lydvarslingsanlegg.

Luftkabler mellom 500 og 1500 meter skal i utgangspunktet merkes som luftkabler under 500 meter. Det kan imidlertid tenkes tilfeller der luftfartshinderet utgjør en særlig risiko for luftfartsuhell. Da kan Luftfartstilsynet kreve merking som for luftkabler over 1500 meter.

2. Foreliggende forslag

2.1. Generelt

Utkast til ny forskrift om merking av luftfartshinder er utarbeidet av en intern arbeidsgruppe i Luftfartstilsynet og vil erstatte gjeldende forskrift 3. desember 2002 nr. 1384 om merking av luftfartshinder

(BSL E 2-2)

Planlagt ikrafttredelse for den nye forskriften er 1. januar 2010.

2.2 Merknader til de enkelte bestemmelser

Merknadene nedenfor knytter seg i all hovedsak til bestemmelser som innebærer endringer i forhold til gjeldende forskrift.

Til § 1 Formål Formålet med forskriften er å redusere faren for luftfartsuhell gjennom merking av luftfartshinder.

Bestemmelsen er omformulert, men formålet er uendret i forhold til gjeldende forskrift.

Til § 2 Virkeområde Virkeområdet er presisert da gjeldende bestemmelse ikke er tilfredsstillende. Forskriften har samme virkeområde som luftfartsloven, med mindre luftfartshinderet skal merkes i henhold til godkjenningvilkårene for en flyplass eller etter plan over luftfartshinder i medhold av luftfartsloven § 7-12. Se for øvrig under pkt. 1.1.

Til § 3 Luftfartshinder Definisjonen av luftfartshinder er materielt uendret. Det samme gjelder Luftfartstilsynets mulighet for å unnta og inkludere konstruksjoner eller gjenstander høyere eller lavere enn 60 m fra å bli definert som luftfartshinder.

Til § 4 Generelt Hovedregelen om merking fremgår av første ledd. Annet ledd er uendret og unntar visse luftfartshindre fra merking. Det presiseres i tredje ledd at Luftfartstilsynet kan kreve annen merking enn det som fremgår av forskriften dersom luftfartshinderet utgjør en særlig risiko for luftfartsuhell.

Til § 5 Merking av kabler mv. Eksisterende merking med markører på luftspenn vil fortsatt være en alternativ merkemethode, til tross for at denne merkemethoden har begrenset effekt i dagslys og ingen effekt i mørke. Kravene til markørens synlighet er imidlertid skjerpet. Markørene skal til enhver tid være synlig på minst 1500 meters avstand jfr. forskriftsutkastets § 10 femte ledd.

Det største framskrittet i forslaget til ny forskrift er kravet om lyssetting av endemastene på luftspenn. På enkelte spenn skal det også være lyssetting på selve spennet.

Merking med hinderlys i tillegg til markører eller fargemerking vurderes å gi en langt bedre varsling av luftspenn for fører av luftfartøy som har en legitim rett til, og behov for, å fly lavt i mørke og under vanskelige værforhold. Behovet for å gi fører av luftfartøy på redningsoppdrag og luftambulansflyging et bedre varsel om luftfartshinder har veid tungt i arbeidet med å utforme den nye forskriften. Merking i henhold til den foreslåtte forskrift vil også legge forholdene bedre til rette for Forsvarets luftoperative virksomhet, hvor lavtflyging i mørke er en del av treningsprogrammet for Forsvarets skvadroner.

I første ledd foreslås det i høringsutkastet at luft-

kabler skal merkes med lysmerking og visuell merking (farger på endemast eller markører på spennet).

I annet ledd presiseres det at luftkabler mellom 500 og 1500 meter skal merkes i henhold til første ledd. Dersom spennet utgjør en særlig risiko for luftfartsuhell kan Luftfartstilsynet kreve merking som nevnt i tredje ledd, jfr. straks nedenfor. Det tenkes her bl.a. på spenn som ligger i nærheten av en flyplass, sjøflyplass eller helikopterplass, men også spenn som ligger i nærheten av severdigheter som erfaringsmessig tiltrekker seg lufttrafikk kan tenkes omfattet av denne bestemmelsen. I tillegg kan det være aktuelt å kreve slik merking for spenn som er plassert i områder hvor det er naturlig for luftfartøy å fly, og dermed genererer økt lufttrafikk.

Tredje ledd fastslår at spenn over 1500 meter skal merkes med lys og lydvarsling. I tillegg skal slike spenn merkes med tre lysmarkører på selve spennet. Dette for å angi spennets lengderetning i de tilfeller der merking av mastene ikke er synlige grunnet bl.a. avstanden, terrenget eller værforholdene.

Fjerde ledd fastslår at lys- og lydvarslingsanlegg ikke skal utløse varsling når luftfartøy er høyere enn 500 fot over topp av høyeste endemast. Dette fordi at slike anlegg ikke skal varsle luftfartøy som ikke har behov for å bli varslet om spennet.

Femte ledd fastslår at dersom det er stor høydeforskjell mellom endemastene (mer enn 100 meter) skal enten terrenget eller kabelen nedenfor masten merkes hinderlys eller lysmarkør. Dette gjelder uavhengig av spennets lengde. Når høydeforskjellen mellom endemastene er så stor, kan ofte ett eller begge hinderlys på endemastene ikke observeres. Dette kan skyldes terrenget rundt spennet eller ved dårlige værforhold.

Hinderlys skal etter sjette ledd ha ulik farge uavhengig av hvorvidt hinderet merkes med eller uten lys og lydvarsling.

Spenn som ikke merkes med lys- og lydvarslingssystem skal ha røde hinderlys. Rødt hinderlys vil på dagtid, og særlig i skarpt lys, gi begrenset informasjon til førerne av luftfartøy, men den visuelle merkingen skal i dagslys gi tilfredsstillende kompensasjon for dette. Luftfartstilsynet har også lagt vekt på at det generelt er lettere å navigere i dagslys og således kunne holde seg klar av luftfartshinder. Valg av rødt hinderlys på slike luftfartshinder er også for å unngå en omfattende lysforurensning som utstrakt bruk av hvitt hinderlys vil medføre.

Spenn som merkes med kombinerte lys- og lydvarslingsanlegg skal ha hvite hinderlys. Dette er luftfartshinder som ansees så farlige for luftfarten at de må gi et kraftig lysvarsel også om dagen og kravet om visuell merking (farge eller markør) er i tillegg unnlatt for slike hindre. Da denne type varsling primært ikke har kontinuerlig tente lys, foruten når vars-

lingsanlegget blir aktivisert av luftfartøy i nærheten, vil bruk av slike anlegg ikke skape lysforurensning unntatt de sekundene de aktiveres. Når slike anlegg blir aktivert fordi luftfartøy er innenfor varslingssonen vil piloten med hvitt blinkende lys bli varslet om hinderet, samtidig som han kan forvente lydvarsling dersom han fortsetter kursen mot luftfartshinderet.

Begrepene "luftkabler" og "kabelspenn" benyttes fremfor "luftledninger" og "ledningsspenn" som benyttes i gjeldende forskrift. Dette for å presisere at bestemmelsen gjelder for kabler av alle typer, herunder også kabler for bl.a. gondolbaner og løpestrenger.

Til § 6 Merking av bygninger mv. Teksten og henvisningene er tilpasset den nye paragrafinndelingen, men det materielle innholdet er uendret med unntak for vindturbiner. Det viktige er at all lysmerking skal skje på rotorhus og mast, og at rotorbladenes farge skal gjøre dem lett synlige. I tillegg åpnes det for at vindturbiner samlet i en vindpark kun merkes i vindparkens ytterpunkter, såfremt hensynet til flysikkerheten ivaretas. Dette er for å redusere kostnadene det vil medføre å merke samtlige vindturbiner i vindparken. Det åpnes også for muligheten til å merke slike med lys-og lydvarslingsanlegg dersom det er ønskelig.

Til § 7 Merking av forankrede ballonger Merking av forankrede ballonger er i all hovedsak uendret i forhold til dagens bestemmelse. Kravet til lysstyrke er justert opp fra 10.000 cd til 20.000 cd for å samsvare med ICAO's krav til hinderlys.

Til § 8 Merking av festeanordninger mv. Det materielle innholdet er uendret med et unntak. Markører kan ikke lenger benyttes som alternativ merkingsmåte i stedet for hinderlys på festeanordninger. Det er kun hinderlys som nå kan benyttes som merkemethode.

Til § 9 Fargemerking Det materielle innholdet er tilnærmet uendret, men tillatte farger til bruk ved varselmerkingen er entydig definert. Oransje og hvit utgår som mulig fargemerking. Disse fargene er nå erstattet med "ambulanssegul" (fargekode nr. 1016 i RAL-systemet).

Til § 10 Markører Første ledd angir hvor langt det skal være mellom markørene på en luftkabel. Kravet til avstanden mellom markørene er uendret i forhold til dagens forskrift og markørene kan fremdeles fordeles på flere faser.

Annent ledd stiller krav til hvilken farge markørene skal ha, mens tredje ledd beskriver krav til lysmarkører.

Av femte ledd fremgår det at markørene skal være synlige i dagslys på minst 1500 meters avstand og fjerde ledd åpner for at alternative markørtyper kan benyttes så fremt disse tilfredsstillende kravet til

synlighet i femte ledd. Bakgrunnen for kravet til "god synlighet" er at merking med markører har hatt begrenset effekt i dagslys og ingen effekt i mørke. Når markørene over tid i tillegg har vært utsatt for værmessig slitasje og vedlikehold av markørene i varierende grad har vært gjennomført, er det behov for å presisere kravet til synlighet.

Til § 11 Generelle krav til hinderlys Bestemmelsen er i all hovedsak uendret i forhold til dagens forskrift. Det er imidlertid innført en ny gruppe hinderlys betegnet mellomintensitetslys. Bestemmelsen beskriver hvordan merking med hinderlys skal gjennomføres, herunder hvor på hinderet hinderlyset skal plasseres.

Til § 12 Merkenivå for hinderlys Bestemmelsen er i all hovedsak uendret, men bruken av mellomintensitetslys er innarbeidet i bestemmelsen.

Til §§ 13 -15 de ulike typene hinderlys Forskriftsutkastet §§ 13-15 skisserer hvilke krav som stilles til hhv. lavintensitets-, mellomintensitetsog høyintensitetslys. Disse kravene er identiske med de krav som stilles til hinderlys i ICAO's Annex 14 Vol. I, tabell 6-8.

Til § 16 Lydvarsling Bestemmelsen er ny i forhold til gjeldende forskrift.

Som følge av kravet om lydvarsling er det nødvendig å stille krav til selve lydvarslet og måten dette sendes på. Det antas at fører av luftfartøy som flyr mot et hinder merket med lys-og lydvarsling vil manøvrere bort fra hinderet etter at lysene tennes. Dersom piloten av ulike årsaker ikke blir oppmerksom på hinderlysene vil lydvarsling aktiveres.

Bestemmelsen skal sikre at fører av luftfartøy som på grunn av sin manøvrering aktiverer lydvarsling, får melding i god tid før en farefull situasjon oppstår. Varselet skal angi hindertype og gjentas flere ganger.

Til § 17 Kontroll og vedlikehold av merking Bestemmelsen er likelydene med gjeldende bestemmelse om kontroll og vedlikehold av merking.

Til § 18 Særlige krav til kontroll og vedlikehold av hinderlys Det materielle innholdet er beholdt i en noe omskrevet versjon.

Til § 19 Overgangsbestemmelse Eiere av eksisterende luftfartshinder som allerede er merket skal besørge merking i henhold til ny forskrift innen 5 år. Merkepliktige luftfartshinder som ikke er merket på ikrafttredelsestidspunktet skal merkes i samsvar med ny forskrift. Det samme gjelder nye merkepliktige luftfartshinder.

Forskriftens øvrige bestemmelser, herunder krav til kontroll og vedlikehold av merking gjelder fra og med ikrafttredelsestidspunktet.

Til § 20 Ikrafttredelse Foreslått ikrafttredelse er satt til 1. januar 2010.

3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Konsekvenser av presisering av forskriftens virkeområde Den foreslåtte endringen av virkeområdet for forskriften vil primært rydde opp i uklårheter, og får små økonomiske konsekvenser for de eiere av konstruksjoner som eventuelt blir berørt. I praksis har høye konstruksjoner i flyplassnære områder blitt merket i henhold til gjeldende forskrift om merking av luftfartshinder.

Luftfartstilsynet er ikke kjent med konkrete tilfeller der manglende forskriftshjemmel har hindret merking. Dette skyldes sannsynligvis at det har vært åpenbart at 60 m høye konstruksjoner nær en flyplass må merkes, og at de fleste ble merket før gjeldende forskrift trådte i kraft. Dersom dette legges til grunn vil en justering av forskriftens virkeområde i realiteten ikke medføre noen økonomiske konsekvenser.

Merking av kabelspenn Forskriftsutkastet legger opp til en bedre merking av merkepliktige kabelspenn. Bakgrunnen for behovet for en bedre merking er omtalt ovenfor i punkt 1.1.

I Nasjonalt Register over luftfartshinder (NRL), en kartdatabase som administreres av Statens kartverk, er det innrapportert ca 73 600 kabelspenn. Disse har blitt innrapportert til Statens kartverk i henhold til forskrift 14. april 2003 nr. 514 om rapportering og registrering av luftfartshinder (BSL E 2-1).

I tillegg ligger det i databasen ca 300 merkepliktige broer, ca 370 taubaner og løpestrenger og ca 10 650 punkthinder (mast, tårn, bygning og lignende).

Av de ca 73 600 kabelspennene som er registrert i henhold til BSL E 2-1, er det kun ca 2400 kabelspenn som er merkepliktige iht. gjeldende BSL E 2-2. Det innebærer at hovedtyngden av kabelspenn fortsatt vil stå umerket. Spenn som ikke er merkepliktige er kabelspenn som har så lav høyde over bakken samtlengde på spennet, at de ikke er merkepliktige i henhold til forskriften § 3 første ledd jfr. § 4 annet ledd bokstav c.

Kostnader for merking av merkepliktige kabelspenn opp til 1500 meters lengde

Forskriftsutkastets krav til merking av kabelspenn vil medføre økte investeringskostnader for netteierne. For spenn som allerede er merket med markører og/eller fargemerking på endemastene, vil investeringskostnadene per kabelspenn ligge i størrelsesorden omkring 20 000 kroner. Dette er fordelt med ca 10 000 kroner for to stk lamper og øvrig materiell for montering og ca 10 000 kroner i monteringskostnader. Kostnadene for montering vil imidlertid kunne variere avhengig av hvem som står for monteringen.

Det antas at ca 2235 kabelspenn må tilleggsmerkes med lys. Kostnadene for dette anslås å være i underkant av 45 millioner kroner (2235 x 20.000 kr.). Investeringskostnadene kan fordeles over 5 år tilsva-

rende lengden på overgangsperioden. Kostnadene vil bli fordelt, i ulik grad, på et meget stort antall eiere. Merkestnadene for å lysmerke merkepliktige spenn antas å være akseptable og overkommelige for netteierne veid opp mot den flysikkerhetsmessige gevinsten de skjerpede merkekrav forventes å gi.

Kostnadene for vedlikehold av foreslått tilleggsmerking antas ikke å utgjøre vesentlige merkestnader ut over de kostnader som dagens forskriftskrav til vedlikehold medfører.

Kostnader for merking av kabelspenn som skal merkes med lys-og lydvarsling Av ca 2400 merkepliktige spenn er det omkring 90 spenn som er over 1500 meter, og som derfor er merkepliktige iht. forskriftsutkastets § 5 tredje ledd, det vil si med lys-og lydvarsling. Kostnadene per spenn kan i disse tilfellene kun grovt anslås. Dels fordi det kan være flere aktører som kan levere slike anlegg, men også fordi slike anlegg kan etablere en varslingssone som sikrer merking av flere kabelspenn samtidig. I tillegg til de 90 spenn som nevnt ovenfor vil et antall spenn med lengde mellom 500 og 1500 meter bli merkepliktige jfr. forskriftsutkastets § 5 annet ledd annet punktum. Nøkkernt anslått kan det være tale om ca 60 – 90 kabelspenn. Antallet kan på nåværende tidspunkt ikke fastslås eksakt, fordi hvorvidt et kabelspenn skal merkes etter standard merking opp til 1500 meter, eller etter den strengere merkingen med lys-og lydvarsling, vil være gjenstand for en konkret vurdering av spennet og hvorvidt dette antas å utgjøre en særlig risiko for luftfartshull.

Det antas at anslagsvis 165 kabelspenn vil bli merkepliktige med lys-og lydvarsling, jf. § 5 tredje ledd og annet ledd annet punktum. Kostnadsberegningen er foretatt på bakgrunn av dette tallet. Dette selv om enkelte kabelspenn er merket per i dag. Investeringskostnadene er i disse tilfellene allerede påløpt.

Kostnadene ved merking med lys-og lydvarslingsanlegg antas å ligge i gjennomsnittlig størrelsesorden på kr. 2 millioner per spenn. I tillegg kommer eventuell kostnad knyttet til grunnervervelse.

Kostnaden for merking ca 165 kabelspenn vil derfor ligge på omkring 330 millioner kroner, dvs. en gjennomsnittlig årlig investeringskostnad på ca 67 millioner. Også disse investeringskostnadene kan fordeles over flere år, og kostnadene vil bli fordelt på de netteiere som har denne type kabelspenn.

Årlige vedlikeholdskostnadene per kabelspenn er gjennomsnittlig stipulert til 120 000 kroner. Det gir en samlet årlig vedlikeholdskostnad på i underkant av 20 millioner kroner.

Kostnadene som en strengere merking av luftfartshinder vil påføre netteierne, og indirekte samfunnet som helhet, må vurderes opp mot den økte flysikkerheten forslaget forventes å gi. Varig uførhet el-

ler tap av menneskeliv i en ulykke som følge av manglende varslingsiltak, kan ikke kostnadsberegnes. En eventuell luftfartsulykke knyttet til kabelspenn vil også medføre avbrudd i kraftforsyningen med tapte inntekter som resultat. I tillegg vil det påløpe kostnader til reparasjoner.

Utkast til forskrift er utformet slik at man skal kunne merke og vedlikeholde merkingen av kabelspenn uten nødvendigvis å måtte kople ut strømmen på angjeldende spenn. Dette vil også medføre en reduksjon av inntektstap.

De økonomiske konsekvensene forslaget til forskrift vil medføre kan umiddelbart virke store. De vil likevel kun utgjøre en meget liten del av det brutto-beløpet det omsettes kraft for i Norge per år. Den flysikkerhetsmessige gevinst skjerpede krav til merking antas å gi må veie tyngre enn de økonomiske konsekvensene. Dersom en luftfartsulykke mot formodning skulle inntre er de økonomiske konsekvensene av dette svært vanskelig å tallfeste.

Det antas at Luftfartstilsynet vil ha behov for tilføring av ytterligere ressurser, anslagsvis minst ett årsverk med tilhørende driftsmidler. Per i dag har ikke Luftfartstilsynet hatt ressurser til å føre tilsyn

med at merking har vært gjennomført i henhold til gjeldende forskrift.

4. Behov for overgangsregler

Som beskrevet ovenfor under kommentarene til § 19 vil eiere av eksisterende luftfartshinder som allerede er merket på ikrafttredelsestidspunktet få en frist på 5 år til å besørge merking i henhold til ny forskrift. Overgangsordningen gjelder ikke merkepliktige luftfartshinder som på ikrafttredelsestidspunktet ikke er merket. Overgangsordningen gjelder heller ikke merkepliktige luftfartshinder som oppføres etter ikrafttredelsestidspunktet.

For forskriftens øvrige bestemmelser er det ikke gitt noen overgangsregler.

5. Høringsfrist

Vi ber om at eventuelle kommentarer til forskriftsutkast sendes til Luftfartstilsynet innen 1. juli 2009.

Det anmodes om at eventuelle høringsinnspill merkes med saksnr. 200604875.

SPØRSMÅL NR. 1019

Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 21. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Finanskrisen aktualiserer spørsmålet om åpenhet rundt eierskapet bak obligasjonslån. I dag har verken utsteder eller allmennheten rett til innsyn. Dette kan være et problem for selskapet, for aksjonærer, for enkelte obligasjonseiere og øvrige interessenter. Makt overføres fra egenkapital til gjeld i selskaper som har finansielle utfordringer. Innvendingen mot åpenhet har vært at det kan skremme bort obligasjonsinvestorer.

Hva er Regjeringens vurdering av spørsmålet og vil det bli lagt til rette for økt åpenhet?»

Svar:

En obligasjon er et gjeldsinstrument som pålegger utstederen (låntaker) å tilbakebetale lånebeløpet pluss renter til investor (långiver) over en spesifisert periode. Alle norske allmennaksjer og ihendehaverobligasjoner skal innføres i et verdipapirregister, jf.

verdipapirregisterloven § 2-1. VPS ASA er i dag den eneste institusjonen i Norge med konsesjon til å drive et slikt rettighetsregister. I registeret registreres hvem som er utsteder av instrumentet og hvem som er eier av instrumentet. Når det gjelder obligasjoner, er også andre opplysninger som obligasjonslånets løpetid, rentevilkår, og eventuelle andre opplysninger, registrert.

Tillitsvalgte, ansatte og revisorer i et verdipapirregister er i henhold til i verdipapirregisterloven underlagt taushetsplikt om det de gjennom sitt arbeid får vite om noens forretningsmessige eller personlige forhold. Hvem som eier et registrert instrument (aksje eller obligasjon) omfattes av dette, og informasjon om eierskap skal dermed i utgangspunktet ikke utleveres.

Verdipapirregisterloven § 8-2 gir enkelte unntak fra taushetsplikten. Blant annet har kontohaver rett til å få alle opplysninger som er registrert på kontoen. Utsteder av instrumentet eller allmennheten, er ikke

gitt rett til i innsyn i registrerte opplysninger. Aksje-eierboken, som føres av selskapet, er imidlertid tilgjengelig for enhver, se aksjeloven § 4-6 og allmenn-aksjeloven § 4-5.

Begrunnelsen for en taushetsplikt om eierforhold i obligasjoner ble i lovforarbeidene til verdipapirregisterloven begrunnet med at utvidet innsynsrett ikke i tilstrekkelig grad var utredet, og videre at en norsk regel om innsynsrett i eierforhold vil kunne virke negativt for det norske obligasjonsmarkedets konkurransevne ved at investorer vil søke til utenlandske markeder der innsyn i eierforhold ikke er aktuelt.

Jeg er enig med representant Hansen i at finanskrisen har aktualisert spørsmålet om utvidet innsynsrett i eierforhold i obligasjoner. Utstedere som ikke greier å innfri sin gjeld vil ha behov for dialog og forhandlinger med långiverne for å komme frem til fornuftige betalingsordninger. Riktignok vil dette behovet i stor utstrekning tilfredsstilles gjennom tillitsmannsordningen som dekker omkring 95 % av norske obligasjonslån. Det er utsteder som upeker en tillitsmann og bærer kostnadene for ordningen i lånets løpetid. Tillitsmannen skal sørge for at utstede-

forpliktelse i lånets løpetid blir oppfylt i henhold til den inngåtte lånekontrakten. Ordningen fungerer slik at tillitsmannen, som kjenner identiteten til både utsteder og investorene, vil kunne forhandle om obligasjonsavtalen med utsteder på vegne av investorene. Slike forhandlinger med en sentral tillitsmann, vil i større grad enn bilaterale forhandlinger sikre likebehandling av det samlede kreditorfellesskapet.

Utvidet innsynsrett kan tenkes utformet for allmennheten eller kun for utsteder av obligasjonen. Jeg er kjent med at det har vært reist spørsmål om innsynsrett for utsteder kan etableres ved avtale med obligasjonseierne gjennom for eksempel vilkår i tegningsdokumentene. Jeg er imidlertid av den oppfatning at en generell adgang til innsynsrett eventuelt bør gjennomføres etter en grundig vurdering der de samlede virkningene for det norske obligasjonsmarkedet vil være av særlig betydning. Jeg viser her til at en lovbestemt innsynsrett i eierforhold til obligasjoner ble vurdert under arbeidet med ny verdipapirregisterlov av 2002, men at lovgiver den gang kom til at det ikke var grunnlag for en slik utvidet innsynsrett. Jeg vil likevel vurdere å iverksette en ny gjennomgang for å utrede dette spørsmålet nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1020

Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 20. april 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Skattebetalerne har tapt 3,5 mrd på regjeringens investering i Aker Holding. Tapet øker i kjølvannet av en serie transaksjoner mellom Aker og Aker Solutions 2. april 2009, som mange mener innebærer en betydelig netto overføring av verdier fra Aker Solutions til Aker. Avtalene er inngått mellom nærtstående parter.

Vil Regjeringen iverksette en grundig uavhengig gransking av de økonomiske betingelsene i transaksjonene, habilitetsspørsmål og gjennomgå saken i forhold til prinsipper for selskapsstyring?»

Svar:

Aker Holding AS har siden staten kjøpte seg inn hatt et verdifall, noe som også er den generelle utvik-

lingen på Oslo Børs. Staten er en langsiktig investor og har så langt ikke realisert noe tap på engasjementet i selskapet.

I gjennomgangen av de omstridte transaksjonene, har Nærings- og handelsdepartementet engasjert ekstern finansiell og juridisk kompetanse.

Den finansielle rådgiveren, Pareto Securities AS, er gitt i oppdrag å gjøre finansielle vurderinger, blant annet av de økonomiske betingelsene i transaksjonene.

De juridiske rådgiverne, Advokatfirmaet Selmer DA og Simonsen Advokatfirma DA, er bedt om å vurdere alle relevante juridiske forhold. Begge selskapene har overfor Nærings- og handelsdepartementet bekreftet at deres vurderinger vil omfatte habilitetsspørsmål og prinsipper for selskapsstyring.

SPØRSMÅL NR. 1021**Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 15. april 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kriminalitet begått av psykisk syke som er for syke for fengsel og for frisk for psykiatrien, er en stor utfordring for politi, ofre og publikum. Nå i 2009 faller disse personene fortsatt mellom alle stoler. Det lovforslaget justisministeren for tre år siden varslet mot slutten av 2006 kom aldri. Nå er høringen på Mælandutvalget avsluttet, og politiet har lenge etterlyst tiltak overfor psykisk syke lovbrøyttere.

Når kan Stortinget forvente å få seg forelagt lovforslag slik at samfunnet kan få på plass en tilpasset reaksjon?»

BEGRUNNELSE:

Dagsavisen 15.juni 2006:

"Storberget varsler nå en ny lov for å unngå at psykisk syke lovbrøyttere blir en kasteball mellom systemene fordi de er for syke til å komme i fengsel, og for friske til å tvangsinnlegges. - Disse skal få en reaksjon, og et lovforslag om dette vil komme før jul, sa Storberget under gårsdagens pressekonferanse."

Justisministerens varslede lovforslag ble ikke fremlagt i 2006. Derimot ble Mælandutvalget nedsett. Utvalget leverte sin rapport 30. april 2008, men deretter gikk det nye åtte måneder før saken ble sendt på høring med frist 1. april 2009. I mellomtiden har det kommet stadig flere rapporter fra politiet som pr.

i dag mangler det verktøyet de trenger for å kunne reagere og få psykisk syke kriminelle ut av kriminalitet. Dette er viktig både av hensyn til ofrene og den psykisk syke kriminelle selv.

Svar:

De gjeldende reglene om strafferettslig utilregnelighet og strafferettslige særreaksjoner trådte i kraft 1. januar 2002 og har således virket i over 7 år. I tråd med forutsetningen ved vedtakelsen har det nå vært gjennomført en etterkontroll av dette regelverket.

Justisdepartementet oppnevnte 18. mai 2006 en utredningsgruppe under ledelse av psykiater Øystein Mæland til å foreta den varslede etterkontrollen. Utvalget avleverte sin utredning 30. april 2008. Utredningen til det såkalte "Mælandutvalget" ble sendt på høring 15. desember i fjor.

Høringsfristen gikk ut 1. april. Vi har fått inn en god del høringsuttalelser og det kommer fortsatt inn noen. Men etter hvert vil jeg ta saken til behandling med sikte på å komme tilbake til Stortinget med min vurdering og eventuelle forslag på bakgrunn av utvalgets forslag og høringsinstansenes innspill. Det er foreløpig for tidlig for meg å anslå noen tidsmessig ramme for denne behandlingen og når et eventuelt lovforslag kan bli lagt frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1022**Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 16. april 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Regjeringen har nylig presentert Nye byggesteiner i nord, og holder fast ved kunnskap som navet i nordområdestrategien. Samtidig er det skapt store forventninger til hvordan kunnskaps- og forskningsmiljøer i nord konkret kan bidra til kompetanseheving og innovasjon i næringslivet for å skape lønnsomme arbeidsplasser.

Har Regjeringen noen strategi for hvordan man

kan involvere samtlige høgskoler og universitetet mer aktivt, og for å sette særlig de minste bedriftene i stand til å skaffe seg nødvendig påfyll av kompetanse?»

Svar:

Det er riktig at Nye byggesteiner i nord slår fast at kunnskap er én av de "viktigste byggesteinene for bærekraftig samfunns- og næringsutvikling" (s. 31).

For å få til kompetanseheving også for de minste bedriftene, er det regjeringens syn at vi må bygge ut og hegne om hele ”næringskjeden” i nord på kompetansefeltet:

Vi må stimulere til samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon mellom forsknings- og utdanningsinstitusjonene i nordområdene, slik at de kan bidra til en langsiktig og bærekraftig utvikling i nordområdene – og især til økt kunnskapsbasert verdiskaping og styrket konkurransevne der nordområdene har naturgitte fortrinn. For at de regionale kunnskapsmiljøene skal kunne fylle sine roller i forhold til utdanning og være gode samarbeidspartnere for næringslivet, må de være på høyede med forskningsfronten på sine fagområder. Dette krever at regionale forskningsmiljøer samarbeider godt med forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Videre må vi sørge for at nordnorske bedrifter har mulighet til å rekruttere kvalifisert arbeidskraft. Kunnskapsmiljøene i nord er sårbare: Det er stort fall fra videregående opplæring i Nord-Norge, og det er gjennomgående lav søkning til flere av høgskolene i landsdelen. Det er derfor viktig med stimulerings tiltak for fagmiljøene, slik at de kan rekruttere og holde på både gode fagfolk og studenter. Et eksempel på et slikt stimulerings tiltak er styrking av rekrutteringen til nordområde relevant forskning gjennom egne øremerkede stillinger. Avkastningen fra ordningen med regionale forskningsfond skal fra 2010 fordeles til grupper av fylker. Regjeringen satser på nordområdene. Om lag fem prosent av samlet avkastning settes av til de tre nordligste fylkene, i tillegg til de midlene som fordeles etter faste kriterier.

Det er også et stort uutnyttet potensial i å styrke samspillet mellom høyere utdanning, forskning og næringsliv, som igjen er avgjørende for norske bedrifters konkurransevne og for etableringen av en kunnskapsbasert økonomi. Ett eksempel på felles strategisk satsing for å styrke kunnskapsrettet infrastruktur over fylkesgrensene er ”Forskningsløft i nord”, som Regjeringen har initiert. Målet er å styrke og videreutvikle kunnskapsmiljøer i Nord-Norge gjennom langsiktig forskning i et nært samarbeid

mellom forskningsmiljøer, utdanningsinstitusjoner og næringslivet innenfor reiseliv og arktisk teknologi. Herunder legges det vekt på at forskning skal danne grunnlag for innovasjon, næringsutvikling og verdiskaping. Et annet eksempel på en strategisk satsing er Energi-Campus Nord, der høgskolene i Finnmark og Narvik, universitetene i Stavanger, Trondheim og Tromsø og sammen tilbyr høyere utdanning i energi-relaterte fag i Hammerfest, for å utnytte nærheten til Snøhvitalegget og annen relevant industri og infrastruktur i Finnmark. Et tredje eksempel er et masterprogram i arktisk entreprenørskap som Universitetet i Tromsø gir i samarbeid med Göteborgs universitet og Chalmers tekniska högskola. Regjeringen har videre styrket bevilgningene til marin bioprospektering og bioteknologi. Gjennom dette ønsker regjeringen å fremme utvikling av næringsvirksomhet på grunnlag av marine ressurser. Regjeringen tar sikte på å legge frem en nasjonal strategi for marin bioprospektering høsten 2009.

Kort oppsummert har Regjeringen en tredelt strategi for å nå målet om kompetanseheving, som også omfatter de små bedriftene i nord:

- for det første å styrke og videreutvikle den kunnskapsmessige infrastrukturen i nordområdene, da nærværet av nasjonalt og internasjonalt konkurransedyktige kunnskapsinstitusjoner i nord er helt sentralt for å skape varige ringvirkninger for bosetting og næringsutvikling i landsdelen
- for det andre å fremme nettverksdannelser og arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i nord, da samarbeid om kunnskapsoppbygging etter regjeringens syn også vil bidra til å fremme næringsutvikling
- for det tredje å styrke samarbeidet mellom næringsliv, høyere utdanning og forskning.

La meg til sist minne om at ”Nye byggesteiner i nord” er en langsiktig strategi for de neste 10–15 årene, slik at det er den samlede innsatsen både fra denne og fra kommende regjeringer som til syvende og sist vil avgjøre hvorvidt vi vil lykkes fullt ut.

SPØRSMÅL NR. 1023**Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 17. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for at det er merverdiavgift på gullbarrer?»

BEGRUNNELSE:

Finanskrisen har ført til en tidobling i salg til privatpersoner i Norge. Flere og flere privatpersoner flytter pengene sine til edle metaller for å sikre seg mot det fallende aksjemarkedet og svingende valutaer.

I dag er gullbarrer mva.-belagte, og nordmenn som ønsker å sikre pengene sine i gull er dermed nødt til å kjøpe gullmynter som er fritatt for mva. Det å investere i gullbarrer medfører i dag en unødvendig kostnad som gjør at nordmenn ikke kan investere og spare i de mer praktiske og håndterlige gullbarrene.

Svar:

Det skal som utgangspunkt beregnes merverdiavgift ved all omsetning av varer og tjenester, med mindre det foreligger et særskilt unntak i loven. Etter merverdiavgiftsloven § 5 første ledd nr. 2 er omsetning av frimerker, sedler og mynter som samlerobjekt unntatt fra avgiftsplikt. Det er imidlertid i dag ikke noe unntak for omsetning av gull i form av bar-

rer eller plater. Omsetning av denne typen gull er dermed avgiftspliktig.

Et unntak for omsetning av gullbarrer vil medføre at den næringsdrivende ikke kan trekke i fra inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk virksomheten. Dersom den næringsdrivende også har avgiftspliktig virksomhet, vil den næringsdrivende dermed måtte forholde seg til å drive virksomhet både innenfor og utenfor avgiftsområdet (delt virksomhet). Dersom den næringsdrivende har omsetning til andre næringsdrivende med fradragsrett, vil et unntak også kunne gi kumulative effekter.

I Sverige og Danmark er det innført mva-unntak for omsetning av investeringsgull. Det er også andre særordninger i merverdiavgiftsregelverket for slik omsetning. Dette regelverket, som er i henhold til EUs merverdiavgiftsdirektiv, er begrunnet med at det tidligere var svært forskjellige avgiftsregler for gull i de enkelte medlemsstatene. Dette førte til konkurransevridninger og omgåelse av reglene. Regelverket innen EU på dette området er imidlertid omfattende og avgiftsteknisk komplisert.

På bakgrunn av innspill til departementet har jeg bedt Skattedirektoratet vurdere å endre dagens regelverk. Som nevnt har imidlertid saken sider som er avgiftsteknisk kompliserte.

SPØRSMÅL NR. 1024**Innlevert 6. april 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 20. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI) skal i sitt oppdragsbrev få ansvar for det videre arbeidet med dødsstedsprosjektet.

Hvorfor legges ansvaret for dette prosjektet til FHI og ikke til rettsmedisinsk institutt ved universitetet i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Plutselig uventede dødsfall skal rapporteres til politiet, med påfølgende rettslig undersøkelse. Retts-

medisinsk institutt bistår som sakkyndige i etterforskningen. Slik må det være i alle tilfeller, også når det rammer små barn. Det må avklares om det er et straffbart forhold, blant annet gjennom umiddelbare undersøkelser på stedet.

Rettsmedisinsk institutt ved Universitetet i Oslo har opparbeidet stor kompetanse og kunnskap på å bistå som sakkyndig i etterforskning av plutselig uventede dødsfall. Miljøet er en spydspiss internasjonalt med sin forskning og medisinske kunnskap når det gjelder barn.

Svar:

Det er besluttet at tilbudet om dødsstedsundersøkelse i alle tilfeller der barn mellom null og tre år dør plutselig og uventet skal være en oppgave underlagt spesialisthelsetjenesten. Det vises til St.prp. nr. 1 (2008–2009) og Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008–2009).

I langt de fleste av tilfellene av plutselig uventet barnedød vil det ikke foreligge noen mistanke om straffbart forhold. Politiet eller påtalemyndigheten vil således ikke ha rettslig grunnlag i straffeprosessloven for undersøkelse av dødsstedet. Ansvaret for tilbudet om dødsstedsundersøkelse er på denne bakgrunn lagt til Helse- og omsorgsdepartementet.

Jeg finner det mest naturlig at oppgaven med å gjennomføre tilbudet om dødsstedsundersøkelse legges til en institusjon som er underlagt Helse- og omsorgsdepartementets instruksjonsmyndighet. Jeg vil presisere at dette gjelder i tilfeller der det ikke foreligger mistanke om straffbare forhold eller andre omstendigheter tilsier at politietterforskning iverksettes.

Formålet med en dødsstedsundersøkelse vil ligge i grenselandet mellom medisin og rettsmedisin. Det vises til at formålet med undersøkelsen er å bidra til å fastsette dødsårsak, samtidig som at alle funn som kan bidra til å fastsette dødsårsak, skal meldes til politiet. Etter en fornyet vurdering av spørsmålet har departementet kommet til at Nasjonalt folkehelsein-

stitutt bør få oppgaven med å gjennomføre ordningen med dødsstedsundersøkelser, i samarbeid med Helse Sør-Øst RHF og Helse Midt-Norge RHF, i stedet for Helsedirektoratet, som uttalt i St.prp. nr 1 (2008–2009). Folkehelseinstituttet er en nasjonal kompetanseinstitusjon for myndigheter, helsetjeneste, rettsapparat, påtalemyndighet, politikere, media og publikum. Sentrale overordnede mål er helseovervåkning, forskning og forebygging. I dette øyemed har Folkehelseinstituttet blant annet ansvar for seks sentrale helseregistre, herunder dødsårsaksregisteret.

Rettsmedisinsk institutt (RMI) på sin side er en del av Det medisinske fakultet ved Universitet, og ligger under Kunnskapsdepartementet. RMI utfører i dag oppdrag både for politi og rettsvesenet, for universitetene og for helsevesenet.

Det at ansvaret for tilbudet om dødsstedsundersøkelsene legges til Folkehelseinstituttet innebærer ikke at kompetanse fra rettsmedisinsk institutt ikke kan benyttes.

Når det gjelder undersøkelser for fastsetting av dødsårsak der barn dør plutselig og uventet, vil rettsmedisinsk institutt fortsatt delta ved at det avdøde barnet gjennomgår en rettsmedisinsk obduksjon. (Det gjøres rettslig likundersøkelse/obduksjon i alle tilfeller av plutselig uventet spedbarnsdød). For det andre kan den medisiner som har obdusert barnet på oppdrag fra helsetjenesten delta i teamet som skal undersøke dødsstedet.

SPØRSMÅL NR. 1025

Innlevert 8. april 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 24. april 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Ifølge VG og Dagens Næringsliv 03. april 2009 pålegger Statsråden at StatoilHydro utreder muligheten for CO₂-rensing på Snøhvit. Dette skjer samtidig som Stortinget behandler sak om å bygge et test-senter for CO₂-rensing på Mongstad, noe som er en klar indikasjon på at regjeringen selv anser CO₂-renseteknologi som umoden og i sterkt behov for offentlig FoU-støtte.

Legger statsråden opp til å kreve at det bli fullskala CO₂-rensing på Melkøya før Mongstad, og vil Regjeringen i så fall revurdere sitt avslag til Sargas?»

BEGRUNNELSE:

Mens Statsrådets utspill fremstår som offensivt, så er det åpenbart langt mellom retorikk og reelle prosjekter. Hammerfest Energi og Sargas har tidligere søkt om å få bygge gasskraftverk med CO₂-rensing på Melkøya, men fikk avslag på søknaden i juni 2007. Dersom regjeringen mente alvor med CO₂-rensing på Melkøya, så burde dette prosjektet fått en mer positiv behandling.

Det vises også til følgende prosjekter, hvor politiske løfter er blitt til lite annet enn tomme ord:

- Fullskala rensing på Kårstø er utsatt fra 2009 til tidligst 2012.
- CO₂-verdikjeden på Tjeldbergodden er skrinlagt, et prosjekt daværende olje- og energiminister Odd Roger Enoksen sa han var sikker på ville bli realisert.
- Rør for CO₂-transport fra Grenland til Kårstø er skrinlagt.
- Ingen avklaring på rammebetingelser rundt CO₂ for ytterligere gasskraftverk. Det har skapt usikkert for Fræna (Industrikraft Møre), Tjeldbergodden, Risavika (Lyse Energi), Grenland etc.
- Regjeringens to mobile gasskraftverk i Midt-Norge har ikke CO₂-rensing.
- Regjeringens to gasskraftverk i Tyskland har ikke rensing.

Svar:

Det følger av utslippstillatelsen ved Hammerfest LNG at det skal legges til rette for CO₂-håndtering. Derfor ber vi StatoilHydro om en utredning av muligheter for CO₂-håndtering ved Hammerfest LNG. En slik utredning innebærer ikke at det er tatt stilling til fullskala rensing på et senere tidspunkt.

Utredningen vil være en mulighetsstudie som skal omfatte fangst, transport og lagring. Den skal ferdigstilles innen utløpet av 2010, og skal ikke forsinke eller svekke kvaliteten på det arbeidet som gjøres for å robustgjøre anlegget.

Kampen mot klimaendringer er bakgrunnen for regjeringens satsing på fangst og lagring av CO₂. Norge har et stort medansvar for å få på plass teknologi som kan bidra til å redusere klimagassutslipp og samtidig sikre tilgang på energi. Derfor er det viktig at mulighetene for CO₂-håndtering også blir utredet på Snøhvit.

SPØRSMÅL NR. 1026

Innlevert 8. april 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 21. april 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Regjeringens klimakampanje "Klimaløftet" gjennomfører nå en påskekampanje om "Asbjørns klimavettregler". Klimavettregel nr 2 er "Legg ikke ut på flytur uten klimavote". I Sunnmørsposten 18.08.07 uttalte statsminister Stoltenberg at han og regjeringen ikke kjøper klimavoter på innenlands flyreiser, fordi det er CO₂-avgift på flydrivstoff.

Betyr det at Asbjørns klimavettregler kun skal gjelde utenfor landets grenser, eller er kampanjen ment å gjelde alle unntatt regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Utdrag fra Sunnmørsposten 18.08.07:

"I løpet av gårdsdagens valgkampframstøt i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane forårsaket statsminister Jens Stoltenberg like store CO₂-utslipp som en normal familie gjør i løpet av en måned."

"– Jeg flyr helikopter fordi det er en god og effektiv måte å komme seg raskt rundt på. Regjeringen kjøper klimavoter for alle utenlandsflyginger. For alle innenlandsflyginger betaler vi CO₂-avgift."

"Kommunikasjonsdirektør Trude Måseide ved Statsministerens kontor (SMK) bekrefter at Stoltenberg ikke kjøper klimavoter når han reiser med privat helikopter i Norge, enten reisen skjer i egenskap av statsminister eller partileder.

- Han betaler CO₂-avgift, slik alle andre gjør, fordi CO₂-avgiften er lagt på drivstoffet, sier Måseide."

Svar:

Regjeringen ønsker å oppmuntre til sletting av klimavoter som kompensasjon for utslipp som det ikke er mulig å unngå eller redusere på annen måte. Hver klimavote som slettes innebærer en utslippsreduksjon på ett tonn CO₂-ekvivalenter. Fra atmosfærens perspektiv vil det således være positivt om det slettes klimavoter uavhengig av om slettingen er foranlediget av bilkjøring eller flyreiser.

Det er riktig at det betales CO₂-avgift for utslipp knyttet til innenriks luftfart. Dette er også én av årsakene til at det ikke slettes kvoter for å kompensere for statsansattes innenriks flyreiser. Men vel så viktig er at innenriks flyreiser i perioden 2008-2012 er en del av det samlede utslippstaket under Kyotoprotokollen. Utslippene fra internasjonal luftfart er derimot

ikke omfattet av utslippsforpliktelsen under Kyoto-protokollen. Med mindre det slettes kvoter som kompensasjon for flyreiser utenriks vil slike reiser innebære en netto global utslippsøkning. Ved å kjøpe

kvoter for bilkjøring eller innenriks luftfart bidrar man til en netto utslippsreduksjon. Ved å kjøpe kvoter for utenriks luftfart unngår man en netto utslippsøkning.

SPØRSMÅL NR. 1027

Innlevert 15. april 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 23. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Fra bankhold opplyses det at regjeringens innretning av bankpakkene er årsaken til at huseiere som har valgt borettslag som sin boligform hos mange banker nå må betale høyere rente på boliglån enn privatpersoner som er selveiere. Dette til tross for at boliglån gjennom borettslag er bedre sikret for långiver enn individuelt boliglån.

Hva vil finansministeren gjøre for å sikre at Regjeringens ulike tiltak for å sikre kapitaltilførsel til boligmarkedet og til lav rente også blir et tilbud som omfatter borettslag?»

Svar:

Krisen i finansmarkedene internasjonalt er en viktig årsak til at mange banker har strammet til sin kredittpraksis. For å bedre bankenes likviditet og mulighetene for finansiering, etablerte myndighetene i oktober 2008 en bytteordning med en samlet ramme på 350 milliarder kroner. Denne bytteordningen (bankpakke 1) gir bankene mulighet til å bytte obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) mot statspapirer for en avtalt periode for at de skal bedre sin likviditet og mulighet for finansiering.

Myndighetene har løpende justert vilkårene i bytteordningen, slik at flest mulig banker skal kunne delta. Det er i tråd med signalene i Finanskomiteens innstilling og behandlingen i Stortinget. Blant annet har staten utvidet ordningen til at også OMF i næringslån og kommunelån kan godtas, i tillegg til lån sikret ved pant i bolig, atkomstokument til bolig eller borettslagsandel. Også bankeide kredittforetak kan delta i ordningen.

De fleste banker har mulighet til å overdra fordringer på husholdninger med pant i bolig og næringseiendom med pant i annen fast eiendom til heleide eller deleide kredittforetak, dvs. også fordringer fra borettslag. Kredittforetaket kan igjen utstede obligasjoner med fortrinnsrett i disse låneporteføljene.

Kredittforetaket finansierer kjøpet av de nevnte fordringene ved å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Innenfor regelverket er det kredittforetakene selv som bestemmer porteføljesammensetningen.

Det har vært jevnlige auksjoner i bytteordningen fra og med 24. november 2008. Det har blitt tildelt statspapirer til bankene for omtrent 100 mrd. kroner per 20. april 2009. Løpetiden for avtaler som inngås i 2009 er satt til inntil 5 år. I tillegg har Norges Bank gjennomført en rekke likviditetsfremmende tiltak, blant annet lengre løpetid på F-lån til bankene og utvidet låneadgang.

Bytteordningen synes sammen med tilbud av lange F-lån og lavere rente å ha bedret bankenes finansieringssituasjon. Risikopåslagene i pengemarkedene har kommet klart ned siden nivåene i høst, og aktiviteten i pengemarkedet har kommet i gang igjen. Dette er til fordel for både alle norske banker, store som små, og for alle norske bankkunder.

Hensikten med bytteordningen er å sørge for at bankenes finansieringskostnader generelt kommer ned på et normalt nivå. Det er på ingen måte gitt at en reduksjon i bankenes finansieringskostnader medfører en reduksjon i utlånsrenten bare til den kundegruppen som har bidratt til at bankene har kunnet være med i bytteordningen. Som sagt synes det som om likviditetstiltakene som ble satt i verk høsten 2008 har fungert godt, og at dette har kommet alle banker og lånekunder til gode. Det er vanskelig å anslå i hvilken grad bytteordningen har ført til lavere utlånsrenter, og hvordan fordelene er fordelt på lån til husholdninger og foretak. Dette avhenger av markedssituasjonen og konkurransesituasjonen i kredittmarkedet, og av bankenes egne vurderinger.

Jeg vil videre vise til at Norges Bank siden oktober 2008 har redusert styringsrenten med 3,75 prosentpoeng, til 2 prosent. Dette bidrar vesentlig til å lette situasjonen for norske husholdninger og bedrifter med lån. Norges Bank har videre varslet at renten kan bli satt videre ned utover i 2009.

Hvilken rente bankene setter på lån til borettslag, er det opp til bankene å avgjøre ut fra alminnelige kredittvurderingsprinsipper. Regjeringen har truffet flere tiltak for å styrke bankenes mulighet til utlån som skal kunne komme alle lånekunder til gode. Det har fra starten av vært åpent for at lån sikret ved pant i atkomstokument til bolig eller borettslagsandel kan inngå som sikkerheter i en obligasjon med fortrinnsrett som benyttes i bytteordningen. Og som omtalt ovenfor er det også, ved en endring som vi foretok i november 2007, åpnet for at lån sikret ved pant i annen fast eiendom (eiendomshypoteklån) kan inn-

gå som sikkerheter i ordningen. Verken regelverket for obligasjoner med fortrinnsrett i finansieringsvirksomhetsloven, som setter rammer for hvilke typer pantesikrede lån som kan inngå som sikkerheter i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), eller bytteordningen som myndighetene etablerte i oktober 2008 hindrer bankene i å overdra fordringer fra borettslag til kredittforetak, som igjen utsteder OMF. Like fordringer er underlagt like regler, og likebehandles i bytteordningen. Innenfor regelverket er det bankene selv som bestemmer porteføljesammensetningen.

SPØRSMÅL NR. 1028

Innlevert 15. april 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 27. april 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«I den senere tid har Statens kartverk forandret en rekke stedsnavn. Mange føler at de mister sin identitet når stedsnavn forandres. Et eksempel på dette er elven Forra i Stjørdal kommune, som nå har fått navnet Fora.

Er statsråden enig i at endring av stedsnavn i strid med lokale meninger, er uheldig i forhold til identiteten til innbyggerne i området?»

BEGRUNNELSE:

Mange gårdsnavn og stedsnavn er blitt forandret de siste 10 år, ofte i strid med lokale meninger.

Svar:

Skrivemåten av stedsnavn reguleres av lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn. Loven ble endret etter vedtak i Stortinget 10. juni 2005. Formålet med stedsnavnloven er blant annet å ta vare på stedsnavn som kulturminner, og å gi dem en praktisk og anvendelig skriftform. Lovens § 4 angir utgangspunktet for fastsettelsen av skrivemåten av stedsnavn:

"Dersom ikkje anna er fastsett i denne lova, skal det ved fastsetjing av skrivemåten av stadnamn takast utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen. Skrivemåten skal følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp for norsk og samisk."

Ifølge § 8 kan eier eller fester fastsette navn på eget bruk, med følgende begrensning:

"Skrivemåten av gårdsnamn og bruksnamn som språkleg og geografisk fell saman med nedervde stadnamn, eller med andre stadnamn som etter reglane i denne lova eller i andre lover og forskrifter skal brukast av det offentlege, skal fastsetjast etter reglane i §§ 4 til 6."

I realiteten omfattes de fleste gårdsnavn i Norge av dette unntaket, hvilket medfører at skrivemåten etter dagens regelverk skal fastsettes med utgangspunkt i "nedervd lokal uttale" - og samsvare med norske rettskrivningsprinsipper.

Stortinget har behandlet et representantforslag vedrørende endring av bruksnavn uten grunneiers samtykke, dokument nr. 8:58 (2007-2008). Forslaget var blant annet begrunnet med at utøvelsen av § 8 i stedsnavnloven har gitt flere uheldige utslag der slektsnavn og gårdsnavn har blitt atskilt, eller at gårdsnavn har blitt endret slik at det ikke lenger skaper den identitetsfølelsen navnet tradisjonelt har hatt. I en enstemmig innstilling fra familie- og kulturkomiteen, Innst. S. nr. 124 (2008-2009), som ble behandlet i Stortinget 13. januar i år, står følgende:

"Komiteen mener derfor at det bør utredes å endre loven slik at kravet om at navnene skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper ikke skal gjelde selve gårds-/bruksnavnet, og at kravet om ensartet skrivemåte i ulike funksjoner oppheves. Komiteen mener at grunneieres synspunkt i saken bør tillegges særskilt vekt.

Komiteen mener dette vil balansere kulturminnet og grunneierens interesser på en bedre måte enn praktiseringen av dagens lovverk.

Komiteen anser det som nødvendig med endring i sammensetningen av klagenemnd for stedsnavnesaker for å sikre større legitimitet ved behandlingen av klagesaker.

Komiteen ber departementet komme tilbake så snart som praktisk mulig med en lovendring som sikrer bredere sammensetning av nemnda, hvor det tas hensyn til lekmannsrepresentasjon og tilstrekkelig uavhengighet fra vedtaksorganet."

Ettersom sammensetningen av klagenemnda er fastsatt gjennom forskrift vil det ikke bli behov for

noen lovendring på dette punktet. Kultur- og kirkedepartementet har i stedet utarbeidet et utkast til endring i forskriften som søker å ivareta komiteens merknader. Endringsforslaget er sendt på bred høring med høringsfrist 1. juli. Departementet arbeider parallelt med å utrede og endre loven slik at kravet om at navnene skal følge gjeldende rettskrivningsprinsipper ikke skal gjelde selve gårds-/bruksnavnet, og at kravet om ensartet skrivemåte i ulike funksjoner oppheves.

SPØRSMÅL NR. 1029

Innlevert 15. april 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 22. april 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I en energidebatt på Stortinget 24. mars 2009 uttalte en talsmann for de rødgrønne partiene at "Jeg vil påstå at stortingsbehandlingen av rikets miljøtilstand ikke akkurat bringer landet framover. Jeg tror at fremtiden vil vise at meldinger som f.eks. den om rikets miljøtilstand har utspilt sin rolle, og at rapporteringen bør skje på en annen og mer tilgjengelig måte."

Innebærer dette et signal om at Regjeringen nå vil skrinlegge tradisjonen med en stortingsmelding om Rikets Miljøtilstand, og hva vil i så fall komme i stedet?»

Svar:

En samlet oversikt over regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand har i flere år vært lagt fram i form av en egen stortingsmelding med ca. to års mellomrom, vanligvis i vårsesjonen. Forrige melding av denne type ble lagt fram våren 2007. Intensjonen med meldingen har vært å gjennomgå virkemiddelbruken i miljøpolitikken og vurdere endringer i lys av oppnådde resultater, observert miljøtilstand og aktuelle miljø-utfordringer. Meldingen har dannet grunnlag for viktige miljøpolitiske debatter i Stortinget.

Det er fortsatt viktig at Stortinget får anledning til å drøfte regjeringens miljøpolitikk samlet, i tillegg til de drøftelsene som skjer i tilknytning til Stortingets budsjett-behandling. Av flere grunner har vi imidlertid valgt en noe annen løsning i år.

Denne regjeringen har ført, og fører en svært ak-

tiv miljøpolitikk. Vi har i løpet av de siste årene lagt fram en rekke meldinger og proposisjoner med politikk som nå er i ferd med å gjennomføres, for eksempel miljøgiftmeldingen, ny plan- og bygningslov, naturmangfoldloven, utvidet skogvern osv.. Den videre oppfølgingen av disse sakene mener jeg i første rekke er et ressurs spørsmål, som best hører hjemme i budsjett-proposisjonene.

Selv om stortingsmeldingen om regjeringens miljøpolitikk hittil har kommet om lag annet hvert år, er det ingen automatikk i en slik frekvens. Regjeringen må til enhver tid vurdere hensiktsmessigheten av å legge fram en stortingsmelding. Jeg har også registrert at Energi- og miljøkomiteen ved behandlingen av forrige stortingsmelding om regjeringens miljøpolitikk ba regjeringen vurdere om denne meldingen i sin nåværende form fungerer hensiktsmessig.

Blant annet på denne bakgrunn vil jeg senere i vår presentere en klimapolitisk redegjørelse for Stortinget. Her vil jeg legge fram regjeringens klimapolitikk og samtidig gi en oversikt over hvor vi står i de pågående klimaforhandlingene. Jeg vil også omtale arbeidet med forberedelsene til den viktige klimakonferansen i København i desember. I denne redegjørelsen vil jeg også gi en status for oppfølgingen av klimaforliket, slik opposisjonspartiene som deltar i forliket har bedt om.

Jeg vil imidlertid ikke avskrive muligheten for å presentere en stortingsmelding om regjeringens miljøpolitikk senere.

SPØRSMÅL NR. 1030**Innlevert 16. april 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 24. april 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva er bakgrunnen for at det foreslås en fullstendig omlegging av feltprestkorpset til en religionsnøytral avdeling, vil Statsråden gå videre med forslaget og hvordan vil det i så fall bli behandlet?»

BEGRUNNELSE:

I følge NRK foreslås det i en utredning fra Forsvaret at feltprestkorpset skal omorganiseres til en religionsnøytral avdeling, at kristne ritualer skal fjernes og at det skal ansettes personell med ulik religiøs og livssynsmessig bakgrunn i den nye avdelingen. Dette er også fremstilt slik at kirke og forsvar skal skille lag. Mange vil være enig i at soldater med en annen bakgrunn enn den kristne, må få ivarett sine åndelige behov av trosfeller. Det er likevel grunn til å spørre om en mer fundamental omlegging av feltpresttjenesten er nødvendig for å ivareta disse behov. Hertil kommer at Stortinget i sin behandling av forholdet mellom stat og kirke ikke har gått inn for et skille, men en grunnlovsforankret folkekirke og en verdiparagraf i Grunnloven for staten knyttet til vår kristne og humanistiske arv.

Svar:

Forslaget som representanten Høybråten viser til er en intern utredning foretatt av Feltprostens teologiske fagråd. Feltprosten tok selv initiativet til dette arbeidet etter at de vernepliktiges egen tillitsmannsorganisasjon på sitt landsmøte vedtok at de ville arbeide for et religionsnøytralt forsvar der alle, uavhengig av livssyn, får tilgang til religiøs veiledning.

Fagrådets utredning skisserer ulike modeller for mulige endringer av dagens ordning på lengre sikt. For øvrig tar utredningen til orde for at feltprestkorpset videreføres som Forsvarets primære ressursorganisasjon både når det gjelder religionsutøvelse, religiøs tilretteleggelse og etikkopplæring. Det at feltprestkorpset bidrar i den offentlige debatten mener jeg er naturlig, gitt deres sentrale rolle når det gjelder religionsutøvelse i Forsvaret. Jeg kan imidlertid forsikre representanten Høybråten om at regjeringen ikke har lagt opp til å foreslå endringer med henblikk på en omlegging av dagens ordning med feltprestkorps.

Debatten om retten til fri religionsutøvelse og det å tilrettelegge for alle trossamfunn i Forsvaret er viktig. I St.prp. nr. 48 (2007-2008) forutsettes det at forsvarssektoren i større grad skal legge til rette for etnisk mangfold både blant vernepliktige i førstegangstjeneste og øvrige ansatte. Det er viktig at alle som tjenestegjør i Forsvaret har en mulighet til å benytte seg av sin religionsfrihet, særlig siden verneplikten gjelder uansett trosretning.

La meg videre understreke at Forsvarets virksomhet er forankret i de verdier og den kultur og historie som det norske samfunnet bygger på, jf. Innst. S. nr. 287 (2007-2008) til St.meld. nr. 17 (2007-2008). Det er som kjent sterke bånd mellom kirke og stat i Norge. Det er også bred politisk enighet om at vi skal videreføre vesentlige elementer i statskirkeordningen. Feltprestkorpsets tilknytning til Den norske kirke må forstås på denne bakgrunn. Det er derfor ikke aktuelt å skille feltprestkorpset fra tilknytningen til statskirkeordningen.

SPØRSMÅL NR. 1031**Innlevert 16. april 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 27. april 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Vil statsråden komme til Stortinget med en egen sak om de foreslåtte forskriftsendringene til opplæringsloven og privatskoleloven knyttet til vurdering av skoleelever?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til høringsbrev fra Utdanningsdirektoratet datert 19. desember 2008, vedrørende endring i forskrift til opplæringsloven kapittel 3 og 4, og endring i forskrift til privatskoleloven kapittel 3 og 4. Endringene knytter seg til vurdering av skoleelever, og høringsfristen var satt til 19. mars d.å.

Undertegnede er positiv til alle tiltak som kan bedre vurderingen av skoleelever, men har merket seg de sterke reaksjonene fra flere hold knyttet til de foreslåtte endringene. Særlig gjelder dette frykten for at endringen vil føre til en ytterligere byråkratisering av arbeidsdagen for lærerne, og en manglende balanse ift. rettigheter og plikter i forholdet mellom elever og lærere.

Undertegnede er svært opptatt av at ønsket om bedre vurderinger og en mindre byråkratisk skolehverdag må balanseres på en tilfredsstillende måte, og mener - på bakgrunn av debatten som har versert i media - at Stortinget må få anledning til å behandle de foreslåtte forskriftsendringene, for på denne måten å sikre en slik balanse.

Svar:

I Soria Moria-erklæringen blir det vist til at elevene skal ha gode, relevante og individuelt tilpassede tilbakemeldinger. Regjeringen har tatt initiativ til forskning og dokumentasjon om grunnopplæringen

og har på dette grunnlaget pekt ut et sett hovedutfordringer på vurderingsfeltet. Stortinget hadde ikke merknader til disse hovedutfordringene da St.meld. nr. 16 ... og ingen sto igjen (2006-2007), ble drøftet. Prosjektet "Bedre vurderingspraksis" er en samlet tiltakspakke for å bedre elevvurderingen, og en gjennomgang av regelverket er del av dette prosjektet. Hensikten med endringene i forskriftene er å sikre elevene gode og relevante tilbakemeldinger for å fremme læring.

Også i St.meld. nr. 31 Kvalitet i skolen (2007-2008), blir bedre vurderingspraksis løftet fram som satsningsområde. Vurdering skal være en integrert del av læringsprosessen til eleven og Kunnskapsdepartementet er gjennom prosjektet "Bedre vurderingspraksis" i gang med å styrke vurderingspraksisen og vurderingskompetansen i opplæringen.

Elevvurdering er ett av fem prioriterte områder innenfor etterutdanningstilbudet. Det er i 2009 satt av 170 mill. kroner til etterutdanning for lærere. Det er i 2009 òg satt av 72 mill. kroner til etterutdanning for aktører i fag- og yrkesopplæringen. Målsettingen er mer kunnskap om vurdering som fremmer læring.

Endringene i forskriften til opplæringsloven og privatskoleloven kapittel 3 og 4 har vært på høring. Utdanningsdirektoratet har fått inn 165 høringsuttalelser, og de fleste er positive til endringene. Ved vurdering av disse høringsuttalelsene vil kritiske og relevante innvendinger bli nøye vurdert. Departementet avgjør hvilke endringer som skal gjøres i forskriftene bl.a. med utgangspunkt i de mål og utfordringer som er skissert i de tidligere nevnte stortingsmeldinger. Det er departementet som i opplæringsloven og privatskoleloven er tillagt myndighet til faste forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 1032**Innlevert 16. april 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 28. april 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta et initiativ overfor Lotteritilsynet om å be de utforme et regelverk som gjør det mulig for arrangørene av "den røde steinen" i Hammerfest å fortsette tradisjonen med å vedde på når steinen går gjennom isen?»

BEGRUNNELSE:

Lotteritilsynet har bestemt at man i Hammerfest ikke lenger skal få lov til å arrangere "den røde steinen".

I Hammerfest har det blitt en tradisjon å vedde på når «den røde steinen» går gjennom isen. Nå sier Lotteritilsynet stopp for den veldedige tradisjonen. Tilsynet begrunner avslaget med at denne typen lotteri er ukjent.

Det er den frivillige organisasjonen Round Table i Hammerfest som arrangerer lotteriet, og deler av inntektene går til et veldedig formål.

Den rødmalte steinen er på mellom ett og to tonn og ligger på isen på Sturvannet i Hammerfest. Inntektene fra veddemålet om når steinen går gjennom isen, skulle i år gå til barneavdelingen ved Hammerfest sykehus.

Lotteritilsynet prøvde i 2008 å stanse andeløpene, men her grep statsråden inn og fikk på plass et regelverk som arrangørene nå må forholde seg til.

I stedet for å forby den "røde steinen", burde Lot-

teritilsynet lage et regelverk som passer til dette, og som stenger for den utviklingen en ikke ønsker.

Svar:

Lotteritilsynet stanset 23. mars 2009 lotteriet "den røde steinen" i Hammerfest. Lotteriet går ut på å tippe når en rødmalt stein går gjennom isen i Sturvannet i Hammerfest. Arrangøren sendt 27. mars 2009 inn klage over Lotteritilsynets vedtak. Lotteritilsynet sendte klagen videre til klageorganet Lotterinemnda ved brev 31. mars 2009.

Det er to grunner til at Lotteritilsynet har stanset lotteriet "Den røde steinen". For det første mener tilsynet lotteriet avvikles på en måte som bryter med Lotteritilsynets tolkning av forskriftene til lotteriloven. For det andre skal inntekten av årets lotteri gå til fødeavdelingen ved Hammerfest sykehus. Lotteriloven forutsetter at lotterier som hovedregel ikke kan avholdes til inntekt for offentlig drevet virksomhet, jf loven §§ 5 og 6.

Klagen på Lotteritilsynets vedtak ligger nå til behandling i Lotterinemnda. Etter lotteriloven §§ 4 og 4a kan departementet ikke instruere Lotteritilsynet eller Lotterinemnda i enkeltsaker. Når Lotterinemndas avgjørelse i denne saken foreligger vil jeg vurdere om det er behov for nærmere dialog med Lotteritilsynet om utformingen og praktiseringen av dette regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1033**Innlevert 17. april 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim****Besvart 24. april 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det finnes ferske eksempler på at utbyggere varsles om at det kan ta to år før en søknad om konsesjon for småkraftutbygging kommer opp til behandling i NVE. I tillegg kan selve behandlingen ta flere år.

Hvordan harmonerer dette med Regjeringens løfter om raskere behandling av konsesjonssøknader for slike prosjekter?»

BEGRUNNELSE:

Dalane energi IKS har sendt utkast til konsesjonssøknad for Sagåna kraftverk i Lund kommune til NVE. Av et brev fra selskapet til Olje- og energidepartementet, går det fram at selskapet har fått tilbakemelding fra NVE om at det vil ta to år før søknaden vil komme opp til behandling. I tillegg kommer tiden til selve behandlingen. Dette står i sterk kontrast til Regjeringens løfte om å bidra til raskere behandling av fornybare energiprojekter.

Svar:

Styrking og effektivisering av NVEs konsesjonsbehandling gjennom flere år har ført til at behandlingstiden per sak er redusert. I løpet av 2009 vil NVEs konsesjonsbehandlingskapasitet være doblet sammenliknet med 2005. I 2004 ble 25 konsesjonssaker om små vannkraftverk avgjort. De tre siste årene har over dobbelt så mange tilsvarende saker blitt avgjort årlig. Med den kapasitetsstyrkingen som er gjennomført, er dette forventet å øke ytterligere. Jeg vil imidlertid nevne at det naturlig nok må ta noe tid fra saksbehandlingskapasiteten styrkes, til det gir full effekt med hensyn til antall ferdigbehandlede saker.

I de siste årene har det vært en kraftig vekst i antall meldinger og konsesjonssøknader til NVE, både for kraftledninger, vindkraft- og vannkraftprosjekter. På tross av at NVEs saksbehandlingskapasitet er økt er det derfor fortsatt et stort etterslep. Det kreves også tid og ressurser for å gjennomføre forsvarlige, helhetlige vurderinger og en behandling som inkluderer konsekvensutredninger, høringer, folkemøter, befa-

ringer etc. innenfor lovfastsatte krav. Vi må være sikre på at beslutningene som treffes står seg for ettertiden. Svært stor pågang av konsesjonssøknader øker også behovet for å se sakene i sammenheng og vurdere sumvirkninger. Derfor har det de siste årene blitt gjort tiltak for å styrke beslutningsgrunnlaget for konsesjonsbehandlingen, herunder fastsettelse av retningslinjer for vindkraft og små vannkraftverk og regionvis koordinering av konsesjonsbehandlingen. Regionvis koordinering kan føre til at rekkefølgen for behandlingen av enkelte saker forskyves, for å sikre at både ressursutnyttelse og virkninger av flere prosjekter i samme området kan vurderes i sammenheng.

Jeg finner det ikke riktig å uttale meg om forventet saksbehandlingstid for enkeltsaken Sagåna kraftverk. Det er fastsatt kriterier for prioritering av konsesjonssaker som NVE benytter, og det er mange faktorer som kan påvirke etatens prioritering og tidsbruk.

SPØRSMÅL NR. 1034

Innlevert 17. april 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 24. april 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Regjeringen har lansert klimakurset "Klimaklok" for lærere. Kursholderne sier i en pressemelding 02. april at de skal hjelpe med å rydde opp i fakta. Klimavitenskapen er kompleks, med mange ulike hypoteser om konsekvensene ved økt menneskeskapt CO₂-innhold i atmosfæren. Tilsvarende er det mange meninger om tiltak for utslippskutt og tilpasningsstrategi.

Har Regjeringen vært involvert i innholdet av kampanjen, og vil Regjeringen vurdere å opprette et bredt klimaråd, som reflekterer bredden i den vitenskapelige debatten?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen lanserte klimakurset "Klimaklok" for lærere i ungdomsskoler og videregående skoler, som hadde første foredrag 16. april.

Kurset er utarbeidet på oppdrag for Klimaløftet, og i samarbeid med Naturfagsenteret og Bjerknescenteret for klimaforskning ved Universitetet i Bergen. Kursholdere er Siri Kalvig og polarhistoriker Tobias Thorleifsson.

Disse aktørene har i mediedebatten markert seg som svært offensive i sin støtte til FN klimapanelts hypoteser, og tilsvarende svært kritiske/avvisende til forskere og forskningsmiljøene som vektlegger andre årsaksforklaringer eller omfanget av konsekvensene ved økt CO₂-innhold i atmosfæren.

En pågående vitenskapelig debatt er i seg selv ikke ensbetydende med at man politisk skal vente med føre var tiltak. Derimot så er det i undervisningssammenheng viktig å stimulere både lærere og elever til å gjøre selvstendige vurderinger og resonnementer, basert på fakta og analysemetodikk. Dersom "Klimaklok" reflekterer innholdet i foredragsserien "Himmel og hav", så vil opplegget ikke inkludere de mange nyanser og uenigheter som tross alt eksisterer i den vitenskapelige debatten.

Et undervisningsopplegg om klimavitenskapen burde vært utarbeidet av et bredt "tverrfaglig" klimaråd, hvor et bredt knippe fagfolk med ulik vitenskapelig og forskningsrettet bakgrunn står bak. Da kan man sikre ved at man både presenterer objektive fakta, som nær sagt alle vitenskapspersoner står bak, og samtidig få en rimelig objektiv fremstilling av de ue-

nigheter som fortsatt eksisterer innen vitenskapen. Et slikt råd kan også bidra til å få en ryddigere debatt, ved at ulike aktører samles ansikt til ansikt.

Svar:

Klimakurset "Klimaklok" er et kurstilbud til lærere i ungdomsskoler og videregående skoler som ønsker å styrke sin kunnskap om klimaproblematikk. Det er regjeringens klimakampanje Klimaløftet som har tatt initiativ til kurstilbudet, og kursholdere er Siri Kalvig og Tobias Thorleifsson.

Kurset har en tverrfaglig tilnærming med naturvitenskapelige- og samfunnsfaglige perspektiver og løsninger på klimautfordringen. Kursets innhold er tilpasset kompetansemålene for temaene natur og miljø i læreplanen. Det gir også lærerne oversikt over

pedagogiske verktøy som de kan ta i bruk i ulike deler av undervisningen. Kildekritikk er et av temaene som tas opp.

Kurset skal gi lærerne kunnskap om klima og klimaendringer og motivere dem til å sette klima på dagsorden i undervisningen. Innholdet i kurset har en solid faglig forankring gjennom samarbeid og kvalitetssikring fra Bjerknessenteret for klimaforskning i Bergen og Naturfagsenteret.

Det er bredt politisk flertall i Stortinget for regjeringens klimapolitikk, vedtatt gjennom klimaforliket 17.01.2008. Enigheten bygger blant annet på det vitenskapelige grunnlaget i FNs klimapanelers mange rapporter. Det er derfor ikke behov for å opprette et eget klimaråd, slik representanten Solvik-Olsen spør om.

SPØRSMÅL NR. 1035

Innlevert 17. april 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 27. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«En telling av et halvt års ferjedrift på Vestlandet er gjennomført, og viser at sjansen for at ferjene er innstil er størst i helgene når trafikken er størst. Særlig fredag og søndag synes å være sterkt utsatt for ferjestopp. Standard for ferjedrift blir angivelig økt i ny NTP 2010-2019, men dette er i hovedsak basert på ÅDT, som er gjennomsnittstall, og som ikke avspeiler helgetrafikk.

Hvordan vil staten på en bedre måte, også etter Regionsreformen evt. blir innført fra 2010, sikre bedre standard og færre innstilte ferjer?»

Svar:

Innstilte ferjeavganger betyr at antall gjenstående kjøretøy på ferjekaiene øker, og reisetid for trafikantene øker. Selv om ferjedriftsstandard er basert på gjennomsnittstall for ÅDT, tas det hensyn til trafikkmønstre (døgnvariasjons-, ukevariasjons- og årsvariasjonskurver) ved rutefastsettingen med frekvens og åpningstid i de enkelte samband. I tillegg foretas om mulig omdisponering av ferjeflåten ved innstillinger. Innstilte ferjeavganger vil også i framtiden måtte påregnes, og dette vil gi en økt gjensitting på ferjekaiene spesielt i ferjesamband med høytrafikk eller i spesielt lange samband. Likevel vil en økning av prosentmålet av trafikanter som skal få plass på

planlagt avgang, redusere gjensittingen og bedre ferjetilbudet.

Samferdselsdepartementet legger derfor opp til at både frekvens og åpningstid kan økes for de fleste samband i planperioden. Det er foreslått et mål om at minst 98 pst. av trafikantene skal få plass på planlagt avgang. I dag er dette kravet 97 pst., bortsett fra for riksveg over 1500 PBE per døgn der kravet tilsvarer 98 pst. Ventetiden til neste avgang er uforholdsmessig lang i lavfrekvente samband, og derfor vil større sikkerhet for å komme med ønsket avgang gi stor gevinst for trafikantene.

Det vises til at de foreslåtte langsiktige standardmålene er beskrevet i St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 i tabell 6.8, mens noen utvalgte forbedringer i ferjetilbudet som følge av ny NTP-standard i servicenivå og frekvens er vist i tabell 6.9.

Den viktigste endringen på riksvegsambandene blir flere turer per døgn og utvidede åpningstider på lavtrafikkerte samband. Samferdselsdepartementet foreslår at samband på riksvegnettet med over 2500 personbilenheter per døgn får 38 avganger per døgn, mens samband med mindre trafikk får 36 avganger.

Det er planen at alle ferjesamband som ennå ikke er lyst ut på anbud, vil bli lyst ut i løpet av 2009 med kontraktsperioder fra og med 2012. Gjennom kon-

kurransesutsettingen vil det komme inn flere nye ferjer i ferjedriften og gjennomsnittsalderen på ferjeparken vil reduseres. Gjennom dette vil materiellstandarden øke og det vil sikre bedre standard og færre innstilte ferjeavganger.

Forvaltningsreformen innebærer at staten vil ha ansvar for 17 av dagens 95 riksvegferjesamband. 78 ferjesamband vil etter NTP-forslaget overføres til fylkeskommunene. Fylkeskommunene får således økt frihet til å prioritere ferjetilbudet i disse samban-

dene fra og med 2010 med de økonomiske midler som fylkeskommunene har til disposisjon. Den økonomiske rammen som er omtalt i Stortingsmelding nr. 16 (2008 – 2009) til kjøp av ferjetjenester, antas imidlertid å gi rom til å finansiere innfasing av den foreslåtte standarden – både på riksvegnettet og det nye fylkesvegnettet i takt med nye utlysinger av anbud. Dette vil kunne gi økt ferjetilbud, noe som også reduserer gjenstående kjøretøy på ferjekaiene - både på riksvegnettet og det nye fylkesvegnettet.

SPØRSMÅL NR. 1036

Innlevert 17. april 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 27. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Ser statsråden disse problemene, og vil statsråden ta initiativ til og sørge for at trafikkorridoren/tunnel på strekningen Heltne/Volda og Furene/Volda prioriteres opp og kommer på plass senest i forbindelse med første rullering av NTP, og at dette skjer før statusen på RV 61 endres til E-39; dette også for å hindre at situasjonen gjennom Volda sentrum ikke blir totalt uholdbare og ender med det totale trafikk-aoset?»

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal Transportplan 2010 - 2016 står det at etter at Kvivsvegen har åpnet, så skal E-39 flyttes til dagens riksveg 651 på nordsiden av Austefjorden i Volda kommune. Dette vil medføre en kraftig økning i trafikken gjennom Volda sentrum, dersom det ikke etableres en alternativ rute utenom, som går utenom Volda sentrum (alternativ trase Heltne/Volda - Furene/Volda).

I Statens Vegvesen sin ruteviseplan for stamvegnettet, så skriver Statens Vegvesen at vegen igjennom Volda sentrum er for dårlig til å ta imot den økte trafikkveksten som vil komme. Etter at Kvivsvegen er gjort bompengefri forventes det at trafikken vil øke ytterligere med en ÅDT på ca. 2000 biler. Noe som økes ytterligere hvis trafikkveksten fremskrives i tråd med den historiske trafikkveksten. Dette vil medføre en kraftig forverring av trafikksituasjonen gjennom Volda sentrum som kan ende i det totale trafikkaos.

Svar:

Det er riktig at åpningen av Kvivsvegen vil føre til økt trafikk gjennom Volda. Statens vegvesen har beregnet at årsdøgnetrafikken gjennom Volda kan øke med opp mot 1500 kjøretøy. Dette vil selvsagt være en utfordring for Volda.

Ny tunnel forbi Volda er ikke omtalt i St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019. Det er derfor ikke lagt opp til at det bevilges statlige midler til dette prosjektet i 10-årsperioden.

Det pågår nå en dialog mellom Statens vegvesen og Volda kommune for å vurdere muligheten for bompengefinansiering av tunnel forbi Volda. Dersom det lokalt er et ønske om en slik løsning, vil Statens vegvesen starte opp en kommunedelplanprosess i år med sikte på å få godkjent kommunedelplanen i løpet av 2010. Med et slikt opplegg kan det ligge til rette for å starte byggingen av Voldatunnelen i etterkant av at prosjektene Kvivsvegen og Hjartåberga er åpnet i 2012 og 2013.

Opplegget forutsetter lokal tilslutning og godkjenning av Stortinget.

I St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 er det forutsatt at Kvivsvegen bygges ut som en del av E39. Dette er gjentatt i St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019. Det er derfor ikke grunnlag for å klassifisere Kvivsvegen som fylkesveg i en periode fram til riksvegen gjennom Volda er lagt om.

SPØRSMÅL NR. 1037**Innlevert 17. april 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 24. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Er Regjeringen fortsatt av den oppfatning at dette er et eksempel til etterfølgelse, og vil statsråden ta noen initiativ overfor kommunen for å bidra til at dette flotte tilbudet kan videreføres, og vil statsråden eventuelt vurdere om det bør etableres ordninger som også gjør at denne typen tilbud finansieres på linje med andre pleie tilbud?»

BEGRUNNELSE:

I Telemarksavisa den 03. august 2007, uttalte daværende Kommunalminister Åslaug Haga fra Senterpartiet, at hun var imponert over hvordan Nome kommune har løst problematikken rundt sykehjemsplasser ved å lage et alderspensjonat på Bjervatun. Statsråden uttalte blant annet at dette er "Et eksempel til etterfølgelse" og at "Nå ønsker hun å få i gang samme praksis i flere kommuner i landet." Det store spørsmålet undertegnede nå stiller seg er om dette bare var et valgkamputspill. Så vidt jeg har registrert så langt, er det ikke kommet nye initiativ for å etablere flere lignende type tilbud fra hverken daværende eller nåværende kommunalminister. Og i Nome kommune har flertallet i kommunestyret, som er styrt av Senterpartiet, nå gått inn for å nedlegge det tilbudet som for bare 2 år siden var et eksempel til etterfølgelse for andre. Undertegnede har både vært og møtt beboerne

som sier at de ikke kunne tenkt seg å bo noe annet sted og at de som bor der er som en familie. Jeg deltok også på et folkemøte hvor over 100 mennesker deltok og viste et svært engasjement for å beholde dette kjempetilbudet.

Svar:

Pleie- og omsorgstilbudet i kommunene er i hovedsak finansiert gjennom skatt, brukerbetaling og statlige overføringer gjennom det kommunale inntektssystemet. Det er opp til kommunene hvordan den organiserer tjenestetilbudet sitt ut fra lokale forhold og behov. Dette gjelder enten tjenestetilbudet gis i sykehjem, omsorgsbolig, alderspensjonat eller eget hjem. Vårt bidrag til å sikre pleie- og omsorgstilbudet i kommunene har vært å styrke kommuneøkonomien, slik at det blant annet har vært mulig å finansiere mer enn 10.000 nye årsverk og starte utbyggingen av 12.000 nye heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger innen 2015. Om kort tid vil jeg også legge fram en egen stortingsmelding om samhandlingsreformen som vil innebære en styrking av kommunenes helse- og omsorgstilbud, og bidra til spredning av gode eksempler og utvikling av nye arbeids- og organisasjonsformer som kan løse de utfordringene vi står overfor på hele dette området.

SPØRSMÅL NR. 1038**Innlevert 17. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 29. april 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det vises til svar på skriftlig spørsmål nr. 873 (2008-2009).

Kan statsråden informere om hvor mye usolgt gass SDØE i dag disponerer, og hvor det ikke er transportkapasitet tilgjengelig, og kan statsråden gi en oversikt over de prosjekter hvor statsråden forventer at SDØE vil få tilgang til ny gass de neste 10 årene, og som ikke vil kunne transporteres på eksisterende infrastruktur for naturgass?»

Svar:

Statens/SDØEs gass avsettes av StatoilHydro sammen med StatoilHydros egen gass i henhold til avsetningsinstruksen hvor formålet er å sikre maksimal verdiskaping for den samlede gassen og en rettmessig fordeling. På vegne av staten overvåker Petoro at avsetningsinstruksen følges. Ifølge Petoro er den samlede gassporteføljen under kontinuerlig utvikling og det foretas løpende vurderinger av hvordan gassen best kan avsettes i og transporteres til

markedet. Dette inkluderer også vurderinger i forhold til utviklingen i både eksisterende og nye felt. Den generelle økonomiske nedgangen påvirker også disse vurderingene. Spørsmål som gjelder til enhver

tid usolgt gass og hvordan denne best kan selges og transporteres til markedet er av kommersiell art og berører vesentlige konkurransemessige forhold mellom aktørene i markedet.

SPØRSMÅL NR. 1039

Innlevert 20. april 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 28. april 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ved omorganiseringen av den sivile rettspleien var det et sentralt poeng at denne virksomheten også i fortsettelsen skulle ha en tydelig sivil profil. Flere år etter at reformen trådte i kraft, opplever publikum fortsatt at sakene behandles på politiets brevark.

Hvilke initiativ har statsråden tatt for å sikre en sivil profil på behandlingen av saker innen sivil rettspleie, og når kan man forvente at man får en praksis som er i tråd med Stortingets forutsetninger da reformen ble vedtatt?»

BEGRUNNELSE:

Ved overføringen av administrasjonen av statlige namsfogddistrikter og kommunale forliksråd til Politidirektoratet, var det en klar forutsetning å bevare det sivile preget på denne virksomheten. Undertegnede tok i spørretimen 1. februar 2006 opp det faktum at korrespondansen i sivile saker skjedde på brevpapir med politilogo og at dette ikke kunne være i samsvar med Stortingets forutsetninger for reformen av den sivile rettspleien. Statsråden lovet den gang å undersøke en gang til hva slags ansikt man har utad mot offentligheten, og sa seg enig i at bl.a. preget på brevark var veldig viktig.

I en henvendelse fra lensmannen i Vega nylig, fremgår det overraskende nok, at behandlingen av sivile saker, eksemplifisert ved en gjeldsordningssak, fortsatt skjer ved bruk av brevpapir med politilogo. Dette er egnet til å gi sakene et politimessig preg det ikke er grunnlag for og som er uønsket.

Svar:

Fra 1. januar 2006 ble den sivile rettspleien på grunnplanen i sin helhet og forliksrådssekretariatene overført til politiet. "Politimodellen" ble valgt som organisatorisk modell ut fra behovet for en enhetlig og konsekvent organisering innenfor et fast og entydig apparat med et samlet overordnet ansvar.

Dagens grafiske profil med felles politilogo for politi- og lensmannsetaten tilkjenner en enhetlig organisasjon som er enkelt tilgjengelig for publikum fordi alle oppgavene er samlet under samme funksjon.

Lensmann, namsfogd og politistasjonssjef med sivile rettspleiegjøremål har funksjon som sekretariat for forliksrådene. Forliksrådet har imidlertid egen logo for å understreke og synliggjøre forliksrådets uavhengighet.

Gjeldsordningssaker og saker under tvangsfullbyrdelsesloven er gjennom loven lagt til blant annet lensmannen som også er politimyndighet. Lensmannen har et stort mangfold av oppgaver. Hensynet til tilgjengelighet for publikum kan tale mot at lensmannen fremstår på flere ulike måter avhengig av sakstype. Imidlertid er jeg, som det også tidligere er gitt uttrykk for, opptatt av at det sivile preget på disse sakene ikke forringes.

Politidirektoratet har i tiden som er gått etter at reformen først ble igangsatt i 2006, kunnet gjøre seg erfaring med reformen og hvordan dette er blitt tatt i mot av publikum. Politidirektoratet skal utarbeide ny grafisk profil for politi- og lensmannsetaten inneværende år, og det er mest hensiktsmessig at profilen for de sivile rettspleieoppgavene behandles sammen med profilarbeidet for øvrig. Justisdepartementet vil følge opp arbeidet i styringsdialogen med Politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1040**Innlevert 20. april 2009 av stortingsrepresentant Akhtar Chaudhry****Besvart 28. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Brudd på kjøreledninger i Oslo-tunnelen har ført til full togstans i Oslo-området. Dette rammer 50 000 passasjerer på en dramatisk måte. Dette er fullstendig uholdbart. Jernbaneverket er tilført betydelig økte ressurser de siste årene. Det er behov for å etterlyse hvordan Jernbaneverket anvender økte ressurser for å forebygge stans i togtrafikken, og hva som gjøres for å få togene til å gå i rute.

Hva gjør samferdselsministeren for å rydde opp i disse uholdbare problemene?»

BEGRUNNELSE:

Jernbaneinfrastrukturen er gammel og nedslitt. Men etter flere års gedigen opptrapping, ikke minst av økte ressurser til å vedlikeholde og fornye Oslo-tunnelen og jernbanen i Oslo-området, har passasjerene all grunn til å forvente bedre resultater. Folk vil ta toget. Svært mange mennesker er avhengig av et godt togtilbud for å komme til og fra jobb og andre gjøremål. Jernbanen er framtidens klimavennlige transportløsning. Derfor er det svært uheldig om folk mister tiliten til toget. Og derfor haster det med å rydde opp i problemene med drift og vedlikehold og innstilte tog. Det bør være mulig å forebygge at kjøreledninger faller ned, slik vi nylig opplevde i Lier-tunnelen og som natt til mandag skjedde i Oslo-tunnelen.

Svar:

Togstansen på Oslo S mandag 20. april hadde sammenheng med at et tog ved et uhell ble dirigert inn på et område på Oslo S som var avstengt for trafikk på grunn av anleggsarbeider. Dette førte til kortslutninger i strømanlegget slik det oppstod brann som førte til at flere kjøreledninger falt ned. Skadene viste seg å være nokså omfattende og en rekke komponenter måtte byttes ut. Det tok derfor flere timer å få orden på dette før stasjonen igjen kunne åpnes for full trafikk kl. 1200.

Etter det jeg har fått opplyst, hadde hendelsen ikke noe sammenheng med anleggets tekniske standard. Jernbaneverket foretar nå en grundig gjennomgang av hendelsesforløpet for å finne årsakene til at dette kunne skje. Det er selvsagt sterkt beklagelig at slike hendelser inntreffer - spesielt når den skjer på Oslo S og store deler av togtrafikken stopper opp midt i den største rushtrafikken. Det er derfor viktig at Jernbaneverket finner ut av hva som var årsaken til hendelsen for å unngå lignende situasjoner senere.

Det er riktig at denne regjeringen har satset og fortsatt vil satse tungt på å utbedre jernbanetilbudet i og rundt Oslo. I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 er det gitt en nærmere redegjørelse om behovet for jernbaneinvesteringer, herunder Oslo-prosjektet. Som det framgår her, har jernbanenettet i Oslo-området både kapasitetsproblemer, og ikke minst problemer med standarden og driftsstabiliteten i forhold til den omfattende togtrafikken som avvikles i dette området.

På grunn av store driftsproblemer, ikke minst i Oslo-tunnelen, iverksatte regjeringen omfattende fornyelsesarbeider. For 2008 og 2009 er det samlet bevilget 320 mill. kr til det såkalte Oslo-prosjektet som jeg tok initiativet til å få etablert. Tiltakene som består av utskifting av sporvekslere, pukkbullast, skinner, sviller, kontaktledning, kabelanlegg m.m. er i stor grad gjennomført i selve Oslo-tunnelen. Dette har resultert i en bedre driftssikkerhet i selve tunnelen. Det gjenstår fortsatt mye fornyelsesarbeider som må gjennomføres på strekningen Lysaker - Oslo - Etterstad.

I tillegg til en bevilgning på 220 mill. kr i 2009 er det i NTP 2010-2019 lagt opp til at det i planperioden 2010-2013 gjennomføres ytterligere fornyelsestiltak for totalt 2 mrd. kr på denne strekningen. Dette innebærer at strekningen vil bli totalt fornyet til en fullgod standard. I tillegg er det i NTP 2010-2019 under drift og vedlikehold lagt opp til at det skal brukes om lag 1 mrd. kr til fornyelsesvedlikehold av de tilstøtende innerstrekningene mellom Asker-Ski-Lillestrøm.

I gjennomføringen av Oslo-prosjektet har både NSB og Flytoget vært direkte involvert i prosjektet for å sikre en best mulig koordinering mellom togtrafikken og at det samtidig pågår arbeider langs linjen. Det har dessuten vært nær kontakt mellom prosjektet og Samferdselsdepartementet gjennom bl.a. rapporteringsmøter. Samferdselsdepartementets erfaring er at samarbeidet i Oslo-prosjektet mellom Jernbaneverket og berørte togoperatører fungerer godt. Det foreligger heller ikke noe grunnlag for å hevde at Jernbaneverket ikke utnytter tilgjengelige ressurser til dette prosjektet på en god og effektiv måte.

Som nevnt, var dette en meget uheldig hendelse, men den kan etter min mening ikke brukes som et argument i den politiske debatten om organisering og konkurranse- utsetting av Jernbaneverket slik jeg opplever at opposisjonspartiene nå gjør. Det viktige er å sikre et tilfredsstillende bevilgningsnivå og sørge for effektiv og målrettet bruk av midlene. Spørsmålet om organisering av Jernbaneverkets tjenester er en avsporing.

SPØRSMÅL NR. 1041**Innlevert 20. april 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 28. april 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Salg av selskaper mellom Aker ASA og Aker Solutions AS har skapt frustrasjon i regjeringen grunnet mistanke om feil i prosess og prising. Saken reiser spørsmål knyttet til aksjonæravtalen i Aker Holding og regjeringens oppfølging før inngåelse av kjøpsavtale 2. april 2009. Konflikten er likevel begrenset til en strid mellom aksjeeiere.

Kan Regjeringen bekrefte at situasjonen ikke vil få konsekvenser for dialogen med og rammebetingelsene for Aker-systemet, selskapets ansatte og de næringer disse er involvert i?»

Svar:

Aker er underlagt de samme rammebetingelser som andre selskaper, i de næringer de er aktive. Diskusjonene rundt de aktuelle transaksjonene mellom Aker ASA og Aker Solutions AS vedrører ikke disse rammebetingelsene. Alle selskaper, uavhengig av om staten er inne på eiersiden eller ikke, vil kunne ha kontakt med politiske myndigheter og statlige sektororganer om relevante nærings- og sektorpolitiske spørsmål. Vi kan derfor bekrefte at spørsmålet om håndteringen av de aktuelle transaksjonene mellom Aker ASA og Aker Solutions ikke vil få konsekvenser for den alminnelige dialogen med og rammebetingelsene for Aker-systemet, selskapets ansatte og de næringer disse er involvert i.

SPØRSMÅL NR. 1042**Innlevert 21. april 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 28. april 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til Sunnmørsposten 18. april, der det kommer frem at Røde Kors må betale 40.000 kr i moms til staten på et kjøretøy de har fått tilbudt i gave fra en privatperson. Dette er en utgift som medfører at Røde Kors må takke nei til gaven.

Mener finansministeren dette er en riktig praksis av regelverket, og vil hun eventuelt bidra til en endring som sørger for at Røde Kors, og andre organisasjoner som yter en svært viktig innsats for samfunnet, blir fritatt denne avgiften?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til Sunnmørsposten 18. april, der det kommer frem at Røde Kors må betale 40.000 kr i moms til staten på et kjøretøy de har fått tilbudt i gave fra en privatperson. Dette er en utgift som medfører at Røde Kors må takke nei til gaven.

Det er, etter undertegnedes oppfatning, urimelig og ufornuftig at frivillige organisasjoner, som yter en svært viktig innsats for samfunnet, blir pålagt å betale en slik avgift til staten. Frivilligheten burde, slik jeg

ser det, premieres for sin innsats, og ikke straffes, slik dessverre dagens system fører til.

Det bes derfor om finansministerens redegjørelse knyttet til den omtalte saken spesielt, og problemstillingen generelt.

Svar:

Representanten Nesvik ber om min redegjørelse for saken som omtales i artikkelen i Sunnmørsposten 18. april og for problemstillingen generelt. Det siste antar jeg angår spørsmålet om jeg vil bidra til at frivillige organisasjoner skal slippe merverdiavgiftskostnaden knyttet til innkjøp av utstyr de bruker i sin frivillige virksomhet.

Jeg er enig med representanten Nesvik i at frivillige organisasjoner yter en svært viktig innsats i samfunnet. Det synet uttrykte jeg også i mitt svar til representantene Syversen, Eriksen, Sørfonn og Tørresdal i anledning forslaget de la fram om skatteutt for frivillig sektor (dokument nr. 8:32 (2008-2009)).

Som det framgår av artikkelen i Sunnmørsposten har Volda Røde Kors vært i kontakt med meg, og jeg

sendte derfor et brev til organisasjonen 12. mars 2009. Som det også framgår av artikkelen viste jeg i brevet blant annet til at merverdiavgiftsinntektene er en av de viktigste finansieringskildene til velferdsstaten, og at inntektene fra merverdiavgiften gir staten anledning til å støtte mange gode formål.

Nettopp fordi merverdiavgiften er en av de viktigste finansieringskildene for staten – den innbringer over 200 mrd. kroner årlig – uttalte jeg videre at jeg mener det er viktig å ha et merverdiavgiftssystem som er bredt anlagt med færrest mulig fritaksordninger. Inntektene fra merverdiavgiften brukes til å finansiere mange velferdsformål på statsbudsjettets utgiftsside, som for eksempel direkte tilskudd til frivillig arbeid. Statens bidrag gjennomføres ved tilskudd til ulike formål, kjøp av tjenester, gjennom tilskudd fra tippemidler og lotteritillatelser. I tillegg bevilges det årlig i underkant av 200 mill. kroner til denne sektoren som refusjon av merverdiavgiftskostnader som sektoren har hatt ved kjøp av en rekke tjenester.

For ordens skyld presiserer jeg at Røde Kors i det konkrete tilfellet som omtales i Sunnmørsposten ikke må betale merverdiavgift på selve gaven. Det er innkjøpet av kjøretøyet det må betales merverdiavgift for. Det gjelder uavhengig av om det er gavegiver eller Røde Kors selv som står for innkjøpet, noe som har sammenheng med at merverdiavgiften er en generell forbruksavgift som legges på alle varer og de fleste tjenester som omsettes i Norge. Det er derfor riktig at det skal betales merverdiavgift ved kjøp av

for eksempel redningsutstyr i Norge, og slik har det vært fra merverdiavgiften ble innført i Norge fra 1970.

Når det gjelder merverdiavgift og frivillige organisasjoner generelt, er Regjeringen svært opptatt av å sikre denne sektoren gode rammevilkår. Som ledd i arbeidet med en ny og helhetlig frivillighetspolitikk har Regjeringen derfor gjennomført flere tiltak som innebærer milliarder på frivilligheten. Blant annet får frivillige organisasjoner i løpet av årene 2008 og 2009 tilført 1 mrd. kroner mer fra Norsk Tippings spillemidler som kompensasjon for tapte inntekter fra spilleautomater. Videre kan lag og foreninger få midler gjennom "grasrotordningen" som etableres fra 1. mars 2009. Dette er eksempler på at Regjeringen gjennom målrettede tiltak gjennomfører sin varslede frivillighetspolitikk og står ved sine løfter.

Regjeringen varslet dessuten i 2009-budsjettet at den ønsker å trappe opp støtten til frivilligheten med opp mot 1 mrd. kroner over noen år. I forbindelse med opptrappingen av støtten til frivillig sektor i de enkelte statsbudsjettene vil Regjeringen også ta stilling til hvordan støtten skal fordeles mellom ulike virkemidler innenfor statsbudsjettet, jf. omtalen i St.prp. nr. 1 (2008-2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Den varslede opptrappingen av støtten viser at Regjeringen satser på frivilligheten og følger opp Soria Moria-erklæringen på dette punktet.

Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til denne saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.

SPØRSMÅL NR. 1043

Innlevert 21. april 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 5. mai 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at utformingen av nye flyplasser må være i tråd med prinsippet om universell utforming, og hva vil i tilfelle statsråden gjøre for at fremtidig flyplassbygging i Norge etterlever kravet til universell utforming?»

BEGRUNNELSE:

I MS-bladet nr 2 - 2009 som utgis av MS-forbundet, tar sentralstyremedlem i MS-forbundet og nestleder for brukerutvalget for nye Sola flyplass, Siri Katrine Malde, opp tilgjengeligheten for funksjonshemmede på flyplassen. Før jul kom det frem at Avinor ikke ville bygge gangbroer fra den nye terminalen og ut til flyene grunnet dårlig økonomi. Presse,

sentrale politikere og brukerorganisasjoner engasjerte seg sterkt i saken, og øvet et press på Avinor for å få bygget gangbroer til flyene. Gangbroer gjør det mulig for funksjonshemmede å ta seg inn i flyene uten først å gå ned på bakken for deretter å gå opp igjen og inn i flyene. Saken er viktig for funksjonshemmede og kronisk syke, fordi flybroer er den eneste løsningen som gir mulighet for ombordstigning uten hjelpemidler. Dette er også i tråd med prinsippet om universell utforming. Sett i lys av at Avinor planlegger utvidelse av lufthavnene på Gardermoen, Flesland, Værnes og Tromsø i årene som kommer, er det viktig at intensjonene om universell utforming følges opp slik at tilgjengeligheten for funksjonshemmede blir ivaretatt.

Svar:

Det er viktig at alle har lik rett og mulighet for deltakelse i samfunnet og at personer med nedsatt funksjonsevne ikke blir diskriminert på grunn av manglende tilgjengelighet. Regjeringen arbeider for å sikre dette på alle samfunnsområder.

Regjeringen har innført en ny lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven har en egen bestemmelse om universell utforming som skal sikre personer med nedsatt funksjonsevne likeverdig tilgang til virksomheter som er rettet mot allmennheten. Loven har et bredt nedslagsfelt, og gjelder også for lufthavnene.

Det har vært mye oppmerksomhet rundt de nye terminalene på Stavanger Lufthavn Sola. Samferdselsministeren har tidligere svart på spørsmål fra Stortinget om gangbroer på disse terminalene. Denne saken behandles nå av Likestillings- og diskrimineringsombudet som håndhever diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Ombudet skal vurdere om det

foreligger diskriminering. Jeg kan ikke kommentere konkrete saker som behandles av Ombudet.

Jeg er helt enig i at nye flyplasser skal utformes i tråd med prinsippene om universell utforming. Regjeringen har høy oppmerksomhet på dette området, og Kommunal- og regionaldepartementet forbereder flere forskrifter som skal sikre universell utforming av nye og eksisterende bygninger og anlegg. Det kommer blant annet ny teknisk forskrift til plan og bygningsloven som vil skjerpe kravene til universell utforming for nye bygg. Disse forskriftene vil også gjelde lufthavner.

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos tar utgangspunkt i gangbroer fra terminal til fly. Det er viktig at gangbroer brukes i så stor utstrekning som mulig på lufthavner der gangbroer er aktuelle. Jeg har dialog med samferdselsministeren om saker som angår tilgjengelighet, og vil følge opp spørsmålet om universell utforming ved lufthavnutvidelser.

SPØRSMÅL NR. 1044

Innlevert 21. april 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 30. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til opplysninger fremkommet i Dagbladet 17. april. Det kan se ut som det ikke eksisterer noen adekvat statistikk for hvor mange ferdigbehandlede pasienter som til en hver tid befinner seg i norske sykehus. En slik rapportering, er slik undertegnede ser det, et nødvendig styringsverktøy i utformingen av helsevesenet.

Vil statsråden umiddelbart sende et rundskriv til de regionale helseforetakene med retningslinjer for rapportering av ferdigbehandlede pasienter?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til opplysninger fremkommet i Dagbladet 17. april. Det kan se ut som det ikke eksisterer noen adekvat statistikk for hvor mange ferdigbehandlede pasienter som til en hver tid befinner seg i norske sykehus. En slik rapportering, er slik undertegnede ser det, et nødvendig styringsverktøy i utformingen av helsevesenet.

Undertegnede ber om statsrådens redegjørelse for hvordan dagens system knyttet til rapportering av ferdigbehandlede pasienter fungerer, samt hvorvidt statsråden nå vil ta et initiativ ovenfor de regionale

helseforetakene med den hensikt å sørge for at det snarlig innføres et system som sørger for en adekvat og god rapportering på dette området.

Svar:

Antall utskrivningsklare pasienter er en indikator på samhandlingen mellom spesialist-helsetjenesten og kommunene. Målsetningen er at så få pasienter som mulig skal oppholde seg på sykehus etter at de er vurdert som utskrivningsklare. I rapporteringen til Norsk pasientregister (NPR) er det lagt til rette for at helseforetakene skal rapportere på utskrivningsklare pasienter. Det er utfordringer mht datakvalitet og kompletthet knyttet til disse dataene.

I forbindelse med arbeidet med samhandlingsreformen er det gjort analyser av omfanget av utskrivningsklare pasienter som rapporteres til NPR. Analysene indikerer at om lag 150 000 liggedøgn på sykehus skyldes ferdigbehandlede pasienter. Dette er i tråd med andre undersøkelser.

Departementet vil vurdere på hvilken måte datakvaliteten på rapporteringen av utskrivningsklare pasienter kan bedres.

SPØRSMÅL NR. 1045**Innlevert 21. april 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 28. april 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«For en tid tilbake ble rapporten "I god tro" skrevet av advokat Thom Arne Hellerslia lagt frem. Hellerslia påpeker at det av UDI/UNE gjøres lite for å finne ut hvilket kristent samfunn en asylsøker som søker beskyttelse for forfølgelse pga. religiøs tilhørighet tilhører, og i hvilken grad nettopp dette trosamfunnet blir akseptert i hjemlandet.

Vil statsråden sette i gang et arbeid for å øke kompetansen i UDI/UNE, og landinfo når det gjelder situasjonen til konvertitter og trosforfulgte i land som Iran?»

BEGRUNNELSE:

Iranere i Norge kan fortelle om fengsling, trakassering og tortur for kristne konvertitter i sitt hjemland. Likevel får iranske konvertitter avslag på sine asylsøknader i Norge. For å vurdere beskyttelsesbehovet til en som sier han har konvertert er det viktig å verifisere at konverteringen er reell. Det finnes imidlertid ingen rutine i UDI/UNE på at trosmiljøene som vedkommende tilhører, blir kontaktet som et ledd i denne verifiseringen.

KrF mener at ledere og medlemmer i trosmiljøet bør spores som et ledd i verifiseringen av en søkers tro.

KrF mener det er bekymringsfullt at personer som oppgir at de i sitt hjemland blir forfulgt på grunn av sin tilhørighet til en bestemt religion, generelt har hatt vanskeligere for å få opphold i Norge enn for eksempel politisk forfulgte.

Advokat Hellerslia hevder i sin rapport at norsk praksis her er klart i strid med religionsfriheten.

KrF er bekymret for at Regjeringen ikke tar dette alvorlig. Hellerslia påpeker også at graden av tilknytning til en religion ikke trenger å være spesielt sterk for at det trengs beskyttelse, fordi det avgjørende er hvordan forfølgeren vurderer religionen. Det kan være et sterkt nok grunnlag for å bli forfulgt at man faktisk har konvertert, uavhengig av hvor sterk og dyp tilknytningen til den nye troen er, om man går i kirken eller moskeen e.l.

Rapporten påpeker også at søkerens rettssikkerhet er svak når de aller fleste ankesakene blir behandlet skriftlig og ikke i nemndmøte med personlig fremmøte. KrF deler dette synet.

UNE har i et avslag skrevet:

"I følge utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon ... kan iranske konvertitter opptre diskret, og lar troen være et privat forhold der reiligg praksis skjer innenfor menighetens rammer, leve uten

å få problemer med myndighetene. Problemer med myndighetene oppstår ved aktiv misjonerende virksomhet ovenfor muslimer, og det er derfor først og fremst personer blant lederskapet i de evangeliserende kirkene som kommer i myndighetens søkelys.

Nemnda legger til grunn at det ikke er slik at en som konverterer til kristendommen, av den grunn blir utsatt for forfølgelse i Iran. De som har vært spesielt utsatt, har i utgangspunktet vært konvertitter som har latt seg ordinere til prester og bedrevet aktiv utadrettet virksomhet med sikte på å omvende muslimer.

På denne bakgrunn legger nemnda til grunn at konvertitter ikke på generelt grunnlag risikerer forfølgelse i Iran."

KrF mener at dette viser at UNE legger til grunn at tro skal holdes privat. Dette strider mot religionsfriheten som klart beskytter individets rett til å ytre seg om sin tro, både i private og offentlige sammenhenger.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at Norge gir asyl til personer som blir forfulgt på grunn av sin tro. Norge er bundet av Flyktningkonvensjonen, og det følger av denne at forfølgelse på grunnlag av religion danner grunnlag for flyktningstatus. Norge gir asyl til dem som fyller vilkårene i konvensjonen, herunder også til konvertitter.

Dette innebærer imidlertid ikke at alle som sier at de vil bli utsatt for slik forfølgelse, eller at alle som tilhører en gitt trosretning i et land, kvalifiserer for asyl. Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda foretar en bevisvurdering basert på fremlagte bevis og egne undersøkelser av relevante fakta, og vurderer hvorvidt den enkelte asylsøker har behov for beskyttelse. Det vurderes konkret og individuelt om eventuelle krenkelser av religionsfriheten eller andre menneskerettskrenkelser, innebærer at utlendingen vil bli utsatt for forfølgelse, og dermed ha rett til internasjonal beskyttelse.

Utlendingsmyndighetens enhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter relevant informasjon om landene Norge mottar asylsøkere fra. Landinfo baserer seg på en rekke uavhengige kilder. I tillegg til dette foretar utlendingsmyndighetene egne reiser. På denne bakgrunn har utlendingsmyndighetene meget god kunnskap om forholdene i de enkelte land.

Jeg har tillit til at Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda foretar sine vurderinger på bakgrunn av korrekt faktum og tilstrekkelig landinformasjon, som sikrer at personer som søker om asyl i Norge får den beskyttelsen de har krav på i henhold til våre folkerettslige forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 1046**Innlevert 21. april 2009 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 30. april 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Nok en gang får jeg innspill om at Blåbærli i Bergen skal nedlegges uten at alternative tilbud er opprettet. 16 behandlingssplasser forsvinner, herav skal 8 bli utredningsplasser. Det er økonomien som sies å være årsaken til avviklingen av plasser for ungdommer med schizofreni. Statsråden har sagt at det ikke skal bygges ned plasser før alternative plasser er kommet.

Hvilke konkrete plasser er kommet som erstatning for de 18 behandlingssplassene, og hvor?»

BEGRUNNELSE:

Blåbærli er i en situasjon der prosessen rundt evt. avvikling/reduksjon har vært svært dårlig håndtert. Dette er kjent gjennom media og fra rapport fra arbeidstilsynet. I de siste månedene er det gjennomført reduksjon/stopp i inntak. Fagmiljøet er i oppløsning. Pasienter med behov for spesialistbehandling som Blåbærli gir, må vente, enten i andre avdelinger eller hjemme. Det sies at det ikke er bygget opp et tilsvarende eller bedre tilbud til erstatning for de 16 behandlingssplassene. Statsråden uttalte 30. mars i Stortinget, at han enda en gang ville gå inn i den aktuelle saken om Blåbærli i Bergen. Statsråden sa seg enig i at det ikke skal bygges ned plasser før det finnes alternative plasser.

Svar:

Jeg har på bakgrunn av dette spørsmålet bedt Helse Vest RHF om å redegjøre for status for Blåbærli. Jeg sitere følgende fra svaret derfra:

"Status i dag

Som skissert tidlegare har tilbudet til denne målgruppa i Helse Bergen HF i stor utstrekning vore knytt til behandlingstilbod i sjukehus. I Helse Bergen HF er det ønskjeleg å styrke tilbudet til denne gruppa både på DPS nivå og sjukehusnivå:

- Vi vil utnytte den samla kapasitet på ei anna måte, til beste for dei unge som vert råka av ei slik alvorleg sjukdom.
- Vi ønskjer og å utvikle eit meir differensiert tilbod som i større grad er tilpassa målgruppa sin trong for tenester.
- Det er lagt opp til ei spesialisering på sjukehusnivå og ei styrking av tilbod på DPS - nivå gjennom auka bruk av poliklinikk/ambulante tiltak og familiebehandling.

I vårt arbeid med å styrke tilbudet til unge mennesker med schizofreni har vi og etablert ei faggruppe

med representantar frå fagmiljø både internt i Helse Bergen HF, frå Helse Stavanger HF og frå Sørlandet sykehus HF som skal komme med framlegg til korleis tilbodet ytterlegare skal utviklast.

Slik vi ser det er endringa i behandlingstilbodet i tråd med faglege retningslinjer både nasjonalt og internasjonalt.

Styret i Helse Bergen HF handsama i sak 56/08 korleis tilbodet til unge mennesker med schizofreni skulle utformast i tida frametter. Styret fatta følgjande vedtak:

Vedtak

1. Styret i Helse Bergen HF tek framlegg til omstrukturering til etterretning.
2. Styret for Helse Bergen HF, føreset at tilbodet til denne gruppa vert gitt prioritet i 2009 budsjettet, og ber om tilbakemeldingar om korleis bebuarane frå Blåbærli blei ivarettatt.
3. Styret for Helse Bergen HF, føreset at tilhøva for pasientar og tilsette vert ivaretekne slik lov og regelverk tilseier.

I etterkant av styrevedtaket har Helsetilsynet i Hordaland blitt kontakta av deler av fagmiljø med påstand om at omstruktureringa ikkje er fagleg forsvarleg. Helsetilsynet har på den bakgrunn oppretta tilsynssak knytt til Blåbærli. Realiseringa av styrevedtaket har vore utsett i påvente av Helsetilsynet i Hordaland sin vurdering av det faglege tilbodet.

Fylkeslegen har gjennomført tilsynssak knytt til Blåbærli, og dei omstruktureringar som skal realisereast. Fylkeslegen konkluderer med at omstruktureringa er fagleg forsvarleg, jfr. vedlagde skriv.

Styret i Helse Bergen HF har vore opptekne av at pasientane ved B1 skal sikrast. Det er utarbeid behandlingssplanar for alle pasientane som sikrar at alle vil bli ivaretekne på ei fagleg forsvarleg måte, det vere seg i ei behandlingssplan i Blåbærli, i den nye dobbelt diagnoseposten i Psykiatrisk klinikk eller til tilbod i bufellesskap i kommunen. Dei tilsette ved B1 vert og ivareteke slik lov og regelverk tilseier."

Helse Vest RHF og Helse Bergen opplyser vidare at de omstruktureringer som nå er vedtatt i Helse Bergen HF ikke først og fremst er knyttet opp mot økonomiske vurderinger, men at det er den faglige innretningen på behandlingstilbudet som endres, og at man ved denne modellen vil utvikle et differensiert tilbud til en prioritert pasientgruppe og slik sikre både pasienter og pårørende et bedre livsgrunnlag.

På bakgrunn av redegjørelsen fra Helse Vest RHF og konklusjonen fra Helsetilsynet i Hordaland, har jeg har tillit til at omstruktureringen i Helse Vest RHF fra institusjonsbasert langtidsbehandling til utadrettede, moderne behandlingsformer innebærer en god bruk av ressursene til beste for unge mennesker med psykiske lidelser.

SPØRSMÅL NR. 1047**Innlevert 21. april 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 28. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ser statsråden utfordringene knyttet Oslopakke 3 når det gjelder finansiering av viktige kollektivprosjekter, og prosjekter for økt fremkommelighet på vegene i Akershus, og vil Regjeringen bidra til at prosjektene fullføres etter den lokalt ønskede tidsplanen?»

BEGRUNNELSE:

I Oslopakke 3 ligger det inne nødvendige samferdselsprosjekter i Oslo og Akershus. Jeg viser til planene om baneforlengelse til Ahus, der det er gjennomført forprosjekt, oppgradering av Kolsåsbanen og planene om en ny bane til Fornebu. Dette er prosjekter som kjennetegnes av høye investeringer og som er krevende å finansiere lokalt. I tillegg er det utfordringer til fremkommelighet på rv 22 og rv 120 på Romerike og miljøtunnell i Vestregionen bare for å nevne noe. Bompenggeinnsparingen har økt, og foreløpig ser ikke innbyggerne i Akershus noen synlige resultater av det. Mye av innkrevingen går, etter det som blir opplyst, til budsjettsprekker bl.a. Ulven - Sinsen i Oslo. Akershus preges også av at det er van-

skelig å reise kollektivt på tvers i fylket. Derfor er satsing på kollektivtrafikk svært viktig.

Svar:

Det er etablert en styringsmodell for Oslopakke 3 som legger til rette for å gjennomføre de høyest prioriterte prosjektene i regionen uavhengig av om prosjektene er del av statlig eller kommunal/fylkeskommunal infrastruktur. Ved hjelp av porteføljestyring vil gjennomføringstempo og prioritering av prosjekter vurderes i forhold til formålet med Oslopakke 3, tilgjengelige økonomiske rammer, oppdaterte kostnader og risikovurderinger knyttet til gjennomføring av prosjektene.

I St.meld. nr. 17 (2008-2009) Om Oslopakke 3 trinn 2 redegjøres nærmere for Regjeringens forslag til styringsmodell for oppfølging av Oslopakke 3.

Statens bidrag til finansiering av viktige kollektivprosjekter og prosjekter for økt framkommelighet på det framtidige fylkesvegnettet i Akershus vil bli avklart i kommuneøkonomiproposisjonen som legges fram senere i vår.

SPØRSMÅL NR. 1048**Innlevert 22. april 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 29. april 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Norsk Designråd (NDR) arbeider med designoppgaver av middels til høyere kompleksitet for designerne og næringslivet. Historisk sett tilfaller deres tiltak i hovedsak Osloregionen. Innovasjon Norge har i dag ansvar for designprogrammet i resten av Norge, med designprogram av lav til middels kompleksitet. I mars gikk 10 nasjonale designpriser til designere fra Bergensregionen.

Vil Regjeringen vurdere å bygge opp regionale miljøer, for eksempel ved å gi Design Region Bergen direkte statlig støtte?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Designråd (NDR) arbeider med designoppgaver av middels til høyere kompleksitet av strategisk interesse for designerne og næringslivet. Historisk sett tilfaller deres kompetansehevede tiltak i all hovedsak Osloregionen. 98 av omkring 100 designseminar og program i regi av NDR har i løpet av de siste 9 årene vært avholdt i Oslo. Ett ble avholdt i Ålesund og ett i Bergen.

En regional satsing på lokale tiltak som Design Region Bergen (DRB) kan være en avgjørende suksessfaktor. Dette blir ikke en konkurranse med Norsk Designråd eller Innovasjon Norge. DRB er en viktig

supplerende og avgjørende faktor for å få i gang regionale prosesser mot aktuelle målgrupper. Bergen har en struktur av interesseorganisasjoner og DRB har en evne til igangsetting av strategisk designarbeid med høy kompleksitet lokalt, da de sitter tett på næringslivet i denne regionen det gjelder, med korte kommunikasjons linjer til beslutningstagere.

- Har over 320 designmedlemmer fra bergensregionen.
- Har tett samarbeid med næringsråd, interesseorganisasjoner innen de næringene denne regionen er stor på (marin, maritim, olje og gass, ny energi), FoU miljø og det politiske liv.
- Effektivt kan drive målrettet langsiktig kompetanseheving og en direktesammenkobling av lokalt næringsliv og designbransjen, for på den måten styrke næringsutviklingen lokalt.

Svar:

Regjeringen ser det som en viktig oppgave å legge til rette for et innovativt og konkurransedyktig næringsliv. Gjennom strategisk bruk av design oppnår norske bedrifter og foretak økt lønnsomhet og økt konkurransekraft. Derfor satser regjeringen på design som innovasjonsdriver for norsk næringsliv.

Regjeringens kanaler for iverksettelse av designpolitikken er Norsk Designråd (ND) og Innovasjon Norge (IN). NDs formål er å fremme bruk av god design for å oppnå større konkurransevne og lønnsomhet i norsk industri og næringsliv – nasjonalt og internasjonalt. En av de fremste oppgavene er i den forbindelse å gi designfaglig bistand til bedrifter i hele landet. I prosjekter med høy kompleksitet gir designpolitikken et tilbud gjennom ND alene. I prosjekter av lav og middels kompleksitet gis et tilbud basert på et samarbeid mellom ND og INs regionkontorer. Nettverksamarbeidet mellom ND og IN skal sikre at designfaglig bistand er tilgjengelig for bedrifter over hele landet.

Regjeringen har valgt å styrke designsatsingen ytterligere, med et program for designdrevet innovasjon (DIP). Det satses på et nasjonalt program, der ND forvalter programmidlene og arbeider for økt designsatsing i alle landets regioner.

I tillegg til nasjonale programmer og nettverk som Designbasen, og en ivaretagelse av regionale forhold gjennom et samarbeid mellom ND og INs regionkontorer, er det gjort klart både i NDs mandat og i styringsdialogen med NHD at ND virker nasjonalt og dekker alle landets regioner.

Regjeringen er tilfreds med implementering av den nasjonale designpolitikken, også i de ulike regionene. ND var blant annet initiativtager til landets første designdatabase, som er tilgjengelig for designmiljøer, designere og bedrifter i hele landet. Samarbeidet med IN har dessuten resultert i en rekke regionale fagdager og verksteder på designfeltet, blant annet i Bergen. ND har også støttet en rekke designmiljøer fra hele landet, og var blant de første til å støtte møbeldesignmiljøet fra Bergen som i dag er kjent under navnet Norway Says. Også for studentene ved Kunsthøgskolen i Bergen har ND i en årrekke vært en fast støttespiller, også økonomisk. Til sist kan nevnes NDs mangeårige arbeid med Merket for god design, som i alle år har hatt søkere fra hele landet, og i år hadde søkerrekord. Arbeidet med Merket for god design gir stor mediedekning, i hovedsak lokalt. ND har sendt nyhetsstoff til 800 redaksjoner over hele landet og fått om lag 250 oppslag, vesentlig fra lokalpresse og fagpresse.

I sum bidrar de nasjonale og regionale kanalene for utøvelse av designpolitikken til at bedrifter i hele landet finner riktig designkompetanse til sine prosjekter, og gjør designere og designmiljøer mer synlige. Regjeringen mener derfor at designpolitikken ivaretar alle regionene slik den nå er innrettet, og vil ikke foreslå at enkeltsatsinger øremerkes enkeltregioner.

SPØRSMÅL NR. 1049**Innlevert 22. april 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 28. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Et av de viktigste målene med Nasjonale Transportplaner er å få på plass gode nasjonale veier. Det er overtydelig dokumentert at det nasjonale veinettet trenger modernisering og preges av et stort vedlikeholdsetterslep. Det foreligger nasjonal forskrift om anlegg av offentlig veg (vegnormal) og standard for drift og vedlikehold av vei.

Kan statsråden legge frem oversikt som viser andel stamvei og andel riksvei som har godkjent typestd. og drift/vedlikeholdsstd. ved start 2010 og slutt 2019 i forslag til ny NTP?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om at dette blir gjort slik:

Spesifikasjon for hhv typestandard og drift/vedlikeholdsstandard for dagens stamveinett og dagens riksveinett; fordelt på korridorer og fylker. Jeg ber om at dette gjøres uavhengig av planlagt overføring av øvrige riksveier til fylkene. I den forbindelse vises til planforslagets side 69, der det omtales av basisbevilgning til fylkene for planlagt overførte riksveier vil være 5.126 mill.kr. årlig til dekning av investering, drift og vedlikehold.

Jeg legger til grunn at SD som overordnet fagpolitisk myndighet har en målsetning om fullgod standard på dagens stam- og riksveinett ved utløpet av

planperiodens siste år 2019, uavhengig av hvem som har forvaltningsansvar for dagens nasjonalveinett.

Jeg går derfor ut fra at SD derved også kan fremvise hvilken endring som vil skje, basert på forslag til ny NTP gjennom planperioden: altså spesifisert oversikt over andel fullgod standard i hhv 2010 og i 2019.

Svar:

Det foreligger ikke en eksplisitt oversikt over hvor stor andel av stamveger og øvrige riksveger som har godkjent vegnormalstandard.

Statens vegvesen legger i sitt konkrete drifts- og vedlikeholdsarbeid på riksvegnettet til grunn håndbok 111 "Standard for drift og vedlikehold". Bevilgningene til drift og vedlikehold har over en lengre periode dessverre ikke gjort det mulig å følge denne standarden fullt ut. Drifts- og vedlikeholdsoppgaver som ivaretar trafikksikkerheten har imidlertid hatt høyest prioritet. For denne type drifts- og vedlikeholdsoppgaver er det lagt som føring at standarden skal følges fullt ut.

Beregninger av nivået på vedlikeholdsetterslepet på riks- og fylkesvegnettet er heftet med en betydelig usikkerhet. Samferdselsdepartementet har derfor nå gitt Vegdirektoratet i oppdrag å forbedre metodikken for beregning av vedlikeholdsetterslepet på riks- og fylkesvegnettet. Det er en forutsetning for prosjektet at resultatene kan inngå i arbeidet med neste Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 1050**Innlevert 22. april 2009 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad****Besvart 28. april 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at det fortsatt vil bli opprettholdt en struktur med to postterminaler i Møre og Romsdal?»

BEGRUNNELSE:

Mange frykter nå at postterminalene i Ålesund og/eller Molde vil bli lagt ned som følge av en even-

tuell strukturomlegging. Dette vil gå ut over service-nivå til sluttbruker, og det lokale og regionale næringslivet kan bli særlig hardt rammet. Mange er også bekymret for sine arbeidsplasser. Jeg ber om at statsråden fjerner den usikkerheten som nå er skapt rundt denne saken, slik at befolkning, næringsliv og ansatte kan føle seg trygge på fortsatt drift ved postterminalene i Ålesund og Molde.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å ha et godt posttilbud. Likeverdige posttjenester er viktig for å sikre bosetting og gode vilkår for næringslivet i hele landet.

Jeg er klar over at Postens vurdering av terminalstrukturene skaper usikkerhet i nærmiljøet og blant de ansatte. Posten opplyser at dette er et prosjekt som nå kun er på analysestadiet. Ingen beslutning er fattet, og skal ikke tas før det er gjort nøye vurderinger av den totale strukturen og behovene i Postens nett.

Det er bl.a. de dramatiske fallene i brev- og reklamevolumene som følge av lavere aktivitet i norsk økonomi, og at flere velger elektroniske alternativer til brevpost, som er bakgrunnen for at Posten nå vurderer terminalstrukturen.

Vurdering av postterminalstrukturen i Norge er et delprosjekt i omstillings- og effektiviseringsprogrammet Spinnaker, som skal bedre lønnsomheten i Posten-konsernet.

Arbeidstakerorganisasjonen Postkom deltar i styringsgruppen for prosjektet og i de fire regionale

gruppene som er etablert i regionene Nord, Midt, Sør og Øst/Oslo og Akershus. Forholdet til de ansatte i Posten tas derfor med i vurderingen av ev. nedleggelse av terminaler.

Dagens terminalstruktur ble besluttet i 2003, inklusive planer om ny Østlandsterminal som vil stå ferdig i 2010. I denne beslutningen ble det forutsatt at ytterligere rasjonalisering i strukturen måtte vurderes i forbindelse med ferdigstillingen av den nye Østlandsterminalen. Terminalene som inngår i vurderingene nå er Drammen, Hamar, Kristiansand, Sarpsborg, Ålesund og Molde, samt at det gjøres en analyse av sorteringsstruktur og distribusjon av uadressert reklame.

Analysen som nå gjøres vil gi svar på mulige konsekvenser ved en ev. nedlegging av enkelte av de overnevnte terminaler, inkl. de i Ålesund og Molde. Her vil selvsagt forhold til sluttbrukerne og konsekvenser for det lokale og regionale næringslivet i Møre og Romsdal vurderes.

SPØRSMÅL NR. 1051

Innlevert 22. april 2009 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 4. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Medfører oppslaget i Finansavisen riktighet og har det vært diskusjoner, og/eller en prosess som ligner den som er beskrevet i Finansavisen og har det på noe tidspunkt vært diskusjoner eller prosesser i Regjeringen som ville endt med skattefritak for deler av Røkkes selskaper eller eierstrukturer?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker å stille disse spørsmålene til Statsministeren på bakgrunn av dagens (22. april 2009) oppslag i Finansavisen.

Her beskrives en prosess hvor Regjeringen skulle endre loven for å gi Kjell Inge Røkke mulighet for å opprette en skattefri stiftelse.

Svar:

Da saken gjelder skatteforhold, er den overlatt meg til besvarelse.

Våren 2008 ble myndighetene kontaktet i anledning Røkke-familiens daværende plan om å opprette

en stiftelse. Den første kontakten var med Statsministerens kontor, som på grunn av skatteforholdene i planen henviste videre til Finansdepartementet som ansvarlig departement.

Finansdepartementet hadde etter dette et møte på embetsnivå med rådgivere for Røkke-familien. I dette møtet orienterte rådgiverne om planen om å opprette en stiftelse, og skriftlig materiale om denne planen ble framlagt. Det ble videre reist spørsmål om de skattemessige konsekvensene av å gjennomføre planen. De skattemessige spørsmålene gjaldt mulig utbyttebeskatning ved overføring av eiendeler (aksjer) fra Røkke-eid selskap til stiftelsen og forholdet til formuesskatt etter opprettelsen av stiftelsen.

Ideelle stiftelser er normalt skattefrie for både formue, f. eks. aksjer og bankinnskudd, og for formuesavkastning, f. eks. utbytte og renter. Videre er privat gaveoverføring fra stifter til stiftelsen normalt skattefri for begge parter. Dette gjelder i utgangspunktet også om gaven består i at stifteren lar sitt aksjeselskap overføre en stor aksjepost fra selskapet til stiftelsen. Men i særlige tilfeller kan det da bli spørs-

mål om stifteren skal utbyttebeskattes for uttaket av den selskapseide aksjeposten. Usikkerhet om dette kan skape økt behov for forhåndsavklaring av skattekonsekvensene ved en planlagt overføring.

En større overføring fra stifterens eget aksjeselskap vil redusere dette selskapets verdi tilsvarende, og dermed også normalt den skattepliktige formue for stifteren av å eie dette selskapet. Usikkerhet om formuesskattevirkningene for stifteren kan likevel inntre dersom han eller selskapet hans på forskjellig vis sikres uvanlige posisjoner eller rettigheter knyttet til overføringen. Dels kan dette skyldes spesielle vedtektsreguleringer i stiftelsen om styreforhold og forvaltningen der av de mottatte aksjer, dels kan det skyldes stemmerettsregulering og aksjonæravtale m.v. mellom stiftelsen og stifternes selskap om rettighetsforhold i det underliggende industriselskapet. Også slike reguleringer kan øke behovet for forhåndsavklaring av skattekonsekvenser.

De konkrete spørsmål i saken som ble reist om skattemessige konsekvenser av den planlagte overføringen, gjaldt forhåndsavklaring på flere av de områder som er skissert ovenfor.

Det ble fra departementets side påpekt at spørsmålene gjaldt skattemessige konsekvenser av en konkret planlagt og meget omfattende disposisjon, og at departementet ikke var rette instans til å avklare disse konsekvenser. Skattytere kan anmode om bindende forhåndsuttalelse fra Skattedirektoratet for å få av-

klart de skattemessige konsekvensene av konkret planlagte disposisjoner. Røkke-familiens rådgivere ble derfor henvist til å anmode Skattedirektoratet om en slik bindende forhåndsuttalelse for å oppnå den ønskede avklaring. I tilknytning til møtet i departementet hadde rådgiverne enkelte telefoniske kontakter her om deres arbeid med en slik anmodning til direktoratet. Departementets veiledning til rådgiverne hadde en nøytral, prosessorientert karakter, og det ble presisert at direktoratet i henhold til praksis ville behandle anmodningen på selvstendig faglig grunnlag.

Finansdepartementet har utover dette ikke hatt kontakt med Røkke-familien eller deres rådgivere om denne saken. Skattedirektoratet har imidlertid orientert departementet om sin behandling av saken, og departementet har orientert Statsministerens kontor.

Under kontaktene her med Røkke-familiens rådgivere var spørsmål om lovendring ikke framme, og departementet har ikke på noe tidspunkt vurdert eller arbeidet med skattelovforslag knyttet til denne saken.

Jeg tilføyer at det ikke er uvanlig at departementets embetsverk har orienterende møter om enkelte større transaksjonsplaner med usikre skattekonsekvenser i næringslivet, med sikte på dialog for å finne en egnet prosess til mulig avklaring av usikkerheten. Denne samarbeidstradisjon i departementet går langt tilbake.

SPØRSMÅL NR. 1052

Innlevert 22. april 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjonaas Kjos

Besvart 4. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Er statsråden komfortabel med at behandlingsplasser til rusavhengige legges ned samtidig med at kompetanse forsvinner, så lenge det står tusenvis av rusavhengige og venter på behandling?»

BEGRUNNELSE:

I Romerikes Blad den 22. april 2009 leser jeg at Frelsesarmeen må stenge "Håpets Dør" i Fetsund, som har 30 behandlingsplasser for rusmisbrukere. Grunnen til nedleggelsen av institusjonen er at de tapte anbuds konkurransen om salg av plasser til Helse Sør-Øst. Det paradoksale er at behandlingsplasser må legges ned når tusenvis av rusavhengige står å venter på behandlingsplass. "Håpets Dør" i Fetsund

kan vise til gode resultater gjennom mange år, ikke minst fordi de har ansatte som har jobbet med rusavhengige i både 10 og 20 år. "Håpets Dør" er en del av det mangfoldet som er nødvendig i en effektiv og god rusbehandling. At Frelsesarmeen i tillegg må si opp 30 ansatte i en liten bedrift i disse tider er selvfølgelig sterkt beklagelig og uheldig.

Svar:

Som representanten Kjos er også jeg opptatt av at rusmiddelavhengige skal få et best mulig tilbud og uten å måtte vente unødige lenge på behandling.

De regionale helseforetakene har ansvaret for å sørge for spesialisthelsetjenester til innbyggerne i sin region.

Det vil derfor være opp til de regionale helseforetakene å vurdere hvilken kapasitet som er nødvendig for å dekke befolkningens behov for spesialisthelsetjenester. Det følger av lov om spesialisthelsetjenester at disse tjenestene skal tilfredsstillende krav om forsvarlighet. Disse kravene gjelder også innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.

Videre er det de regionale helseforetakene som vurderer hvorvidt tjenestene skal gis gjennom egne tjenesteytere, eller om tjenestene skal kjøpes fra private aktører.

Gjennom kjøpsavtaler ytes om lag 2/3 av den totale døgnkapasiteten innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige av private aktører. For helseregion Sør-Øst sin del utgjør denne andelen også om lag 2/3.

Jeg er orientert fra Helse Sør-Øst RHF om at de nylig avsluttet en anskaffelsesprosess innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige. Jeg er videre orientert om at denne prosessen er gjennomført etter Forskrift om offentlige anskaffelser – del I, alminnelige bestemmelser. En slik prosess stiller ikke krav til forutgående kunngjøring, men Helse Sør-Øst RHF valgte å opplyse om anskaffelsen på helseregionens hjemmeside. I tillegg sonderte helseregionen markedet, særlig på bakgrunn av erfaringene fra anskaffelsesprosessen som ble gjennomført i 2008 på rusfeltet. Helseregionen tok deretter kontakt med relevante private tilbydere som samtidig også var ideelle organisasjoner.

Jeg er videre kjent med at Frelsesarmeens sin institusjon "Håpets Dør" deltok i denne konkurransen, men at de ikke fikk tilbud om avtale. Anskaffelsesprosessen hadde en økonomisk ramme på 60 mill. kroner. Det var 14 private tilbydere som kvalifiserte seg. Disse tilbyderne tilbød avtaler for om lag 95 mill. kroner eller 35 mill. kroner mer enn Helse Sør-Øst RHF hadde satt som ramme for anskaffelsen. Det var derfor ikke mulig å inngå avtaler med alle som var kvalifisert.

Ventetidstallene fra Norsk Pasientregister (NPR) sin årsrapport 2008 viste at gjennomsnittlig ventetid på tverrfaglig spesialisert behandling, hele landet sett under ett, ved utgangen av året var på 73 dager. Dette var 3 dager lenger enn ved utgangen av 2007. For helseregion Sør-Øst var tilsvarende ventetider ved utgangen av 2008 på 65 dager. Dette var 9 dager lenger enn ved utgangen av 2007. Samtidig viste NPR-rapporten at 23 % av pasientene innen tverrfaglig spesialisert behandling ikke fikk startet sin behandling innen den fastsatte fristen. Dette er jeg ikke tilfreds med.

Jeg har derfor iverksatt flere tiltak for å styrke kapasitet og kvalitet innen tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige. Helse Sør-Øst RHF har fått nærmere 70 mill. kroner som sin andel av årets bevilgning i opptrappingsplanen på rusfeltet til å styrke kapasiteten og kvaliteten innen tverrfaglig spesialisert behandling. Disse midlene kommer i tillegg til de 60 mill. som var rammen for ovennevnte anskaffelse. Videre inkluderer årets bevilgninger til de regionale helseforetakene en generell aktivitetsvekst på 1,5 %. Dette kommer også tverrfaglig spesialisert behandling til gode.

Helse Sør-Øst RHF har dessuten fått 50 mill. kroner som en del av Regjeringens tiltakspakke til etablering av en egen "Rus-akutt" i Oslo. Jeg vil også nevne at jeg har gitt Stiftelsen Kirkens Bymisjon i Oslo 60 mill. kroner over to år for å iverksette tiltak overfor de mest hjelpetrengende rusmiddelavhengige i Oslo. Dette tiltaket vil bli gjennomført i nært samarbeid med Oslo kommune, Helse Sør-Øst RHF og Oslo Politi.

Gjennom oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2009 har jeg stilt krav om at ventetidene til tverrfaglig spesialisert behandling og fristbrudd skal reduseres. Jeg vil derfor følge nøye med på utviklingen i ventetider og fristbrudd innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.

SPØRSMÅL NR. 1053**Innlevert 22. april 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 5. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I programmet TV2 hjelper deg om at så mange som 10 000 campingbiler kan være ulovlig fordi totalvekten på grunn av utstyr osv. overstiger maksimumsgrensen på 3500 kg. Representanten for statens vegvesen uttaler i programmet at man vil vurdere regelverket på nytt.

Er dette gjort, og vil statsråden nå endre regelverket slik at bobil-turistene igjen kan kjøre lovlig?»

BEGRUNNELSE:

Etter at TV2 hjelper deg for kort tid siden tok opp problematikken rundt vektgrensen på bobiler, hvor de aller fleste bobilene er godkjent for en vekt på 3500 kg. så har undertegnede fått flere henvendelser fra bobil eiere som nå opplever at campingdrømmen er i ferd med å bli et mareritt fordi man ikke lenger har mulighet til å bruke bobilen slik det var tenkt, fordi bobilen på grunn av for høy vekt er ulovlig å bruke. I tillegg til at Statens vegvesen slår hardt ned på for høy vekt, har også flere tatt kontakt, og uttrykt stor frustrasjon på hvordan man opplever møtet med vegvesenet når man blir stoppet for kontrollveiling, og det viser seg at det er en for høy egenvekt på bobilen. Selv ved overskridelser som er helt ned i under 20 kg så har man opplevd at kontrolløren har oppført seg svært ufint. Noen sier også at man har opplevd at vektene på forskjellige stasjonene viser forskjellig vekt på forskjellige kontrollpunkter, noe som også er svært uheldig og bidrar til å svekke tilliten hvis dette stemmer. Det er også kommet frem at mange av bobilene i følge produsenten tilfredsstiller kravene for å øke totalvekten, men på tross av dette har vegvesenet valgt og ikke godkjenne disse.

Svar:

Etter det jeg får opplyst av Vegdirektoratet er det ikke uvanlig at produsenter av campingbiler får EF-typegodkjent to eller flere ulike versjoner av samme kjøretøy med forskjellig totalvekt (for eksempel versjon A med totalvekt 4000 kg som er det maksimale for kjøretøytypen og versjon B med redusert totalvekt 3500 kg). Versjonene er tekniske sett identiske, men tildeles forskjellig versjonsbetegnelse for å kunne skille dem fra hverandre i typegodkjenningen.

En kjøper vil kunne bestille den versjonen/totalvekten for kjøretøyet vedkommende ønsker. Det vil i noen tilfeller kunne være ønskelig å få en lav totalvekt for å oppnå for eksempel førerkort- og bruksret-

tigheter, lavere kjøretøy- og bomavgifter, andre krav til periodisk kjøretøykontroll, hastighetsgrenser, krav til fartsskriver med mer. I andre tilfeller kan det være ønskelig for kjøperen å benytte største totalvekt for å utnytte bilens lastekapasitet.

Ved godkjenning og registrering av kjøretøyene i Norge forholder Statens vegvesen seg til EF-typegodkjenningen til det aktuelle kjøretøyet (type/variant/versjon). Kjøretøyet godkjennes med den totalvekten som er oppgitt i typegodkjenningen for den respektive versjon. Konsekvensene av økning av totalvekt i etterkant av godkjenning og registrering av campingbiler er i følge Vegdirektoratet, vanskelig å ha oversikt over. Kjøretøy med høyere totalvekt enn det kjøretøyet er registrert for kan være trafikkfarlig.

Ved utekontroll av kjøretøy registrert for maksimalt 3500 kg, er praksis i dag at det i utgangspunktet ikke reageres på mindre overlast, eventuelt at sjåføren blir bedt om å laste ned til maksimal tillatt vekt. Unntak gjelder selvsagt dersom overlasten anses å være en fare for trafikksikkerheten eller egnet til å skade kjøretøyets konstruksjon. Hvis overlasten er vesentlig, vil forholdet også bli anmeldt. For kjøretøy med maksimal totalvekt over 3500 kg kan bileier bli ilagt et overlastgebyr.

En økning av totalvekten utover 3500 kg utløser krav om utvidet førerkort og en del av campingbileierne vil ikke kunne kjøre slike biler uten at de utvider sine førerrettigheter.

Samferdselsdepartementet har tidligere bedt Vegdirektoratet vurdere regelverket for fastsettelse av totalvekt for ulike kjøretøygrupper på generelt grunnlag. Ved innføringen av direktiv 2007/46/EF vil det innen EU/EØS-området bli etablert et harmonisert regelverk for typegodkjenning av tunge kjøretøy. Direktoratet foreslår å avvente erfaringen med dette regelverket i forhold til om det vil bli tillatt at produsenter av tunge kjøretøy får EF-typegodkjent tekniske sett identiske kjøretøy med forskjellig totalvekt, slik som for campingbiler. Norsk regelverk og praksis vil bli vurdert i lys av dette.

Det er viktig at vegvesenets kontrollører opptrer på en god måte overfor publikum. Som bidrag til å sikre dette får kontrollørene opplæring i bl.a. hvordan kontrollsituasjonen skal håndteres. Gjennom Kjøretøy- og kontrollstudiet ved Universitetet i Agder vil alle Statens vegvesens utekontrollører etter hvert ha gjennomgått dette studiet som er et viktig tiltak for å sikre god og ensartet kvalitet på kontrollene i regi av Statens vegvesen.

Jeg vil be Statens vegvesen om å sikre en ryddig og ensartet praksis i spørsmålet om fastsettelse av totalvekt. Jeg vil også be Vegdirektoratet om raskest

mulig å vurdere endringer i regelverket i tråd med det som gjelder i EU/EØS-området.

SPØRSMÅL NR. 1054

Innlevert 22. april 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 27. april 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Fiskeri- og kystministeren har lagt "Fiskefusk-telefonen" midlertidig til Fiskeridirektoratet i Bergen, i påvente av å få en egnet ordning permanent på plass. Noen hevder at en lokalisering av en slik "telefon" i et direktorat er uheldig. Nå har fiskerikommunen Bø meldt sin interesse for å få lagt tipstelefonen til den FG-Godkjente Vakttelefonen som ligger i Bø.

Vil statsråden nå ta initiativ til å få lagt tipstelefonen til Bø, noe som både vil tilføre kommunen sårt tiltrengte arbeidsplasser og styrke ordningen?»

Svar:

Etableringen av tipstelefonen for fiskerinæringen ved Fiskeridirektoratet i Bergen er en permanent lokalisering. Tipstelefonen er en integrert del av den

samlede ressurskontrollen, og sorterer naturlig inn under Fiskeridirektoratets sentrale kjerneoppgaver. Videre kan det nevnes at tipstelefonen også vil bli en del av det døgnbemannede senter for overvåkning av fiskeriaktivitet (Fisheries Monitoring Center) som er under etablering i direktoratet. Tipsene som kommer inn gjennom telefonen er en del av et større bilde, og det er derfor viktig at informasjonen blir håndtert på en sikker og trygg måte i den analysen direktoratet foretar av risikoobjekter. For å få en optimal utnyttelse av den kompetanse og erfaring som direktoratet besitter, så anser jeg det som mest hensiktsmessig at tipstelefonen både organisatorisk og fysisk er lokalisert til Fiskeridirektoratet i Bergen. Dette er også en kostnadseffektiv løsning.

SPØRSMÅL NR. 1055

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 4. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kva vil statsråden gjere for at den planlagde framdrifta av utbetningsarbeidet på Sandane lufthamn vert oppretthalden?»

GRUNNGJEVING:

Styresmaktene har sett tryggingsskrav til flyplassane i Noreg. Det vert no arbeidd fleire stadar med planar om utvidingar av rullebanar mv. for å tilfredsstille desse krava. Dette gjeld mellom anna Sandane lufthamn i Gloppen kommune, Nordfjord. Det er kome signal om at utbygginga vil bli utsett og i verste fall lagt på is.

Svar:

Regjeringa er oppteken av å ha eit godt og teneleg flytilbod i heile landet. Dette er ein viktig del av satsinga frå Regjeringa på å ta heile landet i bruk, og sikre vekst og utvikling i lokalsamfunn i heile landet.

Samfunnsoppdraget til Avinor er å drive eit landsomfattande nett av lufthamner og ei samla flysikkeringsnett. Avinor skal sjølv i størst mogleg grad finansiere verksemda gjennom egne inntekter og intern samfinansiering.

Avinor står overfor store investeringar dei neste åra, og har utfordringar med å finansiere alle investeringane. Utfordringane har vorte skjerpa ved at både

passasjertalet og inntektene har falle den siste tida som følgje av den internasjonale finanskrisa. Dette fallet i passasjertalet gjev utfordringar, både for flyselskapa og Avinor.

Avinor vart omgjort til eit statsaksjeselskap i 2003, og er såleis ansvarleg for sine eigne investeringar. Selskapet står no overfor krevjande avvegingar mellom å gjere investeringar i prosjekt som sikrar den økonomiske bereevna til selskapet på lang sikt, og prosjekt som er naudsynte for at selskapet skal kunne vareta samfunnsoppgavene på kort sikt. For meg er det viktig å understreke at tiltak som rettar seg mot tryggleiken til dei reisande må prioriterast.

Avinor har vedteke å utsetje investeringar i tryggleiksområde og lysanlegg på fleire lufthamner, mellom anna Sandane lufthamn, Anda. Dette er investeringar som er naudsynte for å oppfylle krava i føresegna om utforming av store flyplassar. Ei ut-

setjing av investeringane kan føre til at Luftfartstilsynet stiller krav om kompensierende tiltak, noko som kan medverke til å redusere transportstandarden på desse lufthamnene.

Eg har bede Luftfartstilsynet om å kome med ei vurdering av saka. Eg viser til Soria Moria-erklæringa som slår fast at flyplasstrukturen skal oppretthaldast, og at Avinor må rette seg etter tydelige føringar frå eigar.

Eg har tidlegare varsla ei stortingsmelding om verksemda i Avinor no i vår. Som følgje av utviklinga den siste tida er det naudsynt for meg å gå grundig gjennom rammevilkåra for Avinor, og vurdere desse opp mot dei oppgåvene selskapet er sett til å løyse. Dette arbeidet er eg i full gang med. Resultata av desse vurderingane vil eg kome attende til i stortingsmeldinga.

SPØRSMÅL NR. 1056

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 4. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Jeg viser til statsrådets svar på skriftlig spørsmål nr. 1008 om ME, datert 17.4.2009. Jeg viste her til helt dagsaktuelle situasjoner og hendelser som alle kan dokumenteres. Disse pasientene (og mange flere), opplever krenkelser hver eneste dag. Statsråden svarer med å henvise til igangsatte tiltak som vi alle kjenner til, men som ikke hjelper dem i den situasjonen de befinner seg.

Når statsråden nå vet dette, hvorfor kan han ikke iverksette andre tiltak, slik jeg skisserte i mitt forrige spørsmål?»

BEGRUNNELSE:

I sitt forrige svar viser statsråden til Helsedirektoratets rundskriv IS/1-09, som om det der fremkommer et særskilt krav om prioritering av ME-syke. Dette rundskrivet er på 53 sider, og nederst på side 22 står der knapt 10 linjer om ME, så og si identisk med det statsråden skriver i sitt svar til meg. Det omfatter hovedsakelig 3 tiltak. Det ene er kompetansenettverket for CFS/ME, som skal gi informasjon til pasienter og pårørende, og som bla skal gi veiledning og undervisning av helsepersonell. Det andre er informasjons-tiltak som nyhetsbrev mm. Det tredje er midler til

prosjekter. Alt dette er gode tiltak. Problemet er at disse ikke hjelper de pasientene som i dag ikke får den behandling og pleie de har behov for, og som ikke blir trodd på å ha en alvorlig sykdom. Kompetansenettverket er ikke tilgjengelig for direkte hjelp for pasienter og pårørende, slik jeg har forstått. Dessuten er det ikke mulig å komme i kontakt, idet nettverket ikke lar seg spore, verken på helsedirektoratets eller departementets internettsider, eller på annen måte. Svært syke pasienter finnes over hele landet, det vil derfor ta tid å få gjennomført nødvendig opplæring av personell i kommunene.

De nettbaserte nyhetsbrevene er et positivt tiltak, men er selvsagt ikke tilgjengelig for svært syke pasienter som verken tåler lys eller lyd. I hvilken grad personell i kommunehelsetjenesten kjenner til disse, vet jeg heller ikke. Jeg har til dags dato ikke truffet noen som kjenner til disse. Når det gjelder prosjektmidler som Helsedirektoratet fordeler, vil det ta lang tid før evt. resultater fra enkeltprosjekter kan implementeres overalt. Jeg mener det må være mulig å intensivere innsatsen overfor de sykeste ME-pasientene, slik jeg antydte i mitt forrige spørsmål. Følgende bør kunne gjøres/vurderes: Å gjøre kompetansenettverket tilgjengelig for direkte henvendelser/dialog, å pålegge helseforetakene gjennom ambulant

team eller på annen måte å dra til de sykeste pasientene og gi nødvendig hjelp og veiledning. Et eget rundskriv om ME bør sendes alle kommuner for å påpeke nødvendigheten av at de sykeste pasientene får en tilpasset og verdig omsorg, og evet andre tiltak.

Vi snakker her om svært syke pasienter som på egenhånd ikke kan ta vare på seg selv. I mange tilfeller er det nærmeste pårørende som må pleie pasienten og ha ansvar hele døgnet, noen med ulike hjelpetiltak fra sin kommune, andre får lite eller ingen hjelp. Familiene er slitne og har enorme belastninger, ikke minst fordi de ikke får adekvat hjelp. Dersom det er sykehjemmet som svikter pga av mangel på kompetanse, er også dette en enorm belastning for pasient og pårørende. Det burde ikke være slik at man må sette i gang klagesaker, evt. gå til retts sak, slik vi ser at noen gjør, for å få ivare tatt grunnleggende pasientrettigheter. Dessuten er det mange familier som har mer enn nok med å få hverdagen til å gå rundt, de har verken kapasitet til å klage eller oppsøke offentlige kontorer for å få hjelp. Et annet forhold knyttet til ME-diagnosen, er at det er en stor faglig uenighet i det medisinske miljø i Norge, både knyttet til diagnose og behandling. Også i kompetansenettverket som er opprettet, finner man denne spenningen mellom ulike miljø. Jeg antar at statsråden er kjent med dette. Det er derfor slik jeg ser det, desto viktigere at man fra sentralt politisk miljø, gir uttrykk for at pasienter som er svært syke må bli trodd, at de har rett på nødvendig helsehjelp, at medbestemmelse skal ivaretas, alt dette uavhengig av om de lærde strides.

Svar:

Tilbudet til pasienter som er rammet av CFS/ME har vært og er et prioritert område for Regjeringen. Vi har i løpet av de tre siste årene bevilget til sammen 15 mill. kroner til fagutvikling og informasjonsarbeid rettet mot helsepersonell i primær- og spesialisthelsetjenesten, pasienter og pårørende. Dette kommer i tillegg til arbeidet som skjer i regi av de regionale helseforetakene/helseforetakene.

Det har i denne perioden vært en styrking av helse-, pleie- og omsorgstilbudet til pasienter som er rammet av CFS/ME. Likevel vet vi at tilbudet ikke er godt nok overalt. Dette medfører en fortvilt situasjon for pasientene og deres pårørende.

Alle pasienter har krav på utredning, behandling og oppfølging preget av respekt, uavhengig av helsetjenestens forståelse av deres sykdom. Kunnskap om at CFS/ME er en alvorlig kronisk lidelse er viktig for at pasienter skal få den behandling og den pleien de har behov for. Det er ikke diagnosen, men den enkelte pasients behov for bistand og omsorg som avgjør hvilke helsetjenester som skal ytes. Det er kommunene som har ansvar for å dekke de behov pasienten har for bistand og omsorg utenfor sykehus. Kommunene

må tilby utrednings-, omsorgs- og rehabiliteringstjenester, hjemmebasert eller i institusjon, som ivaretar pasientenes individuelle behov. Tilbudet bør utformes i tverrfaglige, individuelle planprosesser og rettes inn mot tilleggssymptomer, allmenntilstand, forebygge komplikasjoner og ivareta skole- og yrkesmessig rehabilitering samt pårørendes behov for avlastning. Spesialisthelsetjenestens har en veiledningsplikt overfor kommunehelsetjenesten.

Jeg anser det ikke som hensiktsmessig å utforme et eget rundskriv til kommunene om nødvendigheten av at pasienter som er rammet av CFS/ME får en tilpasset og verdig omsorg. Alle som har behov for det har rett på og skal motta god bistand og omsorg.

Det tar tid å bygge opp gode tjenester, og det tar tid før tilgjengelig kunnskap og informasjon har nådd alle helsearbeider som møter pasienter med CFS/ME. Kompetanseoppbygging og kompetansespredning er sentrale elementer i bestrebelsen etter å gi disse pasientene et best mulig behandlings- og omsorgstilbud, tilpasset den enkeltes behov og funksjonsnivå. De iverksatte fagutviklingsprosjektene og informasjons tiltakene er riktige og viktige nettopp fordi de øker kunnskapen om sykdommen og hvordan den bør møtes til det beste for pasientene. Jeg har blitt informert om at nyhetsbrev er sendt ut bredt til blant annet alle landets kommuner, og at fagutviklingsprosjektene er i ferd med å gi resultater. De første rapporteringene fra fagutviklingsprosjektene vil bli presentert og diskutert under kompetansenettverkets møte i mai.

Nasjonalt kompetansenettverk for CFS/ME ledes som kjent av Helsedirektoratet. Det arrangerer halvårlige møter i et samlet nettverk og jevnlig møter med brukerforeningene. Nettverket har hele tiden vært tilgjengelig for direkte henvendelser, slik stortingsrepresentant Laila Dávøy foreslår det skal være. Helsedirektoratet mottar en rekke henvendelser både fra helsepersonell, pasienter og pårørende. Disse håndteres gjennom direkte svar og gjennom samarbeid i nettverket. Det er laget en egen temaside om CFS/ME på direktoratets hjemmeside <http://www.helsedirektoratet.no/sykehus/cfs-me/>.

For å utvikle gode helsetjenestetilbud er det viktig å høste erfaringer med gode organisasjonsmodeller, også for denne pasientgruppen. Ambulant team er en modell som benyttes til ulike pasientgrupper og formål. Høsten 2008 opprettet Oslo Universitetssykehus HF, Ullevål et ambulant team og en poliklinikk for å sikre at også de sykeste av pasientene med CFS/ME får hjelp til diagnostisering, behandling og oppfølging selv om de ikke makter å komme til sykehus eller poliklinikk. Helsedirektoratet har opplyst at Ullevål vil presentere sine erfaringer så langt på møtet i kompetansenettverket i mai. Dette vil kunne gi en avklaring på om erfaringene er av en slik art at de vil kunne fungere som modell også for andre helsefore-

tak. Miljøet på Ullevål er også gitt i oppdrag å skisere et faglig opplegg for tilbudet som Helse Sør-Øst RHF skal utforme på inntil ti sengeplasser for de aller sykeste pasientene. Skissen skal ifølge RHF'et ferdigstilles i løpet av våren.

Jeg har i oppdragsdokumentet til de regionale

helseforetakene bedt dem sørge for et adekvat tilbud til pasienter som er rammet av CFS/ME. Man må se for seg lokal variasjon i et slikt tilbud, men en ambulant løsning har vist seg som god tenkning for en rekke pasientgrupper, spesielt dem med langvarige og kroniske plager.

SPØRSMÅL NR. 1057

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 30. april 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Miljøvernministeren har tatt initiativ ovenfor næringslivet i Groruddalen til en oppryddingsaksjon.

Vil statsråden også ta initiativ til en tilsvarende ryddeaksjon ovenfor de statlige virksomhetene i Groruddalen?»

BEGRUNNELSE:

Det er positivt at Miljøvernministeren har tatt initiativ til en opprydding i Groruddalen. Flere har imidlertid pekt på at mye av det som oppleves om rot i området, i stor grad er forårsaket av statlige virksomheter slik som NSB og Jernbaneverket.

Svar:

Ja!

SPØRSMÅL NR. 1058

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 30. april 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«I Bondebladet den 23.april 2009 hevdes det at melk er den produksjonen der flest slutter.

Er statsråden enig i at situasjonen innenfor melkeproduksjonen i norsk landbruk er bekymringsfull?»

BEGRUNNELSE:

Økonomien i melkeproduksjonen er for dårlig og Bondeladet, 23.april 09, hevder at situasjonen det siste året ikke er blitt bedre. Melk er den produksjonen der flest bønder slutter. Det blir i artikkelen pekt på at den generelle lønnsomheten er for dårlig.

Svar:

De ferske tallene i Resultatkontrollen fra Budsjettnemnda for jordbruket viser at antall jordbruksbedrifter med melkeku har gått ned fra 22 659 i 1999 til 12 539 i 2008. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig nedgang på 6,4 %. I dette tallet telles imidlertid samdrifter som én jordbruksbedrift. De 2 066 samdriftene som var registrert i 2008 består av 5 087 enkeltbruk. Mange av brukene som er "borte" har derfor i realiteten gått inn i samdrifter.

I perioden 1999 til 2008 har årlig nedgang i antall jordbruksbedrifter som driver med vinterføra sauer vært 4,1 %, for purker 8,5 % og for verpehøner 8,4 %. Tallene viser at det også er andre sektorer enn melke-

produksjonen som har hatt en betydelig reduksjon i antall driftsenheter. Antall jordbruksbedrifter med slaktekylling har derimot økt med 1,4 %.

Årsakene til nedgangen i antall jordbruksbedrifter er sammensatte, og for melk spiller etablering av samdrifter en sentral rolle. Jeg ser på etableringen av samdrifter som et positivt bidrag til utviklingen i melkesektoren.

Jeg ser imidlertid klart at norsk jordbruk også har utfordringer, først og fremst når det gjelder økonomi og sosiale vilkår. Denne regjeringen har bedret inntektsmulighetene for bøndene og lagt til rette for bedre velferdsordninger.

Senest i jordbruksoppgjøret i fjor ble det videre lagt til rette for leie av kvote og for nyetablering i melkesektoren. Gjennom dette har vi økt fleksibilitete-

ten i kvoteordningen, styrket enkeltbrukene og økt likebehandlingen mellom de ulike former for landbruksforetak på dette området.

Det er store behov for investeringer i norsk jordbruk, og ikke minst gjelder det innenfor melkesektoren. Jeg opplever samtidig at det er betydelig investeringslyst og -evne når jeg reiser rundt i landet. Det er viktig at det gjennom landbrukspolitikken legges til rette for at næringsutøverne kan møte utfordringene med framtidstro. Her er støtte til investeringer gjennom BU-ordningene et viktig virkemiddel.

Jeg vil, blant annet gjennom de kommende jordbruksforhandlingene, arbeide for videre forbedringer i de økonomiske og velferdsmessige rammevilkårene i jordbruket og slik at vi kan sikre en positiv utvikling også i melkesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1059

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 7. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Vil statsråden gi økonomisk kompensasjon til Verdal kommune i forbindelse med flytting av moloen på Ørin?»

BEGRUNNELSE:

Verdal kommune fikk regulert et område på 580 dekar på industriområdet Ørin til næringsformål. Dette skjedde som en kompensasjon fra Staten på grunn av utvidet ansvar i forsvarssammenheng. Som en ytre grense for et fremtidig næringsområde ble det så satt opp en molo.

Etter hvert som industriområdet på Ørin skulle utvides, kom det i konflikt med miljøverninteressene. Etter press fra daværende miljøvernminister Siri Bjerke, ble det inngått et kompromiss mellom Verdal kommune og miljøverninteressene. Dette reduserte det planlagte næringsområdet fra 580 til 250 dekar. I sin tur førte dette til at moloen måtte flyttes. Det fikk en total pris på 6 millioner kroner.

Svar:

Det vises til brev fra Stortingsrepresentant André N. Skjelstad til Stortingets president av 23. april 2009.

I brevet stilles det spørsmål om miljø- og utviklingsministeren vil gi økonomisk kompensasjon til Verdal kommune i forbindelse med flytting av moloen på Ørin.

Miljøverndepartementet kjenner til at Verdal kommune vedtok reguleringsplan for Ørin industriområde 16. februar 2004. Planen innebar at næringsområdet ble mindre enn opprinnelig, og at moloen i utløpet av Verdalselva ble trukket sørover. Fylkesmannen påla kommunen en skrittvis utbygging av området under høringen av planen, men fremmet ikke innsigelse.

Miljøverndepartementet ble senere bedt om å innkalle planen fra WWF-Norge, som mente planen ikke kunne forsvares ut fra miljøfaglige synspunkter. Departementet vedtok at det ikke var grunnlag for å innkalle planen, og viste til fylkesmannens vurderinger i saken.

Miljøverndepartementet viser til at planen er egengodkjent av kommunen. Departementet har ikke et direkte ansvar for kostnader knyttet til gjennomføring av kommunale reguleringsplaner, heller ikke der statlige interesser har påvirket utformingen av planen. Det er likevel vurdert om det kan gis økonomisk kompensasjon fra Miljøverndepartementet som følge av at moloen i sin tid ble flyttet på Ørin. Det er dessverre ikke funnet midler som kan avsettes som kompensasjon for flytting av moloen.

Jeg kan ellers opplyse at Miljøverndepartementet har gitt støtte til andre tiltak i dette området. Det er bevilget 0,5 mill kr til bl.a. parkeringsplass og fugletårn på Ørin som en del av regjeringens tiltakspakke.

SPØRSMÅL NR. 1060**Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 30. april 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Viser til mitt skriftlige spørsmål nr. 970, samt statsrådets svar datert 3.april d.å.

Ser ikke statsråden at det er en vesentlig forskjell i forhold til de elever som har gått på skoler som tilbyr programfag i musikk, dans og drama, eller idrettsfag og som ikke har tilbud i de høyere undervisningsnivå som kreves for å få full studiekompetanse og de elever som går på andre videregående skoler hvor det er mulig å korrigere sine valg når regelverket endres midt i skoleløpet?»

BEGRUNNELSE:

Mitt spørsmål handler om elever ved skoler som har en musikk/dans/drama profil og ikke allmenne videregående skoler. Dette er elever som ved opptak var innstilt på å bruke 4 år på videregående (3år vs + 1 år privatist). De ble ved opptak forespeilet at de gjennom et slikt løp skulle konkurrere i primærkvote ved opptak til høyere utdanning. Når så regelverket ble endret i 2007 hevder statsråden at elevene skulle ha justert sine fagvalg. Den virkelighet statsråden beskriver omfatter ikke disse elevene. Skolen de går ved har ikke tilbud om høyere undervisningsnivå i realfag, som kreves for å få full studiekompetanse. Lundehaugen skole, som i dette tilfellet var omtalt, kan ikke tilby undervisning i disse fag. Når eleven i Vg2 velger, er dette innenfor musikk, dans eller drama - og bare det.

Følger en statsrådets resonnement er det valget de da stilles overfor, å skifte videregående skole og trolig ta 1. klasse på nytt. Statsrådets svar er korrekt for elever som studerer ved skoler som allerede tilbyr full studiekompetanse, men hva med elever på skoler som ikke gjør det, slik som MDD skoler og skoler som tilbyr idrettsfag.

Disse elevene har forholdt seg til den informasjonen de fikk ved opptak, noen har eksplisitt fått forsikringer fra skolen om at de gjennom et 3+1 løp, ville konkurrere i primærkvoten. Når så regelverket endres underveis i skoleløpet, har de ingen mulighet til å justere de valg de har tatt. Svaret fra statsråden er etter undertegnede oppfatning ikke dekkende for disse elevene. De vil nå måtte bruke skoleåret 2009/2010 på å skaffe seg full studiekompetanse, og vil på grunn av regelendringene etter det undertegnede erfarer, stille med et "handikapp" på omkring 10 poeng. Statsrådets svar til undertegnede i Stortinget 11. mars då om at elever ikke skulle sitte igjen med pro-

blemene hvis skolen eller utdanningsmyndighetene har gjort feil blir i så tilfelle kun en tom frase.

Svar:

Representanten Gåsvatn spør om jeg ikke ser at det er forskjell for elever som går på ulike videregående skoler når det gjelder mulighetene til å ta de fag som kreves for å få full studiekompetanse.

Det er riktig at ikke alle videregående skoler har det samme tilbudet verken når det gjelder antall utdanningsprogram eller hvilke programfag elevene kan velge mellom. Dette betyr at rundt om i landet finnes det forholdsvis mange elever som ikke får oppfylt alle sine fagvalg på den skolen de naturlig sogner til. Disse elevene må enten velge blant de tilbud denne skolen har, eller flytte til en annen skole.

Opplæringsloven gir ingen elever rett til å få alle sine fagønsker oppfylt ved en bestemt videregående skole. Som kjent er ungdommenes rett til videregående opplæring knyttet til at de ved oppstart av sin videregående opplæring har rett til å komme inn på ett av tre alternative utdanningsprogram på vg1, og deretter rett til to års videregående opplæring innenfor dette utdanningsprogrammet. Det er fylkeskommunene som skal oppfylle denne retten, og det er fylkeskommunene selv som bestemmer hvilke tilbud som skal gis ved den enkelte skole. Fylkeskommunene kan også oppfylle en ungdom sin rett ved å kjøpe plass hos andre skoleeiere.

Alle som består videregående opplæring på et av de tre studieforbereende utdanningsprogrammene får generell studiekompetanse. Utdanningsprogram for musikk, dans og drama og utdanningsprogram for idrettsfag er begge studieforbereende utdanningsprogram, dvs. at de som fullfører og består denne opplæringen vil få generell studiekompetanse som fastsatt i forskrift om opptak til høyere utdanning, med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler (UH-loven).

Til de aller fleste høyere studier er opptakskravet generell studiekompetanse. Det er ikke grunnlag for å si at generell studiekompetanse er en form for ufullstendig studiekompetanse. Til enkelte studier er det imidlertid i tillegg fastsatt spesielle opptakskrav oftest i form av krav om bestemte programfag (tidligere studieretningsfag) fra videregående opplæring. Til for eksempel medisinstudiet består det spesielle opptakskravet av programfag innen realfag. De som ønsker å oppnå både generell studiekompetanse og spesiell studiekompetanse til et bestemt studium i løpet

av sin ordinære 3-årige videregående opplæring må velge studiespesialiserende utdanningsprogram og innenfor dette ta de programfag som er nødvendige for å få den spesielle studiekompetansen.

Hvert år er det flere av dem som fullfører 3-årige videregående opplæring med oppnådd generell studiekompetanse som deretter velger å ta tilleggsfag for å skaffe seg opptaksgrunnlag til et bestemt studium. Siden det verken er knyttet noen rett til å få slik tilleggskompetanse når en allerede har bruk opp sin rett på tre år, eller at noen har krav på å få fagene til spesiell studiekompetanse på en bestemt skole, må disse personene forsøke å skaffe seg denne utvidede kompetansen ved skoler som er villig til å tilby slik opplæring.

Som jeg skrev i mitt svar til representanten Gåsvatn 03.04.2009 er grunnlaget for å få utstedt førstegangsvitnemål at en fullfører sin videregående opplæring på de normale tre år. Jeg beskrev også i svaret bakgrunnen for innføringen av førstegangsvitnemål og prosessen rundt innføringen. Jeg vil igjen si at den

statlige informasjonen i 2007 til utdanningssektoren om innføringen av førstegangsvitnemål og kvote for søkere med førstegangsvitnemål fra og med 2009, var slik at alle som ønsket det kunne tatt nødvendige skritt til å få justert sine fagvalg. I denne sammenheng nevner jeg også at de som eventuelt gjør omvalg av utdanningsprogram vil kunne få førstegangsvitnemål selv om omvalget fører til forlenget opplærings-tid ut over tre år med videregående opplæring.

Det er ikke slik som representanten Gåsvatn antyder at de nye reglene om beregning av tilleggspoeng ved opptak til høyere utdanning vil være til ulempe for en bestemt søkergruppe. De endrede reglene om beregning av tilleggspoeng gjelder for alle søkere til høyere utdanning fra og med høsten 2009 helt uavhengig av når vedkommende har opparbeidet seg studiekompetanse. Det er på nåværende tidspunkt heller ikke mulig å si noe om poenggrensene ved årets opptak til høyere utdanning. Det vil vi først vite etter at opptaket er gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 1061

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 4. mai 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Staten, v/Fiskeri og Kystdepartementet, har reist sak mot Oster Pukk og Sand AS om et krav på 1,9 mill. kr. Det refererer seg til utbedring av den offentlige farleden gjennom Tjuvasundet i Lindås kommune. Oster Pukk og Sand AS har ca. 60 tilsette og genererer årleg ca. kr. 1,5 mill. berre i seglingsavgifter til det offentlige. Staten sitt søksmål kan i verste fall setje bedrifta si framtid i fare.

Meiner statsråden at dette er god næringspolitikk eller vil Statsråden ta initiativ til å finne ei minneleg løysing i denne saka?»

GRUNNGJEVING:

Oster Pukk og Sand AS er ei viktig eksportbedrift i denne næringsfattige regionen med ca. 60 tilsette. Dei årlege seglingsavgiftene bedrifta i ei årrekkje har generert, og framleis genererer til det offentlige, er ca. kr. 1.5 mill. kr. Når det offentlege tar inn millionbeløp kvart år på skip som hentar last frå bedrifta burde det også vere rimeleg at det offentlege betaler sin del av nødvendige kostnader for å halde denne skips-trafikken i gang. Underteikna håper derfor at Statsråden tar eit initiativ for å finne ei snarleg løysing i denne saka slik at ikkje bedrifta si framtid blir sett i fare.

Svar:

Oster Pukk og Sand AS blei etablert på 1980-talet i Eikesund i Lindås kommune. Bedrifta har ei verksemd kor dei produserer stein og pukk, og selskapet har hatt ei aukande utskipping av desse produkta frå anlegget med større fartøy. Dette resulterte i behov for utdjuping av farleia i området.

Fiskeri- og kystdepartementet sin underliggjande etat Kystverket inngjekk difor ein avtale med Oster Pukk og Sand AS om finansiering av utdjuping og tilleggsmerking av farleia i Tjuvasundet 15. mars 2004. Avtalen regulerer at Oster Pukk og Sand AS skal betale 75 % og Kystverket skal betale 25 %. Eg vil peike på at det berre er Oster Pukk og Sand AS si verksemd som medførte behov for utdjuping av farleia.

Kystverket har overhalde sin del av avtalen. Kravet hadde forfall 23. september 2004, utan at Oster Pukk og Sand AS har betalt sin del av kostnadene.

Det har vore ei rekkje møte mellom Oster Pukk og Sand AS og Kystverket. Partane har ikkje lukkast i å kome til ei løysing. Slik saka nå står er det nødvendig med ei handsaming i rettsapparatet.

SPØRSMÅL NR. 1062**Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke****Besvart 30. april 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Tamiler fra Vanni-regionen må regne med å bli sendt til flyktningleire i Vavuniya-regionen lenger sør om de kommer seg ut av krigssonen. Mange av dem vil foretrekke å slippe og reise ut av sin region. Det kan derfor være grunn til å vurdere mulighetene for å etablere flyktningleire inne i Vanni for de som overlever slutfasen av krigen.

Hva er utenriksministerens syn på dette, og vil Norge ta opp forslag om å etablere et slikt tilbud også i Vanni-området?»

BEGRUNNELSE:

Det er mange ulemper med å flytte folk til leir langt fra deres hjemsted. Både symbolsk og trivselsmessig vil etablering av leire i trygge deler av Vanni-regionen være attraktivt for tamiler derfra, som kommer levende ut av krigssonen. Det vil da også være kort avstand til deres tidligere hjem og det kan bli lettere å forberede tilbakeflytting dit når det ikke lenger er behov for å oppholde seg i de leire som tilbys krigsflyktingene.

Svar:

Jeg viser til tidligere spørsmål og svar i forbindelse med den humanitære katastrofen som nå utspiller seg nord på Sri Lanka, senest Miljø- og utviklingsministerens svar i Stortingets spørretime 29. april.

Norge har et sterkt engasjement i den nåværende situasjonen, som OCHAs leder John Holmes beskrev som to parallelle humanitære kriser den 28. april. Situasjonen er som kjent kritisk for de titusener sivile som er igjen i den såkalte "no fire zone" i området kontrollert av LTTE. Vi står også overfor en krise når det gjelder de omlag 200 000 internt fordrevne som har kommet uti regjeringskontrollert område, og hvor flere forventes å komme ut. Mottaksapparatet er ikke i stand til å ta dem imot på tilfredsstillende vis, og de humanitære aktørene står overfor store utfordringer også her.

Norge arbeider aktivt i forhold til begge disse humanitære krisene. Vi har lenge arbeidet for at de internt fordrevne - både de som er inne i "no fire zone" og de som kommer over i regjeringskontrollert område, skal få den behandling de har krav på. Vi har tatt til orde for at internt fordrevne raskest mulig skal få flytte tilbake sine sine hjemområder. Vi innser at det kan være praktiske hindringer for å få til dett umiddelbart – bl.a. er det behov for å rydde flere landom-

råder for landminer og ueksploderte bomber og granater for å muliggjøre retur. Allikevel ser vi behovet for en høy profil når det gjelder imøtekommelsen av de internt fordrevnes behov og rettigheter – inkludert returspørsmålet og retten til fri bevegelse. Norge har også tatt til orde for at man i større grad bør søke å etablere flyktningleire nærmere sivilbefolkningens bosteder i Vanni og således unngå den store konsentrasjonen av internt fordrevne i Vavuniya-området.

Hovedsaklig kan jeg peke på fire hoveduttrykk for Norges engasjement i den nåværende humanitære situasjonen:

For det første støtter vi opp om de humanitære organisasjonene og aktørene som søker å bistå sivilbefolkningen og de internt fordrevne som er rammet av konflikten. Vi arbeider aktivt for å bidra til at hjelpeorganisasjonene får adekvat tilgang til den nødlidende befolkningen i en ekstremt vanskelig situasjon.

Vi samarbeider tett med FN og ulike norske og lokale frivillige organisasjoner for å sikre at humanitær bistand når frem til dem som er rammet av denne konflikten. Vi arbeider også, direkte og i samarbeid med andre givere, overfor srilankiske myndigheter for å sikre at FN og frivillige organisasjoner får best mulige arbeidsvilkår, inkl. adekvat tilgang til internt fordrevne som kommer ut av konfliktområdet.

For det andre har Norge bidratt til økt internasjonalt engasjement i forhold til den humanitære situasjonen i Sri Lanka. Norge har blant annet arbeidet for at FN skulle få en viktigere rolle. De siste ukene har flere høystående FN-tjenestemenn besøkt landet, inkludert generalsekretærens stabssjef Vijay Nambiar, og OCHAs leder John Holmes. FN spiller nå den mest sentrale rollen i bestrebelsene på å få sivilbefolkningen ut av det området LTTE fremdeles kontrollerer, samt å få tilgang til alle deler av regjeringens mottaksapparat. Norge har oppfordret partene til å akseptere et bredere FN-engasjement.

USA har nå også en langt sterkere pådriverrolle enn tidligere, og Norge kan i denne sammenheng bidra med informasjon og ideer, ikke minst på grunn av vår mangeårige kontakt med LTTE. I skrivende stund besøker også Storbritannias utenriksminister David Miliband og Frankrikes utenriksminister Bernard Kouchner Sri Lanka. Norge har også i denne sammenheng bidratt.

For det tredje tar vi opp sentrale, humanitære spørsmål direkte i vår kontakt med partene. Denne kontakten setter oss i stand til å øve press direkte på partene – noe som er viktig nå. Vi understreker over-

for partene deres humanitære forpliktelser, og opprettholder løpende kontakt. Vi oppfordrer stadig LTTE til å gi sivilbefolkningen den bevegelsesfrihet de har krav på, inkludert muligheten til å reise ut av krigssonen. Likeledes oppfordrer vi myndighetene til å opprettholde sine menneske- og humanitærrettslige forpliktelser overfor de som kommer ut, og å gi rom for en adekvat internasjonal rolle i mottak og registrering av internt fordrevne. Videre oppfordrer vi begge parter til humanitær våpenhvile slik at sivile kan komme seg ut av krigssonen og nødhjelp inn.

For det fjerde har Norge i kraft av sin særlige rolle i konflikten vært engasjert i en rekke ulike sammenhenger for å få en slutt på krigshandlingene, og vi gjentar stadig at vi er villige til å bidra til en prosess for en varig politisk løsning på konflikten, slik dette bl.a. er reflektert i offentlige uttalelser fra regjeringens side og i felleskap med ”co chairs” og de nordiske utenriksministere. En varig løsning for de internt fordrevne som nå i stor grad befinner seg i Vavuniya, har også sammenheng med behovet for en politisk løsning på konflikten.

SPØRSMÅL NR. 1063

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 30. april 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Tamiler som lykkes i å komme seg i live ut av krigssonen nord i Vanni-regionen blir i stor grad sendt til flyktningleire i Vavuniya-regionen. Der er skoler tatt i bruk som flyktningleire. Mange barn som skulle fått sin skolegang der i dag er henvist til skoler som ligger så langt unna at de i praksis mister sitt skoletilbud.

Har utenriksministeren opplysninger om omfanget av dette problemet og hva vil Norge gjøre for å sikre at tamilske barn i praksis ikke mister sin tilgang til utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Bruk av skoler som flyktningleire i Sri Lanka, skaper nå problemer for barn som har rett til skolegang. Ikke minst for unge tamiler er utdanning meget viktig. Økende drop out kan skape nye problemer for de barn det gjelder og dessuten skape ny bitterhet og følelse av urettferdig behandling. Det er derfor viktig at skoletilbudet opprettholdes i de tamilske områdene på Sri Lanka.

Svar:

Jeg viser til tidligere spørsmål og svar i forbindelse med den humanitære katastrofen som nå utspiller seg nord på Sri Lanka, senest Miljø- og utviklingsministerens svar i Stortingets spørretime 29. april.

Norge har et sterkt engasjement i den nåværende situasjonen, som OCHAs leder John Holmes beskrev som to parallelle humanitære kriser den 28. april. Situasjonen er som kjent kritisk for de titusener sivile

som er igjen i den såkalte ”no fire zone” i området kontrollert av LTTE. Vi står også overfor en krise når det gjelder de opp mot 200 000 internt fordrevne som har kommet uti regjeringskontrollert område, og hvor flere forventes å komme ut. Mottaksapparatet er ikke i stand til å ta dem imot på tilfredsstillende vis, og de humanitære aktørene står overfor store utfordringer også her.

Norge arbeider aktivt i forhold til begge disse humanitære krisene. Vi har lenge arbeidet for at de internt fordrevne - både de som er inne i ”no fire zone” og de som kommer over i regjeringskontrollert område - skal få den behandling de har krav på. Vi har tatt aktivt til orde for at internt fordrevne raskest mulig skal få flytte tilbake sine hjemområder. Vi innser at det kan være praktiske hindringer for å få til dette umiddelbart – bl.a. er det behov for å rydde flere landområder for landminer og ueksploderte bomber og granater for å muliggjøre retur. Allikevel ser vi behovet for en høy profil når det gjelder imøtekommelsen av de internt fordrevnes behov og rettigheter – inkludert returspørsmålet og retten til fri bevegelse.

Når det gjelder tamilske barns tilgang til utdanning, er det helt klart en utfordring å imøtekomme dette i en tid der en stor andel av den tamilske sivilbefolkningen er internt fordrevet, og situasjonen er preget av den humanitære krisen som utspiller seg. Det å legge til rette for adekvat utdanning har i høy grad sammenheng med å få på plass en humanitær respons som står i forhold til de utfordringene vi nå ser på bakken. Raskest mulig retur av internt fordrevne vil også bidra til å normalisere situasjonen og forenkle tilretteleggingen av utdanning for tamilske barn.

Norsk humanitær bistand til den nødlidende sivilbefolkningen omfatter også tiltak direkte rettet mot barn. Blant annet er det flere lærere og førskolelærere blant de internt fordrevne, og også disse kan bidra. Det er samtidig viktig at den opprinnelige befolkningen i områdene leirene ligger kan komme tilbake i en normalt livsvilkår så raskt som mulig – og at skolegangen til barna ikke blir unødvendig skadelidende. Så langt er 65 mil. kr. blitt avsatt, og det foregår nå en fordeling til FN-organisasjonene, Røde Kors og frivillige organisasjoner. For øvrig vil jeg vise mer generelt til vårt humanitære engasjement på Sri Lanka.

Hovedsaklig kan jeg peke på fire hoveduttrykk for Norges engasjement i den nåværende humanitære situasjonen:

For det første støtter vi opp om de humanitære organisasjonene og aktørene som søker å bistå sivilbefolkningen og de internt fordrevne som er rammet av konflikten. Vi arbeider for å bidra til at hjelpeorganisasjonene får adekvat tilgang til den nødlidende befolkningen i en ekstremt vanskelig situasjon.

Vi samarbeider tett med FN og ulike norske og lokale frivillige organisasjoner for å sikre at humanitær bistand når frem til dem som er rammet av denne konflikten. Vi arbeider også, direkte og i samarbeid med andre givere, overfor srilankiske myndigheter for å sikre at FN og frivillige organisasjoner får best mulige arbeidsvilkår, inkl. adekvat tilgang til internt fordrevne som kommer ut av konfliktområdet.

For det andre har Norge bidratt til økt internasjonal engasjement i forhold til den humanitære situasjonen i Sri Lanka. Norge har blant annet arbeidet for at FN skulle få en viktigere rolle. De siste ukene har flere høystående FN-tjenestemenn besøkt landet, inkludert generalsekretærens stabssjef Vijay Nambiar, og OCHAs leder John Holmes. FN spiller nå den mest sentrale rollen i bestrebelsene på å få sivilbefolkningen ut av det området LTTE fremdeles kon-

trollerer, samt å få tilgang til alle deler av regjeringens mottaksapparat. Norge har oppfordret partene til å akseptere et bredere FN-engasjement.

USA har nå også en langt sterkere pådriverrolle enn tidligere, og Norge kan i denne sammenheng bidra med informasjon og ideer, ikke minst på grunn av vår mangeårige kontakt med LTTE. I skrivende stund besøker også Storbritannias utenriksminister David Miliband og Frankrikes utenriksminister Bernard Kouchner Sri Lanka. Norge har også i denne sammenheng bidratt.

For det tredje tar vi opp sentrale, humanitære spørsmål direkte i vår kontakt med partene. Denne kontakten setter oss i stand til å øve press direkte på partene – noe som er viktig nå. Vi understreker overfor partene deres humanitære forpliktelser, og opprettholder løpende kontakt. Vi oppfordrer stadig LTTE til å gi sivilbefolkningen den bevegelsesfrihet de har krav på, inkludert muligheten til å reise ut av krigssonen. Likeledes oppfordrer vi myndighetene til å opprettholde sine menneske- og humanitærrettslige forpliktelser overfor de som kommer ut, og å gi rom for en adekvat internasjonal rolle i mottak og registrering av internt fordrevne. Videre oppfordrer vi begge parter til humanitær våpenhvile slik at sivile kan komme seg ut av krigssonen og nødhjelp inn.

For det fjerde har Norge i kraft av sin særlige rolle i konflikten vært engasjert i en rekke ulike sammenhenger for å få en slutt på krigshandlingene, og vi gjentar stadig at vi er villige til å bidra til en prosess for en varig politisk løsning på konflikten, slik dette bl.a. er reflektert i offentlige uttalelser fra regjeringens side og i felleskap med "co chairs" og de nordiske utenriksministere. En varig løsning for de internt fordrevne som nå i stor grad befinner seg i Vavuniya, har også sammenheng med behovet for en politisk løsning på konflikten.

SPØRSMÅL NR. 1064

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 4. mai 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Både Sri Lankas regjeringshær og Tamil-Tigrene (LTTE) har spesielt siden januar tatt lite hensyn til sivilbefolkningens sikkerhet i sin krigføring. Organisasjonen Human Rights Watch har foreslått at FNs Sikkerhetsråd skal etablere en kommisjon for å vur-

dere anklager om krigsforbrytelser som er framsatt mot både regjeringshæren og LTTE-geriljaen.

Er utenriksministeren enig i behovet for en granskning i FNs eller annen relevant regi og vil Norge i så fall ta dette opp internasjonalt og arbeide for et slikt forslag?»

BEGRUNNELSE:

Kampene i Vanni-regionen har foregått på et område hvor store tamilske flyktningegrupper er samlet. Det er framkommet beskyldninger om at LTTE bruker sivilbefolkningen som skjold og hindrer de sivile i å flykte ut av kampsonen, samtidig som de utplasserer sine militære styrker tett på de siviles oppholdssteder. Sri Lankas militære styrker er beskyldt for å ikke skåne sivile mål i sin krigføring, slik at artilleri og andre våpen er brukt mot tett befolkede områder og sykehus, i strid med folkeretten.

Svar:

Jeg viser til tidligere spørsmål og svar i forbindelse med den humanitære katastrofen som nå utspiller seg nord på Sri Lanka, senest Miljø- og utviklingsministerens svar i Stortingets spørretime 29. april.

Det pågår nå harde kamper i det nordøstlige Sri Lanka, hvor Tamiltigrene (LTTE) stadig holder et lite landområde. Tapstallene er høye, og FN anslår at siden 20. januar er over 6500 sivile drept og 11 000 skadet. Rundt 50 000 sivile oppholder seg i området Tamiltigrene stadig kontrollerer.

Den internasjonale humanitærrett stiller ufravelige krav om beskyttelse av sivilbefolkningen i væpnet konflikt, uavhengig av årsakene til konflikten. Ikke minst viktig i denne sammenheng er kravene om å skille mellom militære og sivile mål, om spesiell aktsomhet i tett befolkede strøk, og om avståelse fra angrep der sivile skader eller tap er uforholdsmessige i forhold til den direkte og konkrete militære fordel. Det er grunn til å tro at disse kravene er blitt krenket i krigen i Sri Lanka.

FNs høykommissær for menneskerettigheter, Navi Pillay, uttalte for noen uker siden at både regjeringen og LTTE kan ha krenket humanitærretten. Regjeringen har gjentatte ganger skutt inn i sin egendefinerte "no fire zone", hvor de sivile oppholder seg med minimal beskyttelse. Hun viste også til rapporter om at LTTE har hindret sivilbefolkningen å flykte ut av kampsonen, og har utplassert sine militære styrker tett på de siviles oppholdssteder.

Enhver stat er forpliktet til å sette i verk straffeforfølgning av eventuelle brudd på humanitærretten begått av egne styrker. En internasjonal rettslig granskning av individer for brudd på humanitærretten uten særskilt mandat fra FNs sikkerhetsråd, krever imidlertid enten at vedkommende stat selv har forpliktet seg til en slik ordning, eller aksepterer dette i det konkrete tilfellet. Lite tyder på at Sri Lanka vil åpne for noen slik granskning. Sri Lanka er heller ikke part til statuttene om den internasjonale straffedomstol (ICC). LTTE er for sin del en ikke-statlig aktør og ikke part til Geneve-konvensjonene.

Det er norsk syn at mistanker om brudd på folkeretten må etterforskes og at de som bryter humanitær-

retten må stilles til ansvar. Enhver stat er forpliktet etter folkeretten til nasjonalt å straffeforfølge eventuelle brudd på humanitærretten begått av egne styrker. Vi forventer at Sri Lanka er seg dette ansvaret bevisst, og at grunngitte mistanker blir fulgt opp. Tidligere erfaringer gir likevel ikke grunn til stor optimisme.

FNs Sikkerhetsråd har det overordnede ansvaret for internasjonal fred og sikkerhet. Det kan autoritativt vurdere om krigføring skjer i strid med reglene i FN-pakten og på grunnlag av ekstraordinære vedtak i henhold til FN-pakten kapittels VII beslutte tiltak med bindende virkning, herunder også henvise en situasjon til ICC. Slike tiltak krever et flertall på minst 9 av 15 medlemmer, og ingen utøvelse av veto rett fra de fem faste medlemmene.

Sikkerhetsrådet har en rekke ganger ansett at systematiske, grove og utbredte brudd på internasjonal humanitærrett kan anses som en trussel mot den internasjonale fred og sikkerhet. Situasjonen er imidlertid den at vetomaktene Kina og Russland har vært skeptiske til i det hele tatt å ta konflikten i Sri Lanka opp på Sikkerhetsrådets agenda. Kina har vært klar på at landet ikke anser at konflikten i Sri Lanka er noen trussel mot internasjonal fred og sikkerhet, og dermed ikke utløser vilkårene for iverksettelse av tiltak under paktens kapittel VII.

Regjeringen mener derfor at det nå er viktig at Norge og det internasjonale samfunnet gjør sitt ytterste for å få avsluttet kamphandlingene så raskt som mulig, for å unngå ytterligere drepte og skadde. Norge er i øyeblikket den eneste staten som har en kanal med direkte kontakt med LTTE, gjennom vårt mangeårige arbeid med å tilrettelegge fredsprosessen i Sri Lanka. Vi benytter denne kontakten til å gi klare budskap til både regjering og LTTE om at humanitærretten må respekteres. Flere ganger har vi også gitt uttrykk for dette gjennom uttalelser sammen med de andre Co-chairs landene USA, Japan og EU, de nordiske land, og på egenhånd. Regjeringen har også fordømt krigen og de lidelser denne påfører sivile.

I den nåværende humanitære situasjonen er Norge engasjert på fire fronter:

For det første støtter vi opp om de humanitære organisasjonene og aktørene som søker å bistå sivilbefolkningen og de internt fordrevne som er rammet av konflikten. Vi arbeider aktivt for å bidra til at hjelpeorganisasjonene får adekvat tilgang til den nødlidende befolkningen i en ekstremt vanskelig situasjon.

Vi samarbeider tett med FN og ulike norske og lokale frivillige organisasjoner for å sikre at humanitær bistand når frem til dem som er rammet av denne konflikten. Vi arbeider også, direkte og i samarbeid med andre givere, overfor srilankiske myndigheter for å sikre at FN og frivillige organisasjoner får best mulige arbeidsvilkår, inkl. adekvat tilgang til internt fordrevne som kommer ut av konfliktområdet.

For det andre har Norge bidratt til økt internasjonalt engasjement i forhold til den humanitære situasjonen i Sri Lanka. Norge har blant annet arbeidet for at FN skulle få en viktigere rolle. De siste ukene har flere høystående FN-tjenestemenn besøkt landet, inkludert generalsekretærens stabssjef Vijay Nambiar, og OCHAs leder John Holmes. FN spiller nå den mest sentrale rollen i bestrebelsene på å få sivilbefolkningen ut av det området LTTE fremdeles kontrollerer, samt å få tilgang til alle deler av regjeringens mottaksapparat.

USA har nå også en langt sterkere pådriverrolle enn tidligere, og Norge kan i denne sammenheng bidra med informasjon og ideer, ikke minst på grunn av vår mangeårige kontakt med LTTE. I skrivende stund besøker også Storbritannias utenriksminister David Miliband og Frankrikes utenriksminister Bernard Kouchner Sri Lanka. Norge har også i denne sammenheng bidratt.

For det tredje tar vi opp sentrale, humanitære spørsmål direkte i vår kontakt med partene. Denne kontakten setter oss i stand til å øve press direkte på partene – noe som er viktig nå. Vi understreker overfor partene deres humanitære forpliktelser, og opprettholder løpende kontakt. Vi oppfordrer stadig

LTTE til å gi sivilbefolkningen den bevegelsesfrihet de har krav på, inkludert muligheten til å reise ut av krigssonen. Likeledes oppfordrer vi myndighetene til å overholde sine menneske- og humanitærrettslige forpliktelser overfor de som kommer ut, og å gi rom for en adekvat internasjonal rolle i mottak og registrering av internt fordrevne. Videre oppfordrer vi begge parter til humanitær våpenhvile slik at sivile kan komme seg ut av krigssonen og nødhjelp inn.

For det fjerde har Norge i kraft av sin særlige rolle i konflikten vært engasjert i en rekke ulike sammenhenger for å få en slutt på krigshandlingene, og vi gjentar stadig at vi er villige til å bidra til en prosess for en varig politisk løsning på konflikten, slik dette bl.a. er reflektert i offentlige uttalelser fra regjeringens side og i felleskap med ”co chairs” og de nordiske utenriksministere. En varig løsning for de internt fordrevne som nå i stor grad befinner seg i Vavuniya, har også sammenheng med behovet for en politisk løsning på konflikten.

I tillegg vil Norge, her som i andre beslektede konflikter, ta vedvarende til orde for at de som mistenkes for brudd på folkeretten bringes til rettslig ansvar.

SPØRSMÅL NR. 1065

Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 30. april 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Tamiler som nå flykter ut av krigssonen er redde for å bli langtidsinternert i lukkede leire, og ønsker i stedet å vende tilbake til sine gamle hjem eller bo hos familie eller slektninger.

Vil utenriksministeren - bilateralt eller via internasjonale organer - be Sri Lankas Regjering sørge for at flyktingleirene i praksis fungerer som et tilbud for de som trenger det, ikke som tvungen internering?»

BEGRUNNELSE:

Tamilske flyktinger som de siste dagene i økende omfang har kommet seg ut av krigssonen nord på Sri Lanka, sendes i stort omfang til lukkede leire i Vavuniya-regionen litt lenger sør. Der interneres de oftest i lukkede flyktingleire hvor de tilbys mat og tak over hodet, men ellers ikke får frihet til å ta del i normalt arbeid og kontakt med slekt og familie.

Svar:

Jeg viser til tidligere spørsmål og svar i forbindelse med den humanitære katastrofen som nå utspiller seg nord på Sri Lanka, senest Miljø- og utviklingsministerens svar i Stortingets spørretime 29. april.

Norge har et sterkt engasjement i den nåværende situasjonen, som OCHAs leder John Holmes beskrev som to parallelle humanitære kriser den 28. April. Situasjonen er som kjent kritisk for de titusener sivile som er igjen i den såkalte ”no fire zone” i området kontrollert av LTTE. Vi står også overfor en krise når det gjelder de omlag 200 000 internt fordrevne som har kommet uti regjeringskontrollert område, og hvor flere forventes å komme ut. Mottaksapparatet er ikke i stand til å ta dem imot på tilfredsstillende vis, og de humanitære aktørene står overfor store utfordringer også her.

Norge arbeider aktivt i forhold til begge disse hu-

manitære krisene. Vi har lenge arbeidet for at de internt fordrevne - både de som er inne i ”no fire zone” og de som kommer over i regjeringskontrollert område - skal få den behandling de har krav på. Vi har tatt til orde for at internt fordrevne raskest mulig skal få flytte tilbake sin sine hjemområder. Vi innser at det kan være praktiske hindringer for å få til dett umiddelbart – bl.a. er det behov for å rydde flere landområder for å muliggjøre retur. Allikevel ser vi behovet for en høy profil når det gjelder imøtekommelsen av de internt fordrevnes behov og rettigheter – inkludert returspørsmålet og retten til fri bevegelse. Norge har også tatt til orde for at man i større grad bør søke å etablere flyktningleire nærmere sivilbefolkningens bosteder i Vanni og således unngå den store konsentrasjonen av internt fordrevne i Vavuniya-området.

Hovedsaklig kan jeg peke på fire hoveduttrykk for Norges engasjement i den nåværende humanitære situasjonen:

For det første støtter vi opp om de humanitære organisasjonene og aktørene som søker å bistå sivilbefolkningen og de internt fordrevne som er rammet av konflikten. Vi arbeider for å bidra til at hjelpeorganisasjonene får adekvat tilgang til den nødlidende befolkningen i en ekstremt vanskelig situasjon.

Vi samarbeider tett med FN og ulike norske og lokale frivillige organisasjoner for å sikre at humanitær bistand når frem til dem som er rammet av denne konflikten. Vi arbeider også, direkte og i samarbeid med andre givere, overfor srilankiske myndigheter for å sikre at FN og frivillige organisasjoner får best mulige arbeidsvilkår, inkl. adekvat tilgang til internt fordrevne som kommer ut av konfliktområdet.

For det andre har Norge bidratt til økt internasjonal engasjement i forhold til den humanitære situasjonen i Sri Lanka. Norge har blant annet arbeidet for at FN skulle få en viktigere rolle. De siste ukene har flere høystående FN-tjenestemenn besøkt landet, inkludert generalsekretærens stabssjef Vijay Nambiar, og OCHAs leder John Holmes. FN spiller nå den

mest sentrale rollen i bestrebelsene på å få sivilbefolkningen ut av det området LTTE fremdeles kontrollerer, samt å få tilgang til alle deler av regjeringens mottaksapparat. Norge har oppfordret partene til å akseptere et bredere FN-engasjement.

USA har nå også en langt sterkere pådriverrolle enn tidligere, og Norge kan i denne sammenheng bidra med informasjon og ideer, ikke minst på grunn av vår mangeårige kontakt med LTTE. I skrivende stund besøker også Storbritannias utenriksminister David Miliband og Frankrikes utenriksminister Bernard Kouchner Sri Lanka. Norge har også i denne sammenheng bidratt.

For det tredje tar vi opp sentrale, humanitære spørsmål direkte i vår kontakt med partene. Denne kontakten setter oss i stand til å øve press direkte på partene – noe som er viktig nå. Vi understreker overfor partene deres humanitære forpliktelser, og opprettholder løpende kontakt. Vi oppfordrer stadig LTTE til å gi sivilbefolkningen den bevegelsesfrihet de har krav på, inkludert muligheten til å reise ut av krigssonen. Likeledes oppfordrer vi myndighetene til å opprettholde sine menneske- og humanitærrettslige forpliktelser overfor de som kommer ut, og å gi rom for en adekvat internasjonal rolle i mottak og registrering av internt fordrevne. Videre oppfordrer vi begge parter til humanitær våpenhvile slik at sivile kan komme seg ut av krigssonen og nødhjelp inn.

For det fjerde har Norge i kraft av sin særlige rolle i konflikten vært engasjert i en rekke ulike sammenhenger for å få en slutt på krigshandlingene, og vi gjentar stadig at vi er villige til å bidra til en prosess for en varig politisk løsning på konflikten, slik dette bl.a. er reflektert i offentlige uttalelser fra regjeringens side og i felleskap med ”co chairs” og de nordiske utenriksministere. En varig løsning for de internt fordrevne som nå i stor grad befinner seg i Vavuniya, har også sammenheng med behovet for en politisk løsning på konflikten.

SPØRSMÅL NR. 1066**Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 30. april 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Den humanitære situasjonen for mange tamiler på Sri Lanka er prekær. Lidelsene som sivilbefolkningen nå utsettes for, også de som er i regjeringskontrollerte leire, sprenger de fleste grenser.

På hvilken måte kan Den norske regjering bidra til at den humanitære situasjonen bedres, og at sivilbefolkningens sikkerhet og grunnleggende behov blir ivare tatt under FN eller internasjonale organisasjoners tilstedeværelse?»

Svar:

Jeg viser til tidligere spørsmål og svar i forbindelse med den humanitære katastrofen som nå utspiller seg nord på Sri Lanka, senest Miljø- og utviklingsministerens svar i Stortingets spørretime 29. april.

Norge har et sterkt engasjement i den nåværende situasjonen, som OCHAs leder John Holmes beskrev som to parallelle humanitære kriser den 28. April. Situasjonen er som kjent kritisk for de titusener sivile som er igjen i den såkalte "no fire zone" i området kontrollert av LTTE. Vi står også overfor en krise når det gjelder de omlag 200 000 internt fordrevne som har kommet uti regjeringskontrollert område, og hvor flere forventes å komme ut. Mottaksapparatet er ikke i stand til å ta dem imot på tilfredsstillende vis, og de humanitære aktørene står overfor store utfordringer også her.

Norge arbeider aktivt i forhold til begge disse humanitære krisene. Vi har lenge arbeidet for at de internt fordrevne - både de som er inne i "no fire zone" og de som kommer over i regjeringskontrollert område - skal få den behandling de har krav på.

Hovedsaklig kan jeg peke på fire hoveduttrykk for Norges engasjement i den nåværende humanitære situasjonen:

For det første støtter vi opp om de humanitære organisasjonene og aktørene som søker å bistå sivilbefolkningen og de internt fordrevne som er rammet av konflikten. Vi arbeider for å bidra til at hjelpeorganisasjonene får adekvat tilgang til den nødlidende befolkningen i en ekstremt vanskelig situasjon.

Vi samarbeider tett med FN og ulike norske og lokale frivillige organisasjoner for å sikre at humanitær bistand når frem til dem som er rammet av denne konflikten. Vi arbeider også, direkte og i samarbeid med andre givere, overfor srilankiske myndigheter

for å sikre at FN og frivillige organisasjoner får best mulige arbeidsvilkår, inkl. adekvat tilgang til internt fordrevne som kommer ut av konfliktområdet.

For det andre har Norge bidratt til økt internasjonalt engasjement i forhold til den humanitære situasjonen i Sri Lanka. Norge har blant annet arbeidet for at FN skulle få en viktigere rolle. De siste ukene har flere høystående FN-tjenestemenn besøkt landet, inkludert generalsekretærens stabssjef Vijay Nambiar, og OCHAs leder John Holmes. FN spiller nå den mest sentrale rollen i bestrebelsene på å få sivilbefolkningen ut av det området LTTE fremdeles kontrollerer, samt å få tilgang til alle deler av regjeringens mottaksapparat. Norge har oppfordret partene til å akseptere et bredere FN-engasjement.

USA har nå også en langt sterkere pådriverrolle enn tidligere, og Norge kan i denne sammenheng bidra med informasjon og ideer, ikke minst på grunn av vår mangeårige kontakt med LTTE. I skrivende stund besøker også Storbritannias utenriksminister David Miliband og Frankrikes utenriksminister Bernard Kouchner Sri Lanka. Norge har også i denne sammenheng bidratt.

For det tredje tar vi opp sentrale, humanitære spørsmål direkte i vår kontakt med partene. Denne kontakten setter oss i stand til å øve press direkte på partene - noe som er viktig nå. Vi understreker overfor partene deres humanitære forpliktelser, og opprettholder løpende kontakt. Vi oppfordrer stadig LTTE til å gi sivilbefolkningen den bevegelsesfrihet de har krav på, inkludert muligheten til å reise ut av krigssonen. Likeledes oppfordrer vi myndighetene til å opprettholde sine menneske- og humanitærrettslige forpliktelser overfor de som kommer ut, og å gi rom for en adekvat internasjonal rolle i mottak og registrering av internt fordrevne. Videre oppfordrer vi begge parter til humanitær våpenhvile slik at sivile kan komme seg ut av krigssonen og nødhjelp inn.

For det fjerde har Norge i kraft av sin særlige rolle i konflikten vært engasjert i en rekke ulike sammenhenger for å få en slutt på krigshandlingene, og vi gjentar stadig at vi er villige til å bidra til en prosess for en varig politisk løsning på konflikten, slik dette bl.a. er reflektert i offentlige uttalelser fra regjeringens side og i felleskap med "co chairs" og de norske utenriksministere.

SPØRSMÅL NR. 1067**Innlevert 23. april 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 4. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«En seks år gammel gutt fra Vadsø fikk nylig ikke behandling for en skade ved ortopedisk avdeling ved Kirkenes sykehus pga at det ikke er ortopedivakt på kveldstid og i helgene. Ulykken skjedde en torsdag formiddag. Da det var uvær og stengte flyplasser i Hammerfest og Tromsø, måtte pasienten fraktes til Bodø hvor han fikk behandling 12 timer etter at han ble skadet.

Mener statsråden at befolkningen i Øst-Finnmark har et forsvarlig spesialisthelsetjenestetilbud i dag i et fylke med så store avstander og med mye uvær i vinterhalvåret?»

BEGRUNNELSE:

Den 16.11.07 tok jeg skriftlig opp kutt i ortopedisk døgnberedskap ved Kirkenes sykehus med daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad. I svaret understreker Brustad at det skal være et vel fungerende lokalsykehus i Kirkenes som skal bidra til at det opprettholdes og videreutvikles et godt og forsvarlig spesialisthelsetjenestetilbud for befolkningen i Øst-Finnmark.

Svar:

Som daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad kan jeg forsikre representanten om at opprettholdelse av bosettingen i Finnmark står sentralt i regjeringens nordområdepolitikk, og her er tilgjengelighet til spesialisthelsetjenester av god kvalitet et viktig virkemiddel. Dette betyr at befolkningen i Øst-Finnmark fortsatt skal sikres et godt og forsvarlig spesialisthelsetjenestetilbud.

Helse Nord RHF har informert meg om følgende: Styret i Helse Nord RHF vedtok i 2004, på bakgrunn av rapporten "Organisering av elektiv ortopedi i Helse Nord" at de ortopediske fagressursene burde samles ved ett senter i hvert helseforetak, og at det var behov for å etablere ett elektivt ortopedisk senter i regionen. Hensikten med en slik samling av ressursene var å skape bedre fagmiljøer, bedre utdannelse av nye ortopeder, skape kontinuitet og gjøre tilbudet mindre avhengig av enkeltpersoner og vikarordninger. I praksis har vedtaket medført at det finnes spesialisert ortopedisk vakt ved ett sykehus i hvert helseforetak,

samtidig som det drives ortopediske tjenester ved flere sykehus i hvert helseforetak. Den spesialiserte bakvakten ved sykehuset i Kirkenes ble, som representanten er kjent med, avvirket 1. oktober 2007. Kirkenes sykehus har etter dette ikke hatt ortopedisk spesialistberedskap tilgjengelig på ukedagene etter kl. 17.00 og i helgene. Pasienter med ortopediske lidelser/skader som ikke kan vente, får sin behandling ved Helse Finnmark HF eller ved UNN HF.

Helse Nord RHF har videre informert meg om at sykehuset i Kirkenes fra 15. januar 2009 har tilsatt to faste ortopeder (en 100 % stilling og en 46 % stilling) og avvirket avtalen med vikarbyrået. Ifølge Helse Nord arbeides det med å styrke ortopedien ytterligere med 18 uker innleie (vikarer) per år. Styrkingen vil medføre at sykehuset på ukedagene vil kunne ta i mot ortopediske "øyeblikkelig hjelp"-pasienter fram til kl. 21.00 på hverdager.

Det er iverksatt systemer for overvåkning av forsvarlighet etter at avviklingen av spesialisert bakvakt ble innført 1. oktober 2007. Foretaksledelsen og klinikkjefen har hatt et spesielt fokus på ortopediberedskapen ved Kirkenes sykehus. Det understrekes at det ikke er avdekket noen faglig uforsvarlighet i endringen. Ingen saker er meldt til kvalitetsutvalget.

Når det gjelder den aktuelle saken med 6-åringen, har Helse Nord RHF opplyst at meldingen fra AMK-Finnmark ble mottatt 19. mars 2009 kl 12.36. Klinikk Kirkenes har ikke ortoped i vakt etter kl. 17.00, og det ble derfor planlagt alternativ innleggelse ved Hammerfest sykehus i henhold til rutine. Ut fra pasientens alder vurderte Kirkenes sykehus at pasienten ikke burde vente til neste dag eller ha unødig mellomlanding i Kirkenes. På grunn av værforholdene var flyplassene i Hammerfest og Tromsø stengt. Vaktlege ved ortopedisk avdeling ved Hammerfest sykehus gjorde derfor avtale med Nordlandssykehuset i Bodø for innleggelse av pasienten. 3 timer etter at AMK-Finnmark mottok første melding om pasienten ble han flyttet over i ambulansefly ved Vadsø lufthavn og fløyet til Bodø for videre behandling. Antatt flytid fra Vadsø til Bodø er ca 85 minutter.

Jeg er tilfreds med redegjørelsen fra Helse Nord i denne saken. Jeg kan imidlertid forsikre representanten om at jeg vil følge utviklingen av spesialisthelsetjenestetilbudet i nordområdet nøye.

SPØRSMÅL NR. 1068**Innlevert 24. april 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 30. april 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Importører av eplekonsentrat mener at forskrift FOR 2002.07-05 nr. 828 - om individuelle tollnedsettelse og fordeling av tollkvoter til konserveringsindustrien, virker unødvendig byråkratiserende og vanskeliggjørende for industrien.

Vil statsråden omarbeide forskriften slik at den blir mer i tråd med de behov som industrien har og bidra til en forenkling?»

BEGRUNNELSE:

1. Sesongens kvote blir fastsatt på bakgrunn av forrige årets forbruk. Dette gir en veldig konservativ fordeling. Endringer i markedet fanges ikke opp før etter, dette er ikke holdbart. Bedrifter som satser offensivt legger volumbudsjetter til grunn for sitt arbeid og investeringer fremover. Derfor blir man hindret i sin utvikling ved at fjorårets tildeling skal gjelde. Dette er hemmende.

2. Dagens ordning er upraktisk og byråkratisk. Når norsk andel av eple er brukt, burde det vært en a-konto ordning med avregning ved kvoteårets slutt. I dagens ordning må bedriftene forutsi eget forbruk og må forskuttere råvare toll (ca. 300 %) ved økt produksjon. SLF mener vi skal forutsi produksjonen opp til 12 måneder i forveien, mens de selv ligger 6 måneder etter (1.10.-1.3.).

3. Tildelingen blir ikke gjort i tide. Industrien kan ikke sitte i 2 uker uten råvare for å vente på saksbehandlingstid i Statens Landbruksforvaltning. Dette skjer vanligvis 3 ganger pr. år. Ved kvoteårets start (1.10.), ved endelig fordeling (1.3.) og ved søknad om tilleggskvoter ved slutten av kvoteåret. Dette kan gjelde så mye som 6 uker pr. år.

Svar:

Landbruks- og matdepartementets fastsatte 7. mai 2002 forskrift om individuelle tollnedsettelse og tollkvoter til konserverindustrien (konserverforskriften). Forskriften har som formål å stimulere innenlands produksjon av råvarer til denne industrien. Innenfor denne målsettingen skal industrien samtidig sikres nødvendig supplement av importerte råvarer til lavest mulig tollbelastning.

Blant råvarene som omfattes av forskriften, er eplekonsentrat som brukes bl.a. i produksjonen av eplejuice og eplenektar. Den norske produksjonen av eplekonsentrat er basert på epler som av kvalitetsmessige eller andre årsaker ikke omsettes til konsum.

Norsk produksjon av eplekonsentrat dekker bare en mindre del av behovet for eplekonsentrat. Konserverindustrien har således en meget stor import av eplekonsentrat, i første rekke fra EU og Kina. Denne importen reguleres av bestemmelsene i konserverforskriften.

Forskriften er utformet slik at norsk eplekonsentrat først skal sikres avsetning. Den totale importkvoten for eplekonsentrat det enkelte år fastsettes derfor med utgangspunkt i foregående års forbruk, men med fratrukk for norsk produksjon inneværende år.

Kvoteåret for eplekonsentrat går fra 01.10 til 30.09. Det foretas en a-konto fordeling av kvoter basert på forbruksoppgaver fra industrien før kvoteåret er omme. A-konto kvotene er tilgjengelige fra 1. oktober. Endelig fordeling av kvoter skjer senest 1. mars på bakgrunn av endelig innrapportering for foregående kvoteår.

Dersom konserverindustrien kan dokumentere betydelig økning i forbruket av eplekonsentrat, kan Statens landbruksforvaltning (SLF) etter søknad øke den totale importkvoten. Etter forskriften er det også åpnet for at konserverbedrifter som har fått andel i den totale importkvoten, kan omfordele andelene seg imellom. Slik omfordeling av kvoteandeler skjer i betydelig grad. SLF har etablert systemer som gir oversikt over de enkelte bedriftenes forbruk, noe som gjør det enklere å omfordele kvoteandeler mellom bedriftene.

SLF opplyser at dersom konserverbedrifter i kortere periode ikke har tilgang til importkvote, kan dette skyldes at søknad om kvoteutvidelse med nødvendig kvoteutvidelse ikke er sendt i tide, eller at bedriftene ikke har undersøkt om andre aktører har ledige kvoteandeler. SLF understreker viktigheten av at konserverindustrien selv følger opp frister for rapportering m.v., slik at ikke kvotefordelingen blir forsinket.

Etter min oppfatning er forskriften og forvaltningen av denne så vidt fleksibel at konserverbedrifter får tilgang på importkvoter for eplekonsentrat med en rimelig arbeidsinnsats. Jeg ser det ikke som aktuelt å åpne for fri import av eplekonsentrat uten å ha sikkerhet for avsetning av norsk produksjon.

Jeg vil for øvrig nevne at departementet nå forbereder en større gjennomgang av konserverforskriften der utgangspunktet er todelt: stimulans til økt norsk råvareproduksjon og administrativ forenkling.

SPØRSMÅL NR. 1069**Innlevert 24. april 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 5. mai 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Skipssikkerhetsloven som ble vedtatt i 2006 bidro til en styrking av skipssikkerheten. Spørsmålet er imidlertid om frivillige som på idealistisk grunnlag opererer skip for f.eks. Redningssselskapets sjøredningskorps, Røde Kors og andre frivillige organisasjoner er omfattet av lovens bestemmelser. Disse kan komme i svært vanskelige juridiske ansvarsforhold hvis bl.a. ulykker inntreffer.

Hvordan følger statsråden opp at de frivillige organisasjonene følger loven og har opplæring om lovens bestemmelser?»

BEGRUNNELSE:

Loven skiller ikke mellom frivillige eller lønnede og dette gir i realiteten de frivillige et urimelig stort ansvar. De frivillige har heller ingen rettigheter etter reglene i arbeidsmiljøloven, ingen fagorganisasjon, rettshjelpsforsikring eller annet om tvist knyttet til den operative virksomheten skulle oppstå. Det kan umulig ha vært intensjonen i lovforarbeidene at loven ikke skulle fange opp denne problemstillingen.

Svar:

Skipssikkerhetsloven er et rammeverk som på et overordnet nivå oppstiller rettsregler til vern om liv, helse, miljø og materielle verdier. I Ot.prp. nr. 87 (2005-2006) ga departementet sin tilslutning til Skipssikkerhetslovutvalgets forslag om at lovens innfallspport bør være bred og favne vidt. I proposisjonsens punkt 7.1.4 uttalte departementet at:

"Selv om skipstyper, deres konstruksjon, formål, anvendelse og drift kan variere i betydelig utstrekning, vil de hensyn som bærer loven, nemlig hensyn til liv, helse, miljø og materielle verdier, stå like sterkt for alle typer skip. De fleste av lovens bestemmelser er dessuten utformet så generelt at de bør kunne komme til anvendelse for de aller fleste skip uten større praktiske problemer."

I samme punkt i proposisjonen understrekes det også at det ikke er et kriterium for at loven skal komme til anvendelse at virksomheten er næringsvirksomhet. Dette innebærer at for eksempel statlige skip og skip som anvendes av frivillige organisasjoner, stiftelser m.v. som utgangspunkt omfattes av loven. Skip som benyttes i rene fritidsøyemed er derimot ikke omfattet. Rettstilstanden på dette punktet er for øvrig ikke endret i forhold til hva den var under sjø-

dyktighetsloven av 1903. Lovens § 2 tredje og fjerde ledd gir imidlertid adgang til i forskrifter i medhold av loven å unnta eller fravike loven for skip under 24 meter. De fleste skip som de frivillige organisasjoner driver er under denne størrelsen. Dette er en mekanisme for å tilpasse loven hvor det er vanskelig å gi loven full anvendelse. Mange forskrifter som er fastsatt i medhold av loven gjelder enten ikke skip under 24 meter, eller har gitt særlige tilpasninger.

Skipssikkerhetsloven er en offentligrettslig regulering som kun regulerer én type ansvarsforhold, nemlig straffansvar, jf. lovens kapittel 10. Det kan også ilegges overtredelsesgebyr etter lovens kapittel 9 for mindre alvorlige overtredelser.

Sivilrettslige ansvar knyttet til ulykker, for eksempel i forbindelse med sammenstøt mellom skip, reguleres derimot av sjøloven og for øvrig av alminnelig erstatningsrettsrettslige regler. Gjelder det ansvar knyttet til forurensning, kommer forurensningslovens regler til anvendelse.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan jeg følger opp at de frivillige organisasjonene følger loven og har opplæring om lovens bestemmelser, vil jeg understreke at skipssikkerhetsloven § 6 oppstiller en plikt for rederiet til å påse og sørge for at loven oppfylles, samt legge til rette for at skipsføreren og andre som har sitt arbeid om bord kan oppfylle sine plikter etter loven. Rederiet er således hovedpliktssubjekt etter loven, men også skipsføreren har visse ansvarsområder, bl.a. plikt til å sørge for at navigeringen av skipet skjer på en sikker måte, jf. § 19. For mannskapets del har disse bare plikter til å medvirke til at enkelte av lovens krav oppfylles, bl.a. sikker drift av skipet, jf. § 20. Sjøfartsdirektoratet på sin side fører tilsyn med skip for å bringe på det rene om lovens krav er oppfylt. Tilsynet omfatter alle skip som omfattes av skipssikkerhetsloven, med unntak av Forsvarets skip. Rederiet må selv sørge for å gi besetningen nødvendig opplæring om lovens bestemmelser, men Sjøfartsdirektoratet vil være behjelpelige med å gi veiledning og informasjon om loven.

Jeg vil også understreke at skipssikkerhetsloven oppstiller et vern for den som har sitt arbeid om bord på skip som omfattes av loven. I kapittel 4 om personlig sikkerhet er det bl.a. bestemmelser om krav til sikkerhetsinnretninger, verneutstyr, tilrettelegging av arbeidet, arbeids- og hviletid, bo- og fritidsmiljø, forpleining m.v. som har til formål å skape et godt arbeidsmiljø og fremme sikkerheten og helsen til den enkelte om bord. Også frivillige vil i utgangspunktet

omfattes av begrepet «den som har sitt arbeid om bord» og dermed ha disse rettighetene. Så vil jeg også minne om at Stortinget vedtok en ny § 72 i skipssikkerhetsloven den 19. desember 2008 nr. 123 (ikke i kraft), hvor det kan fremsettes klage til rederiet og til-

synsmyndigheten om vedkommendes rettigheter etter loven ikke er ivaretatt.

Når det gjelder arbeidsmiljøloven er det riktig at den ikke får anvendelse for skip, noe derimot sjømannsloven får.

SPØRSMÅL NR. 1070

Innlevert 24. april 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 5. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Det interkommunale selskapet Hias i Hedmark har sluppet ut flere hundre tonn kloakk i Mjøsa. Dette er svært alvorlig. Fokuset har vært sterkt på vannkvalitet i Mjøsa i mange år, og et kulturminne som Skibladner kan risikere å måtte slutte å seile med passasjerer fordi man ikke kan slippe ut kloakk tilsvarende 3 hustander i året.

Hva slags sanksjonsmuligheter har man overfor et interkommunalt selskap som Hias, og er disse de samme som for enhver annen virksomhet?»

BEGRUNNELSE:

Det advares nå i media mot å drikke vann fra private anlegg i fra Mjøsa. Vannet bør kokes. Dette er en sak som påvirker mange, som påvirker Norges største innsjø sterkt og som viser hvor sårbar man er overfor svikt i helt sentral infrastruktur i samfunnet. Slike situasjoner må unngås og saken er derfor av nasjonal interesse.

Svar:

Utslippene av avløpsvann ved Hamar 22. april var ikke tilsiktet og skyldtes brudd på en av hovedavløpsledningene til Hias IKS. Fylkesmannen i Hedmark er forurensningsmyndighet på dette området, og har tett dialog med Hias IKS. Fylkesmannen har foreløpig ikke ansett det nødvendig å gi pålegg til bedriften, men ser svært alvorlig på hendelsen, og vil

sørge for at det gjøres en gjennomgang av den beredskapsmessige siden av driften for å forebygge lignende uhell i fremtiden. Risikoanalyser og tiltak for å sikre hensiktsmessige reserveløsninger ved uhell vil være sentralt i en slik gjennomgang.

Sanksjonsmulighetene overfor interkommunale avløpsanlegg er de samme som overfor andre virksomheter som har utslippstillatelse etter forurensningsloven. Disse er tvangsmulkt og straff i form av bøter eller fengsel. Tvangsmulkt er en plikt til å betale et pengebøt ved overtredelse av loven eller plikter fastsatt med hjemmel i loven. Formålet er å gi den ansvarlige for forurensningen et økonomisk insentiv til å etterleve fastsatte krav. Tvangsmulkten har virket etter sin hensikt dersom den ansvarlige innretter seg innen en frist slik at han ikke må betale. Forurensningsmyndighetene kan ikke selv idømme straff i form av bøter eller fengsel, men kan anmelde straffbare forhold til politiet.

I et oppdrag om å foreslå endringer i forurensningsloven har jeg bedt Statens forurensningstilsyn om å vurdere om det kan være hensiktsmessig å innføre nye, økonomiske sanksjonsmidler av typen overtredelsesgebyr eller lignende som kan brukes på irreversible brudd på lov eller forskrift, og som kan håndheves av ansvarlig myndighet. Statens forurensningstilsyn skal også vurdere hvilke brudd på lover og forskrifter det kan være aktuelt å bruke et slikt sanksjonsmiddel på. Forslaget skal sendes til departementet i løpet av 2009.

SPØRSMÅL NR. 1071**Innlevert 24. april 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 5. mai 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Petoro forvalter betydelige verdier på vegne av staten. Det har tidligere vært gjort bytter i eierandeler på feltene, med formål å unngå at Petoro eller andre satt på ørsmå og uhensiktsmessige eierandeler. Denne prosessen pågikk i det minste under Bondevik II regjeringen, med formål å få til mer effektiv drift av felt og forvaltning av eierandeler.

Hvilke endringer er gjort i Petoros portefølje de siste 3 årene, og mener statsråden at porteføljen som Petoro i dag bestyrer består av optimale eierandeler?»

Svar:

Det overordnede langsiktige målet for forvaltningen av SDØE-porteføljen, kombinert med skatte- og avgiftssystemet, er å sikre staten en stor andel av verdiskapingen på norsk sokkel. Gjennom SDØE kan en tilpasse statens andel av petroleumsrenten til det enkelte felt/utvinningstillatelse. Dette gjøres i forbindelse med tildeling av utvinningstillatelser.

Staten har de siste tre årene forbeholdt seg areal i de ordinære konsesjonsrundene og ved tildeling i forhåndsdefinerte områder. Etter tildeling i 20. konsesjonsrunde består SDØE-porteføljen til sammen av 128 utvinningstillatelser og 12 interessentskap for rørledninger og landanlegg.

Denne porteføljen, som forvaltes av Petoro, har

siden nedsalget i 2001 til Statoil og 2002 til andre selskaper på norsk sokkel, vært stabil i forhold til transaksjoner med kun mindre justeringer relatert til eierutjevning for å bidra til forenklet samordning og for å sikre harmoniserte interesser.

Markedet for kjøp/salg/bytte av andeler har i stor grad de siste årene vært preget av utvinningstillatelser i letefase der aktørene har redusert risiko ved å redusere sine andeler i enkelte tillatelser og øke sine andeler i andre tillatelser. For SDØE er porteføljen i stor grad i tråd med intensjonen ved tildelingene og risikoreduserende tiltak vurderes således ikke å være aktuelt for SDØE-andelene.

Ved overdragelser av andeler mellom rettighetshavere på sokkelen har staten forkjøpsrett til de aktuelle andelene. Forkjøpsretten innebærer at staten kan tre inn i inngåtte overdragelsesavtaler inngått mellom aktørene på sokkelen på samme vilkår. Petoro gjør i denne forbindelse en forretningsmessig vurdering av alle overdragelser, der pris, porteføljesammensetning og Petoros prioriteringer innen porteføljen er viktige kriterier for anbefaling om utøvelse av forkjøpsrett. Forkjøpsretten er hittil ikke blitt utøvd.

SDØE-porteføljen er en diversifisert portefølje med andeler i de aller fleste områdene på norsk sokkel. Staten har en annen finansiell fleksibilitet enn oljeselskapene på sokkelen og har heller ikke av den grunn samme behov for kontinuerlig porteføljetilpassning.

SPØRSMÅL NR. 1072**Innlevert 24. april 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 4. mai 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«I forrige stortingsperiode var SP svært opptatt av å sikre en minimum fyllingsgrad i vannmagasinene. For uke 12 var magasinbefyllingen 6,4 % under normalt i Norge, tilsvarende ca. 6 TWh. Energisektoren skaper likevel liten debatt, trolig på grunn av lave kraftpriser. Kraftkommentator Kjell Rønningsbakk anslår at strømprisen ville vært opp mot tre ganger høyere uten finanskrisen.

Er Statsråden komfortabel med fyllingsgraden i vannmagasinene?»

Svar:

Vannkraftprodusenter med magasinregulerte kraftverk har mulighet til å regulere produksjonen ved å lagre vann i magasiner over tid. Magasinene blir disponert av den enkelte produsent ut fra forventninger om markedsforhold og tilsig, innenfor de ram-

mer konsesjonene og lovverket setter. Fordi utviklingen fram i tid er ukjent, vil kraftprodusentene til enhver tid foreta slike disposisjoner under usikkerhet. I forbindelse med evalueringen av energiloven gjennomførte SINTEF Energiforskning på vegne av Olje- og energidepartementet en utredning om magasindisponeringen før og etter energiloven. En av SINTEFs hovedkonklusjoner er at det ikke er grunnlag for å si at dagens magasindisponering gir en for lav fyllingsgrad sammenlignet med en samfunnsøkonomisk optimal tilpasning.

Når det gjelder dagens situasjon var magasinfyllingen i Norge på 30,4 prosent ved utgangen av uke 16, en bedring på 0,7 prosentpoeng fra uken før. Det

te er 4 prosentpoeng under medianen for denne uken, men samtidig 13,1 prosentpoeng høyere enn den laveste registrerte fyllingsgraden for denne uken i perioden 1990-2007.

Magasindisponeringen er av stor betydning for evnen til å kunne håndtere en konkret tørrårssituasjon, og muligheten til å dekke forbruket fram til snøsmeltingen. I forbindelse med St.meld. nr. 18 (2003-2004) Om forsyningssikkerheten for strøm ble det gjort en evaluering av hvordan magasinene hadde blitt disponert i tørråret 2002/2003. Konklusjonene fra disse vurderingene var at det ikke var grunnlag for å konkludere med noen alvorlig svikt i kraftmarkedet eller magasindisponeringen dette året.

SPØRSMÅL NR. 1073

Innlevert 24. april 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 6. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Med hvilken hjemmel kan UNE stille helse-sjekk av døtre som vilkår for opphold i Norge?»

BEGRUNNELSE:

UNE har ved flere andre anledninger uttalt at nemnda ikke styrer etter politiske signaler men etter vedtatte lover og regler. I Aftenposten 23. april fremkom det at UNE har satt helsesjekk av en asylsøkers datter som et vilkår for opphold på grunn av frykt for kjønnslemlestelse av datteren. UNE understreket i Aftenposten at det ikke er lovhjemmel for å kreve «underlivssjekk». Nemnda mener imidlertid at helsepersonell må kunne gjennomføre en sjekk «uten noen inngående kroppslig undersøkelse».

Svar:

I henhold til et nytt praksisnotat fra UNE av 24.april 2009, har UNE truffet to avgjørelser hvor enslige mødre til jentebarn som står i fare for kjønnslemlestelse, har fått en begrenset tillatelse som ikke danner grunnlag for bosettingstillatelse eller familieinnvandring. Videre er det satt som vilkår at det ved hver årlige fornyelse av mødrenes tillatelser, at barna ikke har blitt utsatt for kjønnslemlestelse. Dette gjelder fram til barna blir 18 år. Det understrekes i vedtakene at det ikke stilles krav om noen gynekologisk undersøkelse foretatt av leger eller medisinsk dokumentasjon.

Mødrenes tillatelser er i disse tilfellene gitt med hjemmel i utlendingsloven § 8 annet ledd, jf. utlendingsforskriften § 21. Utlendingsloven § 8 annet ledd fastsetter at det "kan" gis oppholdstillatelse dersom "sterke menneskelige hensyn taler for det, eller når utlendingen har særlig tilknytning til riket". Forskriften § 21 sjuende ledd fastsetter at en tillatelse kan gis uten mulighet for fornyelse og uten mulighet for familieinnvandring eller bosettingstillatelse, dersom "særlige grunner tilsier det". Ut fra alminnelige forvaltningsrettslig vilkårlære har man i praksis i andre sammenhenger ansett at det til en viss grad er adgang til å innvilge tillatelser, herunder begrensede tillatelser, på nærmere bestemte vilkår ut fra et "fra det mer til det mindre"-resonnement. Det legges til grunn at det er et slikt resonnement nemnda har tatt utgangspunkt i når man har foretatt følgende vurderinger som siteres fra ett av vedtakene:

Nemnda har spesielt vurdert de vanskelighetene som er forbundet med å sette det nevnte vilkår for fornyelse av klagerens tillatelse. Det er ikke lovhjemmel for å kreve underlivssjekk av datteren. Det kan imidlertid ikke sees noen grunn til at helsepersonell ikke kan gjennomføre en sjekk etter anmodning fra klageren eller datteren selv når hun blir eldre. Det påpekes i denne sammenheng at det ikke kreves gynekologisk undersøkelse foretatt av leger. Om det aktuelle overgrepet har funnet sted eller ikke vil kunne konstateres uten noen inngående kroppslig undersøkelse av datteren. Det vil være tilstrekkelig at helse-

søster eller annet helsepersonell bekrefter at overgrepet ikke er utført, for eksempel etter å ha kun foretatt en visuell undersøkelse eller gjennom samtaler med barnet alene når barnets alder tilsier at dette er hensiktsmessig.

Nemnda har også tatt i betraktning hvilket medvirkningsansvar nemnda pålegger datteren. Hennes medvirkning vil kunne være avgjørende for at klagen skal kunne sannsynliggjøre at datteren ikke er kjønnslemlestet. Imidlertid mener nemnda at denne belastningen for datteren er langt mindre inngripende enn det overgrepet nemnda ikke kan se bort i fra at datteren kan bli utsatt for. Hvordan dette vil løses vil utlendingsmyndighetene måtte ta stilling til fra år til år. Det som foreløpig er sikkert, er at det pr i dag ikke

kan kreves at medisinsk dokumentasjon fremlegges. Nemnda viser imidlertid til at selv om slik dokumentasjon ikke kan kreves fremlagt idet lovhjemmel mangler, vil slik dokumentasjon utvilsomt oppfylle kravet til sannsynliggjøring om at datteren ikke er blitt kjønnslemlestet.

I tråd med de styringsforholdene som er fastsatt av Stortinget i utlendingsloven, har jeg ikke anledning til å ta stilling til de avgjørelser som treffes i enkeltsaker. Jeg vil derfor ikke uttale meg om de vurderinger UNE har foretatt i de enkeltsakene som det her er referert til. Jeg anser imidlertid at det er grunn for departementet til å vurdere dette nærmere, og vil herunder vurdere behovet for eventuell regulering i lov og forskrift.

SPØRSMÅL NR. 1074

Innlevert 24. april 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 6. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«En utleier av et næringsbygg som er frivillig registrert i merverdiavgiftsregisteret, må etter dagens regler foreta en svært komplisert behandling av MVA på felleskostnader.

Ønsker finansministeren å forenkle rutinene, forbedre regelverket og forenkle muligheten for kontroll?»

BEGRUNNELSE:

Dagens regler forutsetter at utleier må behandle felleskostnadene på linje med husleievederlaget. Dette betyr - litt forenklet - at det skal beregnes MVA på felleskostnadene overfor MVA-pliktige leietakere, mens det ikke skal beregnes MVA overfor leietakere som ikke er MVA-pliktige. Utleieren må videre, når han innberetter inngående MVA på sine innkjøp av de samme fellestjenestene, foreta en tilsvarende fordeling, fordi han bare har fradragsrett for felleskostnader som knytter seg til de MVA-pliktige leietakerne.

Mye tyder på at det er hensiktsmessig å bringe dette skillet til opphør, og at gårdeier i stedet kan viderefakturere felleskostnadene med MVA overfor alle leietakerne, og at han kan føre all tilsvarende inngående MVA fullt ut til fradrag. Dette vil lede til store administrative besparelser uten noen provenyemessige konsekvenser for staten.

Felleskostnadene til et næringsbygg utgjør gjerne et mangfold av tjenester, f.eks. snømåking, vaktmestertjenester o.a., som det også kan være svært vanskelig å tidfeste. Dette medfører bl.a. at risikoen for feil avgiftsrapportering blir stor, bl.a. fordi det underveis vil kunne skje (store) endringer av byggets fordelingsbrøk, samtidig som det er svært tidkrevende å etterkontrollere og avstemme avgiftsregnskapet.

Ved å innføre en ensartet behandling av MVA på felleskostnader unngår man således risikoen for uriktig behandling av inngående avgift, samtidig som revisors kontroll og avstemningen av gårdseiers avgiftsregnskap vil falle lettere. Også det offentliges kontrollarbeid vil formentlig nyte godt av en slik endring. Forslaget vil også bringe regelverket i større harmoni med avgiftssystemet ellers ved at momsbelastningen og ansvaret for korrekt fradragsføring konsekvent "lempes" over på leietaker, som jo er den reelle forbruker av fellestjenesten.

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at utleie av fast eiendom som utgangspunkt ikke er merverdiavgiftspliktig, jf. merverdiavgiftsloven § 5a først ledd. En utleier av fast eiendom, herunder utleier av et næringsbygg, skal derfor ikke beregne utgående avgift overfor sine leietakere. Men samtidig kan utleier heller ikke fradragsføre inngående avgift på sine anskaffelser til ut-

leievirksomheten. Slik avgift vil normalt veltes over på leietaker(ne) ved å inkludere den i husleien.

En avgiftspliktig virksomhet som derimot drives på egen fast eiendom, vil kunne fradragføre inngående avgift på anskaffelser til eiendommen, herunder inngående avgift på både oppførings-, vedlikeholds- og driftsutgifter.

Dette skillet mellom å drive avgiftspliktig virksomhet i eide og leide lokaler innebærer en konkurransevridning i disfavør av avgiftspliktige virksomheter som driver i leide lokaler. For å bøte på dette er det med hjemmel i merverdiavgiftsloven § 28a åpnet for frivillig registrering for utleiere av næringsbygg, jf. forskrift 6. juni 2001 nr. 573 om frivillig registrering av utleiere av bygg eller anlegg til bruk i virksomhet som er registrert etter merverdiavgiftsloven (forskrift nr. 117). Hovedformålet med denne ordningen er at avgiftspliktige leietakere skal få tilnærmet lik avgiftsbelastning som tilsvarende virksomhet i selveide lokaler.

Den frivillige registreringsadgangen er imidlertid begrenset til å gjelde bygg eller anlegg hvor leietakeren ville hatt fradragrett for inngående avgift dersom denne hadde eid bygget eller anlegget. Registreringsordningen omfatter således ikke bygg eller anlegg (eller deler av slike) hvor den som til en hver tid er leietaker, ikke benytter det i sin avgiftspliktige virksomhet. Utleier kan imidlertid velge å registrere seg for bare noen av sine utleieforhold, selv om de øvrige vilkårene for slik registrering er oppfylt. Begge disse forholdene innebærer at det – som vist til i spørsmålet – vil finnes næringsbygg som bare delvis omfattes av den frivillige registreringsordningen. I slike tilfeller vil utleieren drive såkalt delt eller blandet avgiftspliktig virksomhet, og det er slik jeg forstår spørsmålet, denne situasjonen spørsmålet knytter seg til.

Når det nærmere gjelder en frivillig registrert utleiers rett til å gjøre fradrag for inngående avgift, følger denne retten av de alminnelige reglene i merverdiavgiftsloven kapittel VI, jf. forskrift nr. 117 § 3. Fradragføringen er ikke særlig annerledes enn for andre virksomheter som driver delt/blandet virksomhet.

For kostnader som (utelukkende) gjelder deler av bygget som ikke omfattes av den frivillige registreringen, vil det ikke foreligge noen fradragrett for inngående avgift.

Når det gjelder kostnader som (utelukkende) gjelder deler av bygget som omfattes av den frivillige registreringen, vil det derimot foreligge fullt fradrag for inngående avgift. Disse kostnadene vil utleier velte over på leietaker gjennom husleien, og det skal i slike tilfeller beregnes full merverdiavgift av leiebølpet, og det er leietakeren som foretar fordelingen i disse tilfellene.

For kostnader som relaterer seg til fellesarealer som ikke er utleid, men som benyttes av leietakere både innenfor og utenfor loven, slik som trapper, resepsjon, korridorer mv. vil det som nevnt i spørsmålet foreligge forholdsmessig fradragrett for utleier. Det følger av merverdiavgiftslovens alminnelige regler at utleieren i et slikt tilfelle, på samme måte som andre delte/blandede virksomheter, må fordele inngående avgift på slike felleskostnader.

Fordeling av inngående avgift på felleskostnader kan i noen tilfeller være vanskelige å gjennomføre i praksis. Men jeg vil peke på at fordelingsreglene åpner for bruk av alternative måter å fordele på (etter areal, omsetning, osv.) og at selve fordelingen bygger på bruk av et forsvarlig forretningsmessig skjønn. Som nevnt ovenfor vil denne problemstillingen gjelde tilsvarende for andre delte virksomheter. Man vil heller ikke nødvendigvis vil løse problemet ved å ”lempe” fordelingsspørsmålet over på leietakerne ved å innføre særskilte fradagsregler for utleier.

Avslutningsvis vil jeg for øvrig peke på at man i Sverige har en tilsvarende frivillig registreringsordning for utleie av fast eiendom. Heller ikke her har man valgt den løsningen som blir skissert i spørsmålet, det vil si å gi utleieren fullt fradrag for inngående avgift på kostnader til fellesareal.

Jeg takker imidlertid for innspillet til forenkling av regelverket som vil inngå i vår løpende vurdering av merverdiavgiftsregelverket.

SPØRSMÅL NR. 1075**Innlevert 27. april 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 6. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Statsministeren har varslet en gjennomgang av produktavgiften på bl.a. vann med fruktsmak. Jeg mener at saft som er laget av frukt og bær må komme inn under samme vurdering som disse produktene. Saft er helsemessig et bedre alternativ enn f.eks. brus. Selv om saft inneholder tilsatt sukker, inneholder det samtidig bl.a. vitaminer og mineraler. Den kraftige avgiftsøkningen rammer mange arbeidsplasser særlig i distriktsnorge.

Vil finansministeren følge opp Høyres forslag og vurdere lettelser for saftprodusenter i RNB?»

Svar:

Særagiften på alkoholfrie drikkevarer omfatter i dag kun drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff. Det innebærer at brus, lettbrus, nektar, saft, melkeprodukter mv. kun avgiftslegges dersom drikkevarene er tilsatt sukker eller søtstoff. Drikkevarer som naturlig inneholder fruktssukker, for eksempel presset fruktjuice eller saft av frukt og bær, avgifts-

legges ikke. Melkeprodukter som kun er tilsatt en mindre mengde sukker (til og med 15 gram sukker pr. liter) og varer i pulverform er fritatt fra avgiften.

Dagens avgift er ikke gradert etter mengde sukkerinnhold. Det betyr at drikkevarer med lite tilsatt sukker eller søtstoff ikke avgiftslegges lavere enn drikkevarer med mye tilsatt sukker eller søtstoff (dette med unntak av mindre mengder sukker tilsatt i melkeprodukter som nevnt ovenfor).

Avgiften er opprinnelig fiskalt begrunnet, men i utformingen av avgiften er det de senere årene også sett hen til ernæringsmessige hensyn, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Finanskomiteens flertall har bedt Regjeringen om å vurdere muligheter for en mer treffsikker utforming av avgiften på alkoholfrie drikkevarer i Revidert nasjonalbudsjett 2009, jf. Budsjett-innst.S. nr. 1 (2008-2009). Jeg kan bekrefte at også saftproduktene vil inngå i de nødvendige vurderinger av avgiften.

SPØRSMÅL NR. 1076**Innlevert 27. april 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 4. mai 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Er det statsrådets intensjon at reindriftsforvaltningens områdestyret sin aktivitet, skal begrenses og hvordan forklarer han de begrensede budsjetttrammer som er stilt til disposisjon for områdestyrenes møte og reiseaktivitet?»

BEGRUNNELSE:

Reindriftsforvaltningen i Alta har i henhold til de rammer de har fått i årets statsbudsjett, utarbeidet et budsjett for sin virksomhet for 2009. Her har de 6 ulike regionale områdestyrene fått tildelt midler til å dekke møtgodtgjørelse og reiseutgifter for 6 ordinære møter i områdestyrene.

Områdestyrene får henvendelser fra reinbeitedis-

triktene og berørte kommuner med ønsker om drøftingsmøter og befaringer for å finne løsninger på bestemte saker. Likeledes blir de innkalt til fylkesmannsambetene for samrådsmøter eller meklinger, hvor leder i områdestyret eller et annet medlem i hans sted må møte.

Når slike aktiviteter skal gjennomføres må det forutsettes at medlemmene i områdestyrene har rett til dekning av reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste.

Svar:

Jeg viser til brev av 27.04.09 vedlagt spørsmål fra André N. Skjelstad om budsjetttrammene soer stilt til disposisjon for områdestyrenes møte- og reiseaktivitet.

Områdestyrene som er opprettet i hvert av lan-

dets seks reinbeiteområder, har en svært viktig rolle å ivareta både som faglig rådgiver og som forvaltningsorgan. Nærmere bestemmelser for styrenes arbeidsordning og oppgaver er gitt i Landbruks- og matdepartementets instruks av 05.01.09. Mest sentralt står oppgavene etter reindrifftsloven i forhold til den interne forvaltning i næringen, samt rollen som statlig sektororgan i forhold til saker etter plan- og bygningsloven. På denne bakgrunn er det påkrevet at styrene har en bred og allsidig sammensetning med både reindriffts-faglig og samfunnsmessig innsikt og erfaring.

Områdestyrene skal selvsagt ha et økonomisk grunnlag for å kunne ivareta disse oppgavene på en tilfredsstillende måte, men det må naturlig nok her som ellers gjøres vurderinger og prioriteringer av den aktiviteten det legges opp til. Budsjettet for styrene inngår i og fastsettes som en del av Reindrifftsforvaltningens budsjett. Områdestyrene må ut fra dette sammen med forvaltningen, planlegge sin virksomhet etter budsjettet som er stilt til disposisjon.

Opplysninger som er innhentet fra Reindrifftsforvaltningen, viser at samlet forbruk til områdestyrenes

møte- og reisevirksomhet var kr 672.000 i 2007 og 784.000 i 2008. Fordelingen på de seks områdestyrene viser et noe ulikt forbruk, men gjennomgående er dette på nivå med eller klart under det som var budsjettet for disse årene.

For 2009 er budsjettet for områdestyrene samlet på 960.000 kr, dvs. betydelig mer enn forbruket de to foregående år. En del av økningen har sin årsak i at det i inneværende år vil bli større aktivitet i områdestyrene pga. arbeidet med ny reindrifftslov, bl.a. knyttet til områdestyrenes behandling av nye bruksregler.

Ut fra det som det er redegjort for ovenfor, kan jeg ikke se at budsjetttrammene for styrene er til hinder for at de skal kunne ivareta sine oppgaver på en forsvarlig måte.

For øvrig har Reindrifftsforvaltningen fullt ut fått delegert myndighet til å tilstå godtgjøring til medlemmene i områdestyrene i tråd med de retningslinjer og satser som er fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Jeg forutsetter her selvsagt at utbetaling av godtgjørelse, dekning av reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste skjer etter gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1077

Innlevert 27. april 2009 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 6. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere regelverket for krav til dokumentasjon for å få registrert her i landet, lastebiler kjøpt i USA?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått henvendelse fra en entreprenør som i juni 2008 kjøpte en lastebil modell Kenworth w9001 1999 modell fra USA.

Den ble klargjort for registrering juli 2008 og ble teknisk godkjent august 2008, men etter 2 mnd fikk eieren beskjed om at dokumentasjonen ellers ikke ble godkjent. Da svaret kom, forlangte Gjøvik trafikkstasjon dokumentasjon fra fabrikk med testpapir signert chassisnummer.

Her oppstår problemet fordi denne dokumentasjonen ikke finnes fordi det i USA ikke testes enkeltbiler, men serier av motorer, bremses, styring, aksler etc. Eieren av bilen har vært i kontakt med amerikanske myndigheter som har vært hjelpeløse, men det har ikke ført fram.

Eieren skriver at kjøper han en europeisk bil, så blir han ikke bedt om å legge fram dokumentasjon fra fabrikk med testpapir og chassisnummer. Etter manges mening blir da dette en handelshindring.

Eieren opplyser ellers at det i Europa ellers, godtar de en dokumentasjon utstedt i Frankrike, fra Kenworth europ france. En slik dokumentasjon kan eieren få til en kostnad på 12 000 euro, men i en telefonsamtale med veidirektoratet i november 2008, får eieren opplyst at det ikke er sikkert at denne dokumentasjonen heller blir godkjent. Å bruke 12 000 euro på en dokumentasjon som likevel ikke blir godkjent, vil eieren forståelig nok, ikke gjøre.

På denne bakgrunnen spør eieren hvorfor det er så stor motstand i Statens Vegvesen med å godkjenne amerikanske lastebiler. Han mener at hvis de ikke vil godkjenne dokumentasjonen, bør Statens Vegvesen peke på eventuelle mangler ved bilen slik at det kan rettes opp av godkjente verksteder.

Han spør også om Statens vegvesen kjenner amerikanske regler i forhold til europeiske.

Slik jeg får fremstilt saken, vitner dette om stivbeint byråkratisk håndtering og jeg ber om å få en vurdering av dette.

Svar:

De tekniske kravene som blir lagt til grunn av Statens vegvesen ved godkjenning av kjøretøy, fremgår av forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften). Forskriften er hovedsakelig basert på gjeldende harmoniserte europeiske krav for godkjenning av kjøretøy, dvs. EU-direktiver og forordninger og ECE-regulativer. Statens vegvesen tar også del i det fortløpende arbeidet med utvikling og fornyelse av tekniske krav gjennom deltagelse i arbeidsgrupper i regi av EU og UNECE ("United Nations Economic Commission for Europe").

Kjøretøyforskriften § 1-15 inneholder en generell unntaksregel fra kravene i kjøretøyforskriften for personbiler og varebiler. Unntaket innebærer at biler som tilfredsstiller kravene for godkjenning i annet EØS-land (ikke-harmoniserte krav) eller USA, i hovedsak kan godkjennes i Norge uten å måtte dokumentere at kravene som følger av kjøretøyforskriften er oppfylt.

Unntaksregelen ble opprettet i 2004 og gjaldt opprinnelig for alle grupper biler, også lastebiler. Regelen ble, etter en alminnelig høring, begrenset fra 1. juni 2006 til kun å omfatte person- og varebiler. Bakgrunnen for denne endringen er at det er til dels store avvik mellom EU/ECE krav og USA-krav til tunge

kjøretøy, og hvor derfor hensynet til trafikksikkerhet motiverer en slik begrensning.

Jeg vil også orientere om at det 29. april i år trådte et nytt direktiv, 2007/46/EF for godkjenning av biler og tilhengere til biler, i kraft i EØS-området. Direktivet legger nye rammer for enkeltgodkjenning og typegodkjenning, og legger i stor grad opp til en totalharmonisering av kravene på begge områder. I denne forbindelse pågår det, i regi av Europakommisjonen, en gjennomgang av kravene for enkeltgodkjenning av personbiler med henblikk på å utarbeide en liste over alternative krav som det enkelte land kan tillate ved enkeltgodkjenning. I dette arbeidet blir det blant annet vurdert hvorvidt og i hvilken grad det skal tiltales USA-krav. Det vurderes å foreta en tilsvarende gjennomgang av kravene til tunge kjøretøy. Statens vegvesen følger dette arbeidet og avventer resultatet før det tas stilling til om alternative, ikke-europeiske krav skal kunne benyttes for lastebiler, og i tilfelle på hvilke områder slike krav skal gjelde.

Dersom det blir foretatt en gjennomgang også for tunge kjøretøy i regi av Kommisjonen, og som resulterer i at det åpnes for alternative kjøretøytekniske krav, vil disse bli lagt grunn for godkjenning i Norge. Dette vil i hovedsak gjelde konstruktive krav som vegvesenet ikke kan kontrollere i forbindelse med godkjenning av kjøretøy, og som heller ikke uten videre kan tilpasses av godkjente verksteder. Dokumentasjon for oppfyllelse av slike krav kan fremskaffes enten fra bilprodusenten eller uavhengig laboratorium/prøveinstans.

SPØRSMÅL NR. 1078

Innlevert 27. april 2009 av stortingsrepresentant Georg Indrevik

Besvart 6. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvorfor mener statsråden at det først er behov for et nytt fastlandssamband mellom Bergen og Fjell kommune på Sotra i siste del av planperioden for Nasjonal transportplan 2010-2019, slik regjeringen gir uttrykk for gjennom sitt forslag om å bevilge kr 400 millioner på slutten av planperioden, under forutsetning av delvis bompengefinansiering?»

BEGRUNNELSE:

Med en befolkning på ca 30.000 innbyggere er Sotrabrua i dag den eneste fastlandsforbindelsen for

kommunene Sund, Fjell og Øygarden. Regionen som dekkes av disse 3 kommunene har og en høy nasjonal verdiskapning, gjennom videreføring og eksport av fisk, gjennom ilandføring og eksport av olje og gass, gjennom et av verdens fremste miljøer innenfor undervannsteknologi, og gjennom betjening av virksomheten på sokkelen.

Beredskapsmessig er det og absolutt påkrevd at en kommer frem til en snarlig løsning for sambandet.

De 3 kommunene har gjennom sitt eget selskap, Sotrasambandet, arbeidet i en årrekke for å tilkjenne- gi ovenfor våre sentrale myndigheter behovet for et

nytt samband, og investert nærmere 10 millioner i dette arbeidet. Dette resulterte og i at dette sambandet ble nevnt i den forrige nasjonale transportplanen.

Sotrabrua, og delvis også andre veier på Sotra og Øygarden, ble i sin tid finansiert med bompenger. Et nytt samband bygget etter dagens krav med bl.a. egne kollektivfelt, vil være et så stort økonomisk løft at en finansiering med bompenger i verste fall vil resultere i tap av arbeidsplasser og tilbakegang i distriktsutviklingen. Mer enn 50 % av innbyggerne i Fjell kommune sier nei til en slik finansiering.

I ÅDT ble trafikkbelastningen over Sotrabrua i 2008 målt til 12.644 kjøretøy til Sotra og 12.641 kjøretøy fra Sotra. Kapasiteten på dette sambandet er således mer enn sprengt. Kun en snarlig løsning hvor Regjeringen går sterkt inn i prosjektet, vil samfunnsøkonomisk gi den beste uttellingen.

Svar:

Det er utarbeidet konseptvalgutredning (KVU) for nytt Sotrasamband. Utredningen har vinteren

2009 vært til ekstern kvalitetssikring (KS1). Det gjenstår noen vurderinger før endelig valg av konsept kan foretas. Når konsept er avklart kan kommunene fortsette behandlingen av kommunedelplaner for nytt Sotrasamband. Deretter skal det utarbeides reguleringsplaner og gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS2) og prosjektering, samt utarbeides konkurransegrunnlag og foretas grunnerverv før anlegget kan startes opp. Videre må det utarbeides et samlet finansieringsopplegg som skal behandles lokalt og fremmes for Stortinget.

På bakgrunn av erfaringer med andre store og kompliserte prosjekter vurderer Samferdselsdepartementet det som mest sannsynlig med anleggsstart i siste seksårsperiode (2014-2019). Dersom det allikevel skulle foreligge avklaringer som gjør det mulig med anleggsstart tidligere, kan det være aktuelt å starte utbyggingen med bompenger i første fireårsperiode (2010-2013). I forslaget til Nasjonal transportplan er det lagt til grunn at statens bidrag vil komme i siste seksårsperiode.

SPØRSMÅL NR. 1079

Innlevert 27. april 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 5. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I forskrift om engangsavgift på motorvogn, paragraf 6-2, gis det anledning til å søke om avgiftsfritak ved oppbygging av "skadet" motorvogn. I toll og avgiftsdirektoratets utfyllende kommentarer i punkt 9.1 stilles det som krav at bilen må være "trafikkskadet". Dette er en innsnevring som utelukker biler som er brent opp. Dette innebærer at mange som kunne ha rett til fritak ikke har fått det. Jeg er kjent med at det fører til ulik praksis.

Vil finansministeren sørge for at det er forskriftens § 6.2 som legges til grunn?»

Svar:

Jeg har forelagt problemstillingen for Toll- og avgiftsdirektoratet. I følge direktoratet er kravet i de utfyllende kommentarene om at kjøretøyet må være trafikkskadet en etterlevning fra en tidligere forskrift som inneholdt en slik begrensning. Denne begrensningen gjelder ikke lenger, og kommentarene er derfor misvisende. Direktoratet vil nå rette opp i dette.

Etter det direktoratet erfarer, har imidlertid også oppbrente biler i praksis vært omfattet av fritaksordningen. Direktoratet kan imidlertid ikke utelukke at det kan ha forekommet ulik behandling ved de enkelte tollregionene.

Jeg vil be direktoratet nå ta initiativ til at regelverket også på dette området behandles likt i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1080**Innlevert 27. april 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 6. mai 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Fiskeridirektøren vil ha et forbud mot ålefiske fra 1.1.2010, samtidig som EU forsetter sitt fiske. Det norske ålefisket er på 2-300 tonn, noe som er en tiendepart av det EU-fiskerene lander årlig. Et eventuelt norsk forbud vil derfor ikke ha noen annen virkning at norske arbeidsplasser forsvinner.

Vil statsråden sørge for at norske fiskere får samme rammevilkår for ålefiske som fisker i EU?»

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet er at Fiskeri- og kystdepartementet nylig har mottatt forslag fra Fiskeridirektoratet om forvaltningsplan for europeisk ål, som blant annet innebærer forbud mot fiske av ål fra 1. januar 2010.

Bestandssituasjonen for europeisk ål er alvorlig (ål står oppført på Artsdatabankens Norsk Rødliste for 2006 innen høyeste kategori – kritisk truet), og mot denne bakgrunn nedsatte Fiskeridirektoratet i april 2008 en arbeidsgruppe for å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for forvaltningen av ål, samt å belyse mulige tiltak og reguleringer som bør iverksettes i Norge. Rapporten har vært gjennom en høringsprosess, og Fiskeridirektoratet har etter en omfattende vurdering funnet det tilrådelig å frede ålen for en periode, i kombinasjon med en rekke andre tiltak.

Fiskeri- og kystdepartementet mottok Fiskeridirektoratets forslag den 14. april 2009, og saken er nå til behandling i departementet. Jeg er videre kjent med de argumenter som er fremført av næringen og forskere med hensyn til valg av forvaltningsplan.

EU har stilt krav til sine medlemsland om å presentere hver sin forvaltningsplan som tar høyde for den alvorlige bestandssituasjonen hos europeisk ål. Flere av landene har nå vedtatt, eller kommer trolig til å vedta, planer som innebærer forbud mot fortsatt fiske. Det foreligger imidlertid, etter det departementet kjenner til, fremdeles ingen helhetlig og generell forvaltningsplan som skal regulere den enkelte fisker i EU. Således er det vanskelig å si hvilke rammevilkår for ålefiske som vil gjelde for fiskere i EU.

Fiskeri- og kystdepartementet har høye ambisjoner om en bærekraftig forvaltning av de viltlevende marine ressursene, og det er viktig for meg å sørge for at den endelige beslutningen om forvaltningsplan for ål bygger på forvaltningsprinsippet i havressursloven, slik at artsmangfoldet bevares og næringen kan oppnå høyest mulig utbytte på lang sikt. Jeg er videre opptatt av at Norge skal være en pådriver overfor EU i disse spørsmålene. Hensynet til næringen på kort sikt skal ivaretas så langt det lar seg gjøre, men dette betinger at vi finner det mulig innenfor bestandens nåværende biologiske rammer og utsikter til gjenoppbygging.

SPØRSMÅL NR. 1081**Innlevert 27. april 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 6. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Transportører av levende dyr (hester) møter store problemer når man skal transportere hester til diverse aktiviteter. Transportørene av levende dyr mener at transport av levende dyr er omfattet av unntak i kjøre og hviletidsbestemmelsen. SVV er til tider ueinig. Dersom SVV sitt syn skal følges, vil dette innebære brudd på dyrevernloven og dyras velferd opp i mot kjøre og hviletidsbestemmelsene.

Kan statsråden klargjøre hvilke lover og regelverk transportørene skal forholde seg til med ev. henvisning?»

BEGRUNNELSE:

Transport av levende dyr (hest) har lange tradisjoner i Norge. Dessverre opplever nå bransjen store problemer i forhold til hvordan man skal forholde seg til lovverket. Dette gjelder både i forhold til hvilket

lovverk som er overordnet. Dette gjelder blant annet dyrevernsloven og kjøre- og hviletidsforskriftene. I det daglige opplever man til stadighet at tolkningen er situasjonsbetinget i forhold til hvordan lovene og regelverket forvaltes. Det er også fra Landbruksdepartementet uttalt at man forutsetter at avgrensinger gjøres slik at transportsituasjonen for næringa ikke blir unødig forvansket. Transportørene uttaler selv at det må komme nye forskrifter for hestetransport, noe som også departementet støtter opp om i Ot.pr. nr. 15 (2008-2009). Transportørene ønsker også at det i forbindelse med utarbeidelsen av eventuelle nye forskrifter for transport av levende dyr, (hest) så bør det nedsettes et utvalg hvor også bransjen gis anledning til å delta med representasjon, for å sikre at både trafikksikkerheten og dyrevelferden kan ivaretas på en god måte.

Svar:

Gjennom forskrift av 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS § 1 gjelder EU sitt regelverk om kjøre- og hviletid som norsk forskrift. De viktigste reglene om kjøre- og hviletider fremgår av forordning (EF) nr. 561/2006.

Kjøre- og hviletidsreglene får i utgangspunktet anvendelse på godstransport der kjøretøyets totale masse, medregnet vekten av tilhenger eller semitrailer, overstiger 3,5 tonn. Fra dette utgangspunktet gjør forordningen en rekke unntak. I artikkel 3 foretar forordningen en avgrensning av dens anvendelsesområde og slår fast at flere transporttyper faller helt utenfor kjøre- og hviletidsregelverket. Artikkel 13 gir den enkelte EU/EØS-stat opsjon på å fastsette flere ulike nasjonale unntak gjeldende for sitt territorium.

Det følger av artikkel 3, bokstav h) at godstransport av "ikke-kommersiell art" er unntatt fra kjøre- og hviletidsreglene så fremt kjøretøyets (eller kombinasjonen av kjøretøy og tilhenger) største tillatte masse ikke overstiger 7,5 tonn. Hestetransport av ikke-kommersiell karakter gjennomført med kjøretøy med største tillatte masse under 7,5 tonn faller dermed utenfor kjøre- og hviletidsreglene.

Ovennevnte forskrift om kjøre- og hviletid § 2 første ledd jf. forordning (EF) 561/2006 artikkel 13 bokstav b) slår videre fast at landbruks- og oppdrettsforetak, med egne kjøretøy eller med kjøretøy innleid uten fører, innenfor en radius av inntil 100 km fra stedet der foretaket er hjemmehørende, unntas fra kjøre- og hviletidsreglene når de utfører godstransport knyttet til foretakets næringsvirksomhet. Dette unntaket vil typisk kunne få anvendelse på en gårdbruker, et hestesenter eller liknende som med eget eller innleid kjøretøy selv forestår transport av virksomhetens hester.

Hestetransport av ikke-kommersiell art og virk-

somheters egentransport av hester er dermed i betydelig grad unntatt fra kjøre- og hviletidsreglene. Transporter av kommersiell karakter, utført av innleide eksterne transportører er likevel omfattet av reglene. Dette må antas å ha sammenheng med at konkurransesituasjonen for denne typen transport i EØS-området har blitt ansett til å være av en slik karakter at kjøre- og hviletidsreglene bør gis anvendelse av hensyn til trafikksikkerheten, sjåførenes arbeidsvilkår og siktemålet om å skape mest mulig like konkurranseforhold.

De hensyn som ligger til grunn for henholdsvis vegtrafikkregler, herunder kjøre- og hviletidsreglene og reglene om dyrevern, dyrevelferd og transport av levende dyr kan etter omstendighetene være kryssende. Det foreligger likevel ikke en regelkollisjon i rettslig forstand. Norsk lovgivning har en fragmentarisk karakter og dyrevern- lovgivningens krav om at levende dyr skal transporteres til bestemmelsesstedet "snarest mulig" må derfor avstemmes mot annet relevant regelverk. Vegtrafikklovgivningens regler om for eksempel kjørefart og kjøre- og hviletid kan følgelig ikke fravikes for at dyretransporten skal komme frem raskere. I denne forbindelse vises det likevel til at kjøre- og hviletidsreglene bare gjelder for transport av levende dyr i begrenset grad.

Gjeldende dyrevernslov inneholder ikke selv materielle krav til transport av levende dyr, men overlater reguleringen av dyretransport til forskrifter hjemlet i loven. Kravet om at transporten skal gjennomføres "snarest mulig" er fastsatt i forskrift 2. april 2001 nr. 384 om transport av levende dyr § 4 femte ledd. Denne forskriften § 23 gir nærmere regler om hvor mange timer hester kan transporteres i ett strekk, hvor ofte de skal ha fôr og vann og hvor lenge de skal få hvile. Disse reglene er i samsvar med forordning (EF) nr. 1/2005 om vern av dyr under transport og tilknyttede aktiviteter. Forordningen er gjennomført i norsk rett.

Gjennom ot.prp. nr. 15 (2008-2009) om lov om dyrevelferd har regjeringen foreslått å lovfeste noen generelle og overordnede krav til transport av levende dyr. I proposisjonen presiserer imidlertid Landbruks- og matdepartementet at nærmere bestemmelser for transport av levende dyr også i fremtiden i stor grad vil måtte forskriftsfestes. Ot.prp. nr. 15 har blitt behandlet av Odelstinget som på dette punkt ikke har gjort endringer i regjeringens forslag. Saken avventer behandling i Lagtinget. Mattilsynet utarbeider for tiden utkast til nye nasjonale forskrifter om transport av landdyr.

Når det gjelder transportørers nærmere deltakelse og involvering i prosesser omkring utarbeidelse av eventuelle nye forskrifter om transport av levende dyr, henvises det til Landbruksdepartementet som rette instans. Jeg vil likevel påpeke at Samferdselsde-

partementet gjerne bidrar til å balansere de kryssende hensyn som kan gjøre seg gjeldende.

For meg er det svært viktig at ulike typer transporter av levende dyr i størst mulig grad ivaretar hensynet til dyrevelferd. I den forbindelse viser jeg til at jeg vil henvende meg til EFTA sitt overvåkningsorgan, for å oppnå tilpasninger i det unntaket fra kjøreg og hviltidsreglene som gjelder transport av levende

dyr fra gård til slakteri. Denne problemstillingen har jeg tidligere i år også tatt opp med Europakommisjonen.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at Europakommisjonen har opplyst til Samferdselsdepartementet at de jobber med en mulig revisjon av forordning (EF) nr. 1/2005, for å bedre tilpasse den forordning (EF) nr. 561/2008.

SPØRSMÅL NR. 1082

Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 6. mai 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«En person med full uførepensjon vil etter en viss tid kunne ha begrensede arbeidsinntekter uten at dette medfører innkorting i pensjonen fra folketrygden. For noen kan dette medvirke til å holde kontakt med arbeidslivet, og i beste fall bidra til full rehabilitering over lang sikt. Men en arbeidstaker som mottar tilleggspensjon fra Statens pensjonskasse får innkorting av sin tilleggspensjon krone for krone for eventuelle inntekter ved uførepensjon.

Hvordan ser statsråden på denne forskjellsbehandlingen?»

BEGRUNNELSE:

Så vidt undertegnede har bragt i erfaring, skyldes forskjellsbehandlingen at mens folketrygdens pensjon vedtas av Stortinget, reguleres tilleggspensjonen i Statens pensjonskasse gjennom avtaler mellom partene i arbeidslivet. Dermed gjelder andre regler for denne pensjonen, blant annet at tilleggspensjonen ved uførepensjon innkortes krone for krone ved eventuell inntekt. Denne forskjellsbehandlingen betinget av ulike prinsipper for pensjonsrettigheter, kan gi utilsiktede utslag med hensyn på å oppnå rehabilitering tilbake til arbeidslivet for ulike grupper av uførepensjonister.

Svar:

Reglene rundt uførepensjon fra folketrygden er å finne i lov om folketrygd, kapittel 12.

I folketrygden finnes det to ytelser: Tidsbegrenset uførestønad og uførepensjon.

Fem vilkår må være oppfylt for å ha rett til en uføreytelse:

- Hovedreglen er at man må ha vært medlem i folketrygden de siste tre årene fram til man ble ufør.
- Man må være mellom 18 og 67 år.
- Inntektsevnen må være nedsatt på grunn av langvarig sykdom, skade eller lyte.

Det er også et krav at sykdommen, skaden eller lytet er hovedårsaken til den nedsatte inntektsevnen.

- Man må ha gjennomgått hensiktsmessig medisinsk behandling og attføring for å bedre inntektsevnen.
- Inntektsevnen må være nedsatt med minst 50 prosent.

Tidsbegrenset uførestønad kan gis for en periode fra ett til fire år, hvis man på søknadstidspunktet fyller vilkårene for en uføreytelse og framtidig inntektsevne er usikker.

Det første året man mottar hel (100 prosent) uføreytelse, vil som hovedregel uføregraden bli redusert i takt med eventuell arbeidsinntekt (pensjongivende inntekt). Når det har gått mer enn ett år siden ytelsen ble innvilget eller uføregraden forhøyet, kan man ha en arbeidsinntekt på inntil ett grunnbeløp (kalt friinntekt) før uføregraden blir redusert (ett grunnbeløp - G - er pr 1.5.2008 kr 70 256).

Dersom man har en restarbeidsevne og gradert uføreytelse, er det på forhånd fastsatt hvor stor framtidig arbeidsinntekt (pensjongivende inntekt) man kan ha. Når det har gått mer enn ett år siden vedtaket om ytelse, kan man i tillegg til den arbeidsinntekten som alt er fastsatt, også i slike tilfelle ha en arbeidsinntekt på inntil ett grunnbeløp før uføregraden blir redusert. Uføreytelsen og pensjongivende inntekt kan til sammen ikke overstige fastsatt inntektsnivå

før uførhet. Denne inntektsgrensen blir oppjustert årlig i tråd med G-reguleringen.

Hovedregelen om ett års ventetid for rett til friinntekt gjelder ikke for personer med politiske og andre tillitsverv i frivillige organisasjoner eller med omsorgslønn fra kommunen.

Statens Pensjonskasse (SPK) har kun en form for uføreytelse - vanlig uførepensjon. Denne kan være både tidsbegrenset og fast. Retten til ytelse følger av lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse (pensjonsloven), § 27. Her heter det at et medlem kan innvilges uførepensjon når vedkommende fratrer sin stilling på grunn av sykdom eller skade og derfor av pensjonskassens styre antas udyktig til å utføre sine tjenesteplikter. Det samme gjelder for et medlem som fratrer sin stilling på grunn av aldersvekkelse etter fylte 64 år og som har hatt sammenhengende tjeneste i minst 5 år umiddelbart før fratreden.

Reglene for reduksjon av uførepensjon fra SPK ved inntekt følger dels av pensjonslovens bestemmelser og dels av retningslinjer gitt av Styret i Pensjonskassen med hjemmel i loven. Uførepensjonen fra Statens Pensjonskasse kan ikke reguleres gjennom avtaler mellom partene i arbeidslivet, pensjonsloven gir ingen mulighet for slike løsninger.

Ethvert tilsettingsforhold kan ha betydning for uførepensjonen. Hvilke regler som gjelder for inntekt i tillegg til uførepensjon er avhengig av om man mottar hel eller delvis pensjon, og om inntekten er fast eller tilfeldig. Ved hel uførepensjon vil inntekt fra et ordinært tilsettingsforhold føre til en korrigerende uføregraden og dermed også størrelsen på uførepensjonen. Dette gjelder uansett om arbeidsforholdet er av kortere eller lengre varighet, eller om inntekten er stor eller liten. Arbeidstakere med en restarbeidsevne og gradert uførepensjon kan være yrkesaktive. Yrkesaktiviteten må i så fall ligge innenfor den opprinnelig antatte restarbeidsevnen. I slike tilfeller er det normalt uten betydning for uføregraden om inntekten øker som følge av for eksempel endring i stillingens lønnsnivå, eller overgang til ny delvis stilling med høyere lønn.

Dersom en uførepensjon skal reduseres for inntekt gjøres dette på forskjellig måte, avhengig av om det gjelder arbeid i stilling med medlemsrett i Pensjonskassen eller arbeid i privat virksomhet. Reduksjonen av uførepensjonen vil ikke være en krone for krone reduksjon, men en endring av uføregraden. Dette medfører normalt at bruttopensjonen reduseres med et beløp som er lavere enn inntekten.

En uførepensjonist kan i enkelte tilfeller ha en

viss arbeidsinntekt uten at pensjonen påvirkes. Slik friinntekt er kun knyttet til tilfeldig arbeid, som ikke gir rett til medlemskap i Statens Pensjonskasse eller kommunale pensjonsordninger. Friinntekten kan også komme fra tilfeldig arbeid i privat virksomhet. Friinntekten i Statens Pensjonskasse er begrenset oppad til et beløp som tilsvarer folketrygdens grunnbeløp – G. Ved delvis uførepensjon med uføregrad under 50 prosent skal friinntektsgrensen graderes i samsvar med den uføregraden som til enhver tid gjelder. Denne inntekten kommer i tillegg til inntekten man har som følge av restarbeidsevnen. Dette innebærer at vedkommende får beholde noe av inntekten.

En uførepensjonist har ikke rett til friinntekt dersom:

- Det ytes rehabiliteringspenger eller attføringspenger fra folketrygden.
- Man har kombinert uførepensjon og vartpenger eller ventelønn.

Ordningen med friinntekt i tillegg til hel eller delvis uførepensjon kan tidligst benyttes ett år etter startdato eller endringsdato for uførepensjonen. Denne begrensningen gjelder ikke for godtgjørelse for politiske verv eller tillitsverv i frivillige organisasjoner. Friinntekt kan tjenes opp uavhengig av tidsrom innen samme år.

Statens Pensjonskasse som tjenestepensjonsordning vil ikke ha samme grunnleggende sosialpolitiske karakter som folketrygden. En tjenestepensjon kommer i tillegg til uførepensjon fra folketrygden, og kan også utbetales selv om det ikke tilstås ytelse fra folketrygden. Dette medfører at regelverk på området inntekt og uførepensjon er motivert ut fra ulike hensyn. Den forskjellen i praksis som gjelder er ikke så stor at den vil være avgjørende i arbeidet med å bringe uførepensjonsmottakere tilbake til arbeidslivet.

Tjenestepensjonsordningene må ha en viss mulighet til å fastsette bestemmelser for egen ordning vedrørende forholdet mellom uførepensjon, arbeid og inntekt. Slike regler vil bl.a. kunne ha betydning for kostnadene ved pensjonsordningen.

Ved gjennomgang av tjenestepensjonsordningene i forbindelse med pensjonsreformen vil det være naturlig å se på muligheten for å kombinere uførepensjon og arbeidsinntekt. Det er viktig å sikre at pensjonsregelverket ikke lager unødvendige hindringer for tilbakeføring av uføremottakere til arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 1083**Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 4. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvorfor har ikke Norcem Brevik mottatt en avklaring om avgiftsspørsmålet på FAB energikilden de bruker, når redegjørelsen fra Toll- og avgiftsdirektoratet til Finansdepartementet ble varslet å være klar i begynnelsen av året, og når konsekvensen av regjeringens sendrektighet i denne saken kan medføre at Norcem Brevik går over til å bruke en energikilde som er langt mer forurensende enn dagens energikilde?»

BEGRUNNELSE:

Til mitt spørsmål til statsråden datert 08.01.2009 angående avgift på FAB energi ved Norcem Brevik, svarer statsråden at Finansdepartementet har bedt Toll- og avgiftsdirektoratet om en grundig redegjørelse for direktoratets beslutning om å avgiftsbelegge Norcem Brevik for deres bruk av FAB energi.

I svaret (av 19.01.2009) fremgår det at Toll- og

avgiftsdirektoratet er i ferd med å ferdigstille sin redegjørelse til Finansdepartementet.

Da Norcem Brevik har varslet at de må gå over til kullfyring hvis avgiftsvedtaket blir opprettholdt, og at de ennå ikke har fått noen avklaring fra statsråden, ønsker jeg å stille ovenfornevnte spørsmål.

Svar:

Det er riktig at Finansdepartementet har bedt om og mottatt en redegjørelse fra Toll- og avgiftsdirektoratet om den avgiftsrettslige stillingen til Norcems forbrenningsanlegg i Brevik. Direktoratets brev er datert 5. februar 2009. I den pågående behandlingen av saken vurderer Finansdepartementet i samråd med Miljøvernedepartementet de ulike forhold i saken, herunder selvsagt de miljømessige sider. Jeg har forståelse for at bedriften ønsker en snarlig avklaring, og det er også min intensjon at saken skal få sin avslutning innen kort tid.

SPØRSMÅL NR. 1084**Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 4. mai 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ i saken slik at ingen bøtelegges eller trekkes inn for domstolen inntil totalforbudet mot vannscooter er avklart ihht. EØS-avtalen, og i hvilken grad er miljøargumentet for et totalforbud vurdert opp imot det at vannscooter som er CE-godkjent tilfredsstillende alle miljøkrav innenfor EØS-området?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har et spørsmål vedrørende forbudet mot bruk av vannscooter i småbåtloven § 40. I straffesak for Aust-Agder tingsrett er det stilt spørsmål ved om forbudet er forenelig med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. Kjernen er om et totalforbud mot bruk av lovlig importert CE godkjent vare er en handelsrestriksjon i EØS-avtalens for-

stand. Aust-Agder tingsrett har derfor forelagt spørsmålet til rådgivende uttalelse for EFTA-domstolen. EFTA-domstolen vil vurdere om forbudet mot bruk av vannscooter er i overensstemmelse med EØS-avtalen, eller om det strider mot våre forpliktelser etter EØS-avtalen og må oppheves. Rettsstilstanden er på nåværende tidspunkt derfor uavklart. Dette gjelder særlig etter storkammeravgjørelsen i EF-domstolen i sak C-110/05.

Etter mitt syn innebærer avgjørelsen i den saken at EF-domstolen klart konkluderer med at et tilsvarende forbud som det norske, er en handelsrestriksjon etter artikkel 28 EFT, tilsvarende artikkel 11 EØS. Etter praksis fra Norges Høyesterett i Rat. 2004 s. 904 er EF-domstolens avgjørelser en svært sentral rettskilde. Høyesterett har i Rat. 2006 s. 1473 uttalt at EF-domstolen har det siste ord, jf. EØS-avtalen artikkel 6.

Vi er snart inne i sesongen for bruk av båter og vannscootere. Dersom politiet og påtalemyndigheten fortsatt skal håndheve forbudet mot bruk av vannscootere, straffes det etter omstendighetene på grunnlag av et forbud som strider mot EØS-avtalen.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at enkeltsaker på straffesaksområdet hører under påtalemyndigheten som ledes av riksadvokaten. Påtalemyndigheten er i disse sakene ikke undergitt justisministerens instruksjonsmyndighet, og det rapporteres heller ikke hit om behandlingen av enkeltsakene eller om de vurderinger som påtalemyndigheten legger til grunn for sine avgjørelser. Som justisminister vil jeg derfor verken ha formelt eller faktisk grunnlag for å gripe inn i enkeltsaker eller påvirke deres behandling. Jeg vil imidlertid underrette riksadvokaten om problemstillingen ved å sende en kopi til Riksadvokatembetet.

Når det gjelder spørsmålet om i hvilken grad miljøargumentet for et totalforbud er vurdert mot at CE-godkjente vannscootere tilfredsstillende miljøkrav

innenfor EØS-området, er det miljø- og utviklingsministeren som er rette vedkommende for å svare på dette. Ved kontakt med hans departement, er jeg informert om at CE-godkjente vannscootere etter direktiv 98/34/EF i første rekke innebærer at vannscootere som er CE-godkjente tilfredsstillende tekniske krav til samhandel mellom EØS-statene. Når det gjelder forbudet mot vannscootere i Norge er dette begrunnet i en rekke miljøhensyn som CE-godkjenningen ikke ivaretar, herunder hensynet til å unngå støy, forurensning og for beskyttelse av dyre- og plantelivet. Det har videre vært et siktemål å unngå andre negative konsekvenser, eksempelvis ulykker, konflikter med badende, båtliv og annen rekreasjon i sjø- og strandområder, jf. Ot.prp. nr. 38 (1998-1999) Om lov om endringer i lov om fritids- og småbåter (regler for bruk av vannscootere og liknende). For øvrig presiseres at det gis hjemmel i fritids- og småbåtloven for kommunene til å gi forskrifter om unntak fra det generelle forbudet mot bruk av vannscooter i fritids- og småbåtloven § 40 tredje ledd.

SPØRSMÅL NR. 1085

Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 7. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«I dok. 8:95 (2005-2006) "Tiltak for å bekjempe fattigdom og forebygge gjeldsproblemer" ba en enstemmig Familie- og kulturkomité regjeringen om å få kartlagt hvordan den økonomiske rådgivningstjenesten i kommunene fungerer, og kartlegge behov og virkninger av denne type rådgivning.

Har statsråden kartlagt hvordan den økonomiske rådgivningstjenesten i kommunene fungerer?»

BEGRUNNELSE:

Forbrukerrådet har foretatt en kartlegging av gjeldsrådgivningen i kommuner og bydeler. Bare 12 av 430 kommuner og 15 bydeler får "godkjent". Av 100 oppnåelige poeng, får mange kommuner -5.

Svar:

Da økonomisk rådgivning hører under Arbeids- og inkluderingsdepartementets fagområde, har jeg

fått oversendt spørsmålet fra kommunal- og regionalministeren til besvarelse.

På oppdrag fra tidligere Sosial- og helsedirektoratet gjennomførte Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) i 2006 en landsdekkende kartlegging av økonomisk rådgivning i kommunene. Hovedfunnene kan oppsummeres slik:

- Den økonomiske rådgivningstjenesten/gjeldsrådgivningen er en nødvendig tjeneste. Selv i økonomiske oppgangstider behandler kommunene en stor mengde saker hvor gjeld er et hovedtema.
- Den store saksmengden nødvendiggjør både ressurser, god planlegging og kvalitetssikring av tjenesten.
- Rådgivernes faglige bakgrunn virker god, og den innholdsmessige utviklingen på utanningssiden indikerer at kompetansen har økt betraktelig de seneste årene. Kompetanseressursene er imidlertid ulikt fordelt. Det må fortsatt satses på kompe-

tanseheving og nettverk for å sikre at særlig de kontorene hvor bare en person har gjeldsrådgivning som oppgave får den nødvendige faglige støtten rundt seg.

- Rådgiverne mener stort sett at deres arbeidsfelt er høyt prioritert. Der hvor prioriteringen er lav er det enkelte ting som tyder på at det kan foreligge ressursmangel i forhold til etterspørselen. Det kan være at organiseringen av tjenesten er uheldig. Dette er et felt der man bør se nærmere på – kanskje særlig på mellomstore kontorer hvor prioriteringen av tjenesten vurderes lavest.

Funnene viser at den totale saksmengden for hele landet i 2006 var ca. 18 000 saker. I 15 000 av disse sakene kom en fram til en løsning og 62 pst. av disse igjen var kreditor trukket inn i løsningsprosessen.

Den totale saksmengden i 2006 må altså betegnes som relativt stor. Til sammenlikning ble det behandlet langt færre gjeldssaker i 1991-1994, en periode der mange fikk gjeldsproblemer.

Den store saksmengden i 2006 illustrerer at det er behov for økonomisk gjeldsrådgivning i et velferds-

samfunn, også i perioder med økonomisk oppgang og lav arbeidsledighet. SIFOs gjennomgang viser også at økonomisk rådgivning gjennom kommunene er mer kjent og tilgjengelig nå enn tidligere. Videre viser undersøkelsen at 1/3 av sakene dreide seg om personer som vanligvis ikke oppsøker sosialtjenesten. Tilbudet om økonomisk rådgivning gjennom sosialkontorene når altså ut til et bredere lag av befolkningen.

I tillegg til undersøkelsen gjennomført av SIFO, har kommunene fra og med 2007 rapportert om økonomisk rådgivning i KOSTRA.

Jeg mener det er viktig å sikre en god tjeneste på området økonomisk rådgivning. Siden 2004 har en nasjonal arbeidsgruppe, nå i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet, gradvis trappet opp arbeidet med å legge til rette for utviklingen av økonomisk rådgivning i kommunene. Formålet er blant annet å sikre best mulig kvalitet på den økonomiske rådgivningen i kommunene, samt å gi informasjon og øke bevisstheten omkring tjenesten. Arbeidet med å sikre kvalitet på tjenesten er videreført i 2009.

SPØRSMÅL NR. 1086

Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 8. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 1017 om friksjonsmåling på rullebaner på norske flyplasser. Dagens internasjonalt anbefalte praksis for friksjonsmåling er tildels basert på eldre og usikre metoder, der data innhentes av et bakkekjøretøy og formidles pr. radio eller datalink. Det finnes metoder og utstyr som kan gi landende fly samtidsinformasjon om hvorvidt flyets oppbremsing faktisk er slik piloten får oppgitt.

Vil statsråden sørge for at dette blir tatt i bruk ved norske flyplasser?»

BEGRUNNELSE:

I Norge er det varierende kyst- og vinterklima. De fleste norske flyplasser ligger slik til at de i vintersesongen utsettes for begge typer klima, med raske variasjoner av nedbør, temperatur og vanninnhold i snø/på is på rullebaner. Dette gjør at faren for utfor-

kjøring med tap av menneskeliv og skader på kostbart materiell er mer til stede i Norge enn i mange andre land.

Dagens internasjonalt anbefalte praksis for friksjonsmåling er tildels basert på eldre og usikre metoder. Utstyr og metoder er i mindre grad tilpasset dagens flymateriell. Det finnes målemetoder for friksjon på rullebanen som kan gi det landende flyet sanntidsinformasjon under landing. Det betyr informasjon om hvorvidt flyets oppbremsing er slik piloten har fått oppgitt, eller om det av sikkerhetsgrunner må bremses mer samt om det av miljøhensyn kan brukes mindre bremse- og motorkraft dersom banen har bedre friksjon enn oppgitt.

På denne måten kan norsk praksis tilpasses bedre til norske klimatiske forhold.

Det kan også påvirke internasjonale "best practice". Begge deler vil bedre flysikkerhet både i Norge og internasjonalt.

Jeg håper statsråden kan ta initiativ til et samar-

beid mellom norske myndigheter, flyselskaper, flyfabrikanter og norsk kompetanse på området friksjonsmåling på norske flyplasser.

Jeg viser spesielt til at moderne norsk utstyr for friksjonsmåling brukes innenfor vegsektoren i Norge innenfor funksjonskontrakter til måling av friksjon på vinterveger. Dette understreker både at moderne måleutstyr foreligger, og behovet for å utvide bruken av slikt moderne utstyr til også å omfatte luftfartssektoren i Norge.

Svar:

Jeg vil vise til at det opp gjennom årene har vært prøvet ut flere forskjellige metoder for måling av friksjon på rullebaner. Luftfartsmyndighetene har erfart at målte friksjonsdata kan være usikre og ser at fortsatt utvikling av tekniske løsninger er nødvendig.

Det pågår flere prosesser internasjonalt vedrørende endring av regelverket for friksjonsrelaterte forhold knyttet til flyoperasjoner innen luftfarten, både i regi av ICAO, av EASA (EUs byrå for flysikkerhet) og av FAA (USAs luftfartsmyndighet Federal Aviation Administration). Formålet med det internasjonale arbeidet på dette området er å komme frem til mer sikre metoder for vurdering av friksjon. ICAO arbeider for tiden med et forslag til et system som legger opp til vurdering av anslått friksjon i stedet for måling fordi det har vist seg vanskelig å oppgi tilstrekkelig nøyaktige måltall for friksjon. I dette arbeidet er de store flyprodusentene og interesseorganisasjoner involvert. Luftfartstilsynet følger disse prosessene gjennom deltakelse i ulike fora internasjonalt. Luftfartstilsynet er også representert i arbeidsgrupper, både i ICAO og EASA, hvor det blant annet arbeides med å utvikle regler for friksjon. GASR (Group of Aerodrome Safety Regulators) har fått i oppdrag fra EASA å lage gjennomføringsregler for flyplasser, og friksjon er ett av mange temaer som dette regelverket vil omfatte. Luftfartstilsynet er tungt involvert i dette arbeidet.

I påvente av det internasjonale regelverksarbeidet, har Luftfartstilsynet midlertidig innført en ordning hvor de målte friksjonstallene ikke rapporteres til flyene, men brukes som et hjelpemiddel for å anslå

friksjonen på rullebanen. Dette gjøres av høyt kvalifisert og trent personell. Det som derimot rapporteres til flyene er vurderingen av antatt friksjonsnivå. Vurderingen er delt inn i følgende fem kategorier: "Good", "Medium/Good", "Medium", "Medium/Poor" og "Poor". I tillegg har Luftfartstilsynet anbefalt at pilotene rapporterer om hvorvidt oppgitt friksjon samsvarer med deres erfaring av forholdene etter landing. Hensikten med dette er å bidra til å bygge opp et erfaringsgrunnlag for anslått bremseeffekt.

Luftfartstilsynet er kjent med at det finnes norskutviklet utstyr som kan gi landende fly samtidssin-formasjon. Luftfartstilsynet har imidlertid opplyst at dette ennå ikke er sertifisert og godkjent for bruk om bord i luftfartøy. Det er produsentens ansvar å sørge for slik sertifisering og godkjenning. Sertifisering og godkjenning på dette området foretas imidlertid ikke av Luftfartstilsynet, men av EASA. Jeg er ikke kjent med hvorvidt den aktuelle produsenten har søkt EASA om sertifisering og godkjenning av utstyret.

Når det gjelder representanten Sorteviks anmodning om at det tas initiativ til samarbeid mellom norske myndigheter, flyselskaper osv vil jeg vise til at Luftfartstilsynet har etablert et fast samarbeid med norske flyplassoperatører og flyselskaper om friksjonsproblematikk. Luftfartstilsynet arrangerer i den forbindelse to faste årlige møter. Jeg vil også vise til at både flyplassoperatørene og flyselskapene ga uttrykk for tilfredshet med Luftfartstilsynets midlertidige løsning under siste møte som fant sted 5. mai i år. Luftfartstilsynet har så langt ikke involvert fabrikanter av friksjonsmålingsutstyr på disse møtene. Fabrikantene er imidlertid i henhold til hva Luftfartstilsynet har opplyst involvert i det arbeidet som pågår i ICAO-regi.

Det er riktig som representanten Sortevik viser til at det benyttes moderne norsk utstyr for friksjonsmåling på veier. Jeg vil imidlertid peke på at det er noe ulikt behov for veier og rullebaner når det gjelder friksjonsnivå og type rapportering. Det er likevel interessant å utveksle erfaringer med Statens Vegvesen på dette området, og det har også vært kontakt mellom Luftfartstilsynet og Statens Vegvesen i den anledning.

SPØRSMÅL NR. 1087**Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 13. mai 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«På bakgrunn av en forskrift NVE har sendt rundt til nettselskapene, er disse tvunget til å endre sine rutiner bort fra differensiering over til et likt bunnfradrag for tilknytning til strømmettet. Eksempler viser at det kan se ut til at det særlig straffer nyetableringer og distriktene.

Er dette en ønsket utvikling fra statsråden?»

BEGRUNNELSE:

Endringen vil gjelde hele landet, med regionale forskjeller ut i fra de satsene nettselskapene setter. På Sørlandet er det Agder Energi Nett som har ansvaret for strømmettet. AE Nett har i dag en praksis der selskapet dekker et såkalt bunnfradrag før det kreves anleggsbidrag av kunden. Beløpet på dette bunnfradraget er 4 000 kroner for fritidsbolig og 20 000 kroner for fast bolig, mens fradraget for næring har vært avhengig av størrelsen på næringsbygget. En presisering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sier at bunnfradraget skal være likt, uansett type eller størrelse for den nye tilknytningen. Endringen innføres for å sikre likebehandling av alle kunder. Kostnaden blir nå plassert der den faktisk er, nemlig hos kunden som faktisk skal bruke anlegget.

Men eksempler synliggjør nå at både eiere og politikere er fratatt styringen viktige prinsipielle forhold når det gjelder nettilknytninger for nyanlegg. Pålegg fra NVE synes å kunne gi svært uheldige konsekvenser for brukeren - både ordinære innbyggere, utbyggere av boligområder og næringsdrivende. I mange tilfeller betaler de tilnærmet hele kostnaden. Dette kan svekke boligbygging i distriktene og hindre viktige næringsetableringer.

Eksempler Fædrelandsvennen referer fra Agder Energi, viser at utbygginger som før hadde en tilkoblingsavgift på kr 0,- nå kan få millionkostnader.

En utvidelse av et industriområde på Vegårshei kostet før kr 0,- og vil etter det nye systemet koste kr 700 000. En utvidelse av industritomt i Tvedestrand hadde før en kostnad på kr 0,- og vil etter 1. juli koste kr. 600 000. Et nytt industriområde i Flekkefjord med seks tomter kostet kr 0,- og vil få en kostnad på kr. 840 000 (140 000 kr per tomt).

Svar:

Et nettselskap har monopol på levering av elektrisk strøm til et område og selskapet er derfor underlagt økonomisk regulering av NVE. Den økonomiske reguleringen er hjemlet i energiloven med tilhørende forskrifter. NVE fastsetter årlig en individuell inntektsramme for hvert enkelt nettselskap. Grunnlaget for inntektsrammen er at inntektene over tid skal dekke kostnadene ved drift og avskrivning av nettet, samt gi en rimelig avkastning på investert kapital gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet.

Kontrollforskriftens bestemmelser om beregning av anleggsbidrag ble sist endret den 1. januar 2002. NVE har ikke funnet det hensiktsmessig å pålegge nettselskapene å innkreve anleggsbidrag. Forskrift av 11. mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (kontrollforskriften) § 17-5 sier at nettselskapene kan fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettkunder eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder.

De nettselskapene som ønsker det kan selv dekke en andel av investeringene gjennom for eksempel bunnfradrag. Bruk av bunnfradrag må da fastsettes etter ikke-diskriminerende og objektive vilkår, jf. kontrollforskriften § 13-1. NVE kan ikke se at det eksisterer relevante nettforhold som gjør en differensiering av et eventuelt bunnfradrag mellom ulike kundegrupper mulig etter dagens regelverk.

I 2008 gjennomførte NVE tilsynsbesøk hos ulike nettselskaper. Målsettingen med tilsynsbesøkene var å følge opp nettselskapenes praksis ved beregning av anleggsbidrag. Det ble da avdekket eksempler på nettselskap som hadde differensiert bunnfradrag i strid med regelverket. Dette er trolig bakgrunnen for at enkelte nettselskap i etterkant har endret sin praksis med differensierte bunnfradrag ved beregning av anleggsbidrag.

Det er opp til energiverkene å ta i bruk anleggsbidrag. Jeg mener slike direkte bidrag til å dekke nett-kostnader kan bidra til en fornuftig finansiering av nettet. Bunnfradraget og utformingen av det må oppfattes som en del av ordningen med anleggsbidrag, og jeg mener at det er den samlede effekten av anleggsbidraget som er avgjørende. Jeg er imidlertid oppmerksom på at bruken av anleggsbidrag kan ha uheldige virkninger og følger utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1088**Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 13. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Jamfør gjeldsordningsloven § 1-5 har kommunen en generell plikt til veiledning og bistand. Et bredt flertall i familie- og kulturkomiteen ba i Dokument nr. 8:95 (2005-0206), "Tiltak for å bekjempe fattigdom og forebygge gjeldsproblemer" regjeringen om å utvide kommunenes generelle plikt til veiledning og bistand, og bidra til å gjøre ordningen bedre kjent.

Hva har statsråden gjort for å utvide kommunens plikt til veiledning og bistand ved gjeldsproblemer, og for å gjøre ordningen bedre kjent?»

BEGRUNNELSE:

Forbrukerrådet har foretatt en kartlegging av gjeldsrådgivningen i kommuner og bydeler. Bare 12 av 430 kommuner og 15 bydeler får "godkjent". Av 100 oppnåelige poeng, får mange kommuner -5.

Svar:

Da økonomisk rådgivning hører under Arbeids- og inkluderingsdepartementets fagområde, har jeg fått oversendt spørsmålet fra justisministeren til besvarelse.

I henhold til sosialtjenesteloven § 4-1 har alle rett på opplysning, råd og veiledning fra sosialtjenesten som kan løse eller forebygge sosiale problemer. Alle kommuner skal ha et tilfredsstillende tilbud om råd og veiledning til personer med økonomiske problemer, uavhengig av om vedkommende har rett på økonomisk stønad. Denne plikten er ikke utvidet etter framleggelsen av Innst. S. nr. 120 (2006-2007), men siden 2004 har en nasjonal arbeidsgruppe, nå i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet, gradvis trappet opp

arbeidet med å legge til rette for utviklingen av økonomisk rådgivning i kommunene.

Formålet med arbeidet er blant annet å sikre informasjon og bevissthet omkring økonomisk rådgivning. I tillegg skal arbeidet sikre best mulig kvalitet på tjenesten ved å øke kompetansen i sosialtjenesten/arbeids- og velferdsforvaltningen og hos andre aktører i kommunen.

For å heve kompetansen er det blant annet utviklet et landsdekkende tredelt kompetanseløp for økonomi og gjeld rettet mot kommunene eller NAV-kontor. En egen foreleserpool med svært kompetente fagfolk er opprettet for å sikre jevnlig gjennomføring av grunnkurs, videregående kurs og oppfølgingskurs for økonomi- og gjeld i alle landets kommuner. Formålet er å heve det faglige nivået på fagområdet. Fylkesmannen har fått en sentral rolle i kompetanseutviklingen om økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. Det er utarbeidet landsdekkende veiledningsrutiner for frivillig offentlig forvaltning av enkeltpersoners økonomi, samt veileder om økonomi og gjeld.

I tillegg er det etablert en nasjonal arbeidsgruppe med oppgave å følge med i samfunnsutviklingen og stimulere (bl.a. gjennom statlig tilskudd) kommuner og NAV-kontor til innsats på området økonomi og gjeld. Det er blant annet gitt tilskudd til flere interkommunale prosjekter i små kommuner med formål å heve kompetansen, samt skape oppmerksomhet omkring økonomi og gjeldsproblematikk.

For å spre informasjon om tjenesten er det opprettet en egen nettside for økonomi- og gjeld med relevante lenker.

Jeg mener det er viktig å sikre kvaliteten på tjenesten på området økonomisk rådgivning, og arbeidet med dette er videreført i 2009.

SPØRSMÅL NR. 1089**Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen****Besvart 6. mai 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Stamsund fiskerihavn har fått midler av denne regjeringen, og utbyggingen skal starte i 2009.

Vil det være mulig å gjøre dette prosjektet til noe mer enn "bare" en havn, ved å tenke utsmykning, kulturminner, reiseliv og lokal kunst og kultur i prosessen?»

BEGRUNNELSE:

For bygg eksisterer en statlig forordning om kunstnerisk utmykning. Ved større vegutbygginger eller oppgradering av stamveger til turistveg, brukes det i dag betydelige midler på estetiske/kunstneriske tiltak.

Lokale initiativtakere i Lofoten, bl.a. kunstneren Scott Thoe, har tenkt seg følgende mulighet: Å integrere estetiske tiltak under den praktiske utbyggingen av Stamsund havn. Dette kan bidra til både å utvikle lokalt næringsliv og fiskeværet. Et estetisk/kunstnerisk løft i havneområdet vil kunne gi en betydelig merverdi av havneinvesteringen. For å forsterke den kunstneriske profilen Stamsund og Lofoten allerede har, bør man bruke lokale kunstnere fra stedet eller fra Lofoten. Dette vil gi en vann-vann-effekt: Kystverket får mer igjen for sine midler ved å bruke lokale kunstnere enn ved å engasjere noen nasjonale aktører. De lokale kunstnerne får utfordrende oppdrag som kan gi kjærkomne inntekter i en hverdag hvor pengene ikke sitter altfor løst.

Havna i Stamsund kan være et spennende sted å vise skulpturverk til flere kunstnere som jobber i Lofoten og samtidig oppmuntre til å ta i bruk havna slik at det skapes mer liv i ytre Stamsund. Stedet har skaffet seg en kulturell profil. Gamle kaier og bygninger har stor kulturminneverdi. Med Hurtigruta kommer ca 100.000 rundreisepassasjerer innom Stamsund, mens minst 80.000 er passasjerer til/fra Stamsund. De fleste ser altså bare et ytre skall av bygninger i ytre Stamsund og lite av livet og hva stedet kan by på.

Ved å utnytte lokale materialer og maskiner/utstyr i en utbyggingsperiode hvor de er lett tilgjengelige, og hvor man kan tenke estetikk i den jobben man uansett skal gjøre, vil man kunne få til utsmykningen som en integrert del av prosjektet. Dette innebærer at man kan komme relativt rimelig ut av en kunstnerisk utsmykning av havna, men samtidig gi utbygginga en ekstra dimensjon til stedet og lokal næringsutvikling.

Svar:

Godkjente planer for utbygging av Stamsund fiskerihavn omfatter endret innsegling til fiskerihavna, utdyping, mindre utfylling av næringsarealer og tilrettelegging for større fartøy enn dagens havn tillater. Kostnadsrammen for utbyggingen er satt til 156 mill kroner. Frist for innlevering av anbud er 11. mai i år, og de endelige rammer for prosjektet vil bli fastsatt etter at anbud er evaluert og kontraktsforhandlinger gjennomført. Det er i arbeidet med overslaget ikke tatt med kostnader relatert til kunstnerisk utsmykning i havna, da dette ikke er en del havneutbyggingen. Kaia som brukes av Hurtigruta og arealer for andre næringer omfattes ikke av tiltaket.

Statens utbygging av fiskerihavner er øremerkede midler til fysiske tiltak for bedret sikkerhet, tilgjengelighet og fysiske miljøtiltak i fiskerihavner. Overskuddsmasser fra sprenging og mudring kan etter avtale med kommunen legges ut til nye landarealer for fiskerirettet næring. Havnetiltak for andre formål er kommunalt ansvar. Tilrettelegging av arealer for andre næringer er kommunalt og fylkeskommunalt ansvar som kan støttes av staten over andre budsjetter. Vanlig praksis for bevilgninger over Fiskeri- og kystdepartementets budsjett er at midlene går til etablering av molo, utdyping og eventuell utfylling og at kommunene tar ansvar for lokal næringsutvikling og øvrige havnetiltak, som for eksempel utsmykking.

Kystverket har opplyst at de allerede har mottatt henvendelse fra lokale aktører i Stamsund hvor temaet utsmykking i forbindelse med utbyggingen er tatt opp. Stamsund har en spesiell historie og stedet har alltid hatt et meget aktivt kulturliv innenfor de fleste kunstformer.

Forslaget som fremmes er interessant, men jeg må gjøre oppmerksom på at det i dag ikke bevilges midler til kunstnerisk utsmykking i sammenheng med selve utbyggingen av Stamsund havn. Innenfor ordningen for statlig utsmykning av bygg og anlegg er det imidlertid etablert en ordning som omhandler kunstnerisk utsmykking av offentlige rom, KORO (Kunst i offentlige rom), en ordning som også omfatter offentlige uterom. Vestvågøy kommune bør derfor ta kontakt med dette organet for å få hjelp til en mulig kunstnerisk utvikling av totalprosjektet Stamsund havn.

SPØRSMÅL NR. 1090**Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 8. mai 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Finanskrisen setter mange industriarbeidsplasser i fare, og myndighetene må sikre industrien best mulig vilkår til å overleve situasjonen. Haugesunds Avis meldte 02.04.09 at statsråd Brustad kom til Karmøy og Haugesund den 15.04.09 for å møte de som rammes av finanskrisen. "Det er viktig å få innspill til det videre arbeidet med å bekjempe virkningene av krisen vi er inne i", opplyste Brustad videre. Besøket er nå utsatt.

Når kommer Brustad, og hvilke løsninger på langvarige arbeidsplasser har hun med til Haugalandet?»

BEGRUNNELSE:

Det er i en rekke spørsmål og interpellasjoner over flere år drøftet muligheten for et industrikraftregime i kraftforedlende industri. Den rød-grønne regjering lovet at dette skulle være på plass ganske kort tid etter valget i 2005, hvis de kom i regjering. En løsning på saken har dratt ut, og regjeringen skrinla i realiteten prosessen i et brev til Norsk Industri i fjor høst. I tillegg vil industribedrifter miste muligheten til å eie egne kraftverk, som følge av den nye Hjemfallsloven. På den måten fjerner man koblingen mellom industri og energi, som tidligere har vært sentral for å utvikle kraftforedlende industri i Norge.

Dette rammer flere lokalsamfunn som har hatt kraftforedlende industri som sin bedrift med flest ansatte.

Hydro Karmøy og prosjektet K6 er skrinlagt pga at utbygging ikke er økonomisk forsvarlig ut fra samfunnsøkonomiske forhold når dagens industrikraftregime avsluttes.

Næringslivet trenger stabile rammevilkår og forutsigbarhet i forhold til eksisterende og fremtidig drift. Ved å forlenge hjemfallsretten til 2065 så ville behovet for stabile rammevilkår med tanke på å iverksette planlagt utbygging av K6 på Hydro Karmøy vært imøtekommet.

Det er derfor viktig at statsråden ikke bare kommer på besøk til Haugalandet, men også kan gi klare meldinger til hvilke løsninger statsråden har for å opprette og opprettholde arbeidsplasser både på Haugalandet og i resten av landet.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av vilkårene for den konkurranseutsatte industrien. På Karmøy og Hauga-

landet finner vi viktige konkurranseutsatte virksomheter. På grunn av finansuroen er vi inne i en utfordrende periode for mange virksomheter. Regjeringen tar situasjonen på alvor, og vi er innstilt på å gjennomføre de tiltak som er nødvendige. Vi vil gjøre det vi kan for å unngå at arbeidsledigheten biter seg fast på et høyt nivå i Norge.

Regjeringen har presentert tiltak i flere omganger. Vi har blant annet gitt betydelig økte lån og garantier til norsk eksportnæring gjennom Eksportfinans og GIEK. I tillegg har vi økt rammene til Innovasjon Norge og Enova. Innovasjon Norges muligheter til å gå inn i store bedrifter og store prosjekter er forbedret. De omfattende tiltakene regjeringen har gjennomført overfor finanssektoren, er svært viktige for hele næringslivet.

I en tid med store utfordringer og usikkerhet må vi også tenke langsiktig på tiltak som bidrar til nytenking og omstilling. Vi har mange spennende muligheter, ikke minst i skjæringspunktet mellom industri og energi. I desember 2008 la regjeringen fram Innovasjonsmeldingen, «Et nyskapende og bærekraftig Norge».

Kraftintensiv industri er en viktig del av vår samlede konkurranseutsatte industri. Vi finner viktige kraftintensive bedrifter på Sørvestlandet. I St.prp. nr. 1 (2008-2009) la regjeringen fram tiltak for kraftintensiv industri. Her ble det slått fast at fundamentet i regjeringens tiltak overfor denne industrien på kraftområdet er en god kraftbalanse, muligheter til å inngå langsiktige, kommersielle kontrakter og de gode vilkår industrien har ved nettleie, ved fritak for eller reduksjon av el-avgift og gjennom støtteordninger hos Enova. Det ble videre slått fast at regjeringen stiller seg positiv til at industrien oppretter et innkjøpskonsortium for kraftintensiv industri.

Regjeringens hjemfallsløsning gir også industrielle muligheter. Konsolideringsmodellen for offentlig eierskap til vannkraftressursene åpner for at private aktører kan inneha inntil 1/3 av eierskapet i offentlige kraftselskaper. I tillegg har regjeringen lovfestet adgangen til omgjøring av konsesjonsvilkårene om tidsbegrensning og hjemfall dersom vannfall og kraftverk med hjemfallsvilkår overdras fra privat aktør til offentlig eier. Omgjøringsadgangen medfører at industriens eierskap til slike vannfall og kraftverk kan videreføres som deleierskap på inntil 1/3 etter industrikonsesjonsloven. Lovfesting av en slik omgjøringsadgang var et sterkt ønske fra industrien.

Bortfall av et større antall arbeidsplasser ved en

virksomhet eller på et sted skaper særlige utfordringer. Nedstengningen av Søderberg-anlegget ved Hydro Karmøy berører mange arbeidsplasser. Hydros ledelse har særlig vist til den vanskelige markedsituasjonen som bakgrunn for beslutningen. Jeg er glad for at Hydro gjennomfører et eget omstillingsprosjekt for dem som blir berørt. Målet er å hjelpe flest mulig over i nytt arbeid i eller utenfor Hydro. Fra statens side har NAV iverksatt tiltak for å bistå overtallige i forbindelse med nedbemanningen ved Hydro Karmøy. NAV har tett kontakt med Hydro. NAV Marked Nord-Rogaland kom tidlig inn i prosessen ved Hydro Karmøy.

Nærings- og handelsdepartementets landsdekkende bevilgninger til innovasjon og næringsutvikling går i første rekke via Innovasjon Norge. Innovasjon Norge tilbyr tjenester innenfor blant annet finansiering, rådgivning og kompetanse. Disse tjenestene kan være aktuelle ved eventuelle nyskappings- og omstillingsprosjekter på Karmøy. I 2008 ga Innovasjon Norge bidrag til prosjekter i Karmøy kommune blant annet i form av støtte til inkubatoretablering, utviklingstilskudd, fylkesvise BU-midler og støtte fra bioenergiprogrammet. SIVA kan være en aktuell aktør ved eventuell oppføring av industribygg og fysisk infrastruktur. Tiltakspakkene som er lagt fram, innebærer at rammene til Innovasjon Norge for landsdek-

kende lån, garantier og tilskudd er vesentlig økt. Dette åpner for støtte til flere virksomheter og enkeltpersoner.

Over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett blir det bevilget midler til fylkeskommunen til regional utvikling. Fylkeskommunen forvalter disse midlene på vegne av departementet. Regjeringen har styrket den samlede kommuneøkonomien. Gjennom tiltakspakken som ble lagt fram i januar 2009, fikk fylkeskommunene ekstra midler. Rogaland fylkeskommune og kommunene i fylket fikk gjennom tiltakspakken 536 mill. kroner ekstra.

Regjeringen er også beredt til å vurdere ekstraordinære statlige omstillingsmidler til lokalsamfunn som blir særlig rammet av at bedrifter nedlegges eller må trappe ned sin virksomhet vesentlig. Jeg vil samtidig presisere at slik innsats må være gjenstand for særlige og grundige vurderinger i hvert enkelt tilfelle.

Jeg har hatt møter med representanter fra Karmøy og Rogaland om utfordringer og muligheter i regionen. Jeg har fått nyttige innspill. Det planlagte besøket til Karmøy i april var jeg dessverre nødt til å utsette. Men jeg følger utviklingen i denne regionen nøye og vil fortsatt holde nær kontakt og dialog med lokale bedrifter og myndigheter om utfordringene. Et nytt besøk til Karmøy er berammet til 24. juni i år.

SPØRSMÅL NR. 1091

Innlevert 28. april 2009 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 8. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Parkeringstillatelse for bevegelseshemmede er knyttet opp mot fritak for betaling ved passering i bomstasjoner.

Er det spesielle grunner for dette, eller ser samferdselsministeren mulighet for at fritak for betaling av bompenger og parkeringstillatelse ikke trenger å være knyttet opp mot hverandre?»

BEGRUNNELSE:

Etter innføring av bomringer så har søknadsmengden om parkeringstillatelse for bevegelseshemmede økt betraktelig. Kriteriene for å få innvilget såkalte "parkeringskort" blir håndhevet veldig restriktivt.

Ved klagebehandling i kommunalt organ opply-

ser søkere at de er villige til å betale bompenger. Det er parkering nær døren i forbindelse med daglige gjøremål som er vesentlig grunn for søknaden.

Svar:

For bevegelseshemmede med fritak for betaling i bomringer, er det stilt krav til at den enkelte må fremlegge parkeringstillatelse i henhold til forskrift om parkering for forflytningshemmede.

Ulike fritak for betaling av bompenger medfører at andre trafikanter må betale mer, eller at innkreivingsperioden blir noe lenger enn den ellers ville vært. Jeg er kjent med at bompengeselskapene er fornøyde med at kommunene håndhever utstedelsen av parkeringstillatelse restriktivt, og en slik tillatelse har derfor blitt sett på som tilfredsstillende dokumenta-

sjon. Dette er også noe mange bevegelseshemmede førere av kjøretøy innehar fra før og som tildeles etter framlegging av legeattest.

Ulempen med en slik ordning er at kommuner kan håndheve utstedelsen med varierende skjønn, og dermed kan enkelte trafikanter bli forskjellsbehandlet. Tatt i betraktning de kostnader en separat ordning

med egne kriterier/forskrifter, utstedelsesinstanser, fritaksbevis osv. ville medføre, synes likevel bruk av parkeringsforskriftene og parkeringstillatelsen å være den ordningen som best treffer den tenkte målgruppen og skaper minst administrasjon for bompengeselskapene.

SPØRSMÅL NR. 1092

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 7. mai 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvorledes vurderer statsråden det faktum at en klage på Romerike politikammers saksbehandlingsrutiner, grunnet rot ved politikammeret 1,5 år etterpå ikke er behandlet, og personen det gjelder grunnet prosessen i mellomtiden har blitt sykemeldt?»

BEGRUNNELSE:

Stortingsrepresentanter og statsråder skal i utgangspunktet ikke involvere seg i saksbehandling av enkeltsaker. Enkeltsaker hvor forvaltningens saksbehandling har virket til skade for enkeltpersoner, kan imidlertid være uttrykk for systemsvikt. Jeg viser i denne sammenheng til sak 2008/2710 hos SOM, "Klage på Romerike politidistrikts saksbehandling om ileggelse av forenklet forelegg - saksbehandlingstid mv", samt at klage er sendt Oslo statsadvokatembete. Helt siden 16. oktober 2007 har personen det gjelder overfor politiet ønsket å trekke tilbake aksept av forelegg som ble godtatt under press. 1,5 år etterpå er personen sykemeldt grunnet sendretighet i politiets saksbehandling, manglende rutiner for tilsvare og at kravet har blitt sendt til inkasso. Mannen det gjelder sitter fortsatt uten svar og avklaring.

Svar:

Spørsmålet er forelagt Riksadvokaten som har gitt følgende svar:

”Riksadvokaten har innhentet dokumenter fra Romerike politidistrikt og Oslo statsadvokatembete.

Vedkommende saken gjelder, ble ilagt et forenklet forelegg av Utrykningspolitiet 9. oktober 2007. Han vedtok forelegget, men ved brev av 16. oktober s.å., trakk han sin vedtagelse tilbake. Brevet som er stilet til Utrykningspolitiet innkom ikke Romerike po-

litidistrikt før 25. mars 2008. Romerike politidistrikt innhentet da uttalelse fra Utrykningspolitiet som redegjorde for sitt syn på klagen ved brev av 23. april 2008. Påtaleansvarlig i politiet skrev deretter brev til klageren 5. mai 2008 hvor det fremgikk at klagen ikke ble tatt til følge og at avgjørelsen kunne påklages til statsadvokaten.

Det ble inngitt klage av 14. mai 2008. Denne klagen ble ikke oversendt statsadvokaten før 18. desember s.å. I oversendelsen ble tidsbruken beklaget.

Statsadvokaten fattet vedtak 20. januar 2009 hvor klagen ikke ble tatt til følge. I oversendelsespåtegningen til politiet ble det bedt om at klageren ble underrettet, men dette ble beklageligvis ikke utført. Det er fra Riksadvokatembetet nå tatt initiativ til at dette blir fulgt opp.

Klageren har også brakt saken inn for Sivilombudsmannen. Den påtaleansvarlige i politiet har meddelt ombudet at den lange saksbehandlingstiden fra klagen innkom, til den ble oversendt statsadvokaten skyldes ressursituasjonen.

Selv om klagen gjelder et saksforhold som ikke er undergitt spesiell prioritet, vil riksadvokaten likevel bemerke at saksbehandlingstiden ble for lang. Det fremgår av klagen at klageren opplevde prosessen som et mareritt og at han ved et annet yrke enn taxisjåfør ville vært sykemeldt på vei til uføretrygd.

Av stortingsrepresentantens spørsmål fremgår imidlertid at klager på grunn av prosessen har blitt sykemeldt. Riksadvokaten har intet grunnlag for å vurdere om opplysningen er korrekt, men tillater seg å bemerke at dette synes å være en noe uvanlig og upåregnelig reaksjon som følge av tvist om et forenklet forelegg. I følge stortingsrepresentanten ble ”forelegget godtatt under press”. Det er intet i de innhentede dokumenter som indikerer at klageren ikke ble korrekt behandlet og informert om de vanlige konsekvenser av å ikke vedta et forenklet forelegg.

Saken er etter riksadvokatens syn et utslag av en konkret, uheldig saksbehandling. Det kan ikke ses at saken reiser prinsipielle spørsmål om saksbehandlingsrutinene i politiet. Saken vil for ordens skyld likevel bli oversendt Romerike politidistrikt for eventuell oppfølging.”

Jeg kan ikke gå inn i konkrete saker. Etterforskning av straffesaker er påtalemyndighetens ansvar. Riksadvokaten har ansvaret for den overordnede faglige ledelse av straffesaksbehandlingen i politiet og kan i denne egenskap bare instrueres av Kongen i

statsråd. Jeg har imidlertid merket meg denne henvendelsen og kan forsikre at vi holder oss fortløpende orientert om den generelle oppfølgingen av straffesaker.

SPØRSMÅL NR. 1093

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 8. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hele 80 prosent av sukkertaren langs kysten av Skagerrak og 40 prosent langs kysten av Vestlandet er borte. Størst er tapet i indre deler av kysten. SFT og DN har i et nylig avsluttet prosjekt konkludert med at det må innføres strengere krav til reduksjoner i utslippene av nitrogen og fosfor fra ulike kilder, både avløp, oppdrettsanlegg, landbruk og industri. De anbefaler også strengere tiltak for å hindre direkte avrenning fra land via elver og bekker til sjøen.

Vil statsråden følge opp disse anbefalingene?»

BEGRUNNELSE:

Økende sjøtemperatur og for mye næringssalter og partikler er sannsynlige årsaker til at 80 prosent av sukkertaren langs kysten av Skagerrak, og 40 prosent langs Vestlandet, har forsvunnet.

Statens forurensningstilsyn (SFT) og Direktoratet for naturforvaltning (DN) står bak et omfattende prosjekt for å finne årsakene til at sukkertaren dør. Norsk institutt for vannforskning (NIVA) og Havforskningsinstituttet (HI) har vært sentrale i arbeidet.

Sluttrapporten fra prosjektet peker mot at menneskeskapt tilførsler av næringssalter og partikler er blant de viktigste årsakene til at sukkertareskogene ikke vokser opp igjen. Dette etter perioder med økt sjøtemperatur, på grunn av klimaendringer, som har ført til at mye av sukkertaren har dødd.

SFT og DN anbefaler strengere krav til reduksjoner i utslippene av nitrogen og fosfor fra ulike kilder, både avløp, oppdrettsanlegg, landbruk og industri.

De anbefaler også strengere tiltak for å hindre direkte avrenning fra land via elver og bekker til sjøen.

SFT og DN anbefaler også at det settes ned en faggruppe med relevante myndigheter for å få en omforent forståelse av hvilke tiltak som er nødvendige. Faggruppen bør legge fram forslag til tiltakspakker for de utsatte områdene i løpet av 2009.

Svar:

Sluttrapporten fra sukkertareprosjektet som har vært ledet av Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Statens forurensningstilsyn (SFT), er nå til vurdering i Miljøverndepartementet. Rapporten viser at høy sjøtemperatur gjør at sukkertaren dør, mens en viktig årsak til at sukkertaren ikke kommer tilbake er menneskeskapt tilførsler av næringssalter og partikler. SFT har i tillegg oversendt Miljøverndepartementet (MD) et eget brev med anbefalinger for videre arbeid. Jeg tar signalene fra DN og SFT svært alvorlig og departementet tar nå stilling til de konkrete anbefalingene og hvordan disse skal følges opp videre.

Som det fremgår av SFTs og DNs arbeid vil det være behov for å gjennomføre tiltak i flere forskjellige sektorer for å redusere menneskeskapt tilførsler av næringssalter og partikler fra en rekke kilder som avløp, fiskeoppdrett, landbruk, industri m.v. Dette gjelder også områder der miljømyndighetene ikke har myndighet. Det foreslås derfor at det nedsettes en tverrsektoriell faggruppe bestående av relevante myndigheter på direktoratsnivå som skal legge frem omforente og spesifiserte forslag til tiltak for reduksjoner i menneskeskapt partikkel- og næringssalttilførsler i områder med dårlig økologisk tilstand.

Jeg tar sikte på å følge opp denne anbefalingen og be SFT etablere en faggruppe som kan avlegge rapport i løpet av året. Faggruppen vil rapportere til departementene på en hensiktsmessig måte. Dette vil sikre at tiltakene sees i sammenheng med øvrige tiltak som skal gjennomføres for å få god økologisk tilstand i vannforekomstene. Faggruppens arbeid vil være et viktig steg i å få på plass ytterligere tiltak som kan redusere belastningene fra de menneskeskapt tilførsler av partikler og næringssalter på tvers av sektorene. Dette vil gi myndighetene et viktig grunnlag for å gripe fatt i sukkertareproblematikken på en god og helhetlig måte.

SPØRSMÅL NR. 1094**Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen****Besvart 13. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Er statsråden fornøyd med at Helse Bergen ikke følger statsrådets pålegg om at fødetilbud ved "Storken" ikke skal legges ned, og hva vil statsråden gjøre i sakens anledning?»

BEGRUNNELSE:

"Storken" er et velfungerende fødselstilbud i Helse Bergen. Tilbudet om familierom etter fødselen er en viktig del av det helhetlige tilbudet ved Storken, og det å være på samme avdeling både under fødselen og i barseltiden er bra for mor og barn. Familierom brukt på rett måte er et tilbud som i utgangspunktet også er kostnadsbesparende. Far og andre omsorgspersoner kan avlaste personalet på barselavdelingen, og slike familierom kan også være med å stimulere til tidlig hjemreise for friske barselkvinner.

Derfor burde dette tilbudet etter Venstres mening opprettholdes og ikke legges ned.

Undertegnede stilte spørsmål til helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen om ministerens vurdering av nedleggelse av deler av Storken i lys av samhandlingsreformen og satsing på lavterskeltilbud.

Statsråd Hanssen nevnte spesielt dette med familierom i sitt svar, og har som Venstre forstod, nå underrettet alle helseforetak om at alle strukturendringer i fødselsomsorgen må avvete til det er utarbeidet helhetlige regionale fødselsplaner. Til tross for dette, holder ledelsen ved KK fast på nedleggelse av familieromtilbudet ved Storken, og Barselloftet. Dette er alvorlige strukturendringer - og det er i strid med ministerens pålegg, og ikke minst i strid med både forskning og sunn fornuft.

Svar:

Ifølge Helse Vest RHF er det fortsatt slik at friske gravide selekteres til å føde ved Storken. Endringene ved Storken gjelder barseltiden og muligheten for far

til å bo på sykehuset. Helse Vest RHF understreker at endringen i familieromtilbudet er av midlertidig karakter. Kvinneklinikken ved Haukeland universitetssykehus er under ombygging. Planen er at fødeseksjonen i framtiden skal bestå av fire kombinerte føde/barselavdelinger hvor alle skal få tilbud om familierom etter fødselen. I dag kan Kvinneklinikken kun tilby noen grupper barselkvinner familierom, enten ved Storken eller på pasienthotellet. Det har aldri vært slik at alle fedre har fått tilbud om overnatting. Hovedfilosofien bak fornyelsen er bedre kvalitet i omsorg og behandling og færre helsepersonell å forholde seg til for de fødende/barselkvinnene, og en mer familiebasert omsorg. Dette er i tråd med stortingsmeldingen En gledelig begivenhet (St.meld.nr. 12 (2008-2009)). Stortingsmeldingen er, som kjent, til behandling i Stortinget.

Som ledd i planene for mer familiebasert omsorg ved Kvinneklinikken har det lenge vært planlagt at barselavdelingen på pasienthotellet legges ned. Man ønsker at barselkvinnene skal slippe å flytte mellom avdelinger og skifte personale den tiden de er på sykehus etter fødselen, og slik at jordmoren som følger dem opp etter fødselen i all hovedsak er den samme som tok i mot barnet. Slik skapes, ifølge Helse Vest RHF, mindre og mer oversiktlige forhold og bedre kontinuitet. Kvinneklinikken fikk for øvrig nylig fornyet godkjenning som mor-barn-vennlig sykehus. Den signaliserer en klar forpliktelse for sykehuset til å opprettholde faglig høy kvalitet gjennom å sikre gode rutiner for kontinuerlig forbedringsarbeid.

Et alternativ for familiene er prosjektet "Jordmor hjem", som også har mottatt støtte fra mitt departement. Dette tilbyr familier tidlig hjemreise med oppfølging i hjemmet av jordmor. Nødvendige prøver av barnet tas hjemme slik at familien ikke behøver å reise til sykehuset for dette. Tilbudet er frivillig og tilbys de med normalt svangerskap og normal fødsel til termin som bor i rimelig reiseavstand til Kvinneklinikken.

SPØRSMÅL NR. 1095**Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Jan Fredrik Vogt****Besvart 7. mai 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden norske skips sikkerhet er tilstrekkelig ivaretatt, eller ser statsråden behov for økt egenbeskyttelse av skip?»

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har man sett en økt aktivitet av piratvirksomhet, spesielt i Adenbukten utenfor Somalia. Hittil har piratene nesten rutinemessig fått utbetalt millionbeløp i løsepenger.

Dette er en praksis det kan, og bør, stilles spørsmål ved. Ett forhold er at dette åpenbart kan være terrorfinansiering. Et annet viktig moment er at når man stadig utbetaler løsepenger vil dette føre til at man setter andres fremtidige sikkerhet i fare, fordi pirater ser at piratvirksomhet er en farbar vei for å få penger. I tillegg finansierer løsepenger stadig bedre og mer avansert utstyr for piratene og deres virksomhet. Dette blir som å gi etter for terror og terrorisme. Dette kan ikke fortsette.

Det er prisverdig at Norge har sendt en fregatt til Adenbukten. I den sammenheng er det viktig at man er forberedt på at dette kan bli et meget skarpt oppdrag, hvor liv kan gå tapt på begge sider. Det er likevel slik at havet er stort. Det viser seg at de styrker som er til stede, dessverre ikke har klart å sette en stopper for piratvirksomheten.

Svar:

Regjeringen følger nøye den alvorlige utviklingen utenfor Somalias kyst, hvor piratvirksomheten

har økt i omfang den siste tiden. Det pågår nå tre multinasjonale maritime operasjoner i området, i tillegg til en rekke nasjonale enkeltbidrag. Norge vil bidra med en fregatt i EUs operasjon Atalanta fra august.

Når det gjelder egenbeskyttelse av skip, er imidlertid dette i utgangspunktet rederienes ansvar. Vi er kjent med at Norges Rederiforbund har anbefalt en rekke forebyggende tiltak overfor norske rederier for å begrense faren for kapring. I tillegg til de beredskapstiltakene som iverksettes om bord på de enkelte fartøyer, blir norske skip anmodet om å følge spesifikke seilingskorridorer gjennom Adenbukten, slik at de på best mulig måte kan beskyttes av internasjonale marinefartøyer. Sivil skipstrafikk blir i tillegg oppfordret til å holde tilstrekkelig avstand til Somalias østkyst, for å senke risikoen for å komme i kontakt med pirater. Rederiforbundet har så langt frarådet væpnet personell ombord på sivile fartøyer.

Sikkerhetstiltak må alltid veies opp mot risikoen for at voldsbruken eskaleres fra piratenes side. Så langt har piratvirksomheten utenfor Somalia vært preget av begrenset bruk av vold. I forhold til rederiers utbetaling av løsepenger, er regjeringen oppmerksom på at en slik praksis kan styrke piratenes kapasitet. Det er for øvrig ikke så langt påvist noen forbindelse mellom piratvirksomheten utenfor Somalia og terrororganisasjoner. Disse problemstillingene evalueres fortløpende i forhold til situasjonen i farvannene utenfor Somalia, og adresseres i ulike fora både nasjonalt og i samarbeid med allierte, blant annet i NATO.

SPØRSMÅL NR. 1096**Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 13. mai 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Har Norge og andre land en forpliktelse til å intervenere i borgerkrigen på Sri Lanka på et humanitært grunnlag, og i så fall hvordan avspeiles dette i politikken som regjeringen fører?»

BEGRUNNELSE:

I 2005 erklærte 190 stats- og regjeringssjefer fra USA til Kina, og Russland til Norge at de skal handle aktivt og forebyggende når befolkningsgrupper trues av folkemord, krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten eller etnisk rensning. De har ikke

lenger lov til å vente til massakrene er en realitet. Heri ligger en forpliktelse til å intervensere på et humanitært grunnlag, og et ønske om å unngå flere tragiske folkemord av typen som utspant seg i Rwanda og Sebrenica for omlag ti år siden.

Svar:

Representant en tar opp et viktig spørsmål om den tragiske situasjonen i Sri Lanka og det internasjonale samfunns ansvar for å avhjelpe den prekære humanitære situasjonen.

Stortinget har nylig debattert temaet om ”ansvar for å beskytte” generelt, og jeg viser i den forbindelse til interpellasjonen fra representanten Vallersnes og debatten i Stortinget 5. februar i år.

”Ansvar for å beskytte” er først og fremst statenes ansvar for å sikre sine egne borgere.

Det internasjonale samfunn har videre et ansvar for å bistå stater til selv å oppfylle sitt ansvar.

Kun i de tilfeller hvor staten ikke evner eller ønsker å utvise sitt ansvar for å beskytte, kan det internasjonale samfunnet gripe inn.

Det knyttes strenge krav til hvilke virkemidler som kan tas i bruk. Fortrinnsvis skal diplomatiske, humanitære og øvrige fredelige midler benyttes. Først når mindre inngripende alternativer er utprøvd, kan verdenssamfunnet gripe inn ved bruk av makt. Maktbruk kan kun besluttes av FNs Sikkerhetsråd i tråd med FN-paktens kapittel VII.

Regjeringen deler representant Larsens dype bekymring for den humanitære krisen nord på Sri Lanka.

Sri Lankas hærs angrep på Tamiltigrene innenfor det siste landområdet kontrollert av Tigrene, har fått katastrofale følger for de omlag 50.000 sivile tamilene (FNs estimat) som sitter fast på 3-5 kvadratkilometer strand. Disse menneskene blir daglig utsatt for militære angrep med tungt artilleri, trass i myndighetenes løfte 27. april om å stanse bruk av slike våpen av hensyn til de sivile. Tamiltigrene fortsetter å forsvare området fra posisjoner blant de sivile, og det er rapportert om at Tamiltigrene holder igjen sivile som ønsker å reise ut av sonen. Menneskene i sonen står i fare for sult og sykdom fordi de mangler tilstrekkelig vann, mat og legehjelp. Over 6.500 sivile skal ha blitt drept og over 11.000 skadet, i følge FNs siste tall for noen uker siden. Det meldes om et stort antall drepte og sårede etter intensiverte angrep på sonen i helgen.

Situasjonen er også kritisk for de 194.000 som har kommet til overfylte, lukkede flyktningleirer på myndighetskontrollert område. Leirene mangler tilstrekkelig kapasitet til å dekke de humanitære behovene. I følge FN oppfyller ikke leirene internasjonale standarder for bistand og beskyttelse.

Det kan videre ikke utelukkes at rapporter om overgrep mot sivile og kadrer i det de kommer ut av krigssonen og registreres av Sri Lankas hær medfører

riktighet, siden prosessen foregår uten noen form for innsyn.

FNs høykommissær for menneskerettigheter, Navi Pillay, uttalte for noen uker siden at noen handlinger fra både regjeringen og LTTE kan utgjøre brudd på internasjonale menneskerettigheter og internasjonal humanitærrett.

Den internasjonale humanitærrett stiller ufravikelige krav om beskyttelse av sivilbefolkningen i væpnet konflikt, uavhengig av årsakene til konflikten. Ikke minst viktig i denne sammenheng er kravene om å skille mellom militære og sivile mål, om spesiell aktsomhet i tett befolkede strøk, og om avståelse fra angrep der sivile skader eller tap er uforholdsmessige i forhold til den direkte og konkrete militære fordel. Det er grunn til å tro at disse kravene kan være krenket i krigen i Sri Lanka.

Norges oppmerksomhet er nå rettet mot de sivile. Norge har lenge brukt et bredt spekter av diplomatiske og humanitære midler for å presse Sri Lankas myndigheter og Tamiltigrene til å stanse overgrep.

Den norske regjeringen er klar på at det er fullstendig uakseptabelt at tusenvis av sivile blir drept eller skadet. Norge mener at dette kunne vært unngått dersom myndighetene på Sri Lanka og Tamiltigrene hadde gått inn for en politisk avslutning på krigen for flere måneder siden.

Vi forventer at FN skal få tilgang til krigssonen for å vurdere den humanitære situasjonen, at hjelpeorganisasjoner skal få tilgang til alle som kommer ut av krigssonen, både i leirer, mottak og registreringsprosesser, og at begrensninger på hjelpearbeid løftes.

Norge mener at FNs Sikkerhetsråd har et ansvar for å vurdere situasjonen. Det har til nå ikke vært nok støtte blant medlemmene i Rådet til å få Sri Lanka opp på dagsorden.

Norges engasjement går langs tre akser:

For det første har Norge bidratt til økt engasjement fra FN, ICRC og sentrale land, som USA, EU, EU-land, og India. Norge bidrar med støtte, informasjon og ideer, ikke minst på grunn av vår mangeårige kontakt med Tamiltigrene. Norge har sammen med Co-chair land og FN arbeidet for å få myndighetene og Tamiltigrene til å godta overgivelse til en tredje part med internasjonale garantier, slik at kamphandlingene kan stanses uten flere tap, samt til å søke en langsiktig politisk løsning på konflikten.

Norges arbeid i Co-chairs gruppen (USA, EU, Japan og Norge) har bidratt til at FN i økende grad tar en sentral rolle for å forsøke å trygge og bistå de sivile. FN-utsendinger har de siste månedene besøkt Sri Lanka fire ganger for å vurdere den humanitære situasjonen og drøfte en avslutning på krigføringen. Sammen med Co-chair gruppen fortsetter Norge å oppfordre FN til å stå på for at en humanitær misjon får besøke selve krigssonen.

Vi holder kontakt med medlemmer i FNs sikkerhetsråd, som USA, Frankrike og UK, som fortsetter å arbeide for økt oppmerksomhet der.

For det andre bruker Norge vår direkte kontakt med myndighetene og Tamiltigrene for å minne om deres forpliktelser i henhold til folkeretten. Norge er det eneste landet som fremdeles har direkte kontakt med Tamiltigrene.

For det tredje støtter Norge hjelpeorganisasjonene – både økonomisk og i deres arbeid for å oppnå akseptable rammevilkår og tilgang til alle ofre.

UD har bevilget omlag 60 millioner kroner til humanitære tiltak på Sri Lanka så langt i år. Midlene kanaliseres gjennom FN, Røde Kors, norske, internasjonale og lokale hjelpeorganisasjoner. Vi vurderer behov og innsatsmuligheter løpende.

SPØRSMÅL NR. 1097

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 13. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Regjeringens forslag til ny NTP 2010-2019 omtaler en rekke veiprojekter. Mange er omtalt med forbehold. Noen er det "aktuelt å prioritere" og noen prioriteres "betinget av tilslutning for et opplegg for delvis bompengefinansiering".

Kan statsråden legge frem oversikt over alle veiprojekter omtalt i forslag til NTP 2010-2019 med de omtalte, ev. også andre, forbehold med investeringsbeløp og finansiering fordelt pr. transportkorridor/fylke og med angivelse av om dette er på riksvei skal til fylkene?»

Svar:

I mitt svar på spørsmål nr. 1000 til skriftlig besvarelse fra representanten Trond Helleland, jf. mitt brev 27. april 2009, er det vedlagt en fullstendig oversikt over prosjekt som er prioritert startet opp i tiårsperioden. Oversikten er dekkende for det representanten Sortevik også etterspør. Mitt brev 27. april 2009 til Stortinget vedlegges til orientering.

Vedlegg til svar:

<http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=43186>

SPØRSMÅL NR. 1098

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 14. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvilke konkrete tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at utenlandske transportører betaler bompenger på norske bomstasjoner slik at konkurransevridningen opphører og bompengeprojektene kan bli raskere nedbetalt?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden er nok rimelig godt kjent med FrP sin motstand mot bompenger og bomstasjoner, men når

flertallet har gått inn for denne formen for innkreving av ekstra skatt, så er vi opptatt av at likhetsprinsippet skal gjelde.

Undertegnede har mottatt informasjon om at det i tidsrommet 1. januar 2007 og frem til 1. august 2008 ble foretatt 270 000 bompasseringer av utenlandske transportører gjennom norske bomstasjoner uten at avgift ble betalt. Legger en til grunn en bompengpris på kr 75,- så blir dette en mindreinntekt på ca. 20 millioner kroner. Det at utenlandske transportører

ikke betaler bompengavgift, mens norske vareleverandører betaler, fører til en vesentlig konkurransevridning i forhold til transportkostnadene.

De mindreinntektene bompengeselskapene får som følge av at utenlandske transportører sniker seg unna bomavgiften, fører til at det tar lengre tid før bompengeprojektene blir nedbetalt, og det er de lovlidige som straffes. Siden 75 prosent av all landbasert trafikk ut og inn av Norge går gjennom Østfold, representerer dette en vesentlig merutgift for Østfolds bilister. I svar på spørsmål 975, då fra representanten Per Sandberg, trekker statsråden frem en turistløsning hvor utenlandske trafikanter kan registrere seg på Statens vegvesens hjemmesider. Det fremkommer ikke av dette svaret om en slik løsning blir obligatorisk også for utenlandske transportører. Undertegnede er kjent med at det har kommet innspill fra bransjen om at utenlandske transportører skal pålegges å bruke autopass-brikke og at det skal kreves depositum ved passering inn i Norge. Så langt vet vi lite om hvordan statsråden vil komme denne ukulturen til livs.

Svar:

I utgangspunktet skal alle som passerer bompengestasjoner betale.

Statens vegvesen har inngått en rammeavtale med selskapet Europe Parking Collection (EPC) om innkreving av passeringsavgifter og tilleggsavgifter av utenlandske trafikanter. Denne avtalen kan bom-

pengeselskapene knytte seg på.

Det er mulig å kreve inn bompengavgifter og tilleggsavgifter fra de fleste europeiske land. I enkelte land er imidlertid kostnaden ved å få opplyst kjøretøyets eier så høy at innkreving ikke er lønnsomt. I enkelte land er det ikke inngått avtale om å få oppgitt kjøretøyets eier slik at innkreving av bompengavgifter og tilleggsavgifter ikke er mulig.

Det er under arbeid å få til en samordning av kravene fra de ulike bompengeselskapenes side. Det vil medføre at om en utenlandsk trafikant passerer i flere ulike bompengeprojekter innenfor en begrenset tidsperiode, så vil han/hun motta en faktura samlet på alle passeringsavgiftene og eventuelle tilleggsavgifter. På denne måten vil utgifter til innkreving av passeringsavgifter og tilleggsavgifter bli redusert.

Når det gjelder utenlandske trafikanter streber Statens vegvesen hele tiden etter å finne den løsningen som er mest hensiktsmessig, økonomisk lønnsom og som gir nevnte trafikanter et insentiv til å betale. I løpet av våren 2009 vil det for eksempel bli lansert en såkalt turistløsning, hvor utenlandske trafikanter kan registrere seg på Statens vegvesen sine nettsider for betaling av bompengavgift.

Jeg viser for øvrig til mitt svar av 15. april 2009 på spørsmål nr. 975 fra stortingsrepresentant Per Sandberg, jf vedlegg:

<http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=43130>

SPØRSMÅL NR. 1099

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 6. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Når kan Stortinget forvente å få en avklaring med forslag til tiltak for å sikre norske skoleelever sitteplass på skolebussen?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av Dokument 8:28 (2007-2008) den 13.mars 2008, ble det fattet et anmodningsvedtak om at Regjeringen skulle vurdere muligheten for å innføre påbud om sitteplass for skolebarn i skoleskyss med buss. Arbeidet skulle starte opp etter at rapporten "Sikkerhet knyttet til transport av skolebarn i buss" var lagt frem for departementet. Et-

ter det undertegnede erfarer, mottok Samferdselsdepartementet rapporten fra SINTEF i mai 2008.

Siden Regjeringen Stoltenberg II overtok i 2005, har 140 skoler blitt lagt ned i Norge og enda flere elever er gjort avhengig av skoleskyss. Fra hele landet meldes det om elever som må stå i overfylte skolebuss. "Elevene uttrykker redsel fordi det ikke er noe å holde seg i" (Nye Troms 13.januar). I Sarpsborg har bussen som brukes til å frakte elever fra Varteig kjørt av veien to ganger og FAU og Østfold Transportarbeiderforening vil ha fjernet ståplassene på skolebussene (Sarpsborg Arbeiderblad 21.mars). På Sørlandet etterlyser foreldreutvalget i Vennesla et

ståplassforbud og de karakteriserer elevene som står i bussen som "levende prosjektiler" (Fædrelandsvennen 25.april).

Vi står snart foran starten på et nytt skoleår. Fylkeskommuner skal innhente anbud på skoleskyss. Tar en utgangspunkt i hvilke fylkeskommuner som har krav om sitteplass for skolebarn og sammenligner med rammetilskuddet staten yter pr. innbygger, så kan det se ut som det er en viss sammenheng mellom hvilke fylker som ser seg økonomisk i stand til å håndtere et slikt krav.

Undertegnede har tidligere sagt at det er lite som tyder på vond vilje fra fylkespolitikere når det gjelder å prioritere sikkerheten for skolebarn, men det kan skorte på økonomien for å få det til. Dette var også bakgrunnen for FrP sine representantforslag om at Staten må dekke merutgiftene til å sikre sitteplass til alle skoleelever på skolebussen.

At SINTEF rapporten konkluderer med at det kunne vært 1589 færre skader som betinger skolefravær hvis alle fikk sitteplass, burde ut fra vår vedtatte null-visjon, tilsi at tiltakene ble satt inn. At vi så langt har vært heldige og i stor grad unngått dødsfall og alvorlige skader burde tale for at vi nå kan være "føre var". Undertegnede håper vi ikke må vente til det skjer en alvorlig ulykke med mange involverte før det blir tatt politisk affære. I en slik sak er det vel ingen som ønsker å komme i ettertid og si "hva var det vi sa"!

Svar:

Trafikksikkerhet knyttet til transport av skoleelever i buss har flere ganger vært til behandling i Stortinget, og Regjeringen har bl.a. blitt anmodet om å vurdere om det er mulig å innføre påbud om sitteplass for barn under skoleskyss i buss.

SINTEF la fram rapporten «Sikkerhet knyttet til transport av skolebarn med buss» i slutten av mai 2008. Rapporten viser at skoleelever i liten grad skades som passasjerer i buss, og at skadene som oppstår, er lite alvorlige. SINTEF viser til at ut fra ulyk-

ker registrerte til politiet i perioden 2002–2006 kan det anslås at to barn i grunnskolealder har blitt alvorlig skadet under transport med skolebuss i løpet av denne perioden. Ulykkestallene viser at de alvorlige skadene for denne trafikantgruppen skjer i situasjoner der skoleelevene enten er på veg inn eller ut av bussen, eller dersom de går eller sykler til og fra skolen. Kartlegging av tilbudet til fylkeskommunene viser at flere av fylkeskommunene arbeider aktivt med trafikksikkerhet og skoleskyss bl.a. ved å stille krav om sitteplass til skoleelevene, krav om maksimalalder og gjennomsnittsalder ved bussparken eller gjennom eget skysreglement for sjåfører og elever.

Som jeg har vist til i tidligere svar på tilsvarende spørsmål, senest 30. april i år, viser rapporten fra SINTEF at det er et omfattende og komplisert arbeid som må foretas dersom det skal innføres særlige tiltak for denne trafikantgruppen, både med hensyn til økonomi og praktiske og juridiske løsninger. Samferdselsdepartementet er for tiden i dialog med Kommunal- og regionaldepartementet og Kunnskapsdepartementet for å få fram forslag til hensiktsmessige løsninger. Jeg vil komme tilbake til Stortinget når det er tatt endelig stilling til om det skal innføres tiltak for denne trafikantgruppen, utover de allmenne krav til sikring som følger av nasjonalt regelverk.

Jeg gjør samtidig oppmerksom på EU-direktiv, 2007/46/EF. Direktivet har regler som avviker fra vårt nasjonale krav om montering av bilbelte i buss klasse II. Jeg vurderer derfor behovet for å ta initiativ overfor Kommissjonen for å kunne beholde gjeldende nasjonalt regelverk om monteringsplikt i denne bussklassen.

Jeg vil samtidig understreke at det er fylkeskommunene som har hovedansvar for å oppfylle skoleelevenes rettigheter til et forsvarlig skysstilbud. Den enkelte fylkeskommune har stor frihet til å utforme skysstilbudet, og kan gjennom avtaler med transportører opprette egne transporttilbud for skoleelever, og stille særskilte krav til sikring, noe flere fylkeskommuner allerede gjør i dag.

SPØRSMÅL NR. 1100**Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 8. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Ved bruktimport av kjøretøy kan man velge en alternativ beregningsmetode for bruksfradrag i engangsavgiften. Denne beregningen er bindende, slik at om avgiften blir høyere med denne beregningsmetoden, kan man ikke velge vanlig beregning av engangsavgift isteden.

Synes ikke finansministeren importør burde kunne få velge den laveste summen av de to beregningsmetodene, slik at ikke den som importerer en bil risikerer å sitte med en uforutsett stor kostnad?»

BEGRUNNELSE:

Ved første gangs registrering av bruktimporterte kjøretøy, skal det gis et fradrag i avgiften beregnet etter kjøretøyets alder. Fradragene er angitt prosentvis i en tabell bygget på gjennomsnittlig prisfall for kjøretøy i Norge. Fra 1. mai 2007 ble det innført en ny alternativ metode for beregning av bruksfradraget.

Det ønskes også opplyst statistikk over hvor mange tilfeller av alternativ beregning som førte til høyere avgift, samt maksverdi, minimumsverdi og gjennomsnittsverdi av avviket. Det samme ønskes for beregninger som ga lavere avgift. Totalt antall slike beregninger ønskes også opplyst.

Svar:

Ved førstegangsregistrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret skal det betales engangsavgift. Bruktimporterte kjøretøy gis et prosentvist fradrag i avgiften basert på kjøretøyets alder. Fradragene skal avspeile det gjennomsnittlige verdifallet på det norske bruktbilmarkedet. Den avgiftspliktige kan også be om en alternativ avgiftsberegning. Denne er basert på hvilket verdifall det enkelte kjøretøy har hatt på det norske bruktbilmarkedet. Systemet er gjennomført ved at bruksfradrag beregnes på ordinær måte i forbindelse med registrering. Når avgiften så er betalt, kan den avgiftspliktige be om alternativ fastsettelse. Avhengig av resultatet vil det i så fall skje et etteroppgjør hvor den avgiftspliktige får tilbakebetalt, eller må etterbetale avgift. Dersom den avgiftspliktige ber om alternativ fastsettelse er valget bindende.

Muligheten for å be om alternativ avgiftsberegning ble innført 1. mai 2007. Bakgrunnen for endringen var en grunnlagt uttalelse (reasoned opinion) fra ESA, hvor det ble konkludert med at de norske bruks-

fradragene var i strid EØS-avtalen. ESA hevdet at måten avgiften ble fastsatt på, ikke var nøyaktig nok, og at metoden for avgiftsberegningen derfor måtte legges om.

Systemet med prosentvise fradrag gjør det enkelt å fastslå hva avgiften blir. Dette er en fordel også for de avgiftspliktige, som raskt og uten bistand kan forutberegne avgiften. Da den alternative metoden ble innført, ble det vist til at det tidligere systemet hadde såpass klare fordeler, ikke minst for de avgiftspliktige, at det burde videreføres i størst mulig grad.

Dersom valget av alternativ metode ikke var bindende, ville det trolig medføre at svært mange ville søke for å finne det gunstigste alternativet. Det ville blitt svært krevende og omfattende for avgiftsmyndighetene å beregne et så stort antall kjøretøy etter begge metoder. Å fastsette bruksfradraget etter den alternative metoden krever nøyaktig informasjon om det aktuelle kjøretøyet, herunder kjøretøyets verdi på det norske bruktbilmarkedet. Denne beregningen kan ikke sammenlignes med beregning etter hovedtabellen som utelukkende baseres på kjøretøyets alder.

Verdivurderingen bygger på tilgjengelige oversikter over bl.a. bruktbilpriser og nybilpriser på det norske markedet. Hvilke publikasjoner som benyttes er publisert på tollvesenets internetsider. Prislistene er også gjort tilgjengelig for publikum i samtlige ekspedisjonsheter hos tollvesenet. Tilgjengeligheten for privatpersoner ble forbedret ved utvikling av en web-basert løsning pr 1. desember 2008, der priser kan bli oppgitt via internett/e-post.

Toll- og avgiftsdirektoratet har gjennom tydelig informasjon, kalkulator på nettet og veiledning av de avgiftspliktige m.m. forsøkt å legge forholdene til rette slik at de avgiftspliktige selv skal kunne avgjøre hvilken av to beregningsmåter som vil gi den laveste avgiften. Siden avgiftsmyndighetene ikke har anledning til å gi bindende forhåndsvedtak, kan imidlertid ikke avgiftsmyndighetene forhåndsbergne avgiften for den avgiftspliktige. Dette gjelder for så vidt også beregningen etter hovedmetoden, selv om problemstillingen her sjelden kommer på spissen siden metoden er så enkel. Det er også en grense for hvor langt avgiftsmyndighetene kan veilede i et konkret tilfelle uten å bli ansvarlig for eventuell feilinformasjon. Som nevnt ovenfor er avgiftsberegningen etter den alternative metode ofte komplisert, og ikke mulig å avgjøre uten at alle forhold av betydning er kjent.

Statistikk:

Nedenfor følger oversikt fra samtlige tollregioner over saker beregnet etter alternativ metode for bruksfradraget i perioden 1. mai 2007 til 30. april 2009. Tallene er innhentet fra Toll- og avgiftsdirektoratet. I denne perioden er det totalt blitt behandlet 2800 saker. Rapporten viser ikke avvik for de beregninger som har ført til høyere eller lavere avgift, maksverdi

eller minimumsverdi. Rapportene gir kun opplysninger om totalavviket; refusjoner og eventuelle innbetalinger.

Tabell 1 gjelder kontantkunder og viser differansen mellom fastsettelse etter hovedtabell og alternativ metode:

1. Kontantkunder

Tollregion	Antall	Ord.fastsettelse (kr.)	Alt. Beregning (kr.)	Differanse (kr.)
01-Tollregion Oslo og Akershus	479	61 742 495	47 107 334	14 635 161
02-Tollregion Øst-Norge	126	13 974 155	10 161 852	3 812 303
06- Tollregion Sør-Norge	625	72 699 891	58 228 950	14 470 941
08-Tollregion Vest-Norge	329	36 602 446	30 195 900	6 406 546
09-Tollregion Midt-Norge	168	19 070 896	14 458 094	4 612 802
11-Tollregion Nord-Norge	16	2 123 792	1 243 083	880 709
Sum	1743	206 213 675	161 395 213	44 818 462

Den alternative beregningen for kontantkundene utgjør i perioden en differanse på 44,8 millioner. I snitt utgjør dette en refusjon på 25 700 kroner pr kjøretøy.

Tabell 2 viser fastsettelse for kredittkundene:

2. Kredittkunder

Tollregion	Antall	Alt. beregning (kr.)
01 - Tollregion Oslo og Akershus	163	19 092 488
02 - Tollregion Øst-Norge	100	11 379 085
06 - Tollregion Sør-Norge	374	48 382 573
08 - Tollregion Vest-Norge	287	32 004 687
09 - Tollregion Midt-Norge	133	11 045 008
Sum	1057	121 903 841

Toll- og avgiftsdirektoratet har ikke opplysninger om differansen for fastsettelse gjort for kredittkunder. Dette skyldes at kredittkundene ved første gangs

registrering kan velge å gå direkte på den alternative beregningsmetoden.

SPØRSMÅL NR. 1101

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 11. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Når ansatte i en håndtverkerbedrift utfører arbeid på egen eiendom skal det ifølge regelverket beregnes uttaks-mva. Det kreves et påslag på 75 pst. av lønnen.

Kan finansministeren gjøre rede for uttaksreglene, hvilke skatter og avgifter som må svares, samt

bakgrunnen for disse reglene, og kan finansministeren begrunne hvorfor påslaget skal være akkurat 75 pst.?»

Svar:

Utgangspunktet for uttaksbestemmelsene er at skatte- og avgiftspliktige bedrifter anskaffer drifts-

midler og innsatsfaktorer, produserer varer og tjenester, og omsetter sine produkter med fortjeneste. Det er fradragsrett etter nærmere bestemmelser for kostnadene, slik at bedriftens skatte- og avgiftsplikt baseres på nettooverskuddet som inntektsskattegrunnlag og på merverdien som avgiftsgrunnlag. Vi ville få et stort hull dersom bedriftens driftsmidler og produkter kunne tas ut skatte- og avgiftsfritt til private formål for eieren eller noen som eieren vil tilgodese. Uttaksbestemmelsenes formål er å sørge for at slike ytelser leder til den samme netto skatte- og avgiftsplikt for bedriften som om mottakeren hadde kjøpt ytelsen av bedriften til markedspris. Da blir systemet skatte- og avgiftsmessig nøytralt, enten ytelsen omsettes mot fullt vederlag til mottakeren, eller tas ut vederlagsfritt til mottakeren. Denne nøytraliteten er helt nødvendig for å unngå omfattende tilpasninger, store provenytopp og skjev fordeling.

I samsvar med dette formålet er uttaksbestemmelsene utformet i henholdsvis skatteloven § 5-2 og i merverdiavgiftsloven § 14. De er utformet noe forskjellig, ut fra inntektsskattens og merverdiavgiftens ulike egenart. Men resultatet av disse bestemmelsene er i prinsippet at bedriftens skatte- og avgiftsgrunnlag økes med markedsverdien av den ytelse som er tatt ut. Bedriftens tidligere fradrag for de konkrete kostnadene til anskaffelse og produksjon av ytelsen beholdes, idet de økte skatte- og avgiftsgrunnlag gjennom uttaksregimene nøytraliserer fradragene. Man slipper dermed kompliserte bestemmelser for særskilt identifisering og tilbakeføring av de fradragsførte kostnader (fradragsreversering) som gjelder uttatte ytelser til privat bruk. De nærmere detaljer i uttaksregimene går jeg ikke inn på.

Uttaksbestemmelsene må avgrenses mot de tilfeller der ytelsen ikke kan sies å komme fra bedriften som sådan. Dette er særlig aktuelt for private gjøremål, f. eks når en bedriftsinnehaver utøver fritidsarbeid til fordel for seg og familien. Selv om et slikt privat fritidsarbeid ligger innenfor det yrkesområde som utøves i bedriften, tilhører arbeidet privatsfæren, og skal derfor ikke bedømmes som noe uttak av ytelse fra bedriften. Innehaveren av en snekkerbedrift (snekkermesteren) kan altså snekre på sin private boligeiendom, slik som andre boligeiere (med mindre fagkunnskap) kan, uten at hans arbeidsinnsats i den forbindelse anses som uttak av tjenesteyting fra snekkerbedriften. Når det gjelder inntektsskatten kan grensetilfeller inntre hvis bedriftsinnehaveren i noe større grad benytter bedriftens produksjonsutstyr som hjelpemidler til det private arbeidet. Lån av enkeltverktøy fra bedriften er normalt ikke nok til å klassifisere det private arbeidet som uttak. Men det foreligger uttak dersom mer omfattende driftsutstyr og/eller -råvarer inngår i innehaverens private vedlikeholdsarbeid mv., eller dersom ansatte i bedrif-

ten bruker av sin arbeidstid til noen del av arbeidet. I slike uttakstilfeller kan heller ikke verdien av innehaverens egen arbeidsinnsats unntas fra uttaksberegningen.

Denne avgrensningen mot rent private gjøremål gjelder tilsvarende når det ikke er eieren, men en ansatt i bedriften som utfører arbeid til fordel for seg selv. Også en ansatt snekker kan således snekre på sin egen privatbolig uten at dette anses som uttak fra arbeidsgiverens bedrift. Men snekkeren må da unngå å involvere arbeidsgiverens (snekkerbedriftens) produksjonsapparat i større omfang i dette private arbeidet.

Grensedragningen mellom uttak fra bedriften og privat arbeid utenom bedriften må bli konkret.

Når uttak til fordel for en ansatt i bedriften foreligger, vil regimet for fordelsbeskatning av den ansatte kunne tre i stedet for uttaksregimet for bedriftens inntektsskatt. Teoretisk kunne man her si at bedriften egentlig skulle uttaksbeskattes som ellers, og som følge av det regne verdien av uttaket som fradragsberettiget lønnskostnad. Men disse to tenkte poster går opp i opp med hverandre, og da er det like greit å se bort fra begge. Resultatet på inntektsskattensiden blir altså i dette tilfelle fordelsbeskatning av den ansatte, og beregning av arbeidsgiveravgift, men ikke påplussning på bedriftens skattepliktige inntekt. Også om fordelsbeskatningen av den ansatte frafalles eller begrenses på grunn av særlige lempningsregler på området for naturalytelser, vil synspunktet lønnskostnad for bedriften føre til at denne ikke skal uttaksbeskattes for ytelsen til den ansatte.

Dette er annerledes på merverdiavgiftssiden. Også uttak til fordel for ansatte skal avgiftsberegnes. Lønnskostnader vil verken prinsipielt eller praktisk redusere bedriftens merverdiavgiftsplikt, og fordelene for den ansatte gir overhodet ikke grunnlag for slik avgiftsplikt hos denne. Derfor må uttaket være merverdiavgiftspliktig på bedriftens hånd, også når en ansatt er mottaker av den uttatte ytelse.

Som nevnt skal ytelser som faller inn under uttaksbestemmelsene, verdsettes til markedsverdi. Det vil si markedsverdi inklusive merverdiavgift når inntektsskattegrunnlaget skal fastsettes, og markedsverdi eksklusiv merverdiavgift når avgiftsgrunnlaget skal fastsettes. I mange tilfeller er denne verdsettingen enkel på grunnlag av listepriser, veiledende priser mv. Det kan tas hensyn til rabatter som alminnelige kunder i markedet oppnår, men ikke hensyn til særlige rabatter som skyldes nærhet til bedriften.

I en del tilfeller er det vanskelig å finne konkret grunnlag for verdsettingen, slik at det kan bli behov for standardisering eller sjabloner for å forenkle verdsettingen. Det nevnte påslaget på 75 pst. på timelønn utgjør et ledd i en slik forenklet tilnæringsmetode. Påslaget har vært brukt for uttaksmerverdiav-

gift på ett spesielt område (uttak av arbeider i egen regi for entreprenører som oppfører bygg og anlegg for salg og utleie) der det ikke finnes noe bedre konkret grunnlag for verdsettingen i det aktuelle uttakstilfellet. Denne sjablonen er basert på at markedsverdien for en del tjenester utført av ansatte består av de ansattes lønn pluss en rekke kostnadspåslag (arbeidsgiveravgift, ferie- og sykepenger, transport, verktøy, forbruksmateriell, forsikring, kontoradministrasjon

mv.) samt fortjenestepåslag for bedriften. Summen av slike påslag vil i praksis ofte være større enn 75 pst. av det rene lønnsnivå for de utførende ansatte. Den nevnte sjablonen kan derfor anses som moderat. Treffsikre kan ikke slike sjabloner bli, uansett om de legges på et moderat eller på et høyere nivå. Kan det påvises at sjablonen i et konkret tilfelle fører til en verdsetting over markedsverdi, skal verdsettingen selvsagt begrenses til denne markedsverdien.

SPØRSMÅL NR. 1102

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 14. mai 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilke muligheter finnes i dag for å hjelpe mennesker som utsettes for slik nettsjikane, hvilke initiativ vil statsråden ta for å bistå disse og hvilke eventuelle lovendringer og sanksjoner vurderes i denne sammenheng?»

BEGRUNNELSE:

Ny teknologi medfører muligheter, men også store utfordringer. Problemer knyttet til mobbing og trakassering av barn via f.eks. mobiltelefon og internett er i ferd med å bli erkjent. Utfordringene for voksne er imidlertid ikke mindre. Undertegnede har mottatt henvendelser fra mennesker som grunnet årelang trakassering via internett er helt psykisk knust. Nettstedet <http://nettsjikane.net/forum/> gir noen illustrerende eksempler på dette. Politianmeldelse i slike saker medfører nærmest automatisk henleggelse og trakasseringen bare fortsetter.

Svar:

Sjikane på internett eller ved bruk av mobiltelefon kan rammes av ulike bestemmelser i straffeloven 1902. Den som krenker privatlivets fred ved offentlige meddelelser om personlige eller huslige forhold, rammes av straffeloven § 390. Krenkes privatlivets fred ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd, omfattes dette av straffeloven 1902 § 390 a. Ved Hedmarken tingsretts dom 19. mars 2004 ble for eksempel en 18 år gammel jente dømt til å betale 4 500 kr i bot for å ha overtrådt straffeloven § 390 a ved å ha fremsatt krenkende uttalelser om en jevnaldrende på et nettsted for ungdom.

For øvrig kan sjikane på internett eller ved bruk

av mobiltelefon også rammes av straffelovens bestemmelser om ærekrenkelser, jf. §§ 246 og 247.

Etter straffeloven 2005 vil sjikane på internett eller ved bruk av mobiltelefon rammes av § 185 om hatefulle ytringer. Det samme gjelder forslag til § 266 om hensynsløs atferd og § 267 om krenkelser av privatlivets fred som er fremmet i Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) Om lov om endringer i straffeloven 20. mai 2005 nr. 28 (siste delproposisjon – slutføring av spesiell del og tilpasning av annen lovgivning). Straffeloven 2005 § 156 gir offentlige tjenestemenn, herunder ansatte i kommunal sektor som for eksempel lærere og ansatte i barnevernet, en særskilt beskyttelse mot forulemping gjennom sjikane på internett.

I tillegg til straffelovens regler vil jeg vise til at lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven) inneholder et straffesanksjonert forbud mot offentliggjøring av et bilde uten samtykke av den avbildede, jf. § 45 c jf. § 54.

Sjikane på internett kan etter omstendighetene rammes av bestemmelsene i personopplysningsloven. Dersom det er publisert personopplysninger, herunder bilder, som er uriktige eller mangelfulle, skal den behandlingsansvarlige av eget tiltak rette disse. Den det gjelder har også rett til å kreve at slik retting skjer, jf. personopplysningsloven § 27. Dessuten kan Datatilsynet gi pålegg om at lovstridig behandling av personopplysninger skal opphøre, jf. personopplysningsloven § 46. Det kan for eksempel gå ut på at omtale på internett skal slettes. Datatilsynet kan også fastsette en tvangsmulkt dersom et pålegg etter § 46 ikke etterkommes, jf. personopplysningsloven § 47.

I praksis er det likevel slik at ikke alle anmeldelser om sjikane på internett resulterer i en strafferetts-

lig reaksjon. En grunn er at slike saker ofte byr på store bevismessige utfordringer, bl.a. med identifisering av IP-adresser. Jeg gjør likevel oppmerksom på at et vedtak av politiet om å henlegge en sak, kan påklages til nærmeste overordnede påtalemyndighet, altså fra politiet til statsadvokaten og fra statsadvokaten til riksadvokaten, jf. straffeprosessloven § 59a.

For å øke innsatsen mot nettrelaterte overgrep mot barn, opprettet Kripos i fjor en politistasjon på Internett, den såkalte "Rød Knapp"-ordningen. Internettbrukere kan nå rapportere direkte til politiet i form av en lett identifiserbar knapp ("Rød knapp") som er å finne på en rekke nettsider. "Rød Knapp" sender direkte melding til politiet om seksuell utnyttning av barn, menneskehandel og rasistiske ytringer på internett. Utviklingen av denne direkte tipslinjen gjøres i samarbeid med nettstedene, og formålet er at den røde knappen blir synlig på mange nettsteder som mulig, ikke minst der barn ferdes på nettet. Kripos som har fått øremerkede midler til å trappe opp etterforskningen av nettrelaterte overgrep, har i dag har en desk som er operativ 24 timer i døgnet.

Patroljering på nettet, informasjonsinnsamling, mottakelse av tips og behandling av dem er generelt ressurskrevende for politiet. Ikke minst gjelder dette arbeidet med å identifisere ofre for overgrep. Utfordringen for norsk politi når det gjelder Internett-relaterte overgrep ligger i det grenseoverskridende. Kripos arbeider med å styrke kapasiteten og intensivere arbeidet for å avdekke overgrep på nettet. I denne sammenheng videreutvikler Kripos enheten som håndterer saker som går over flere distrikter, samt arbeide forebyggende på nettet, herunder såkalt "politistasjon på nett".

Den teknologiske utviklingen skaper stadig flere arenaer hvor mobbing og trakassering kan finne sted. Dette er noe jeg tar på alvor, og jeg er derfor opptatt av å ha et regelverk som er oppdatert og som kan fange opp og hindre slik uønsket atferd. I forbindelse med den pågående etterkontrollen av personopplysningsloven er derfor publisering av personopplysninger på internett en problemstilling som vil bli tatt opp.

SPØRSMÅL NR. 1103

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Laila Dávøy

Besvart 11. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Til tross for faglig uenighet om HPV vaksinen, vil vaksinen bli innført for barn i alderen 11-13 år. Det er likevel enighet om mye man ikke vet, f. eks. hvor effektiv vaksinen er, hvor lenge virkningen varer, om hvilke langtids-virkninger som kan komme, om andre HPV-stammer kan "overta" etter vaksinen er gitt, om den virkelig beskytter mot kreft, og om den er like effektiv i denne aldersgruppen som i 16-23 års gruppen.

Hva vil statsråden gjøre for at den som skal vaksineres og foreldre kan foreta et informert valg?»

BEGRUNNELSE:

Fra helsesøstre mottar vi meldinger om at deres arbeidstid blant denne aldersgruppen ikke vil kunne strekke til for å kunne gi en god nok informasjon. Dette er bekymringsfullt, ikke minst med tanke på barns rettigheter til å bli hørt, og deres rett til i dette tilfelle delt samtykke. Dette er nedfelt i FN's barnekonvensjon. Det er ikke nok at foreldre informeres.

Disse forhold kan jeg ikke se har vært belyst eller utredet.

Det er derfor av avgjørende betydning at kvaliteten på den informasjon som skal gis, og måten den skjer på er tilfredsstillende. Det må fremkomme at vi utsetter barna for noe vi ikke helt kjenner alle konsekvensene av. Jeg antar at helse- og omsorgsministeren har merket seg uttalelsene fra Forskeren dr. Diane Harper, som utviklet HPV-vaksinen:

"This vaccine should not be mandated for 11-year-old girls! At 11, these girls don't get cervical cancer! Giving it to 11-year-olds is a great big public health experiment."

Svar:

Innledningsvis vil jeg fremheve at denne saken har hatt en grundig prosess. Folkehelseinstituttet begynte arbeidet med å vurdere vaksinen i 2006 og avga sin anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet i 2007. Departementet gjennomførte et åpent høringsmøte i juni 2007. Saken har deretter vært be-

handlet over to åpne møter i Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten.

Selv om det er enkelte usikkerhetsmomenter knyttet til langtidsvirkninger, som det nevnes eksempler på i spørsmålet, foreligger det godt dokumentert kunnskap om vaksinen, som danner grunnlaget til at bl.a. EUs smittevernsenter (ECDC) samt nasjonale og internasjonale relevante fagmiljøer og -myndigheter har konkludert med at vaksinasjon mot HPV er en effektiv forebyggingsstrategi mot livmorhalskreft. Det foreligger en rekke internasjonale vitenskapelige artikler som dokumenterer vaksinens effekt og kostnadseffektivitet. I effektstudiene har man undersøkt effekt mot alvorlige forstadier til livmorhalskreft. Begrunnelsen for dette er at forstadier er en forutsetning for utvikling til kreft. Videre har vaksinen så langt vært gitt i mer enn 40 millioner doser, og det har vært samlet inn bivirkningsmeldinger fra mange land, uten at det er funnet holdepunkter for livstruende eller varige bivirkninger.

Det er Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI) som har ansvaret for det faglige innholdet i barnevaksinasjonsprogrammet. Dette gjelder også nødvendig informasjon til helsepersonell, foreldre og barn ved innføring av nye vaksiner.

Landets helsesøstre har en nøkkelrolle når det gjelder å formidle slik informasjon. Legene som er ansvarlige for vaksinasjonsvirksomheten lokalt, vil også kunne få spørsmål som angår vaksiner. Det lokale helsepersonellet kan tilpasse informasjonen ut fra hvem de henvender seg til i det enkelte tilfelle på en helt annen måte enn man kan gjennom generelle informasjonsskriv og brosjyrer. De har også mulighet til å tilpasse informasjon i møte med enkeltpersoner med ulik utdanningsbakgrunn, kulturell bakgrunn osv.

Arbeidet med å ruste opp helsesøstre og leger med bred informasjon for å kunne møte foreldre og barn på en best mulig måte har derfor alltid vært en viktig strategi ved innføring av nye vaksiner i programmet. Dette er også helt sentralt ved innføringen av HPV-vaksinen i barnevaksinasjonsprogrammet.

FHI har orientert meg om at de i den forbindelse blant annet har:

- Sendt ut flere informasjonsbrev til ledende helsesøstre og kommunelege i alle kommuner om endringene i barnevaksinasjonsprogrammet.
 - Jevnlig oppdatert nyhetssidene på FHI's hjemmesider om innføringen av vaksinen. Disse nyhetene kan abonneres på av helsesøstre.
 - Det er opprettet et eget meny punkt "Innføring av HPV-vaksine" på FHI's nettsider www.fhi.no/hpv-vaksine som henvender seg både til helsepersonell og publikum. Her finner man informasjon og dokumentasjon om HPV-vaksine.
 - Utført spørreundersøkelse blant helsesøstre/leger. Det ble i januar/februar 2009 gjennomført en spørreundersøkelse rettet mot helsepersonell som jobber med barnevaksinasjonsprogrammet. Hovedtema for undersøkelsen var holdninger til og behov for informasjon om HPV, livmorhalskreft og HPV-vaksine. Resultatene fra undersøkelsen danner grunnlaget for utforming av informasjonsmateriell til helsepersonell som arbeider med barnevaksinasjonsprogrammet.
 - Avholdt møter med en gruppe av helsesøstre for innspill/ønsker vedrørende FHI's informasjonsstrategi ved innføringen av HPV-vaksine.
 - Forelesningsturné i alle fylker. Gjennom fylkesmannen har landets fylker fått tilbud om forelesninger for helsepersonell våren 2009. Forelesningene som tilbys fra Folkehelseinstituttet, formidler blant annet kunnskap om sammenhengen mellom HPV og livmorhalskreft og om HPV-vaksine. Møtene er en anledning for helsepersonell til å ta opp spørsmål omkring vaksinen, rådgivningen til foreldre og barn, den praktiske gjennomføringen av vaksinasjon og lignende. For Folkehelseinstituttet er dette en mulighet til å fange opp udekkede behov eller problemstillinger før oppstart av vaksinasjon høsten 2009. Per i dag har det vært holdt forelesninger i 13 fylker.
 - Folkehelseinstituttet har også utarbeidet et faktahefte med utdypende informasjon om HPV, livmorhalskreft og HPV-vaksine. Dette heftet er skrevet med tanke på helsepersonell, men kan også deles ut til foreldre som har behov for mer informasjon. Heftet planlegges sendt ut til ledende helsesøstre og kommunelege uke 20 og blir også tilgjengelig på FHI's nettsider.
 - Telefonrådgivning for helsepersonell alle hverdager kl. 13.00-14.30. Der kan helsepersonell få svar fra lege, farmasøyt eller helsesøster ved FHI på aktuelle spørsmål.
- I tillegg henvender FHI seg direkte til jenter og foreldre:
- Folkehelseinstituttet planlegger å sende ut et brev i løpet av uke 21 til alle foreldre/foresatte med kort informasjon om HPV-vaksine og med henvisning til hvor mer informasjon kan finnes.
 - Folkehelseinstituttet utarbeider en informasjonsbrosjyre med samtykkeskjema til jenter/foreldre. Brosjyren vil bli oversatt til ulike språk. Denne sendes ut på høring til en rekke instanser for mulighet til innspill, og endelig versjon foreligger derfor ennå ikke. En foreløpig versjon legges på Folkehelseinstituttets nettsider med mulighet for publikum til å gi tilbakemeldinger (questback). Trykt utgave vil foreligge etter at det er bestemt

hvilken HPV-vaksine som skal brukes i vaksinasjonsprogrammet. Brosjyren distribueres til jenter/foreldre via helsesøstrene lokalt. I brosjyren nevnes det spesifikt at jentene har rett til informasjon, og at det skal legges vekt på deres meninger.

- Menypunktet ”Innføring av HPV-vaksine” på FHI’s nettsider: www.fhi.no/hpv-vaksine inneholder også informasjon som foreldre og jenter vil ha nytte av, blant annet ”spørsmål og svar om HPV-vaksine”, tilleggsdokumentasjon m.m.
- FHI har opprettet en publikumstelefon for spørsmål om HPV-vaksine: 21 07 70 00 (hverdager 9-15).

FHI har opprettet en e-postkasse for publikum: hpv-vaksine@fhi.no.

I en brosjyre hvor man henvender seg til en heterogen målgruppe, blir man nødvendigvis nødt til å forenkle et budskap. I utarbeidelsen av brosjyren har FHI derfor lagt vekt på at mange av de familiene man henvender seg til, har ulik utdanningsbakgrunn, mange har ikke norsk som førstespråk og at en del ikke har tradisjon for å snakke med jentene sine om seksualliv. Utkastet til brosjyre som kommer på høring, tar også hensyn til flere av usikkerhetsmomentene. Det legges også vekt på at brosjyren skal være formulert på en slik måte at både jentene og foreldrene skal forstå innholdet. I vaksinesammenheng er idealet i mange land å legge opp til en nivådelte informasjon, slik at

både de som ønsker kort og enkel informasjon og de som vil ha mer utdypende informasjon, skal få sine behov dekket. FHI legger også opp til dette og utarbeider derfor en brosjyre til foreldre og jenter som skal være klar og forståelig for de fleste, men som samtidig henviser til hvor man kan finne utdypende informasjon.

I tillegg til ovennevnte arbeid er Folkehelseinstituttet også godt i gang med å planlegge et system for overvåking av vaksinens effekt. Dette arbeidet skal utføres i samarbeid med Kreftregisteret og referanselaboratoriet for HPV-virus ved Akershus universitetssykehus.

Avslutningsvis vil jeg presisere at jeg selvsagt er enig i at HPV-vaksine ikke bør være "mandated", dvs. påbudt for 11-årige jenter. All vaksinasjon i Norge er frivillig og bør være det. Det er opp til foreldrene om de ønsker HPV-vaksine til sine døtre eller ikke, og i denne sammenheng er det viktig å gi foreldrene og barn et best mulig grunnlag for å kunne ta et valg, jf. henvisningen til FNs barnekonvensjon. Selv om vaksinasjon er frivillig, har barn rett til å få den beskyttelse vaksiner kan gi. I FNs barnekonvensjon artikkel 24 heter det også at barn har rett til å nyte godt av den høyest oppnåelige helsestandard, og at barn ikke skal fratras sin rett til slike helsetjenester. En av de viktigste grunnene til å tilby HPV-vaksine gjennom barnevaksinasjonsprogrammet er at alle da får samme mulighet til å velge vaksine uavhengig av økonomisk evne.

SPØRSMÅL NR. 1104

Innlevert 29. april 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 11. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Stiftelsen Amatheia driver veiledning til kvinner som er uplanlagt gravide, og fikk i fjor redusert sitt budsjett med 2,5 mill. kroner. Nå stenger Amatheia 5 regionkontorer, som følge av dette. Dette er alvorlig når vi ser at det er økning i aborttallene de siste årene.

Vil statsråden sikre at Amatheia får nødvendige midler i revidert nasjonalbudsjett for å unngå nedleggelse av 5 regionkontorer?»

BEGRUNNELSE:

Amatheia er den eneste landsdekkende rådgivningstjenesten for uplanlagte gravide. Det har vært

stilt krav til Amatheia om å effektivisere, og det er også gjort. Det er uakseptabelt å effektivisere det viktige valget som uplanlagte gravide trenger tid på å ta. Abortloven slår tydelig fast at vanskeligstilte gravide skal få tilbud om informasjon og veiledning om den hjelpen samfunnet kan stille opp med. Hver enkelt kvinne har krav på å få veiledning for selv å kunne ta det riktige valget. Her dekker Amatheia viktige behov.

Svar:

Det er riktig at Stortinget i budsjettet for 2009 reduserte bevilgningen til Stiftelsen Amatheia med 2,5

mill. kroner sammenlignet med budsjettet for 2008. Det var behovet for å effektivisere driften som var bakgrunnen for at Helse- og omsorgsdepartementet i budsjettforslaget for 2009 foreslo å redusere bevilgningen. En evaluering som ble gjennomført av Sintef Helse i 2006, konkluderte med at driften av Amatheia er svært kostbar sett ut fra antall konsultasjoner og tallet på kvinner i målgruppen som tilbudet faktisk når frem til. Jeg kommer derfor ikke til å foreslå ytterligere bevilgning til Amatheia ved framlegging av revidert nasjonalbudsjett for 2009.

Amatheia er fra og med budsjettåret 2009 bedt om å tilpasse driften til en ny økonomisk situasjon med redusert tilskudd fra staten. I denne sammenhengen har departementet oppfordret Amatheia til å vurdere hvordan et landsdekkende rådgivningstilbud kan fortsette gjennom at stiftelsen satser på alternative løsninger.

Jeg kan samtidig informere om at Amatheia i 2008 fikk et ekstra tilskudd på 2,3 mill. kroner for å kompensere for bortfall av momskompensasjon og for ekstra utgifter knyttet til oppgradering av IKT-systemer. Det ble i tilsagnsbrevet understreket at dette var et ekstraordinært tilskudd for budsjettåret 2008.

Det er riktig at abortloven gir kvinner som har behov for det rett til informasjon og veiledning om den bistand som samfunnet kan tilby. Jeg vil samtidig understreke at den ordinære helsetjenesten har ansvaret for å ivareta denne oppgaven. Det gjelder både spesialisthelsetjenesten, fastlegen og tilbudet i regi av helsestasjons- og skolehelse-tjenesten. Samtidig utgjør Amatheia et supplement til det offentlige tilbudet. Sintefs evaluering viser at stiftelsen gir et kvalitativt godt tilbud om rådgivning til kvinner som vurderer abort.

Handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort 2004-2008 inneholder også en rekke tiltak for å styrke informasjons- og veiledningstilbudet til kvinner som vurderer abort, for eksempel brosjyrer med informasjon om abort og abortloven. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide en ny handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort. I denne sammenhengen vil det bli vurdert hvordan arbeidet med informasjon og veiledning til kvinner og par som vurderer abort, kan videreføres og styrkes. Direktoratet er også bedt om å vurdere hvordan arbeidet til Stiftelsen Amatheia kan supplere informasjons- og veiledningsarbeidet i regi av den offentlige helsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1105

Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 6. mai 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Ifølge Asian Human Rights Commission ble fire Ahmadiyyamuslimer i alderen 14-16 år fengslet under blasfemiloven i Pakistan tidligere i år.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp brudd på barnekonvensjonen og forfølgelse av Ahmadiyya med pakistanske myndigheter, og mener utenriksministeren at sluttdokumentet vedtatt på FNs Tilsynskonferanse mot Rasisme vil bidra til en styrking av rettighetene til religiøse minoriteter i Pakistan?»

BEGRUNNELSE:

Asian Human Rights Commission (AHRC) meldte i januar i år at fem medlemmer av Ahmadiyya tilhørende Layyah distriktet i Pakistan ble anholdt, tiltalt og fengslet for brudd på landets blasfemilov. Det var ifølge menneskerettighetskommisjonen in-

gen bevis og heller ingen rettergang for de tiltalte, hvis fire var under 16 år. Ifølge AHRC satt ungdommene fengslet i lang tid uten å få lov til å kontakte familie og pårørende, noe som er et brudd på Barnekonvensjonens paragraf 37 som Pakistan ratifiserte 12. desember 1990.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring for de fire unge fengslede Ahmadiyya-muslimene. Saken er blitt viet oppmerksomhet av vår ambassade i Islamabad. Ambassaden har løpende kontakt med Ahmadiyya Foreign Missions Office i Rawah som rapporterer om at etterforskningen er blitt meget forsinket. Ambassaden har også mobilisert nettverket av religiøse ledere for at de skal bidra til å utvirke en løsning i saken.

Saken vil også følges opp i direkte dialog med pakistanske myndigheter om menneskerettighets-spørsmål, blant annet under henvisning til de internasjonale forpliktelser Pakistan har påtatt seg hva gjelder barns rettigheter spesielt.

Norge har gjennom flere år støttet menneskerettighetsorganisasjoner i Pakistan. Blant disse er både Human Rights Commission Pakistan (HCRP), AGHS-legal Aid Cell (som ledes av Asma Jahangir som også er uavhengig rapportør for FNs menneskerettighetskommisjon) og SPARC (som arbeider for barns rettigheter og har bl.a. spesialkompetanse på barn og ungdom i fengsel) som har engasjert seg i saken med pressedekning, direkte kontakt med pakistanske myndigheter, samt meldt saken inn for FNs høykommissær for menneskerettigheter i Genève.

Representanten spør videre om sluttokumentet vedtatt på FNs tilsynskonferanse mot rasisme, vil bidra til en styrking av rettighetene til religiøse minoriteter i Pakistan:

Sluttokumentet fra FNs tilsynskonferanse er en politisk viljeserklæring i kampen mot rasisme. Pakistan sluttet seg til konsensus om å vedta sluttoku-

mentet og har dermed politisk forpliktet seg til nasjonal gjennomføring.

Selve sluttokumentet fra Genève er et dokument mot rasisme. Hvorvidt og på hvilken måte diskriminering på religiøst grunnlag og ærekrenkelses mot religioner finner sted, var blant de vanskeligste spørsmålene under forhandlingene.

Norge arbeidet aktivt mot at forbud mot blasfemi skulle inkluderes i teksten, da noe annet ville dreie fokus bort fra konferansens egentlige formål; kampen mot rasisme. Kun mennesker, og ikke religioner, har rettigheter etter menneskerettighetene. Pakistan som ledet forhandlingene på vegne av OIC, spilte en konstruktiv rolle under forhandlingene. Pakistan var blant det klare flertall av FNs medlemsland som vedtok sluttokumentet ved konsensus den 21. april i år. Diskriminering mot barn på en rekke grunnlag omtales blant annet i artiklene 85, 86, 87, 89, 90 og 91 i teksten, men religion er ikke eksplisitt nevnt.

Jeg kan tilføye at hovedreglene og de rettslig bindende instrumenter er FNs barnekonvensjon og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.

SPØRSMÅL NR. 1106

Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 7. mai 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare hvorfor antall uttransporterte asylsøkere med endelig avslag var lavere i 2008 enn i 2007, på tross av at antall asylsøkere i 2008 var betydelig større enn i 2007?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge tall fra Politiets Utlendingsenhet ble 437 asylsøkere med endelig avslag uttransportert i fjor. I 2007 var tallet 552. Antall asylvedtak økte kraftig i 2008 sammenlignet med 2007, men færre personer fikk opphold i 2008 enn i 2007. I 2008 fattet UDI vedtak i 9 700 asylsaker. Det var 50 prosent flere enn i 2007.

Svar:

Det er flere årsaker til at antallet uttransporteringer varierer fra år til år. Politidirektoratet opplyser at PU i 2008 uttransporterte totalt 2891 personer mot 2628 personer i 2007. Dette innebærer en økning på

om lag 10 prosent. Det var noen færre med endelig avslag på søknad om asyl som ble tvangsmessig uttransportert i 2008 enn i 2007, en differanse på ca. 120 personer. Antall personer som reiste frivillig med International Organization for Migration (IOM), økte med ca. 100 personer. I tillegg økte de tvangsmessige returer etter Dublin 2-forordningen (retur til første søkerland) med 43 %, som tilsvarer ca. 250 personer.

Erfaringsmessig påklages ca. 93 prosent av Utlendingsdirektoratets (UDI) avslag på asylsøknader til Utlendingsnemnda (UNE). UDI oppgir sin saksbehandlingstid i asylsaker til å være fra 48 timer til flere måneder. UNE oppgir at de hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid i klagesaker på 11 måneder i 2008. Den store økningen i antall asylsøknader fra høsten 2007 vil dermed ikke avspeiles i stor grad med hensyn til antall uttransporteringer før i 2009.

Gjennomføring av returer er spesielt utfordrende opp imot enkelte land. Det kan være vanskelig eller umulig å gjennomføre returer på grunn av krig og

usikkerhet i hjemlandet. Returarbeidet vanskeliggjøres også av at noen land krever frivillighet for å utstede reisedokumenter og akseptere retur av personer. Den store økningen i nye asylsøkere og personer med endelige avslag på asylsøknaden i 2008 besto i stor grad av søkere fra slike land.

Samtidig som PU økte antallet uttransporteringer med ca. 10 prosent, økte antallet asylsøknader som ble registrert i PU med 123 prosent, fra 6420 i 2007 til 14302 i 2008. PU prioriterte registreringsarbeidet høyt i 2008.

Avklaring av utlendingens identitet er sentral for å kunne uttransportere vedkommende til riktig land ved et eventuelt avslag på opphold i Norge. Under 4 % av de ankomne asylsøkerne ankom med pass i 2008, dette er en nedgang fra 2007 da andel ankomne

søkere med pass utgjorde noe over 6 %. Informasjonen PU innhenter i forbindelse med registrering er ofte viktig med hensyn til identitetsavklaring. Det er derfor svært viktig at registreringsarbeidet utføres slik at man sikrer mest mulig informasjon. Det tas fingeravtrykk og man gjør søk i AFIS/Eurodac-databasen, det stilles spørsmål om identitet i registreringsintervjuet og man tar språktest av en del av søkerne. Det foretas visitering av søkere og bagasje for å sikre identitetsdokumenter eller andre papirer eller annet som kan indikerer opphavsland og identitet. Det informeres i tillegg om plikten til å ettersende alle typer papirer som kan avklare identitet og man kontakter andre land hvor personen har søkt om asyl og ber om eventuell informasjon disse myndighetene kan inneha om søker.

SPØRSMÅL NR. 1107

Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 7. mai 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvorfor er ikke støyrapporten for de aktuelle basene for den nye flytypen JSF blitt gjort kjent allerede, og når vil den bli offentliggjort?»

BEGRUNNELSE:

Det forventes et snarlig vedtak om valg av baser for det norske forswarets nye kampfly av den amerikanske typen JSF.

Fra 2007 foreligger det en støyrapport for dagens to kampflybaser Bodø og Ørland. Det foreligger også en støyrapport for de nye kampflyene fra produsenten Lockheed Martin.

Undertegnede er kjent med at SINTEF på oppdrag fra Forsvarsbygg har utarbeidet en ny støyrapport for de aktuelle basene Bodø og Ørland for den nye flytypen JSF.

Svar:

Som representanten Dørum nevner i sitt spørsmål ble det i 2007 utarbeidet en støyrapport av SINTEF og Forsvarsbygg etter initiativ fra Generalinspektøren for Luftforsvaret (GIL). Bakgrunnen var at GIL ønsket en utredning knyttet til estimert støynivå for de den gang tre aktuelle kampflykandidatene F-35, Eurofighter og JAS Gripen. Denne rapporten ble of-

fentliggjort i desember 2007. Rapporten ga imidlertid ingen sikre svar, blant annet fordi det ikke forelå støymålinger for alle de aktuelle kampflykandidatene. Utredningen ble derfor basert på faglig skjønn og beste tilgjengelige støydata på det aktuelle tidspunktet.

Som kjent besluttet regjeringen i november 2008, etter en omfattende evalueringsprosess, at F-35 Joint Strike Fighter velges som Norges fremtidige kampfly. Det ble i denne prosessen gjennomført foreløpige analyser av støykonsekvensene basert på eksisterende kunnskap om de aktuelle basealternativene Bodø, Ørland og Evenes og tilgjengelige støydata relatert til kandidatene. Hovedhensikten var å identifisere infrastrukturkonsekvenser, herunder kostnader, forbundet med å etablere den fremtidige kampflykapasiteten i Norge. Det ble således ikke utarbeidet noen egen støyrapport i denne sammenheng.

Forsvarsdepartementet mottok ultimo januar 2009 nye støydata knyttet til F-35. Disse rådataene stammer fra reelle støymålinger utført ved en kampflybase i USA, og vil nå bli analysert og bearbeidet slik at de kan anvendes for norske forhold. Det er svært kompliserte og omfattende analyser og vurderinger som skal gjennomføres, og Forsvarsdepartementet vil i dette arbeidet støtte seg på den spisskompetansen som finnes hos SINTEF og Forsvarsbygg. Resultatet av denne analysen vil gjøre oss i stand til

mer nøyaktig å spesifisere støybildet knyttet til fremtidig operasjonsmønster for de nye kampflyene.

Arbeidet med å klarlegge støykonsekvensene inngår som et element i et grundig og helhetlig utredningsarbeid knyttet til lokalisering av de nye kampflyene. I dette utredningsarbeidet vil en lang rekke aspekter vil bli vurdert, deriblant støy, treningsfor-

hold, infrastrukturbehov, styrkeproduksjon, personellmessige forhold samt logistikk og støttebehov. Resultatene fra dette utredningsarbeidet vil bli gjort tilgjengelig for allmennheten.

Det tas sikte på å legge lokaliseringsspørsmålet knyttet til nye kampfly frem for Stortinget på egnet måte, senest våren 2010.

SPØRSMÅL NR. 1108

Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 7. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Den siste tids utbrudd av svineinfluensa skal tas svært alvorlig og ikke undervurderes. Sykdommen har potensielt store konsekvenser for økonomien, spesielt knyttet til handel og turisme.

Er statsråden bekymret for at svineinfluensa kan ta vekk fokuset fra bekjempelse av andre sykdommer i utviklingsland?»

BEGRUNNELSE:

Verdens Helseorganisasjon har i dag økt trusselnivået til det nest høyeste før verden står overfor en pandemi. Nyhetsbyrået Reuters melder om at Mexicos president har bedt befolkningen om å holde seg hjemme i fem dager for en delvis "stenging" av økonomien. Flere internasjonale organisasjoner og helseinitiativer uttrykker samtidig bekymring for at svineinfluensa kan ta fokuset vekk fra bekjempelse av andre sykdommer i u-land slik som tuberkulose og malaria.

Svar:

Jeg deler representanten Høglunds syn om at det pågående utbruddet av et nytt influensa A (H1N1) virus (også referert til som svineinfluensa) må tas alvorlig. Det ser imidlertid ut som om det foreløpig er relativt lav dødelighet knyttet til infeksjon med det nye influensaviruset. Det iverksettes ulike tiltak på internasjonalt, nasjonalt og lokalt nivå for å søke å begrense eller forsinke spredning av viruset, for om mulig å hindre en verdensomspennende pandemi.

Selv om utbruddet i Mexico i skrivende stund kan synes å få mindre utbredelse og mindre alvorlige konsekvenser enn først fryktet, er det generelt riktig at pandemier rammer fattige land hardest. Dette gjelder både med hensyn til sykdomsbyrde og i form av økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser. Erfaringer fra tidligere influensapandemier indikerer at mens viruset kan forårsake relativt mild sykdom i rike land, vil sykdommen kunne være mer alvorlig og forårsake flere dødsfall i fattige land.

Norge har de senere årene styrket det langsiktige arbeidet med å bekjempe globale utfordringer som pandemier gjennom norsk støtte til Verdens helseorganisasjon sitt arbeid med pandemiberedskap, og gjennom støtte til ulike tiltak for å bekjempe fattigdomsrelaterte smittsomme sykdommer. Denne type langsiktige tiltak finansieres gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet, og kanaliseres i stor grad til multilaterale organisasjoner og ulike globale initiativ. Vårt fokus på arbeidet med å bekjempe hiv, tuberkulose, malaria og andre sykdommer i utviklingsland vil vedvare, uavhengig av den type sykdomsutbrudd vi har sett i Mexico.

Generelt er det riktig å si at alvorlige pandemier vil forsterke den totale sykdomsbyrden i fattige land og dermed skape ekstra utfordringer med hensyn til å bekjempe andre fattigdomsrelaterte sykdommer. Skal man unngå at det langsiktige arbeidet med sykdomsbekjemping svekkes i slike situasjoner, vil det være avgjørende at en lykkes å mobilisere tilstrekkelig humanitær bistand til og effektivt kunne møte de utfordringer som oppstår ved pandemiutbrudd.

SPØRSMÅL NR. 1109**Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 13. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til artikkel fra VG-nett 28. april, der pasientombudet mener en kvinne ble diskriminert som følge av tidligere rusproblemer. Kvinnen fikk beskjed om å komme seg til legevakt på egen hånd, og ambulanse ble derfor ikke sendt. Kvinnen hadde hjerneblødning. Undertegnede mener det er uakseptabelt at pasienter blir avvist på grunn av diskriminerende holdninger, dersom dette er tilfellet.

Vil statsråden foreta en undersøkelse knyttet til denne problematikken i den norske helsetjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til artikkel fra VG-nett 28. april, der pasientombudet mener en kvinne ble diskriminert som følge av tidligere rusproblemer. Kvinnen fikk beskjed om å komme seg til legevakt på egen hånd, og ambulanse ble derfor ikke sendt. Kvinnen hadde hjerneblødning. Undertegnede mener det er uakseptabelt at pasienter blir avvist på grunn av diskriminerende holdninger, dersom dette er tilfellet.

Undertegnede har dessverre mottatt en rekke meldinger om at personer med en rushistorie, eller som er i aktiv rus, blir møtt med diskriminerende holdninger fra helsetjenesten. Dette er, slik jeg ser det, totalt uakseptabelt. Borgerne har rett på en likeverdig og god behandling fra helsevesenet, uavhengig om de er rusmisbrukere eller ikke.

Det bes derfor om statsrådets vurdering av denne problemstillingen, samt en redegjørelse for hva han eventuelt har tenkt å foreta seg.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg deler representanten Nesvik sitt ønske om at rusmiddelavhengige skal behandles med respekt og likeverd i sitt møte med helsevesenet. Jeg er glad for at det er blitt et betydelig økt fokus på rusmiddelavhengige og deres situasjon i den senere tiden. Representanten Nesvik sitt spørsmål er i så måte et godt eksempel på dette. Det at rusmiddelavhengige ikke får de helsetjenester de har rett til eller behov for fordi de har eller har hatt rusmiddelproblemer, er helt uakseptabelt.

Diskriminering er uakseptabelt uansett om dette foregår i helsetjenesten, sosialtjenesten eller i samfunnet generelt. Alle som henvender seg til helsetjenesten skal bli tatt på alvor, og det skal gis likeverdige tjenester uavhengig av personlig status eller ytre kjennetegn som etnisitet, alder, nedsatt funksjonsev-

ne eller rusmisbruk. Det er pasientens behov som skal være utslagsgivende for valg av tjenestetilbud. Helsepersonellens personlige antakelser eller holdninger skal selvsagt ikke påvirke valget av den behandling som ytes.

Jeg er opptatt av at helsetjenesten tilbyr likeverdige helsetjenester til befolkningen. De siste årene har Norge fått et stadig sterkere lovvern mot diskriminering. Alle offentlige myndigheter er forpliktet til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å hindre diskriminering og fremme likestilling. Selv om den lovmessige plikten i første rekke omfatter grunnleggende kjønn, etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne, vil pålegget om likestilling og antidiskriminering komme alle til gode – som i dette tilfellet også rusmiddelavhengige.

Lovforbud mot diskriminering og forskjellsbehandling er viktig, men løser ikke alle problemer med diskriminering og forskjellsbehandling. Det viste også resultatene av kartleggingen av diskriminering i statlig sektor, som jeg tok initiativ til som arbeids- og inkluderingsminister høsten 2007. Denne rapporten, som omhandler diskriminering av personer med innvandrerbakgrunn, synliggjør at dagens innsats mot diskriminering i statlig sektor fortsatt er fragmentert, lite systematisk og for lavt prioritert.

Ansvar for å bekjempe diskriminering og fremme likestilling ligger først og fremst hos den enkelte virksomhet. Både kommunene og helseforetakene er informert om de forpliktelser de har i denne sammenheng. Det må foreligge rutiner og strukturer som sikrer likebehandling, og som hindrer diskriminering av enkeltpersoner og grupper som oppsøker helsetjenesten i kommunene eller i helseforetakene. Det er store forskjeller i folks behov for tjenester, både i forhold til helse, risikofaktorer og sykdom. Selv om prinsippene for behandling er like, vil kravene til tid og kommunikasjonsferdigheter avhenge av pasientens sykdomsforståelse, forventninger til og kunnskaper om helsetjenesten.

Jeg kjenner ikke til at det foreligge en generell diskriminering av rusmisbrukere i forhold til behandling i helsevesenet. Men slik som artikkelen i VG-nett beskriver, er det ikke grunn til å betvile at det kan forekomme enkelttilfeller. Mitt inntrykk når jeg reiser rundt og besøker sykehus og helsetjenester for øvrig, er at det har blitt betydelig mer positive holdninger til rusmiddelavhengige som pasientgruppe de senere årene. Tidligere ble denne pasientgruppe ofte møtt med negative holdninger og fordømmelse. Det-

te ser ut til å ha endret seg betydelig. Dette kan i stor grad være knyttet til at de ansatte i helsetjenesten har fått mer kunnskap og innsikt om rusmiddelavhengige og deres livssituasjon - at dette er risikopasienter både i forhold til akutte alvorlige forgiftninger med eventuell påfølgende abstinensproblematikk, skader, overgrep, medisinske sykdommer og psykososiale kriser.

På tross av at kunnskapene om og holdningene til rusmiddelavhengige har endret seg, er det grunn til å anta at vi fortsatt ikke er kommet dit at denne pasientgruppen ikke utsettes for diskriminerende holdninger og respektløshet i sitt møte med helsetjenestene. Det er derfor viktig at det blant helsepersonell fortsatt fokuseres på at det bak et rusmiddelproblem vil kunne skjule seg alvorlige tilstander som trenger akutt hjelp.

I tilsynsrapport 2/2006 har Statens helsetilsyn avdekket at AMK-sentralene ikke alltid håndterer nød-

meldinger i tråd med nasjonale retningslinjer. Det ble imidlertid ikke avdekket at håndtering av henvendelser om bevisstløse pasienter var forskjellig avhengig av om det forelå mistanke om rusproblematikk.

Som det fremgår av mitt svar på representanten Nesvik sitt spørsmål, deler jeg målsetningen om at rusmiddelavhengige har krav på å bli behandlet med respekt og likeverd i sitt møte med helsevesenet. Heldigvis har dette endret seg i en positiv retning de senere årene. Det er positiv fokus på denne pasientgruppen i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, og jeg har stor tro på at dette vil komme rusmiddelavhengige til gode.

Ut fra det som er beskrevet ovenfor, er det min vurdering at det på det nåværende tidspunkt ikke er grunnlag for å foreta en omfattende undersøkelse om det aktuelle temaet. Jeg vil imidlertid følge nøye med på utviklingen og vurdere om det vil være behov for dette på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1110

Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 7. mai 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Rudolf Steinerhøyskolen er den eneste av landets lærerutdanningsinstitusjoner som ikke har fått midler til å opprette studieplasser og studietilbud i forbindelse med at det er bevilget penger til etter- og videreutdanning for lærere. Den eneste tilbyderen av grunnutdanning, mastergrad og etter- og videreutdanning i steinerpedagogikk, er dermed - som eneste lærerutdanningsinstitusjon - utelatt fra satsing på kompetanseheving for lærere.

Hva er begrunnelsen for det?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representanten Ine Eriksen Søreide om begrunnelsen for at Rudolf Steinerhøyskolen ikke har fått midler til å opprette studieplasser og studietilbud i forbindelse med at det er bevilget penger til etter- og videreutdanning for lærere.

Jeg vil understreke at skoleeier har ansvaret for kompetanseutvikling for sine ansatte. Dette gjelder på lik linje for offentlige og private skoler. Når staten ønsker å bidra til kompetanseutvikling for lærere, er det for å dekke særskilte nasjonale behov. Slike behov kan være begrunnet i regelendringer, som end-

ring i kompetanseforskriften, eller for å styrke kompetansen i fag der det nasjonalt er svært lav grad av lærere med kompetanse.

Regjeringen ser fortsatt behov for etter- og videreutdanning for lærere etter at den fireårige strategien Kompetanse for utvikling utløp i 2008. Det er bevilget penger til både etterutdanningstiltak og til oppstart av et varig system for videreutdanning.

170 mill. kroner er avsatt til etterutdanning for lærere i leseopplæring, regneopplæring, rådgiving, elevvurdering og IKT-kompetanse i bruk av digitale læremidler. Det er bevilget 72 mill. kroner til etterutdanning for aktører i fag- og yrkesopplæringen. Private og offentlige skoleeiere er likestilt for søknad til sine lærere, og det er ikke lagt føringer for hvem som kan tilby slik etterutdanning. Rudolf Steinerhøyskolen kan på linje med andre høyskoler tilby etterutdanning innenfor de prioriterte områdene til de skoleeierne som ønsker det.

KS, arbeidstakerorganisasjonene og UHR presenterte i samarbeid med nasjonale utdanningsmyndigheter i høst Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning av lærere. Dette er planlagt som et varig system for videreutdanning for lærere. Regjeringen vil bruke 117 mill. kroner på tiltaket i 2009 og

øke dette beløpet når systemet er i full drift. Videreutdanningen på inntil 60 studiepoeng er målrettet mot fagområder og emner det på landsbasis særlig er behov for å styrke. Private og offentlige skoleeiere er likestilt for å søke på videreutdanningstilbudene.

Prioriteringene i strategien er foretatt i samarbeid og forståelse med partene bak strategien. De har ikke vurdert at det nasjonalt er særskilte behov for videreutdanning i noen generelle pedagogiske emner, heller ikke steinerpedagogikk. Derfor har dette området ikke blitt prioritert.

Når det gjelder tilbud til UH-sektoren om å utvikle studietilbud og få studieplasser til tilbudet, har dette skjedd gjennom en søknadsprosess fra institusjoner som er med i Nasjonalt råd for lærerutdanning

(NRLU). Private og offentlige institusjoner som ikke er med i NRLU, deltok ikke i prosessen. Dette gjelder også Rudolf Steinerhøyskolen.

På bakgrunn av søknadene fra institusjonene, institusjonenes faglige kompetanse og erfaringer på de enkelte fagområdene er det valgt ut noen institusjoner innenfor hvert av fagene og emnene i strategien. Kvaliteten på tilbudene er spesielt vektlagt sammen med en rimelig grad av regional fordeling av tilbudene. Flere av institusjonene nådde ikke opp med sine tilbud og er derfor ikke med i den statlige videreutdanningen i denne søknadsrunden. Rudolf Steinerhøyskolen er altså ikke eneste institusjon som ikke har tilbud.

SPØRSMÅL NR. 1111

Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 8. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Som kjent vedtok Stortinget i 2007, mot FrP sine stemmer, å øke aksjeandelen i oljefondet fra 40 % til 60 %. Dette medførte at oljefondet økte aksjeandelen til 53 % før kursene stupte. Finansministeren har flere ganger gitt uttrykk for at denne økningen av aksjer har gitt oljefondet mulighet til å kjøpe "billige aksjer".

Kan finansministeren opplyse hvilken tidsperiode oljefondet har kjøpt "billige aksjer" etter denne endringen som man ikke ville kunne kjøpt aksjer dersom aksjeandelen hadde blitt holdt fast på 40 %?»

BEGRUNNELSE:

Ved å øke aksjeandelen til 60 % kunne oljefondet øke aksjeandelen til 53 % mens kursene var på historisk høye nivåer både høsten 2007 og våren 2008. Dersom aksjeandelen hadde blitt holdt på 40 % ville det ikke vært mulig å kjøpe aksjer på topp og alle

pengene som oljefondet fikk tilført når kursene var historisk høye ville da blitt plassert i obligasjoner. På bakgrunn av dette er det ønskelig å få en oversikt over når oljefondet har brukt tilførte midler til å kjøpe aksjer og hvilken tidsperiode oljefondet ville kjøpt aksjer/obligasjoner dersom aksjeandelen hadde blitt holdt på 40 %.

Svar:

Som ledd i innfasingen av høyere aksjeandel, har all ny tilførsel til fondet blitt investert i aksjemarkedene siden sommeren 2007. Dette utgjør betydelige investeringer i aksjer. Fra tredje kvartal 2007 fram til utgangen av 2008 var samlet tilførsel rundt 537 milliarder kroner. Tabell 1 viser tilførselen gjennom denne perioden kvartal for kvartal. Det fremgår av tabellen at aksjekjøpene var nokså jevnt fordelt over perioden, med unntak av en topp i 3. kvartal 2008.

Kvartal	3. kv. 2007	4. kv. 2007	1. kv. 2008	2. kv. 2008	3. kv. 2008	4. kv. 2008
Aksjekjøp	76	77	88	91	128	77

Tabell 1: Kjøp av aksjer i perioden 3. kvartal 2007 til 4. kvartal 2008. Milliarder kroner.

Ved utgangen av 2008 var aksjeandelen kommet opp i om lag 50 pst. Fortsatt investeres ny tilførsel i aksjer, med det mål å nå 60 pst. aksjeandel i år.

Det var i fjor betydelige kursfall i de internasjonale aksjemarkeder. Kursfallene var spesielt sterke i fjerde kvartal. Aksjekjøpene gjennom 2008 ble der-

med gjort til fallende kurser. Dette førte blant annet til en sterk økning i fondets eierandeler i de selskapene fondet investerer i. 2008 var også et år med historisk godt bytteforhold mellom olje og aksjer.

Dersom en ikke hadde besluttet å øke aksjeandelen fra 40 til 60 pst. sommeren 2007 ville en mindre del av ny tilførsel blitt investert i aksjemarkedene. Det ville imidlertid fortsatt vært behov for å bruke en forholdsmessig stor andel (mer enn 40 pst.) av ny tilførsel til aksjeinvesteringer, siden aksjemarkedene hadde en mye svakere utvikling enn obligasjonsmarkedene i 2008. Det er imidlertid vanskelig å tallfeste dette nøyaktig, ettersom en slik analyse bl.a. måtte ha tatt hensyn til at kursendringer ville utløst rebalanseringer i porteføljen.

Beslutningen om å øke aksjeandelen til 60 pst. ble tatt ut fra en samlet vurdering av langsiktig avkastning og risiko. For å redusere risikoen knyttet til gjennomføringstidspunktet, er aksjeandelen trappet opp gradvis. Dette utelukker ikke at en annen opptrappingsplan i ettertid kan fremstå som mer optimal. Det er imidlertid svært krevende å ”time” markedet, og dette er heller ikke et mål for en langsiktig investor som Statens pensjonsfond – Utland.

Basert på historiske erfaringer regner de fleste med at aksjekursene vil komme til å stige igjen. På kortere sikt ligger det imidlertid an til at aksjekjøpene vil gjøres til reduserte kurser, hvilket i ettertid kan komme til å fremstå som god ”timing”.

SPØRSMÅL NR. 1112

Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 13. mai 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Den 19. mai er det innkalt til generalforsamling i StatoilHydro.

Hvordan vil Olje- og energidepartementet, som eierdepartement for statens eierandel i StatoilHydro, stille seg til forslaget i dagsordens sak 12?»

Svar:

StatoilHydro ASA er som selskap underlagt allmennaksjeloven. Loven regulerer blant annet kompetansen mellom selskapets styrende organer og selskapets aksjeeiere, og danner rammen for allment ak-

septerte eierstyringsprinsipper i Norge. Det følger av allmennaksjeloven at aksjeeierne utøver den øverste myndighet i selskapet gjennom generalforsamlingen.

Beslutningen om å gå inn i oljesand i Canada var en forretningsmessig beslutning fattet av selskapets styre som det ansvarlige organ for denne typen avgjørelser. Som stor eier er jeg svært opptatt av at ansvarsfordelingen mellom selskapets styrende organer og aksjeeierne respekteres og gjennomføres i praksis. Jeg vil derfor stemme mot forslaget i sak 12 på dagsorden til StatoilHydros generalforsamling.

SPØRSMÅL NR. 1113**Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 11. mai 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Trondheim Energi, som er 100 prosent eid av Statkraft, er spydspissen i en landsomfattende strategi om kjøp av lokale strømnnett. Statkraft har en strategi om å restrukturere distribusjonsnettet for strøm, og har blant annet fremmet tilbud om å kjøpe nettet i Tydal for 16 millioner kroner.

Hvilke signaler eller strategi har Regjeringen gitt til Statkraft i forhold til å være en aktør i distribusjon av strøm?»

Svar:

Da forvaltningen av det statlige eierskapet i Statkraft ligger i Nærings- og handelsdepartementet, er det enighet mellom olje- og energiministeren og meg om at jeg besvarer spørsmålet.

De strategiske rammene for Statkrafts virksomhet er gitt i Eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 13 (2006-2007)) som ble behandlet av Stortinget våren 2007. I Eierskapsmeldingen fremgår det at Statkrafts virksomhet skal drives på kommersielt grunnlag og at Statkrafts hovedoppgave er å være en effektiv produsent av kraft i Norge.

Statkraft har i løpet av den siste tiårsperioden blitt en betydelig eier i regionale kraftselskaper gjennom oppkjøp av eierandeler i disse selskapene. Dette er kommet som følge av at kommuner av ulike årsaker tidligere har ønsket å selge sine eierandeler i disse selskapene. Statkrafts oppkjøp i disse selskapene har blitt støttet av et flertall i Stortinget og må sees på bakgrunn av ønsket om å opprettholde et sterkt norsk offentlig eierskap til norske vannkraftressurser.

Jeg forventer at Statkraft som eier i regionale selskap bidrar til god forretningsmessig drift og effektiv utnyttelse av vannkraftsressursene. Dette er i samsvar med selskapets formål. Som eier vil jeg også være opptatt av hvordan Statkraft bidrar til å utvikle de regionale selskapene, i samspill med regionale eiere. Regjeringen har ikke gjennom foretaksmøtet gitt signaler om hvordan Statkraft skal forholde seg i konkrete forretningsmessige forhold, heller ikke når det gjelder de regionale selskaperens rolle i utvikling av nettvirksomheten.

Når det gjelder den pågående diskusjonen knyttet til en sammenslåing av nettvirksomheten i Sør-Trøndelag, viser Statkraft til at en slik sammenslåing kan bidra til at felles erfaringer og beste praksis utnyttes til beste for eierne og de regionale kundene. Statkraft har forsikret meg om at dette vil være selskapets utgangspunkt for en slik samordning. Statkrafts tilbud om å kjøpe nettet i Tydal må sees på denne bakgrunn.

Når det gjelder konkrete forhandlinger mellom Statkraft og lokale kommuner om sammenslåing av nettvirksomhet og konkrete avtaler knyttet til dette, vil jeg vise til at dette er forretningsmessige spørsmål som hører inn under styrene i selskapene sitt ansvar. Jeg registrerer at Statkraft i diskusjonen om en sammenslåing av nettvirksomheten i Sør-Trøndelag, gjennom Trondheim Energi, har fremmet et tilbud om at Trønder Energi etter fem år kan kjøpe ut Trondheim Energis eierandel i et eventuelt sammenslått selskap. Dette vil kunne representere en mulighet for å sikre en regional forankring av nettvirksomheten i fylket.

SPØRSMÅL NR. 1114**Innlevert 30. april 2009 av stortingsrepresentant Vera Lyskløtt****Besvart 11. mai 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Fiskeribladet Fiskaren, har fokusert på at det leveres svært dårlig snurrevad fisk i Finnmark. Det som skal bære vårtorskefisket oppe, kan overhodet ikke brukes til filet fordi fisken verken blir bløgget eller sløyd straks den tas ombord i båten. Fiskekjøpere og

fiskere savner et kontrollverk på kaia med ansvar, ikke bare for ressurskontroll, men som også har ansvar for kvaliteten på fisken.

Hva vil fiskeriministeren gjøre med dette slik at all fisk som blir levert i Finnmark er av beste kvalitet?»

Svar:

Jeg ser det som viktig at all fisk som blir levert på kai både i Finnmark og andre steder langs kysten er av god kvalitet. Kvalitet var derfor et av de prioriterte områdene i regjeringens ferskfiskstrategi som ble lagt frem i august 2007. I ferskfiskstrategien er det lagt vekt på tiltak som skal legge til rette for at all fisk ved landing skal være av en slik kvalitet at det gir fiskekjøper mulighet til å velge den produksjons- og bearbeidingsmåte som gir best verdiskaping.

Myndighetene er ansvarlig for at produksjon og omsetning skjer i samsvar med krav til mattrygghet og hygiene. Det er imidlertid den enkelte næringsutøver, fisker, produsent eller eksportør som har ansvar for kvaliteten på råstoffet eller de bearbeidede produktene.

Bestemmelser om kvalitet på fisk framgår av kvalitetsforskrift for fisk og fiskevarer. Det er et entydig krav i regelverket om at fisk skal blø ut, men det er opp til fiskefartøyet å velge hvilken metode og utstyr en trenger for å oppnå dette. Næringsaktørene skal selv sørge for å ha egnet utstyr og være rustet for de aktivitetene en driver med slik at en er i stand til å behandle fisken på en tilfredsstillende måte som også innebærer at den skal tømmes for blod og være fagmessig sløyd. Kravene til bløgging og sløying må imidlertid også sees i sammenheng med fiskekvalitetsforskriften kap. 5 hvor det stilles strengere krav til råstoff til for eksempel fersk anvendelse enn til salting.

Bløggekravet til fisk har ikke tidligere vært og er ikke i dag et krav i EUs hygieneregelverk. Når EUs nye hygieneregelverk på næringsmiddelområdet innføres i Norge, vil bestemmelsen om bløgging bli videreført i (den reviderte) fiskekvalitetsforskriften sammen med en del andre kvalitetsbestemmelser, som sløying og råstoffkrav til ulike anvendelser.

Mattilsynets fører tilsyn med at virksomhetene innenfor alle bransjer etterlever det regelverk som til enhver tid gjelder. Det meste av Mattilsynets tilsyn er basert på inspeksjoner og revisjoner. Mattilsynets rolle er på stikkprøvebasert basis å føre tilsyn med om regelverket er overholdt, og å reagere med aktuelle pålegg hvis regelverket ikke er overholdt. Mattilsynet gjennomfører også nasjonale tilsynskampanjer

hvor en over en periode gjennomfører et planlagt, systematisk tilsyn innen for et begrenset og nærmere definert område.

Som et ledd i regjeringens ferskfiskstrategi har Mattilsynet gjennom en nasjonal tilsynskampanje styrket tilsynet med fiskeflåten. Fra 1. oktober 2008 til 1. april 2009 har Mattilsynet hatt et intensivert tilsyn med fokus på råstoffkvalitet og hygienekrav, blant annet bløgge- og sløyekrav, både om bord i fartøy og på anlegg som tar i mot fisk. Avvik som ble avdekket under tilsynskampanjen blir fulgt opp på vanlig måte med opptrappende virkemidler av ansvarlig distriktskontor. I kampanjeperioden hadde Mattilsynet også et samarbeid med Fiskeridirektoratet og Norges Råfisklag om blant annet å sende melding til Mattilsynet der de avdekket åpenbare kvalitets- og hygieneavvik på sine tilsyn av fartøy og motaksanlegg.

Resultatene, som vil bli presentert i en sluttrapport som skal offentliggjøres 1. juni, vil gi oss svar på hvordan status i fiskeflåten er med hensyn på råstoffkvalitet og hygiene. Kampanjen vil også kunne avdekke om det er regionale forskjeller samt om spesielle fartøygrupper skiller seg ut. På bakgrunn av dette vil Mattilsynet kunne rette innsatsen der behovet er størst.

Jeg finner det uakseptabelt at det leveres fisk som ikke oppfyller fiskekvalitetsforskriftens krav. Etter kampanjeslutt vil det bli ført ordinært tilsyn på dette området og feil og mangler vil bli påtalt. Jeg er også svært opptatt av at de offentlige ressursene til tilsyn og kontroll brukes på en mest mulig effektiv måte. Samarbeidet mellom Mattilsynet, Fiskeridirektoratet og Norges Råfisklag blir derfor videreført selv om kampanjen nå er slutført.

For Norge som stor eksportnasjon er god kvalitet på produktene med på å sikre etterspørsel etter og adgang for norsk sjømat til ulike markeder. Råstoffkrav medvirker til at en får best mulig verdiskaping ut av de viktige fiskeressursene. Jeg ser det derfor som viktig at vi også fremover beholder kvalitetskrav som går ut over EØS-avtalen og at det føres ordinært tilsyn med kvalitetskravene slik at feil og mangler kan bli påtalt.

SPØRSMÅL NR. 1115**Innlevert 4. mai 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 11. mai 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Organisasjonsfriheten er i Hviterussland svært begrenset. Partiet Belarusian Christian Democracy (BCD) har nå på nytt forsøkt å registrere seg, men regimet har igjen nektet dette. Nederland har fulgt opp saken gjennom blant annet å sende sin ambassadør fra Warszawa til Minsk.

Vil utenriksministeren følge opp sin nederlandske kollega og ta opp med hviterussiske myndigheter registreringen av partier generelt og BCD spesielt?»

BEGRUNNELSE:

Belarusian Christian Democracy (BCD) holdt 28. februar i år på ny et landsmøte for og offisielt grunnlegge partiet etter kravene som stilles til slik registrering i Hviterussland, men søknaden om registrering ble igjen avslått. Nå har partiet fått beskjed om at avslaget har blitt suspendert, men man frykter at dette kun har blitt gjort i påvente av EUs Eastern Partnership Summit i Praha 7.mai, og at beslutningen vil bli opprettholdt umiddelbart etter dette. Det nederlandske parlamentet diskuterte situasjonen 2. april og utenriksministeren fikk i oppgave å følge opp situasjonen og rapportere tilbake til parlamentet.

Svar:

Menneskerettighetssituasjonen i Hviterussland er fremdeles kritikkverdig. Slik representanten Høybråten påpeker, gjelder dette blant annet den mangelfulle organisasjonsfriheten.

Også fra norsk side følger vi utviklingen i Hviterussland nøye, og vi søker å bidra til det internasjonale samfunns tiltak for å fremme demokratisering og

respekt for menneskerettighetene. Med dette for øye støtter Norge en rekke konkrete prosjekter, og vi bidrar også på andre måter. I likhet med EU-landene fornyet Norge nylig et sett med reiserestriksjoner overfor et antall sentrale hviterussiske tjenestemenn, men suspenderte samtidig de fleste av restriksjonene for et nærmere angitt tidsrom. Suspensjonen er gjort for å oppmuntre til ytterligere skritt i riktig retning fra landets myndigheter, etter at disse i fjor kom det internasjonale samfunns krav i møte på enkelte viktige punkter. Blant annet ble politiske fanger løslatt, og man inviterte internasjonale observatører til parlamentsvalget.

At restriksjonene i prinsippet opprettholdes, er uttrykk for at situasjonen i landet fremdeles vurderes som kritikkverdig. Dette er et budskap vi formidler også i vår dialog med hviterussiske myndigheter. I samtaler med høytstående hviterussiske representanter i februar ga vi fra norsk side klart uttrykk for at en videre integrasjon av Hviterussland i europeisk samarbeid forutsetter at de lever opp til grunnleggende verdier med hensyn til demokrati og menneskerettigheter.

Vi ønsker hviterussiske myndigheters ønske om tettere samarbeid med resten av Europa velkommen, uten at vi vil gi etter når det gjelder kravet om demokratisering og respekt for grunnleggende menneskerettigheter, herunder organisasjonsfrihet. Politiske partiers adgang til å registrere seg er en viktig del av dette bildet. Dette vil vi fortsette å ta opp med hviterussiske myndigheter. Det gjelder alle politiske partiers adgang til å registrere seg, også Belarusian Christian Democracy.

SPØRSMÅL NR. 1116**Innlevert 4. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 13. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for flere økonomiske rådgivere ved sosialkontorene/NAV slik at det er mulig å forebygge gjeldsproblemer for de som havner i økonomiske vanskeligheter?»

BEGRUNNELSE:

Et bredt flertall i familie- og kulturkomiteen ba i dok. 8:95 (2005-2006) "Tiltak for å bekjempe fattigdom og forebygge gjeldsproblemer" om å utvide kommunenes generelle plikt til veiledning og bistand, og bidra til å gjøre ordningen bedre kjent.

En rekke mennesker setter seg i gjeld fordi de har for dårlig kunnskap om håndtering av egen økonomi. Det er derfor viktig at det er mulig å få økonomisk rådgivning før vanskelighetene blir uoverkommelige.

Svar:

I henhold til sosialtjenesteloven § 4-1 har alle rett på opplysning, råd og veiledning fra sosialtjenesten som kan løse eller forebygge sosiale problemer. Alle kommuner skal ha et tilfredsstillende tilbud om råd og veiledning til personer med økonomiske problemer. Kommunene står fritt til å bestemme hvordan de vil organisere tjenesten, herunder avgjøre hvor mange ansatte som skal arbeide med slike problemstillinger.

Jeg mener det er viktig å sikre en god tjeneste på området økonomisk rådgivning. Siden 2004 har en

nasjonal arbeidsgruppe, nå i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet, gradvis trappet opp arbeidet med å legge til rette for utviklingen av økonomisk rådgivning i kommunene. Et av formålene med arbeidet er å sikre best mulig kvalitet på den økonomiske rådgivningen ved å øke kompetansen i sosialtjenesten/NAV og hos andre aktører i kommunen.

For å heve kompetansen er det blant annet utviklet et landsdekkende tredelt kompetanseløp for økonomi og gjeld rettet mot kommunene eller NAV-kontor. En egen foreleserpool med svært kompetente fagfolk er opprettet for å sikre jevnlig gjennomføring av grunnkurs, videregående kurs og oppfølgingskurs for økonomi- og gjeld i alle landets kommuner. Formålet er å heve det faglige nivået på fagområdet. Fylkesmannen har fått en sentral rolle i kompetanseutviklingen om økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. Det er utarbeidet landsdekkende veiledningsrutiner for frivillig offentlig forvaltning av enkeltpersoners økonomi, samt veileder om økonomi og gjeld.

I tillegg er det etablert en nasjonal arbeidsgruppe med oppgave å følge med i samfunnsutviklingen og stimulere (bl.a. gjennom statlig tilskudd) kommuner og NAV-kontor til innsats på området økonomi og gjeld. Det er blant annet gitt tilskudd til flere interkommunale prosjekter i små kommuner med formål å heve kompetansen, samt skape oppmerksomhet omkring økonomi og gjeldsproblematikk.

Arbeidet med å sikre kvalitet på tjenesten er videreført i 2009.

SPØRSMÅL NR. 1117**Innlevert 4. mai 2009 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide****Besvart 11. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«I løpet av de to siste årene har Fylkesmannen i Troms gjennomført tilsyn med 20 kommuner i fylket for å undersøke hvorvidt elevene får den spesialundervisningen de har krav på. Det viste seg at 18 av de 20 kommunene brøt opplæringslovens bestemmelser om spesialundervisning. Dette er et nasjonalt problem, og i følge Utdanningsdirektoratets tall bryter 9 av 10 kommuner opplæringslovens bestemmelser om dette.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at elevene får den spesialundervisningen de har krav på?»

Svar:

Det er svært viktig at elevenes rett til spesialundervisning ivaretas. Kunnskapsdepartementet besluttet derfor at spesialundervisning skulle være tema for nasjonalt tilsyn i 2007 og 2008.

Jeg vil understreke at resultatene fra de nasjonale tilsynene vedrørende spesialundervisning i kommunene på ingen måte er tilfredsstillende. At elever som har behov for det ikke får oppfylt grunnleggende rettigheter i lovverket, og at det mangler systemer for slik oppfølging ser jeg på som meget alvorlig.

Det er kommunene som er ansvarlig for at bestemmelsene om spesialundervisning i opplæringsloven blir fulgt og at elevenes rettigheter blir ivarettatt. Staten (i praksis delegert til fylkesmennene) har imidlertid ansvar for å føre tilsyn med at loven blir fulgt opp. En sentral del i oppfølgingen av tilsynet er at avvik som er påvist gjennom tilsyn blir lukket.

De utfordringene det pekes på i spørsmålet er en del av den generelle utfordringen knyttet til oppfølgingen av opplæringsloven ute i kommunesektoren som er avdekket gjennom de senere års nasjonale tilsyn og av Riksrevisjonen. Det er bl.a. disse utfordringene St. meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen tar på alvor og foreslår tiltak i forhold til. Meldingen fikk bred oppslutning i Stortinget. Departementet og Utdanningsdirektoratet er i gang med et omfattende arbeid for å sette tiltakene i verk.

I denne sammenheng vil jeg særlig vise til styrkingen av tilsynet med sektoren og at det er en god balanse mellom tilsyn og veiledning om regelverket. Gjennom de to siste årene er det allerede skjedd en

ressursopptrapping på tilsynssiden. Fra 2006 har tilsynet også blitt drevet på en klart mer systematisk måte en tidligere, noe som også har bidratt ytterligere til å avdekke tilsynsbehovet. Utviklingen av tilsynet og tilsynsmetodikken vil fortsette samtidig som det satses mer på systematisk og god veiledning om regelverket. Utdanningsdirektoratet er i denne sammenheng gitt en nøkkelrolle på nasjonalt nivå med styringen og videreutviklingen av dette feltet.

Kvalitetsmeldingen inneholder flere andre tiltak som er relevante i denne forbindelse. Oppretting av en skolelederutdanning, der det blir stilt krav til innholdet i utdanningen ved bl.a. opplæring i lovverket, vil gjøre rektorer bedre i stand til å vurdere omfanget og behovet for spesialundervisning på den enkelte skole. Andre sentrale tiltak som jeg vil trekke fram er utvikling av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet, herunder nye kartleggingsprøver og satsing på tidlig innsats innen lesing og regning både ved lovendring og statlig ressuroverføring. Både kartleggingsprøvene og satsingen på tidlig innsats er ment å virke forebyggende, noe som jeg mener kan være med på å redusere behovet for spesialundervisning på et senere tidspunkt, samtidig som kartleggingsprøvene også vil kunne synliggjøre et behov for spesialundervisning.

Jeg har dessuten gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å revidere departementets veiledning om regelverket om spesialundervisning og sørge for at den blir gjort tilgjengelig på en god måte.

Det er også nedsatt et utvalg som har som mandat å se på hva som kan gjøres for å få til bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov (Midtlyngutvalget). Utvalget skal gjøre en grundig vurdering av hvordan den ordinære opplæringen legger til rette for læring og utvikling for den enkelte elev og det skal gå grundig inn på spesialundervisningens plass i norsk skole. I denne sammenheng vil også regelverket bli vurdert. Utvalget vil avgi sin innstilling til sommeren.

Jeg ser fram til å motta utredningen fra Midtlyngutvalget og på bakgrunn av denne vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre at elevene får den spesialundervisningen de har krav på.

SPØRSMÅL NR. 1118**Innlevert 4. mai 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 12. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Har statsråden vurdert økt lokal medvirkning i forbindelse med at trær ryddes bort langs jernbanelinjer?»

BEGRUNNELSE:

Jernbaneverket rydder i disse dager bort en rekke trær som står langs linjen fra Oslo S til Etterstad. Trær er en viktig del av bymiljøet og bidrar til trivsel og velvære, samtidig som de demper støy o.l. fra togdriften. Flere har reagert lokalt på at trærne ryddes bort i stedet for at de beskjæres for å forhindre konflikt med jernbaneanlegget. Det har i den forbindelse blitt etterlyst økt lokal medvirkning i forbindelse med rydding av trær langs linjene.

Svar:**Bakgrunn**

Jernbaneverket foretar vegetasjonskontroll/-rydding langs jernbanelinjer i Norge for å legge til rette for togframføring og for å sikre at togene kan fremføres på en sikker måte. Dette er en oppgave Jernbaneverket er pålagt, og som Jernbaneverket utfører med hjemmel i jernbaneloven § 10 annet ledd.

På denne bakgrunn har Jernbaneverket igangsatt et prosjekt for vegetasjonskontroll/-rydding langs jernbanelinjer i Norge. Målet med dette arbeidet er å unngå skader på spor og kontaktledningsanlegg. Dette sikrer at infrastrukturen har en god oppetid, noe som igjen er viktig for punktligheten. For fremtiden skal det også etableres en periodisk og systematisk rydding basert på lokale forhold.

Den konkrete saken i Gamlebyen

Samferdselsdepartementet ga i 2008 Jernbaneverket i oppdrag å foreta en forsert fornyelse av infrastrukturen i Oslo, og Stortinget bevilget 100 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett til Osloprosjektet. Prosjektet ble videreført med økte bevilgninger i 2009. Osloprosjektet har identifisert og foreslått til sammen 38 tiltak som skal bedre driftsstabiliteten og oppetiden i Oslotunnelen, på Oslo S og områdene rundt. Ett av tiltakene er vegetasjonskontroll/rydding på strekningen Oslo S - Etterstad gjennom Gamle Oslo.

Gjennom Gamle Oslo skaper vegetasjonen problemer ved at løvfall om høsten legger seg på skinne og gjør disse glatte. Løvet medfører at tog i perio-

der har problemer med å komme seg opp fra Oslo S mot Hovedbanen, Gardermobanen og Gjøvikbanen. Glatte skinner gir en fare for at tog ikke klarer å bremse ned tilstrekkelig for å kunne stoppe ved stoppsignaler på strekningen. Vegetasjonen er så kraftig og høy at den også er en fare for kontaktledningsanlegget. Som et eksempel kan det nevnes at det den 5. juli 2008 var en hendelse der lynet slo ned i et tre som begynte å brenne. Treet falt over kontaktledningsanlegget og skinnegangen. Dette medførte sperring av spor og strømbrydd på strekningen samt store deler av Oslo S. Det tok fem timer å rette feilen, og det ga store forsinkelser i togtrafikken i og ut fra Oslo S. Slike feil er tidkrevende å rette og skaper ofte store forsinkelser i togtrafikken.

Noe av vegetasjonen hindrer også sikt til signalene for togframføring.

Fremgangsmåte

Jeg har stor forståelse for at beboerne ønsker å beholde trærne sine. De gir visuell skjerming og en følelse av å være skjermet mot togtrafikken på den andre siden av gjerdet. Hensynet til en sikker og punktlig togtrafikk må veies opp mot støy og visuell skjerming.

Jernbaneverket har lagt vekt på medvirkning fra de lokale beboerne og eierne. Ved vurderingen av hvilke tiltak som må gjøres, har Jernbaneverket gjennom hele prosessen lagt stor vekt på at tiltakene skal være så lite inngripende som mulig overfor de som berøres og naboer av jernbanen. Det har særlig vært lagt vekt på å gjennom dialog forsøke å oppnå en tilfredsstillende tilstand med beskjæring av trær, fremfor felling av trær.

I tillegg til egne vurderinger har Jernbaneverket engasjert en ekstern fagkyndig for å gjøre en analyse av hvert enkelt tre med tanke på behov for beskjæring eller felling. Det har hele tiden fra Jernbaneverkets side blitt gitt uttrykk for at trær som må felles, vil kunne erstattes med alternativ vegetasjon/beplantning og forskjønning.

Status

Det er totalt 46 eiere langs den aktuelle strekningen ved Gamle Oslo, og alle har fått skriftlig henvendelse fra Jernbaneverket datert 24. november 2008. I tillegg er Oslo kommune orientert om saken. Jernbaneverket har i utgangspunktet ønsket å inngå avtaler

med den enkelte grunneier før trær felles eller beskjæres. Status nå er:

- Forholdene hos to eiere er ikke vurdert, og Jernbaneverket anser ingen tiltak som nødvendige.
- Forholdene hos de øvrige eierne er vurdert, og følgende gjelder:
 - hos 12 eiere har Jernbaneverket funnet at tiltak ikke er nødvendige
 - det er inngått avtale med 14 eiere om felling eller beskjæring
 - Jernbaneverket har kommet til enighet med ytterligere 8 eiere, og avtale er under utarbeidelse.
 - det gjenstår 10 eiere det p.t. ikke er inngått avtale med. Jernbaneverket har opplyst at det forventes en snarlig avtaleinngåelse med seks av disse. De fire siste har Jernbaneverket ikke kommet i forbindelse med.

For de 10 gjenstående eierne som det til nå altså ikke er inngått avtale med, er det snakk om felling og beskjæring av totalt 16-18 trær. Trærne vokser inn i høyspentanlegget. Dersom trærne blir stående, kan det få flere alvorlige konsekvenser:

- Fare for høyspenning gjennom treet og ned i bakgården som kan medføre livsfare for de som oppholder seg der, jf. krav i forskrift for forsyningsanlegg m/veiledning.

- Kontaktledningsanlegget kan få kortslutning og brenne, jf. hendelsen i fjor sommer.
- I verste fall kan trærne ved uvær falle over linjen og skape en ulykkessituasjon.
- En mer dagligdags fare om høsten er løvfall som får godstog til å spinne og medfører forsinkelser. Noe som også medfører "sår" på skinner som bidrar til mer støy. Løvfall på skinner medfører fare ved nedbremsning av tog og fare for passering av stoppsignal.

Etter hva jeg forstår, har Jernbaneverket hatt en åpen dialog med grunneierne i området. Jeg har, som tidligere nevnt, forståelse for at beboerne ønsker om å beholde vegetasjonen. Vi har lenge opplevd driftsforstyrrelser, med forsinkelser og innstillinger i Osloområdet. Rydding av vegetasjonen langs jernbanelinjene er et viktig forebyggende vedlikeholdstiltak for å sikre stabilitet i togtrafikken. Dette må tas med i vurderingen.

Jernbaneverket vil i tiden fremover etablere en periodisk og systematisk rydding basert på lokale forhold. Ut fra de opplysninger Jernbaneverket har gitt meg, har jeg tiltro til at Jernbaneverkets vurderinger totalt sett er rimelige og at etaten er opptatt av i rimelig utstrekning å ta hensyn til lokale forhold. Jeg legger til grunn at Jernbaneverket baserer seg på dialog og medvirkning.

SPØRSMÅL NR. 1119

Innlevert 4. mai 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 12. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«I A-magasinet 17. april 2009 lovte kunnskapsministeren iverksettelse av en rekke tiltak for å bedre situasjonen for alle de som sliter med lese- og skrivevansker i Norge. Sitat: " Han lover bedre kartlegging, styrket lærerutdanning, bedre etter- og videreutdanning av lærere, mer informasjon om og flere ressurser til voksenopplæring, også i bedriftene".

Når tenker ministeren å iverksette disse tiltakene?»

BEGRUNNELSE:

A-magasinet hadde 17. april en tankevekkende reportasje om dyslektikers møte med det norske skolesystemet. 775 000 voksne i Norge har lese- og

skrivevansker ifølge internasjonale undersøkelser. Rundt 300 000 av dem befinner seg på det aller laveste av fem nivåer, og er i realiteten analfabeter.

Loven gir alle, også voksne som ble heftet av i barndommen, rett til grunnskole og videregående opplæring. Riksrevisjonen har tidligere påpekt at et høyt antall kommuner ikke følger opp sine forpliktelser i forhold til mennesker med lese- og skrivevansker. Til A-magasinet 17. april i år uttalte førstestamanuensis Egil Gabrielsen ved lesesenteret på Universitetet i Stavanger at det i praksis er rent lotteri hvem som får hjelp.

I A-magasinet omtalte kunnskapsministeren dette som en skjult skandale, et av våre mest alvorlige samfunnsproblemer.

Svar:

I brev datert 4. mai 2009 ønsker stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal svar på spørsmål om iverksetting av tiltak overfor voksne som sliter med lese- og skrivevansker.

I undersøkelser gjennomført i regi av OECD har det kommet fram at mange voksne i Norge har ferdigheter i lesing, skriving og regning på et nivå som gjør det vanskelig å mestre de krav som stilles i dagens arbeids- og samfunnsnivå. Den undersøkelsen det refereres til i spørsmålet, Adult Literacy and Life Skills Survey (ALL), ble gjennomført i seks land i 2003. De dataene som kom fram, bekrefter resultatene i Second International Adult Literacy Survey (SIALS) fra 1998.

Bl.a. på bakgrunn av resultatene fra SIALS-undersøkelsen ble det satt i gang en rekke tiltak. Det viktigste, slik jeg ser det, er at voksne har fått lovfestet rett til både grunnskole og videregående opplæring. Gjennom denne opplæringen – og spesielt grunnskoleopplæringen – får også voksne økt mulighet for å utvikle sine lese- og skriveferdigheter.

Antall deltakere i grunnskoleopplæring har imidlertid ikke økt slik en forventet etter innføring av retten. Det har sannsynligvis mange årsaker. For mange voksne er for eksempel anledningen til å kombinere opplæring med arbeid, støtte til livsopphold og arbeids- og livssituasjonen generelt, av betydning. Det er grunn til å anta at måten disse vilkårene er lagt til rette på for den enkelte, sammen med situasjonen på arbeidsmarkedet, i stor grad påvirker motivasjonen for å delta i opplæring. At det i de siste årene har vært enkelt å få arbeid kan ha medvirket til at mange voksne ikke opplever akutt behov for mer opplæring. Jeg vil følge utviklingen på arbeidsmarkedet nøye. Det er viktig at kommuner og fylkeskommuner i samarbeid med arbeidsmarkedsmyndighetene følger opp med gode tilbud.

Det er også kjent at ikke alle kommuner aktivt informerer om retten, at mange voksne med mangelfull grunnskoleopplæring har dårlige erfaringer med skolen og ikke er motiverte for skolebasert opplæring, at ikke alle kommunene tilbyr målrettet undervisning i grunnleggende lesing og regning, og at voksne med svake grunnleggende ferdigheter i liten grad kjenner sine rettigheter til opplæring. I rapporten "Grunnskoleopplæring for voksne – Voksnes rett til grunnskole og videregående opplæring", Vox 2005 pekes det bl.a. på flere av disse forholdene.

Det er viktig at det tilrettelegges tilbud som imø-

tekommer voksnes opplæringsbehov. Gjennom Program for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA), som startet i 2006, tildeles midler til virksomheter slik at de kan delfinansiere opplæring i kombinasjon med arbeid. Programmet er rettet mot virksomheter som har ansatte med behov for opplæring i grunnleggende ferdigheter. Opplæringen tar utgangspunkt i deltakernes arbeid og behovet for og bruken av grunnleggende ferdigheter i den sammenheng. I 2006 ble det gitt tilskudd på 14,5 mill. kroner til 65 bedrifter. Eterspørselen etter slike tilbud har økt sterkt, og søker-tallene til BKA er nå langt høyere enn antall deltakere i den kommunale voksenopplæringen. Budsjettet til BKA for inneværende år er på vel 38,5 mill. kroner, dvs. nesten en tredobling på fire år.

Vox har i samarbeid med Utdanningsdirektoratet utarbeidet kompetansemål for grunnleggende ferdigheter med utgangspunkt i målene i læreplanene for fag i Kunnskapsløftet. Disse kompetansemålene brukes nå i Program for basiskompetanse i arbeidslivet. Til kompetansemålene er det utviklet tester som kan måle den voksnes ferdigheter og en veileder i hvordan kompetansemålene kan brukes til å tilrettelegge opplæringstilbud for ulike målgrupper.

Det er også utviklet etter- og videreutdanningstilbud for lærere som skal undervise voksne i grunnleggende ferdigheter. Etterutdanningstilbudet for lærere har fram til i år blitt gitt av Vox, mens kompetansegivende videreutdanning på 30 studiepoeng vil bli tilbudt ved Lesesenteret ved Universitetet i Stavanger og ved Høgskolen i Vestfold fra høsten 2009.

Forslagene som ligger i St. meld. nr. 11 (2008-2009) Læreren Rollen og utdanningen, og de midlene som er bevilget til videreutdanning av lærere, vil bidra til bedre utdanning og økt kompetanse for lærere, også de som arbeider med voksne.

Flere av tiltakene som er omtalt i A-magasinet 17. april er allerede iverksatt. Jeg ser at vi fortsatt har en vei å gå for å imøtekomme behovet hos alle de voksne som i dag sliter med lese- og skrivevansker, men vi er godt i gang. Antall voksne som får opplæring i bl.a. lesing og skriving, øker og nye tiltak er underveis.

I tillegg til de tiltakene som allerede er iverksatt, vil det i stortingsmeldingen om grunnlaget for kunnskapssamfunnet i framtida, som legges fram i juni, komme forslag til tiltak som vil legge enda bedre til rette for opplæring og kompetanseheving for barn, unge og voksne.